Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):
Titel | Title: Skuespil til Brug for den danske Skueplads : [Den Gyldendalske Samling].
Bindbetegnelse | Volume Statement: Vol. 8
Udgivet år og sted | Publication time and place: Kiøbenhavn : Gyldendal, 1775-89
Fysiske størrelse | Physical extent: 12 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

PUBLIC DOMAIN

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130021442853

55-3

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Skuespil

til Brug

for

den danske Skueplads.

Ottende Bind.

Kiøbenhavn, 1783.
Trykt paa Gyldendals Forlag,
hos Johan Rudolph Thiele.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Forteqnelse
paa
de Skuespil, som findes i dette Bind.

Hværverne, Komedie i fem Akter, oversat af Preisler.

Raptussen, eller den ene har for meget, den anden for lidet, Komedie i tre Akter.

Nanine, eller Manden uden Fordomme, Komedie i tre Akter.

Mændenes Skole, Komedie i tre Akter.

De noble Passioner, Komedie i to Akter, oversat af Schwartz.

Træe-Husaren, Komedie i een Akt, oversat af Schwartz.

Soverne.

Et

Skuespil i fem Akter.

Oversat efter

Stephanie den Yngres

tydske Original,

ved

J. D. Preisler.

Personerne.

Herr, von Rosenau, Præsident.
Hr. von Prechtheim, Borgemester.
Hr. von Prechtheim, hans Søn, Byeskriver.

Hr. von Werten, Dragon-Kapitain
Baron Plume, Husar-Ritmester
Baron Wengfort, Dragon-Lieutenant
Lord Brazen, Infanterie-Kapitain
} Hverver-Officerer af adskillige Herrer.

Kittmann, Vagtmester,
Kautzer, Korporaler,
Kørbel,
} hos Baron Plume.

Peer, en Bondekarl.
Betientere.
Adskillige Rekruter.

Fruentimmer.

Philippine, Rosenaus Datter.
Melinde, en riig Frøken.
Lise, Kammerpige hos Philippine.
Trine, Peers Søster.
En Vertinde.

Første Akt.

Theatret forestiller en Giestestue, hvori staaer adskilligt Bagage.

Første Scene.

Plume. Vertinden.

Vertinden.

De gik først ud for en lille halv Time siden, for en Rekrutes Skyld, som blev dem angivet.

Plume.

Godt. Naa Madame, hvordan fører de dem ellers op? — Hvordan er De fornøiet med dem?

Vertinden.

Jeg kan just ikke klage. — Kun de fortærte lidt mere. — De stryge hele Dagen omkring, og naar de komme hiem, saa ere de trætte og lægge dem. Meget sielden tørste de hos mig, men altid andensteds.

Plume.

Tieneſten = = = =

Vertinden.

Jh, det forstaaer jeg nok! De maae fortære deres Skilling, hvor de hverve; men de kunne dog sommetider føre Rekruterne hiem, og drikke med dem her. Mine Døttre ere heller ikke saa ueffene i at holde brave Giester med Selskab, naar det kommer an derpaa; — det forstaaer sig selv: intet Uanstændigt; det gaaer ikke saaledes til hos mig, Himlen bevare os! man maae tænke videre frem! — Og saa imellem skrive noget længe paa Regning: — vist nok betale de, jeg klager heller ikke derover; men man maae tænke videre frem. — Værelset bliver paa Hiblikket færdigt. Jeg er ret glad ved, at Baronen er her igien. Baronen har dog altid været ret frisk?

Plume.

Jo — Men = = =

Vertinden.

Naa, det glæder mig; gode Gud! Sundheden er det beste! — Her har meget forandret sig. Her ere ankomne to nye Hververe; de hverve ogsaa Koner. Jeg hører, de føre dem til et Land, for der at bebygge det med Mennesker. Der er alt gaaet smukke Folk til dem, men man maae tænke videre frem. — Den ene af de Herrer Officerer vilde tage Korteer hos mig. Han vilde maanedlig give 3 Dukater mere end Baronen; men gode Gud! man maae tænke videre frem! — Jeg sagde: Baronen havde allerede lagt 2 Aar i Korteer hos mig, og naar det kom an derpaa, vilde Baronen, dersom han vidste det, betale mig ligesaa meget; thi Baronen vilde ikke begiere min Skade.

Jeg

Jeg har aldrig mine Dage gierne fordrevet gamle Gieſter, og Baronen har desuden saa godt som hiemme her. — Jo men — — Aha! der komme de. Jeg vil see lidt efter Baronens Værelſe. Gode Gud! man maae tænke videre frem!

(Hun gaaer.)

Anden Scene.

Plume. Kittmann. Korbel. En Rekrut.

Plume.

Det var temmelig tydeligt.

Kittmann.

Aa, underdanigſte Knegt, min Hr. Ritmeſter.

Korbel.

Herlig, herlig, min gyldne Hr. Ritmeſter, at De er lykkelig ankommen.

Plume.

Det fornøier mig, at finde jer friſk og vel. En Rekrut?

Kittmann.

Jo, Hr. Ritmeſter. Han var ſat i Arreſt for Gield. Jeg har betalt den for ham.

Plume.

Hvor meget?

Kittmann.

Femten Rigsdaler og to Mark.

Plume.

Er han friſk?

Kittmann.

Fuldkommen. — Det ſtaaer til Dem, om De vil give ham noget til.

Plume.

Hvor gammel er han?

Kittmann.

Tyve Aar.

Plume.

Han skal endnu have = = 2 Dukater. (til Korbel) Gaae med ham op paa jeres Kammer.

Korbel.

Meget vel, min gyldne Hr. Ritmester. — (Til Rekruten) Kom Landsmand! (sagte) Det havde han ikke faaet, naar Ritmesteren ikke var kommen — i saadan en god Tid.

(Begge gaae.)

Tredie Scene.

Plume. Kittmann.

Plume.

Naa kiere Kittmann, hvorledes er det gaaet med Hvervingen?

Kittmann.

Saa temmelig, Hr. Ritmester. (giver ham en Liste) Her ere de 4 Transporter, som jeg har afsendt.

Plume

(seer Listen igiennem).

Aa! bravo! 47 Mand i 3 Maaneder. Det gaaer an.

Kittmann.

Det glæder mig, at Ritmesteren er fornøiet. Ved den sidste Transport er ogsaa den store Karl af Livgrenadererne.

Plume.

Hvor Djevlen fik han ham?

Kitt=

Kittmann.

Jo, han gav mig nok at bestille. — Først lod jeg ham allerede for nogle Maaneder siden paa adskillige Maader vide ved vores Spioner, at vi gav de beste Haandpenge. Jeg fik at vide, at han bekymrede sig temmelig om os, og sendte derfor den sortøiede Mette hen, gav hende Penge for at marketendre paa Vagten, og et Brev til ham, hvori jeg lovede ham 100 Dukater Haandpenge, dobbelt Traktement og Kapitulation paa 3 Aar, ifald han havde Lyst at desertere over til os. Hun bragte ham Brevet i en Hvedeknop, som hun solgte ham paa Slotsvagten, og kom strax tilbage. Derpaa hørte jeg omtrent otte Dage efter af Gevaldigeren i Potzheim, at han var hos ham, men ikke vilde gaae over Grændsefloden, førend han havde faaet sine Haandpenge. Det torde jeg ikke vove; jeg lod derfor Gevaldigeren blive tilbage, paa det han ikke skulde forraade mig, tog Pistoler til mig, og gik selv forklædt til Potzheim. Der traf jeg ham, og overtalte ham efter nogen Møie at siadske med mig over Vandet om Natten Kl. 12. Han fik endnu 4 Dukater paa Afslag; det øvrige, sagde jeg, skulde han have ved Regimentet. Alt i alt koster han 16 Dukater, er 6 Fod, 2 Tommer og en Streg høi, og først 23 Aar gammel.

Plume.

Godt. Men han har vovet meget derved. — Han har dog vel ikke sendt Regning ind paa Hvervings-Pengene?

Kittmann.

Bevare os vel! Det angaaer jo kun Ritmesteren.

Plume.

Ja, saa er det godt. (Seer paa Listen.)

Kittmann.

Jeg har ogsaa alt paa nye en Rekrut her. Han holder $4\frac{1}{2}$ Tomme, men er først 17 Aar gammel.

Plume.

Aa, saa kan han endnu voxe.

Kittmann.

Det forstaaer sig. Han er Skoemager, og har reent forsat sig; men naar han faaer Kommisbrød i Livet, rækker han sig nok.

Plume.

Det kan være. Han betaler dog Angiverne rigtig? — Disse Folk maae man især holde gode Miner med, og ikke spare Omkostninger paa dem, for de kan gaae over Grændserne, og naar de ikke blive opmuntrede ved Penge, saa frygte de for Galgen.

Kittmann.

Jeg faaer altid de første Efterretninger fremfor alle andre Hververe. Det er Tegn til, de maae være fornøiede med mig. Forleden Nat Kl. 12 deserterede to Grenaderer fra deres Post; jeg veed det alt, og næste Nat lurer jeg paa dem ved Floden.

Plume.

Saadan skal det ogsaa være. Heller selv suge paa Lappen, end lade Tieneften lide derunder.

Kittmann.

Nu var der endnu en excellent Rekrut at hverve, en Karl paa 18 Aar, som holder i det ringeste sine

11 Tommer; seer ud som Melk og Blod. Men jeg troer, han har en Tieneste paa 300 Gylden ved Myntvæsenet. (leer.) Ham maae vi vel gisre til Regimentsmyntmester, ifald vi vil have ham.

Plume (leer).

Han er jo gal.

Kittmann.

Hvorfor det? Det var vist godt, om vi havde en Regimentsmynt; Pengene blive altid knappere hos os.

Plume.

Ja, men saa maatte vi først have et Regimentsbiergværk. — Vi vil nok see, hvad vi kan gisre ham til, for at beholde ham. — Naa, med Hvervingen seer jeg, min kiere Kittmann, staaer det ret vel; i Morgen vil vi gisre Afregning. Jeg skulde nok give ham en god Foræring, men det vil jeg sige ham forud: min Formue er hvervet bort; Pragt kan jeg ikke mere føre, som ellers; og lade det være, kan jeg heller ikke, ellers gisr jeg mig latterlig: Jeg maae derfor tage min Opreisning enten paa Rekruterne eller det smukke Kisn. Regimentet havde i Sandhed giort mig langt større Tieneste, om det havde beholdt mig hiemme: der kunde jeg bedre have indskrænket mig. Dog, man maae ikke fortvivle. Hvad godt Nyt ellers?

Kittmann.

Hm! Frue von Kuhneck har faaet en ung Søn; Frøken Schaar er givt; Frøken Rosenau skal blive Brud, og —

Plume.

Hvad? Det var en Fandens Streg i min Regning.

Fierde Scene.

De Forrige. Werten.

Plume
(som strax ved Indgangen bliver Werten vaer, løber ham i Møde, og omfavner ham).

See god Morgen, Broer Werten!

Werten.

Velkommen, Broer!

Plume.

Det hele Regiment lar dig hilse. Alle Ritmesterne vare for min Afreise hos mig til Kl. 3 om Morgenen; — enhver ønskede dig tilbage i Arresten; de fleste i vor Tieneste, for bestandig at beholde dig hos os. — Vi har drukket tapper paa Valet og paa din Sundhed. Regimentskorteermesteren lar ogsaa formelde sin Respekt fra den anden Verden.

Werten.

Hvad? Er han død?

Plume.

Ja, han døde ret a propos; thi to Dage efter hans Død kom Ordre, at han skulde aflægge Regnskab.

Werten.

Der vilde det have seet broget ud med ham.

Plume.

Obersten og hans tvende Døttre lar dig ogsaa hilse.

Werten.

Hans Døttres Kompliment modtager jeg gierne, men hans kunde han have spart. Hvad tar den Hesteiøde sig nu for?

Plume.

Plume.

Han rider i Ring med Husarene, saa de ere færdige at styrte.

Werten.

God Ryttér er han vel, men til Oberst er han paa min Ære ikke skabt.

(Vagtmesteren gaaer.)

Plume.

Det er sandt; men naar han ikke selv forstaaer noget, saa kan han heller ikke rette meget.

Werten.

Det er ikke afgiort. De, som intet forstaae, rette som oftest allermeest.

Plume.

Ellers er han et godt Stykke Karl; han lar os gjøre, hvad vi vil, naar vi kun ikke gjør det alt for broget. — Men hvorledes er det gaaet dig i min Fraværelse? —

Werten.

Saa, saa.

Plume.

Saa, saa? — Det vil sige: ikke saa aldeles vel. — Hvor har du det da? — Er du maaskee forliebt?

Werten.

Du har truffet det?

Plume.

I hvem da?

Werten.

I Melinde.

Plume.

Ha, ha, ha! det er jo noget gammelt.

Wer=

Werten.

Ja; men Omſtændighederne nu langt anderledes, end da du var her. Hun har arvet 60000 Daler efter hendes Morbroer. Dette gior hende saa stolt, at jeg kun har liidt Haab om, nogentid at faae hende. Dertil kommer endnu, at en vis Infanteriekaptain, som i din Fraværelse har staaet her paa Hverving, er i god Forstaaelse med hende; det lader, som hun var meget forlibt i ham. Dette sætter mig altsaa langt tilbage, og dog elsker jeg hende nu langt høiere end tilforn.

Plume.

Det troer jeg; thi nu har hun flere Penge end før.

Werten.

Nei, paa min Ære, ikke derfor. Du veed meget vel, jeg behøver ligesaa lidt at tiene, som at frie efter Penge; begge Dele skeer af Tilbøielighed. Jeg ønskede ret, for at overtyde Verden, at hun, som før, var uden Formue, eller ogsaa, at jeg for et halvt Aar siden havde følt den Kierlighed for hende, saa var hun vist alt min Kone. Den gang elskede hun mig; men jeg tænkde, bestandig at leve ugivt. Allene hendes yndige Væsen og gode Opførsel bandt mig til hendes Omgang, og jeg følte ikke mit Tab, førend nu, jeg staaer Fare for at miste hende. Jeg troer ikke, at jeg allerede er hende ligegyldig; men den Hovmod, at blive Lord Brazens Gemalinde, gior, at hun kun agter mig meget ringe.

Plume.

Men for Dievlen! du tiener til Hest, og tør ikke vove at lette en Infanteriist af Sadlen? Giv

dig

dig tilfreds; maaskee det er til din Lykke. En riig Pige er dog altid bedre end en fattig. Vi skal nok faae Herren til at give tabt.

Femte Scene.

De Forrige. Vertinden.

Vertinden.

Naa, Hr. Baron, Værelset er i Stand. (Til Werten) Aa, velkommen Hr. Kaptain. I al den Tid, Ritmesteren har været borte, har jeg ikke seet Kaptainen i mit Huus. Kaptainen skulde dog ikke saa reent glemme en fattig forladt Enke; jeg kan betiene Dem ligesaa godt som andre, med hvad De vil, endskiønt jeg er allene. Jeg forstaaer bedre at opvarte Herskaber, end de unge Verte. — Nu skal jeg lade Bagagen flytte over. Jo, jo; man maae tænke videre frem.

(Hun gaaer.)

Plume.

Hun maae tage til Takke med hendes egen Roes.

Siette Scene.

Plume. Werten. Kittmann.

Kittmann.

Hr. Ritmester! Frøken von Rosenau har i dette Øieblik ladet spørge, om De virkelig var ankommen.

Werten.

Og du har endnu ikke været her længere end et Korteer.

Plume.

Plume.

Herlig! — Hør, Broer, jeg vil reent ud tilstaae, at jeg har lagt an paa hende. Jeg vil være ligesaa daarlig som du, og givte mig. Du veed jeg var hende aldrig ligegyldig, og dette gir mig endnu mere Mod. Men jeg hører hun skal forloves. Veed du noget derom?

(Ritmesterens Tiener og en Opvarter kommer ind, og bære Bagagen bort.)

Werten.

Jo; man siger, at den unge Prechtheim —

Plume.

Aa! Victoria! En Couleur de Loup maae altid vige for en Soldat. — — Just ret tilpas, min Broer. Du staaer dig godt hos den Gamle, siden du er indfødt, og har din Formue her; ham maae du søge at faae i Fælden, saa tar jeg Frøkenen paa mig.

Werten.

Jeg vil gisre alting for dig; men du maae ogsaa hielpe mig hos Melinde.

Plume.

Qvæl dig kun ikke; det skal skee. Det var jo reent dievelsk, om to Kavallerister ikke skulde udrette noget.

Werten.

Hun kommer i Aften til Rosenaus i Selskab, og der er du formodentlig med.

Plume.

Ganske sikkert.

Wer=

Werten.

Saa kan vi giøre et Forsøg. Nu vil jeg ikke opholde dig længer, paa det du kan klæde dig om. Jeg gaaer imidlertid paa Kaffehuset.

Plume.

Der vil jeg hente dig.

Werten.

Giør ikke det, for alting! Naar vi komme paa eengang, seer det ud, som vi havde aftalt det; enhver for sig.

(Han gaaer.)

Plume.

Ogsaa det.

Syvende Scene.

Plume. Kittmann. Kautzer (beskienket).

Kittmann.

Her bringer Kautzer en Rekrut.

Kautzer
(ved Indgangen).

Hei, lystig! — Vivat! — (I Scenen) Bliv han kun staaende. (Han holder paa Døren, og siger til Kittmann:) Hvor er vores Hr. Ritmester?

Kittmann.

Her er han.

Kautzer.

Hei! Victoria! (svingler om paa Ritmesteren) Det er ret vel, at De er her igien. Velkommen, velkommen!

Plume.

Men det er ikke ret vel, at han er fuld.

Kaut-

Kautzer.

Jh! det er intet — — Jeg er kun lystig. At — at — naar er — er — Hr. Ritmesteren kommen?

Plume.

Det er ikke hans Sag. Saaledes vil han ikke hverve mange.

Kautzer.

Der har vi det. — Jeg har en Karl her, som er større end jeg — — jo, jo, min kiere Vagtmester, han maae lee eller ikke.

Plume.

Hvor er han da?

Kautzer

(vender sig, og peger til Væggen).

Der staaer han jo.

Plume.

Jeg seer ingen.

Kautzer

(seer sig omkring, og søger, men svingler alt mere og mere).

Hvor Fanden er da Karlen?

Plume (leer).

Han maae ikke være meget stor, siden han kan tabe ham.

Kautzer.

Han er et Hoved høiere end jeg. Jeg har maalt ham, og jeg veed nok hvad jeg gior.

Plume.

Det seer ikke ud dertil, da han ikke engang veed, hvor han har giort af ham.

Kautzer.

Kautzer.

Jh, jeg har jo bragt ham hid! han maae være her.

Kittmann.

Han har vel ladet ham staae uden for Døren.

Kautzer.

Ja, det er sandt — Nu falder det mig ind — See denne gang har han Ret, Hr. Vagtmester — Jeg skal strax hente ham — (Gaaer hen til Døren, men kommer strax tilbage.) Hr. Ritmester! De skal see, Karlen kan komme under Garderne — ung — som Melk og Blod — (svingler stærk) som Melk og Blod, og et Hoved høiere end jeg.

Plume.

Det har vi alt hørt. Men saa hent ham kun.

Kautzer.

Strax, strax, min Hr. Ritmester. — (Han vil gaae, men vender strax om igien) Og han koster kun fire Dukater.

Plume.

Alt det er ret godt; men lad mig dog faae ham at see. Naar han ikke henter ham, saa løber han vist nok bort.

Kautzer

(vil atter gaae, men kan knap for Rusen).

Ei, det lar han vel være.

Kittmann.

Jeg vil hente ham. Hvor er han da?

Kautzer.

See, see, hvor klog! Pas kun paa, pas kun paa, han faaer ham slet ikke afsted. (I det han gaaer) Jeg maae selv hente ham. Han kan ikke tale med ham. (Lukker Døren op, og kalder) Landsmand! — kom frem — hvor er han da? (Gaaer uden for.)

Plume (til Kittmann).

Den Karl er vel tildækket.

Kittmann.

Som sædvanlig, Hr. Ritmester, og saa er han egensindig i høieste Grad. Jeg troer det var bedre, man sendte ham til Regimentet. —

Plume.

Han har tient længe og meget brav; man maae bære lidt over med ham. Udskeie maae han ikke, det forstaaer sig! Men det har jeg heller ikke merket paa ham endnu, og jeg kiender ham ret vel ved forskiellige Leiligheder. Der skal en egen Maade til, at holde gamle Folk til Orden og deres Pligters Jagttagelse; det maae han lægge sig efter, min kiere Kittmann. Det giver ham mere Anseelse hos de Unge, naar de Gamle ere fornøiede med ham! — Og paa Hvervingen er Kautzer meget brugbar; vist nok drikker han, men det kommer endnu af den gamle Slendrian. I fordum Tid var den den kiekkeste, som drak de andre under Bordet.

Kautzer
(skriger stærkt udenfor).

Hvor har Fanden ham henne?

Plume.

Han er vist nok løbet fra ham. (leer) Nu kan han vel heller ikke tale med ham. (til Kittmann) See dog til engang.

Kittmann.

Strax.

(Løber hen til Døren; i det han lukker den op kommer Kautzer ind med Rekruten ved Haanden, og støder til Vagtmesteren.)

Ottende Scene.

De Forrige. Kautzer. Rekruten.

Kautzer (til Rittmann).

Er han alt der igien? (til Ritmesteren) Naa da, her bringer jeg ham. Er det ikke en deilig Karl?

(Rekruten er vel stor, men har en daarlig Hals og et krumt Knæ.)

Plume.

Jo, saa deilig, at jeg ikke kan bruge ham.

Kautzer.

Hvad! er han ikke større end jeg? (stiller sig ved Siden af ham, og vil maale sig med ham, men tumler saa, at Rekruten ogsaa tumler) Naa, saa staae dog!

Plume (leer).

Benene due ikke.

Kautzer.

Ih, det skader ikke; des bedre sidder han til Hest. (fortrolig til Ritmesteren) Og kan det ikke være anderledes, saa lader Ritmesteren — knække det krumme Been, — og siden kurere det lige igien — Saaledes har vi tidt baaren os ad.

Plume.

Nei, min kiere Kautzer, Karlen nytter mig til intet; lad ham kun løbe, og læg han sig til at sove; jeg skal nok godtgiøre ham hans Udlæg.

Kautzer.

Men, Hr. Ritmester — Karlen er jo god.

Plume (med det Gode).

Aa, han veed ikke, hvad han giør.

Kautzer.

Troer De maaskee, at jeg er beskienket?

Plume.

Ikke beskienket, men drukken!

Kautzer.

Aa, det er ikke den første Karl, jeg har engageret — jeg veed vel, hvad — min — hvad min Skyldighed er. — Min hele Livstid har jeg ikke forsømt min Tieneste — og jeg tiener 30 Aar — og har endnu aldrig været drukken i Tieneften. — Det var —

Plume.

Første gang; ikke sandt? Vær stille, og læg sig. (til Kittmann) Bring ham til Roe.

(Plume gaaer.)

Niende Scene.

Kittmann. Kautzer. Rekruten. siden Korbel.

Kautzer.

Nu gad jeg nok vidst, — hvorfor den Karl ikke skulde due?

Kittmann

(viser ham Rekrutens skieve Hals).

Luk sine drukne Øine op. Karlen har en skiev Hals.

Kautzer (seer paa ham).

Ja, Fanden tage mig! — Hvorledes har jeg overseet det? — (til Rekruten) Og I Dosmer! hvorfor sagde I mig det ikke? — I maae dog — I maae dog vel vide bedre, hvad der skader jer, end jeg! Jo, jo! jeg skulde vel see ham paa Halsen. —

Kittmann (til Rekruten).

Gaae han kun, Landsmand. Vi kan ikke bruge ham.

Kautzer.

Kautzer.

Gaae Fanden i Vold! — og kommer han mig engang endnu — og vil engagere sig — saa slaaer jeg Ribbenene itu paa ham, og siden duer han slet intet!

(Rekruten gaaer.)

Kittmann.

Drik sig ikke fuld, og see bedre paa Folk.

Kautzer.

Aa! De skal ikke — lære mig — at see.

Kittmann.

Kommer han engang endnu saadan hiem —

Kautzer.

Hr. Vagtmester! Hr. Vagtmester! — Ritmesteren er — her igien. Nu har Deres Kommando Ende.

Kittmann (opbragt).

Troer I maaskee, at jeg ikke nu ligesaa godt kan slaae Hovedet itu paa jer, som før?

Kautzer.

Ho, ho! — De slaaer ikke Hovedet itu paa en Muus — langt mindre paa saa gammel en Sol — dat — som jeg er.

Kittmann

(opbragt til det Yderste).

Endnu eet Ord, I gamle Sviinhund! (løfter paa Stokken)

Kautzer.

(satter sig noget).

Hr. Vagtmester! — Jeg er en Mand.

(Korbel kommer ind over Larmen.)

Kittmann.

Hold Mund! — Har I hørt, hvad Ritmesteren har befalet mig? Skal jeg bære jer op? — Liderlige Karl!

Kautzer (opbragt).

Det har jeg nok hørt — det behøver han ikke at for — fortolke mig — han — nybagte Patrontaske! —

Kittmann.

Paa Øieblikket gaae, eller jeg skal vise ham Vei.

Kautzer.

See han kun til — at — at jeg ikke viser ham Vei.

Kittmann.

Allomarsch! (Tager ham ved Armen og vil kaste ham ud af Døren.)

Kautzer

(slider sig løs, træder til Side, og trækker Sablen; men staaer saa, at Kittmann har Døren fri).

Gaae nu — eller jeg hugger Hovedet fra Kroppen af ham til en — Frik — Frikase — Vindbeutel! Saadanne Vagtmestere som han — finder man overalt. — Han — Pennefieerkommissar! — Skrive kan hver Dreng, — men riid først med saa længe som jeg — saa skal vi tales ved — han maae endnu gaae i Skole hos mig; — jeg var alt Husar — da han ikke var født endnu. —

(I al den Tid, han taler, trækker Kittmann sig hen ad Døren til. Kautzer tumler med blank Sabel ind paa ham, men stiller sig saaledes, at man ikke kan tage Sablen fra ham.)

Kørbel

(som er gaaet imellem, og har holdt dem fra hverandre).

Velsignede Hr. Vagtmester! gaae De kun; jeg skal nok bringe ham til Hvile. — Gode Gud! De maae bære lidt over med ham.

Kittmann (i det han gaaer).

Vie kun! jeg skal nok finde dig!

Tiende Optrin.

Kørbel. Kautzer.

Kautzer
(raaber efter Kittmann).
Jo! du skal nok finde mig! —

Kørbel.
Men, kiere Broer, kiere Broer! Lad det dog være godt. Du gior dig jo ulykkelig.

Kautzer.
Men, kiere Broer — kiere Broer! — Du er ogsaa en kier Nar!

Kørbel.
Ih nu, som du vil — kom kun med mig.

Kautzer.
(lægger Sablen paa Bordet, og vil sætte sig).
Nei, nu vil jeg først drikke. — Gaae hen og hent Brændeviin. (vil give ham Penge)

Kørbel.
Lad kun være; jeg har endnu noget paa vores Kammer; gaae nu med over.

Kautzer.
Naa, saa gaae vi da — men kiere Broer! dersom det ikke er sandt — saa hugger jeg dig til Brændeviin.

(Kørbel tager Sablen af Bordet, og fører Kautzer bort, som knap kan gaae).

Ende paa den første Akt.

Anden Akt.

Theatret forestiller et Selskabs-Værelse i Rosenaus Huus.

Første Scene.

Rosenau og den gamle Prechtheim (sidder ved venstre Side af Theatret, og spiller i Brettet). Philippine, Plume og den unge Prechtheim (sidder i Midten og spiller Tarrock). (Ved høire Side sidder Melinde paa en Sopha, og spiller l'Ombre med Werten og Wengfort.) (I Fonden af Theatret staae Tienere til Opvartning.)

Melinde (til Werten).

Troe De mig sikkerlig, jeg begynder aldrig paa et Spil, uden at forstaae det.

Werten.

Det var en Erindring, som gierne kunde udeblive; men den var ikke saa ilde meent.

Rosenau.

Cinqver alle.

Wengfort.

Det var jo til Deres Bedste.

Melinde (spodsk).

I Spil er det vel meget nødvendigt, at advare for Ulykker!

Den

Den unge Prechtheim
(til Philippine, som hemmelig har speget med Plume).
Saa spil ud!

Philippine.
De bliver uartig! — Tarrock, Pagath, ultimo.

Den unge Prechtheim.
Det havde jeg ikke troet. — De vinder temmelig, naadige Frøken. Jeg ogsaa.

Philippine.
Det er mig meget ligegyldig.

Den unge Prechtheim.
Men nu var Ritmesteren Skyld i, at De gjorde ultimo.

Plume
(kysser Philippines Haand).
Den naadige Frøken spiller alt for godt, at man kunde vinde meget fra hende.

Philippine (om).
Aa, smigre kun ikke; De har tabt med Villie.

Den unge Prechtheim
(vil kysse Philippines Haand).
Cupido staaer os ret godt bi.

Philippine
(trækker Haanden tilbage).
Jeg troer knap, at han veed noget deraf.
(Plume og Philippine lee høit).

Rosenau.
Men det er ogsaa ret latterligt; en Cupido i Tarrock-Kortet. Ha, ha, ha!

Den gamle Prechtheim.
Han hører igien godt.
(Alle lee.)

Wengfort.
Quatre Matadors. Cinq premiers.

Melinde (til Werten).

De gav Kortet.

Werten.

Jeg vilde ønske, at Deres Naade havde faaet dette Spil.

Melinde.

Det skulde paa min Ære have været mig ganske ligegyldig.

Rosenau.

Quatuor douze. Det har De fortient at udlees for, min unge Herre.

Den gamle Prechtheim.

Ih, saa hør dog engang ret! Præsidenten har ikke forstaaet det. Min Søn har øvet alt for vigtige Ting paa sine Reiser, at han skulde begaae saadan en Buk.

Rosenau.

Det skader ikke, lad dem kun støie; vi er jo imellem os. — Og det kan let komme sig, at man begaaer en Buk.

Den gamle Prechtheim.

Altid bedre!

Melinde.

Dette er den sidste Beet? — Godt — Saa meget taber jeg. (betaler og reiser sig)

Wengfort.

Vil De forlade os?

Melinde.

Jeg har ikke mine Tanker samlede ved Spillet i Dag.

Werten.

De er fortredelig, naadige Frøken! Er jeg Aarsagen?

Melin=

Melinde.

Var De det endog, saa havde jeg saa megen Leve-
nm maade, ikke at sige Dem det.

Plume
(som har lagt Squaren, til Werten).

Spiller De ikke mere?

Werten.

Den naadige Frøken finder ikke længer Fornøielse deri.

Plume.

Forgivet. Jeg har et Kort for mange.

Den unge Prechtheim.

Jh, det er alt for galt! Jeg har 12 Tarrock!

Philippine.

Det er bedst, vi ogsaa holde op at spille, paa
ɔd det De ikke skal forivre Dem for meget.

(Hun reiser sig.)

Den unge Prechtheim.

Ja nu, da jeg har saa stort et Spil.

Plume.

Jeg er pligtig at godtgiøre Dem alt. Regn efter,
'd hvor meget De havde faaet til. (sætter sig med Philip-
iq pine paa Sophaen)

(Den uuge Prechtheim udregner imidlertid sin Gevinst.)

Rosenau.

Naa, Børn! — I blive dog vel ikke Uvenner
ıf for et Ords Skyld? — Min unge Herre, det maae
lj ikke fortryde Dem, naar man spøger med Dem.

Den unge Prechtheim.

Aa, Hr. Præsident! Jeg er intet mindre end vred.

Rosenau.

Saa spil da væk.

Den unge Prechtheim.

Frøkenen vil ikke. Skylden ligger slet ikke paa mig.

Rose-

Rosenau.

Jh, hun har nok Taalmodighed med Dem. Men De maae ogsaa passe bedre paa.

Den gamle Prechtheim.

Det er ret en Jammer!

Wengfort.

Hr. Præsident! Jeg maae undskylde Hr. von Prechtheim. Frøken Melinde vilde ikke spille længer; derfor holdt de ogsaa op her.

Rosenau.

Ah! det er en anden Sag.

(Betienterne sætte Stole og Borde i Orden.)

Den unge Prechtheim

(til Plume).

240 Points faaer jeg af Dem. (sætter sig hos Philippine, som reiser sig og gaaer bort)

Plume.

Godt. Jeg skal paa Øieblikket betale Dem.

Wengfort

(til Philippine, pegende til den unge Prechtheim).

De var ikke godt samlede i Dag fra een Kant.

Philippine.

Hvem kan for det? Det gik Dem ikke heller meget bedre. (pegende til Melinde)

Wengfort.

Det er sandt. Men havde jeg været Brazen, saa var Bordet endnu besat.

Philippine (spodsk).

Han har uden al Tvivl igien meget vigtige Anliggender at besørge, siden han ikke er her.

Wengfort.

Som sædvanlig.

(Plume gaaer igien til Philippine, efter at han har betalt den unge Prechtheim. Prechtheim vil gjøre det samme, men Wengfort hindrer ham deri,

deri, i det han indlader sig i Samtale med ham. — Melinde, som i denne Tid har talt med Werten, forlader ham med en foragtelig Mine, og gaaer hen til Bordet, hvor Rosenau spiller. — Werten sætter sig fortrødelig ned.)

Melinde.

Naa, mine Herrer? — Hvorledes gaaer det

vm med Spillet?

Rosenau.

Jilet? Aa, det er endnu ikke meget; det er først

ig6 det femte Partie.

Melinde.

Hvem har da vundet?

Rosenau.

Saa? Naa, det glæder mig.

Den gamle Prechtheim

(meget høit).

Frøken Melinde taler om Spillet!

Rosenau.

Ah! — det er strax ude.

Den unge Prechtheim

) (som betragter Plume og er noget urolig, siger til Werten).

Hr. Fætter! Har Philippine længe været kiendt

nied Ritmesteren?

Werten.

Han har alt været her i 2 Aar paa Hverving.

Den unge Prechtheim.

Fordømt! — Med de Officerer! strax ere de

eig kiendte. Men mig gisr det vist ingen Skade; jeg

ind har reist.

Wengfort.

De er meget lykkelig, naar De ikke frygter for

sce Medbeilere.

Den unge Prechtheim.

Ganske vist. Jeg kan belee enhver; (vil gaae til

dit Philippine) thi jeg har reist.

Werten

Werten
(holder ham tilbage).

Giør Dem ikke for meget til af Deres Reiser. En Officeer erfarer mere, end saadan en Grønskolling, som i et Aar forreiser en 6, 8000 Gylden med en dum Hovmester; og som ikke vide at nævne andre i de Stæder, hvor de have været, end de Banqviers, der har udbetalt dem deres Vexler.

Wengfort.

Og de Leietienere, som har sagt dem, hvor mange Kirker og Taarne der ere i Byen.

Den unge Prechtheim.

Aa, der er dog Forskiel paa. Officeren ligger i Kasernerne, og jeg har altid logeret i de fornemste Vertshuse, hvor jeg har kunnet giøre Kiendskab med Folk fra alle Verdens Kanter, og man har seet mig med Fornøielse overalt.

Werten.

Ja, fordi man har giort sig lystig paa Deres Pung. Jeg har selv paa min sidste Reise igiennem Wien seet to slige Figurer. Hovmesteren var en Stud, og den unge Herre en Kalv. De toge altsaa fra Wien, og havde ikke seet andet, end St. Stephanskirken, Ridebanen, og saa videre.

(I denne Tid taler Melinde sagte med Rosenau, og peger paa Philippine, som bestandig taler med Plume.)

Rosenau (til Plume).

Naa, Hr. Ritmester! fortæl os dog noget Nyt.

Plume.

Jeg veed intet synderligt.

Den gamle Prechtheim.

Men en Officeer veed dog vel noget.

Melinde

Melinde
(gaaer til Plume).
Fortæl os noget om Batallier.

Philippine (for sig selv).
Hvilken Nysgierrighed!

Melinde (til Plume).
I hvor mange har De vel allerede været?

Plume.
Jeg har bivaanet den hele sidste Krig; de 18 Maaneder undtagne, da jeg var fangen.

Melinde.
Aa, fortæl mig dog noget om, hvorledes det gaaer til, naar man saadan er fangen. Det maae dog være ret gyseligt —

Philippine
(for sig selv fortredelig).
Jeg maae briste!

Plume.
Beskrivelsen derom er ganske kort. En Officeer har i den Station, hvor han er, sin fuldkomne Frihed; han lever for sine Penge saa bequemt, som han efter hans Omstændigheder kan indrette det, og har ingen anden Tieneste at giøre, end at modtage sin Gage og at qvittere derfor.

Melinde.
Ih, det er jo ret skiønt; jeg vilde paa den Maade heller være fangen, end ved Armeen. Der er man dog i det mindste fri for, at blive skudt ihiel.

Plume.
Jo, jo; De er ikke den eneste, der tænker saa, naadige Frøken. Jeg har kiendt de Officerer, som inderlig har ønsket sig, at blive fangne paa en let Maade.

Melin=

Melinde.

Nu forundrer jeg mig ikke mere over, at have hørt saa mange rose det, at være Krigsfange. Var jeg en Officeerfrue, saa maatte min Mand ogsaa lade sig fange, og siden reiste jeg hen til ham. Paa den Maade fik jeg fremmede Lande at see.

Plume.

Men Deres Mand og De vilde kun have liden Ære deraf.

Werten.

(som i denne Tid har talt med den unge Prechtheim, slider sig fra ham, og kommer til Philippine, som er fortrædelig over Melindes og Plumes Samtale).

Min Fætter giør sig forskrækkelig til af sine Reiser.

Philippine.

Ja, det var bedre, om han ikke havde reist; han var tilforn ikke meget behagelig, og nu er han aldeles utaalelig.

Werten.

Saaledes gaaer det med mange slige unge Herrer: de føre, som oftest, intet uden Ubesindighed tilbage. De reise som Dosmere, og komme igien som Narre.

Wengfort

(som imidlertid har talt med den unge Prechtheim).

Hører De ogsaa til denne Klasse?

Den unge Prechtheim.

Til hvilken Klasse?

Wengfort.

Til de Forreistes.

Den unge Prechtheim.

Det forstaaer sig, og det i høi Grad. Jeg har været omkring i hele Tydskland, ogsaa i en Deel af Polen.

Weng-

Wengfort.

Aa, der kan man alt lære noget.

Plume

(til Werten, pegende paa Melinde).

Broer! Frøkenen er ganske militair.

Werten

(til Melinde).

Hvor var jeg lykkelig, om min Uniform stod Dem an!

Melinde.

Paa Uniformen er der intet at sætte ud.

Werten.

Men paa mig?

Melinde

(meget spodsk).

Maaskee, og maaskee ikke.

(Plume sætter sig paa Sophaen hos Philippine, den unge Prechtheim stiller sig lige over for Rosenau, og Wengfort spadserer.

Werten.

Hvorledes? Er jeg da paa een Gang bleven Dem saa forhadt?

Melinde.

Hr. v. Werten! Tiderne forandres. Tilforn, da jeg ønskede at see Dem oftere, besøgte De mig kun for Tidsfordriv. Nu gior De lidt mere af mig for min Arvs Skyld.

Werten.

Jeg sværger — —

Rosenau.

Ha, ha, ha! i Dag kan De slet ikke vinde.

(Rosenau seer sig omkring, og bliver den unge Prechtheim vaer. Han leder efter sin Datter, og da han seer, at hun sidder med Plume paa Sophaen, viser han sig lidt fortredelig, staaer op, og gaaer til dem).

Naa, Hr. Ritmester! De vilde jo fortælle os noget.

Wengfort
(kommer i Kast med Rosenau).

Jeg skal fortælle Dem ret noget vigtigt. Kapitain Werten har i Dag hængt den unge Siegertsheim Soldaterkaarden om.

Den gamle Prechtheim.

Min Myndling?

Rosenau.

Det glæder mig. Hvor har han da giort af den?

Wengfort.

I Hververhuuset.

Rosenau.

Jh! han skulde bære den paa sig. (til Werten). Jeg ønsker Dem til Lykke.

Den gamle Prechtheim.

Men Familien! —

Rosenau.

Jo, jo! den kommer ret i Anseelse. (til Werten) Naar fik De den?

Werten.

I Eftermiddag.

Rosenau (bukker.)

Maae man spørge om Aarsagen?

Werten
(noget fortredelig).

Fordi han har tabt sin hele Formue.

Rosenau.

Aa, giør Dem kun ikke fattigere end De er. De har overflødig at leve af. (til den gamle Prechth.) Men hvorfor skulde jeg blive fortredelig derover? Det burde jo glæde Dem, naar en Indfødt giør Lykke. Tilstaae det kun, der er lidt Misundelse med iblandt, at Deres Øm ikke er saa brav.

Den

Den gamle Prechtheim.

Nei paa min Ære om der er; jo, det er en rar Lykke!

Rosenau.

Vil De da, at han paa een Gang skal blive Feldt-marschal? Det er nok for det første, at han er kommen saa vidt; det øvrige finder sig vel ogsaa. (til Philippine) Har du hørt det? Det er ret noget Nyt. Vor Kaptain Werten til Lykke; han har faaet en Orden. (De lee alle)

Den gamle Prechtheim.

Det tænkte jeg nok. — (meget høit) De har atter hørt feil, Høiædle Herre! Der er ikke tænkt paa nogen Orden. Min Nevnding er bleven Soldat.

Rosenau.

Siegertsheim? — Ja det er noget andet. (til Wengfort lidt skamfuld) Men hvorfor taler De ogsaa saa utydelig, at man ikke ret kan forstaae Dem! Jeg hører dog ellers hvert Ord!

Wengfort (for sig selv).

Saa slet som mueligt.

Rosenau.

Ih, ih, Hr. Borgermester! Det er en forbandet Streg!

Den gamle Prechtheim.

Vist nok!

Wengfort.

Men hvad skulde han vel tage sig for, nu han har intet mere at leve af?

Den gamle Prechtheim.

Han har nok at leve af. For at forbedre ham, har man foregivet, at hans Formue var tilsat.

Werten.

Vil De da have ham fri igien?

Den gamle Prechtheim.

Aa ja, De beviser mig derved det største Venskab. Omkostningerne skal alle blive betalte.

Werten.

Der er intet at betale. De maae gisre Forskiel paa Officerer. Jeg er ikke af det Slags, der søger at berige sig ved slige Tilfælde. Min Monarks Befaling er: at handle retskaffen og vores Armee til Fordeel, og herved troer jeg at opfylde begge Dele.

Den gamle Prechtheim.

Naa, jeg takker Dem da underdanigst, Hr. Kaptain. Men det skader ikke, at De tar ham lidt i Skole; han maae ikke strax vide Sandheden. Behold De ham kun i nogle Uger.

Werten.

Ikke længer end til i Morgen. Troer De, vi ere her for at tiene Deres vanartige Børn til Hofmestere? — Opdrag De dem selv bedre. — Et herligt Exempel for Borgerskabet, naar Raadets Lemmer ikke forstaaer Opdragelsen!

Wengfort
(til Rosenau).

Har De forstaaet det?

Rosenau.

Han har fuldkommen Ret.

Wengfort.

Ikke sandt?

Rosenau.

Paa den Maade kunde enhver blive Soldat, naar han om et Par Timer kom paa fri Fod igien!

Weng-

Wengfort.

Men han lar ham dog fare igien.

Rosenau.

Saa? — (sagte til den gamle Prechtheim) De veed dog vel, hvad Brug er i slige Tilfælde?

Den gamle Prechtheim.

Han vil jo ikke have noget.

En Tiener

(til den gamle Prechtheim).

Vognen er der, naadige Herre!

(Gaaer.)

Philippine

(for sig selv om Prechtheim, som i den Tid har staaet hos hende).

Gud skee Lov, at jeg bliver af med dette Menneske!

Den gamle Prechtheim

(til hans Son).

Fritz! saa vil vi da gaae!

Rosenau.

Ih! saa bliv dog lidt endnu.

Den gamle Prechtheim.

Det er sidst paa Ugen, saa er der altid meget at afgjøre.

Rosenau.

Hvorfor først i næste Uge? — Kommer De ikke til os i Morgen?

Den unge Prechtheim

(kysser Philippines Haand).

Jeg ønsker Deres Naade en god rolig Nat! De er dog ikke mere vred?

Philippine (meget venlig).

Nei, aldeles ikke. (for sig selv). Jeg er glad, at han gaaer.

Den unge Prechtheim
(for sig selv).

Det tænkte jeg nok, at hun ikke lod mig gaae uforsonet bort.

(Tager Afsked med Melinde og Werten).

Den gamle Prechtheim
(til Rosenau).

Sov vel!

Rosenau.

De kommer da i Morgen?

Den gamle Prechtheim (høit).

Ja, ja!

Den unge Prechtheim
(til hans Fader).

Papa! Jeg er færdig!

Den gamle Prechtheim.

Naa da — — Hr. Kaptain, jeg takker Dem endnu engang.

Werten.

Dersom min Pligt ikke havde krævet det, saa kunde De ikke takke mig. — I Morgen tidlig sender jeg ham hiem til Dem.

Den gamle Prechtheim.

God rolig Nat allesammen. (til Rosenau) Aa, bliv dog der, Hr. Præsident!

Rosenau.

Ih, lad mig kun gaae. Mener De, jeg staaer fra mine Huusrettigheder?

(Rosenau, den gamle og den unge Prechtheim gaae).

Anden Scene.

Philippine. Plume. Melinde Werten. Wengfort.

Wengfort.

Havde Siegertsheim ladet sig forblinde af den vindige Lord, saa var han ikke sluppen saa let.

Philippine (sagte).

St! — De kommer i Unaade for Livstiid (pegende til Melinde).

Wengfort (ogsaa sagte).

Det er nu saa min Feil; —— saa meget mueligt at qvæle Narre, for derved at tiene fornuftige Folk.

Melinde

(opbragt over Wengforts Tale, siger ivrig til Werten, som igien vil indlade sig i Samtale med hende).

De har alt hørt min Erklæring, og derved bliver det for bestandig.

Werten.

Frøken! hør mig kun et Øieblik, og saa haaber jeg, De lader mig vederfares Ret.

Melinde (spodsk).

Gior Dem ingen Uleilighed!

Werten.

Nei; De maae høre mig.

Melinde (bestandig spodsk).

Maae jeg, saa er jeg tvungen dertil.

Werten.

Ja De maae, for at retfærdiggiøre mig i Deres Øine. De beskylder mig for, at jeg kun elsker Dem for Deres Formue? I hvem der saa opdigter dette —— saa understaaer jeg mig dog at sige reent ud, at den vist selv har slig Hensigt, for at faae Dem til

at glemme mig. Hør min Beslutning. Jeg vil een Gang for alle frasige mig alle mine Rettigheder til Deres Formue. Handle dermed, ogsaa efter Deres Død, — efter eget Godtbefindende. Jeg vil ikke vide, at De eier det mindste. End ydermere forskriver jeg Dem i min Levetid aarlig 1000 Dukater til Deres Behag, og efter min Død min hele Formue. Kan dette nu overtyde Dem om, at jeg handler uegennyttig?

Melinde (seer paa Uhret).

Klokken er i Sandhed alt $\frac{3}{4}$ til 8. Om et Korteers Tid kommer min Vogn. (vender sig fra ham til Plume) Hr. Ritmester! har De alt aflagt deres Gratulation? — Frøken Philippine er den unge Prechtheims forlovede Brud.

Philippine (for sig selv).

Fordømte Sladder! — (til Plume) Der er endnu langt frem.

Melinde (spodsk).

Hele Byen veed det dog alt.

Wengfort.

I Byen bæres mange Slags Historier omkring. F. Ex.: Man siger, at Lord Brazen er dette Aarhundredes største Vindspiller, og at han kun lever af den Brandskat, han kan drive ind hos Fruentimmer; men De troer det ei; ikke sandt?

Tredie Scene.

Rosenau. De Forrige.

Rosenau.

Naa, Hr. Ritmester! Altsaa om det sidste Slag. — Vi vil sætte os ned. Hei! (En Tiener.)

Weng-

Wengfort.

Derom kan jeg give Dem Efterretninger.

Rosenau.

Nei, nei! jeg vil nok høre det af en Husar.

Wengfort (til Werten).

Denne gang kan jeg ikke frelse ham.

Rosenau.

Begynd da —— jeg hører alt for gierne fortælle om den sidste Krig; der saae man dog Blod, men i den forrige giorde man intet, uden marscherede frem og tilbage.

Plume.

De har Ret; i de første Aar havde vi næsten hver Brøddag en Bataille.

Rosenau.

Saa stor som en Bouteille? Men der gives forskiellige Bouteiller; i min Kielder ere de temmelig store. Naar de lignede dem, saa havde de ikke Aarsag at klage. Og overalt veed man jo vel, at alting er dyrt til Feldts; det maae man forestille sig. Vi har saa gar her fornummet til Krigen paa Brødet: det var en stor Deel mindre end ellers. (alle begynde at lee høit) Naa, hvad leer De af? — Det er jo slet ingen Under; naar alting bliver slæbet til Armeen, saa maae det vel blive dyrt.

Plume
(sagte til Philippine).

Jeg veed ikke, hvad han vil; jeg har jo slet ikke talt om dyr Tid.

Philippine.

De maae tale høiere, ellers forstaaer han Dem ikke.

Rosenau
(noget opbragt til Philippine).

Nu veed du det vel igien bedre; den gang var du først 7 Aar gammel; hvad veed du deraf?

Plume.

Forlad mig, Hr. Præsident! Frøkenen siger Dem ikke imod.

Melinde
(spodsk for sig selv).

Det troer jeg; hun har andre Hemmeligheder.

Rosenau.

Naa, hvad har De da ellers at tale om? — Hvorledes skikker det sig, Hr. Ritmester, at give sig af med et Fruentimmer, naar man taler om Krigen! — Krigen er saa alvorlig en Sag; og slige Kreaturer kan jo ikke engang tænke, langt mindre tale alvorlig. De har intet andet end Narrerier i Hovedet. Var jeg General, saa maatte ikke en eeneste Soldat omgaaes Fruentimmer. Thi naar han kommer for Fienden, tænker han paa de Afskedstaarer, hans Skiønne har fældet; Hiertet bliver tungt; han lar Fienden være hvor han vil, og bliver en Kujon for at kunne komme til hans Kiereste igien uden Blessurer. Fruentimmer ere paa min Siel ret en Pest for Soldater!

Melinde.

Det er godt, at De har intet at befale. De bragte det vel saavidt, at ingen blev mere Soldat. Ere da Soldater ikke ogsaa Mennesker? Det var herligt, skulde en Soldat ikke tænke paa andet end Krig. Paa den Maade bleve de jo hærdede imod al menneskelig Følelse, og tilsidst lignede de mere Jagthunde,

som

som man ikke kan bruge til andet. — Da først lærer man at kiende en Soldats Værd, naar han i et Dieblik maae lade Kone, Børn, Venner og Formue staae tilbage, for med Livsfare at opfylde sin Pligt.

Philippine (for sig selv).

Det var vel talt!

Plume (til Melinde).

Frøken! De taler som en Engel! De Militaire maae være Dem meget forbundne, da De forsvarer dem saa vel.

Werten (til Wengfort).

Fornemmelig Brazen!

Rosenau (til Plume).

Hvad har De nødig at forsvare dem? Ingen vil tvivle paa, at de jo har giort deres Pligt. — Men om det sidste Slag ——

Plume.

Dette Slag, Hr. Præsident, var saa herligt et Slag, som man kun kan ønske det; men vi vare alle saa forhippede paa Seiren, at vi slet ikke tænkte paa Slaget. — Det er alt hvad jeg veed om Sagen: Vores General befalede os at slaae Fienden, og det giorde vi. Havde han havt Lyst at befale det endnu engang, saa havde vi ogsaa giort det igien.

Rosenau.

Aa, jeg havde befalet det to gange endnu.

Werten.

Det er ret en Hugaf bag Kakkelovnen.

Wengfort.

Som Avisheltene i Almindelighed pleie at være.

Philippine (til Plume).

Min Faer vilde blive en meget fyrig General.

Rose-

Rosenau.

Ei, hvad fire! — Man maae smedde, mens Jernet er varmt. Du forstaaer dig meget paa Krigen. Naar Fienden er i Konfusion, maae man ikke give ham Tid til at komme sig igien.

Plume.

Frøkenen siger —

Rosenau.

Ih, hvad hører De dog altid efter Frøkenen. — Det sikker sig ikke for en Soldat, at høre efter Fruentimmer, naar man er midt i Slaget. En Soldat og et Fruentimmer passe saa lidt sammen, som en Tyrk og en Allongeperuque.

Melinde.

Alt igien?

Fierde Scene.

De Forrige. Brazen.

Wengfort

(til Werten, i det han bliver Brazen vaer).

Der har vi ham! Nu vil det begynde at blæse!

Brazen

(i det han kommer ind).

Votre Serviteur treshumble, og saa videre. — Jeg seer, de ere alle vel, det glæder mig. (De staae alle op) Aa! deranger dem ikke! (Til Melinde, som han kysser paa Haanden) Deres underdanige Tiener. Er Tiden bleven Dem lang?

Melinde (meget glad).

Det glæder mig mangfoldig at see Dem, kiereste Lord! — Men De har ladet os bie længe. (seer paa Uhret) Klokken er strax aatte.

Bra=

Brazen.

Jeg beder meget om Forladelse. Jeg havde 24 Rekruter paa Halsen af mig; de har opholdt mig lidt.

Werten

(for sig selv, bidende).

O Vindmagger over alle Vindmaggere!

Melinde.

24 Rekruter! det kan man kalde Lykke.

Wengfort (spodsk).

Nu forundrer jeg mig ikke mere over, at Siegertsheim skulde blive Premierlieutenant. Ganske vist for at transportere dette Mandskab.

Werten (til Brazen).

De har altsaa været meget lykkelig i Eftermiddag; thi een af Deres Underofficerer beklagede sig for mig i Morges, at De allerede i 10 Dage ikke havde faaet een Mand.

Brazen.

Hvis jeg ikke alt havde sendt dem bort, skulde jeg lade dem føre frem. Den dumme Djevel af Underofficeer! det var vist Lakonisk! En eensoldig Stakkel, som ikke tænker videre, end han seer, og slet ikke skikker sig for mig. Hans Broer, Hans Lakonisk, var en brav Dreng. Den gode Karl blev i den første Bataille imod Franzoserne skudt fra mig paa min venstre Side. Jeg erindrer mig endnu ret vel, at han paa samme Dag bar et blaat Baand om Hatten, og da han faldt, fandt man en vestphalsk Skinke i hans Lomme.

Rosenau.

Om Forladelse, Hr. Kaptain! greb De Franzoserne an, eller greb Franzoserne Dem an?

Bra-

Brazen.

Franzoserne gribe os an! Fordømt! Herre! Hvem kunne drømme om, at Franzoserne torde angribe os først? — Nei, min Herre! vi greb dem an, den — — jeg har Aarsag at tænke paa den Dag; thi jeg forsvarede mig paa samme ganske allene over i en Time mod 6 Kavalleriſter, og giorde dem alle til Fanger.

Wengfort.

Jeg haaber da, at alle disse 6 Kavalleriſter løbe godvillige efter Dem?

Brazen.

Samme Dag bleve ogsaa 22 Heste skudte ihiel under mig.

Werten.

Og De stod ved Infanteriet?

Brazen.

Ja, jeg var Flygeladjutant.

Werten.

Saa maae De have reden forbandet stærk til.

Brazen.

Ja, jeg har ogsaa egentlig vunden Bataillen; thi den hele venstre Fløi havde allerede retirert i 12 Timer, og jeg bragte dem igien i Orden.

Melinde.

Det kan man kalde Meriter!

Plume.

Maaskee reed De paa 12 Heste tillige, som hiin engelske Berider?

Brazen.

Hvad meener De, mine Herrer! jeg siger Dem, de bleve alle qvæstede af Kanonkugler; 6 undtagne, som jeg sporede ihiel.

Weng-

Wengfort
(spodsk til Plume).

Det' er Lord Brazen!

Brazen.

Ja! (til Plume) Upaatvivlelig har De hørt tale om den Lord Brazen, der, som engelsk Minister, har stiftet den sidste Fred imellem Persien og China? Det var min Onkle.

Melinde
(spodsk til Philippine).

Hvad siger De om den Familie?

Philippine
(i samme Tone).

At jeg undrer mig over, at Lord Brazen ikke er bleven i Engelland.

Rosenau
(til Brazen).

Hvad var det, De sagde om Persianerne?

Brazen
(meget høit).

At min Onkle stiftede Freden imellem Persien og China.

Rosenau.

Men jeg har hørt, at Chineserne i mere end 300 Aar ikke har havt Krig.

Brazen.

Ach! De hører jo ikke vel.

Plume (leer).

Deres Hr. Onkle maae altsaa have været meget ung som Minister i China.

Brazen.

Men, mine Herrer, og saa videre; vil De ikke spille?

Melinde.

Min Vogn er vist alt kommen.

Bra-

Brazen.

Aa! spil endnu et Partie Triktrak.

(Brazen og Rosenau gaae til Bretspillet.)

Wengfort (spodsk).

For Lord Brazen maae alle krybe i Skiul, ogsaa Ritmester Plume.

Brazen.

Franz Plume? — O du gode Dreng! hvor mangen en Flaske Viin har jeg stukken ud med dig! Hans Søster har givtet sig med en Borgemester i Køln, og hans Broder er Skibskaptain i Holland; jeg passerte Linien med ham. (til Wengfort) Kiender De ham? Lever han endnu?

(Alle lee heraf.)

Philippine.

Ja, Hr. Kaptain; og her har jeg den Ære at fremstille ham for Dem.

Brazen
(studser lidt).

Det er ikke ham jeg mener.

Plume.

De har taget Feil, min Skat! — Jeg kan sige Dem, min Familie er ikke mindre end saa adspredt, som De behager at erindre; og uden for min Familie har jeg endnu aldrig hørt tale om en Plume.

Brazen
(noget slaaet).

Da har jeg dog tilforladelig kiendt een. Og jeg har ogsaa Aarsag at erindre mig ham; thi da vi løb ud af Maltha, strandede vores Skib; vi to reddede os allene paa en Mast, og bleve efter 3 Dage kastede til Den Cyprus. Vi udstod meget paa denne ubekvemme Fart.

Plume.

Plume.

Det kan man forestille sig. Jeg var vist sultet ihiel.

Brazen.

Det var vi vist ogsaa, dersom vi ikke i en Hast havde faaet fat paa nogle Pund Tvebakker. (til Melinde) Skal vi kiøre?

Melinde

Dersom min Vogn er der —

(Philippine ringer).

Werten

(til Melinde).

Naadige Frøken! tillader De mig at følge Dem hiem?

Melinde

(pegende paa Brazen).

Jeg har alt Følgeskab.

Werten.

Fatter De ingen anden Beslutning?

Melinde.

I Dag ikke.

(Tieneren kommer ind).

Philippine.

Er Frøken Melindes Vogn der?

Tieneren.

Jo!

Melinde.

Lev vel, Frøken Philippine! (kysser hende) Jeg ønsker lader Dem blive i et behageligt Selskab.

Philippine.

Og De gaaer i et meget behageligt Selskab.

Melinde.

Mine Herrer! jeg er Deres Tienerinde.

Werten.

Naadige Frøken!

(byder Melinde Haanden).

Melinde

(afslaaer den).

Det er alt godt. — Lord Brazen!

Brazen

(som imidlertid har spillet i Brettet med Rosenau).

A ha! — Gaaer vi? — Nu strax!

(bliver ved at spille).

Wengfort

(til Werten, som er nedslaaet over Melindes Opførsel).

Trøst Dem, jeg skal hævne Dem lidt. (til Melinde) Frøken! De maae tage mig med i Deres Vogn, jeg kan ikke hielpe Dem; jeg er for træt til at gaae.

Melinde (fortredelig).

Forlad mig — — med to Officerer —

Wengfort.

Gior det mindre Opsigt, end med een allene. Kom De kun!

(Han tager hende med Gevalt ved Haanden).

Brazen

(tager hende ved den anden Haand).

Mine Herrer, og saa videre, Votre Serviteur treshumble!

(Gaaer syngende bort med Melinde. Rosenau følger dem).

Femte Scene.

Werten. Plume. Philippine.

Philippine.

Hun blev narret!

Plume.

Det er en vederstyggelig Karl! Frygt ikke, Bror! Melinde kan umuelig gifte sig med den Nar.

Wer-

Werten.

Men du seer jo paa hendes Opførsel, at det er
ɔdnɐʃ hendes Alvor.

Plume.

Hun forstiller sig kun, for at gisre dig saa meget
ɐɹɐm mere begierlig.

Philippine.

Jeg troer snarere, at det er hendes Alvor. Hun
ɹɐ lig vil hævne sig over den koldsindige Opførsel, Kaptainen
ı ɹɐʃ har yttret mod hende en Tid; thi den gang ønskede
ı nuʃ hun sig hans Haand. Og den Stolthed, at komme
ɯɐ i i en stor Familie, forfører hende aldeles.

Werten.

Jeg frygter kun, at hun bedrager sig!

Plume.

Taalmodighed. Vi omvender hende vist.

Philippine.

Smigre Dem ikke med for meget Haab. Fruen-
ɯɯiʇtimmerne ere egensindige.

Plume.

De ogsaa, deiligste Philippine?

Philippine.

Jeg har ogsaa min Deel deraf.

Werten.

Men til din Fordeel.

Plume.

Det tvivler jeg paa. Hun vil ikke troe, at jeg
ı ɔʃlælsker hende; jeg har allerede anvendt alting, for at
ɟɐɹɹɐɔovertyde hende derom.

Werten.

Det er alt Haab nok, naar et Fruentimmer tviv-
mo ɹɐr om Gienkierlighed: det Tegn, at hun ønsker den,
ɹɐ ɔo'or at kunne overgive sig.

Plume (til Philippine).

Er det sandt?

Philippine (forvirret).

Kan jeg vide, hvorledes andre tænke?

Plume.

Lad andre tænke som de vil, og svar De kun for Dem selv.

Werten.

Tvivler De f. Ex. paa, at den unge Prechtheim elsker Dem?

Philippine.

I Sandhed ikke et Øieblik.

Werten.

Altsaa er min Sats rigtig. Tøv ikke, Frøken! tilstaae Deres Kierlighed for Ritmesteren.

Philippine.

Saa strax? Mine Herrer! De kan ret godt løbe Storm; man seer nok, at De kommer fra Feldten. Strax, som det falder Dem ind, skal man give sig, da De dog ikke har ladet Dem merke med det ringeste i Forveien. — Jeg hører min Faer kommer —— — Tag Dem endnu vare for ham, og søg først at vinde ham.

Siette Scene.

De Forrige. Rosenau.

Rosenau

(i det han kommer ind).

Det er sandt! Kaptain Brazen sladrer bestandig; men mig synes, han veed sommetider ikke selv hvad han siger; og Frøken Melinde lader til, at være lidt forlibt i ham. (til Werten) Har De ikke merket det?

Wer-

Werten.
(sukker, for sig selv).
Jeg merker det, desværre, alt for meget!

Rosenau.
Jo, jo, saadan gaaer det. — Men De var jo engang en stor Tilbeder af hende; hvorfor slipper De hende da nu, da hun har saa mange Penge?

Werten
(med en tvungen Latter).
Den gang saae De kun ilde.

Rosenau.
Ih, hvorfor drille? Det er ikke kisnt; man maae ikke drille noget Fruentimmer. (seer sig om efter Philippine, som taler med Plume. For sig selv:) Den Ritmester hænger bestandig over min Datter, han vil vist ogsaa drille hende! jeg maae kun rive hende ud af hans Klør. (til Plume) Naa, Hr. Ritmester! vi slap før — vores Discours. Har De aldrig været blesseret?

Plume
(for sig selv).
Gid du var Fanden i Vold med dine Spørgsmaal! —

Rosenau
(hvisker til Philippine).

Philippine (for sig selv).
Hvorledes falder han nu paa det?
(Gaaer nedslaaet bort, men seer sig endnu engang om til Plume.)

Plume.
De forlader os, Frøken?

Philippine.
Jeg maae!
(Gaaer bedrøvet bort).

Syvende Scene.

Plume. Werten. Rosenau.

Rosenau.

Vi vil sætte os ned. (til Werten) Naa, hvad tænker De om Kaptainen og Melinde?

Plume (for sig selv).

Nu har han intet mere at spørge mig om, den gamle Sladderhank!

Werten

(raaber meget høit).

Jeg kan ikke erklære mig heri; han er min Kammerat; min Meening maatte altid holdes for partisk.

Rosenau.

Paa den Maade veed jeg ligesaa meget som før. — Mine Tanker ere: hun skulde lade ham fare. Hun har nu en ansеelig Formue, og behøver ikke paa Lykke og Fromme at ægte en Officeer.

Plume.

Hvorfor? Det er jo dog en herlig Ting at være Officeersfrue.

Rosenau.

Ja! især naar der er Krig! —

Plume.

Som jeg seer, er De meget imod Giftermaal med Officerer, og dog er De saadan en Soldaterven. De gav vel heller ikke Deres Datter til en Officeer?

Rosenau.

Ih bevare os vel! — I al Evighed ikke.

Plume (for sig selv).

En herlig Trøst for mig! (til Rosenau) Men hvorfor ikke? Man finder iblandt Officererne de retskafneste Mænd.

Rose-

Rosenau.

Alt det vil jeg troe. Jeg har intet at udsætte paa nogen Siel. Enhver Svigersøn, som min Datter vælger, er god for mig; kun ingen Officeer. For jeg har saa mine Aarsager.

Plume.

Men hvad er det da for Aarsager?

Rosenau.

Min Datter er det eneste Barn. Jeg vil beholde hende hos mig; men med Officererne er det saa sin Sag. —— De feie for meget omkring; min Datter maatte da reise, Gud veed i hvad for Lande; jeg hørte vel sommetider i et heelt Aar intet om hende. Det vilde ret behage mig paa min gamle Alder, hvor jeg skulde vente at have min Glæde af hende! Nei! her kan hun ægte hvem hun vil; jeg lader hende have sin fri Villie, og tvinger hende aldeles ikke. Men her maae hun blive. Hun finder nok en Mand, det frygter jeg ikke for.

Plume.

Ja, det troer jeg gierne. (for sig selv) Det var tydeligt nok! Mere kunde han ikke have sagt! —

(Reiser sig uroelig).

Rosenau.

Naa, hvorfor bliver De ikke siddende?

Plume

(seer paa Uhret).

Vi vil ikke opholde Dem længere, det er alt sildig; jeg er ogsaa lidt træt af Reisen, og vil gierne lægge mig. — Jeg ønsker Dem en god rolig Nat.

Werten.

Hr. Præsident! jeg er Deres ærbødige Tiener.

Rosenau.

God rolig Nat, mine Herrer! (til Plume) Naa, Hr. Ritmester, giv os oftere den Ære!

Plume.

Hiertelig gierne.

Werten (noget sagte).

Min gode Gamle, han kommer vist oftere end du siøtter om det.

(De gaae, Rosenau vil gaae med.)

Plume.

Aa jeg beder, bliv dog.

Rosenau.

Kun til Trappen.

Werten.

De behøver ikke at vise os Veien; vi vide den meget godt selv.

(Plume og Werten gaae hastig bort, Rosenau gaaer med til Døren, men kommer strax tilbage).

Ottende Scene.

Rosenau (allene)
(i Døren til en Tiener).

Min Datter skal komme til mig. — — De løbe som Skræddere. — For mig gierne. Vil de ikke lade dem følge, saa kan de lade det være; jeg vil ikke brække Halsen for at tiene dem. — (spodsk) Ritmesteren er træt af Reisen! — Du Skielm! — Var kun min Datter bleven længer, saa havde han vist ikke tænkt paa Træthed! — Ih, ih! hvor fiin! — Han har vist Tanker til hende; men jeg troer jeg lod ham vide, at der bliver intet af. — Han blev ogsaa der-

over

over paa eengang træt. — Nei, nei, unge Herre, der bliver intet af! — Min Datter lader ogsaa til at være forlibt. — Fanden har altid havt dem sammen; — men jeg skal nok sætte en Pind derfor.

Niende Scene.

Rosenau. Philippine.

Philippine.

Hvad befaler Papa?

Rosenau.

Hør, mit Barn, i Morgen maae du staae meget tidlig op; Klokken 5 skal du kiøre ud paa Landet, og lade alting giøre i Stand; paa Tirsdag kommer jeg efter med begge Prechtheimerne, og saa kan du sige din Beslutning. Siden vi har 4 Ugers Ferier i Raadet, saa vil jeg blive der den Tid over, og du skal giøre mig Selskab. Kom endnu ind til mig førend du lægger dig; jeg vil give dig et Brev med til Forvalteren, paa det du kan kiøre, førend jeg staaer op.

Philippine (for sig selv).

Det er en herlig Streg. (til Rosenau) Men hvorfor skal det skee saa tidlig? Kunde jeg ikke kiøre i Morgen Eftermiddag henimod sex?

Rosenau.

Nei. Du maae endnu sende mig Hestene tilbage i Morgen. (Gaaer hen til sit Værelse.)

Philippine.

Jeg tør ikke sige ham imod, ellers merker han min Hensigt.

Tiende Scene.

Philippine (allene).

Han har lagt Mærke til min Kierlighed! — Han søger at forhindre den! — Ja, upaatvivlelig. — Hvorledes skal jeg komme til at naae mine Ønsker? — Ritmesteren forsikrer mig om sin Kierlighed! — Men kan jeg ogsaa troe ham? — Han er Soldat, og hvor mange Piger ere der ikke alt førte bag Lyset! — Det beroer heller ikke allene paa ham; han maae først spørge sin General, om han tør gifte sig! — Var jeg imidlertid kun forvisset om, at han elsker mig! — Ja, men min Fader! — Han tvinger mig vist ikke, men til en Officeer giver han mig heller ikke. — Alle disse Omstændigheder vil ikke forunde mig Søvn! — O! hvad er dog et Fruentimmer et eenfoldigt Kreatur!

(Gaaer ind i Rosenaus Værelse).

Ende paa den anden Akt.

Tredie Akt.

Skuepladsen er som i første Akt.

Første Scene.

Kautzer (allene).

(Kommer ind uden Hat og Sabel, Pelsen hænger over Brystet og Haaret omkring Hovedet).

Først 5, og alting flyiet ud? — De lure vist paa noget. — Men jeg kan ikke hitte min Sabel! Jeg er dog vel ikke arresteret? Har jeg maaskee giort nogle Optøier i Gaar? (tænker efter) En Ruus maae jeg nok have havt, det mærker jeg paa mit Hoved. Det er dog et Fandens Arbeide med den Drikken; aldrig veed man Dagen efter hvad man har giort. (tænker efter igien) Jeg veed ikke! har jeg drømt, eller er det sandt, at Rittmesteren er her igien? — I det mindste har jeg talt med ham i Rusen, dersom han rigtig er her. (seer sig om, og bliver Kittmann vaer, som kommer ind af Gadedøren med Korbel og to Rekruter) Ha, ha! det tænkte jeg nok!

Anden Scene.

Kittmann. Korbel. Kautzer, og tvende Deserteurer som Rekruter.

Kittmann (til Korbel).

Bring dem op paa vort Kammer. (til Deserteurerne) Mine Herrer! lad jer give hvad Frokost jer behager.

San-

Saasnart Ritmesteren er opstaaet, skal I faae Haandpengene. (Kerber gaaer bort med Rekruterne igiennem Sidedoren. Til Kautzer:) Naa, har han alt sovet ud?

Kautzer (noget bange).

Jo, Hr. Vagtmester!

Kittmann.

Veed han vel ogsaa, at han er arresteret?

Kautzer.

Nei! Hvorfor?

Kittmann.

Spørger han endnu hvorfor? — Jo han har baaren sig godt ad. Saa gammel Soldat, og forgaaer sig imod Subordinationen! Fy! Veed han vel, at han har fortient en Kugle for Panden?

Kautzer.

Hr. Vagtmester! jeg veed ikke det ringeste af alt hvad jeg har giort.

Kittmann.

Saaledes gaaer det, naar man drikker Fornuften bort. — Først befalede Ritmesteren ham selv at lægge sig for at sove Rusen ud; siden gav han mig Ordre at faae ham til Roe. Han har ikke allene brugt de galeste Talemaader imod mig, men endogsaa trukken Sablen, og sat sig til Modværge. — Som en Mand, der kiender Tieneften, veed han vel, hvad der følger paa.

Kautzer
(efter en liden Tavshed).

Har De alt meldet det for Ritmesteren?

Kittmann.

Nei! men nu vil jeg giøre det ved Rapporten.

Kautzer.

Kauker

(bliver staaende, bestyrtset og eftertænksom; efter en liden Pause fatter han sig og siger:)

Naa saa gior det da, dersom det er en Ære for Dem at styrte en gammel Mand i Ulykke. Eftersom De siger mig, veed jeg, at jeg har forbrudt Livet. Men jeg skal ligesaalidet skielve ved min Exekution, som for Fienden. Til min Trøst kan det retfærdiggiøre mig, at jeg døer for en Feils Skyld, der ikke vanærer mig, og som den braveste Soldat meget ofte er udsat for. Det kan umuelig være andet, end at De efter Sædvane igien har begegnet mig som Deres Slave, og dette har vist bragt mig i Harnisk; thi endnu har jeg aldrig i min hele Levetid forgaaet mig mod mine Foresatte. Sandt nok, Feilen bliver altid meget stor; men sæt Dem i mit Sted. Jeg har tient i 30 Aar, i 4 Krige, og er løben af med 9 dygtige Blessurer; al muelig Strabadse har jeg udstaaet, og derved mineret mine Been indtil Marven. To gange har jeg været fangen, og med største Livsfare ranzioneret mig ud: første gang fra Ukrainen, hvor jeg i 5 Maaneder maatte arbeide som et Bæst blandt Haydamakkerne, og anden gang fra de skiønne Casamater, hvor jeg i 18 Maaneder ikke fik Dagens Lys at see, og hvor 10 af mine bedste Kammerader døde ved Siden af mig. Kort sagt: hverken af Overmod i de gode Tider har jeg forsømt Tieneſten, ikke heller jeg er bleven utroe i de usleste Omstændigheder; det veed Regimentet, og vil beklage mig.

Kitt=

Kittmann.

Det er sandt, han har giort sin Skyldighed som en brav Karl, men det berettiger ham ikke til, at sætte sig op mod sin Foresatte, som kan erfare det samme som han, naar han tiener saa længe.

Kautzer.

De er min Foresatte, jeg Deres Underhavende, det veed jeg; men betænk kun selv: da De blev Rekrut, var jeg alt det, jeg nu er; jeg har lært Dem Exercitien og Tieneſten, og nu begegner De mig stedse som om jeg først begyndte at tiene i Dag; det maae dog gisre mig ondt. — Endnu aldrig forseet mig med et Ord; men i Rusen har man ikke altid Fornuften samlet, især naar man bliver ophidset.

Kittmann.

Men han skal ikke drikke sig fuld.

Kautzer.

Det kan jeg ikke for! jeg har stærke Blessurer i Hovedet. Af 2, 3 Glas Viin faaer jeg strax en Ruus, og paa Hverving maae man drikke. — Det er altsaa ikke skeet med Forsæt.

Kittmann.

Tomme Udflugter. Jeg kan ikke hielpe ham! gaae op paa sit Kammer; jeg vil lade det komme an paa Ritmesteren.

Kautzer

(gaaer nogle Skrit frem).

Saasnart De melder det for Ritmesteren, saa maae han, endogsaa imod sin Villie, overlevere mig til Regimentet for at straffes, og saa er det ude med mig. (bliver staaende noget eftertænksom, vender sig om igien, og griber Vagtmesteren med den venstre Haand paa Brystet,

Brystet, med den høire trækker han hans Sabel ud, og sætter ham den for Brystet) Hr. Vagtmester! det hielper nu ikke at skrige; De er dog dødsens. Jeg kan kun miste eet Hoved. (Vagtmesteren staaer forskrækket og ubevægelig) Ikke sandt? Nu er De i min Vold; nu kan jeg belee Dem med Deres Trusler, Ritmesteren og den hele Armee med dens Krigsret; De skal ikke kunne holde mig. Hundrede Skridt herfra er en fremmed Hverving, der kan jeg let komme hen, og saa er jeg fri for al Straf. Men — lær at kiende den sande Soldat. Døden, som staaer mig for Øinene, og som jeg let kan undflye, afskrækker mig ikke at blive troe. — Og Dem, som nu er i mine Hænder, skienker jeg Livet, endskiønt De skiller mig ved mit. (slipper ham, og kaster Sablen hen til ham) Der har De Deres Værge, og her er mit gamle Hoved, som er bleven graat i Tieneften. Det har 3 Blessurer, Kongen til Ære! hvem veed, om De bliver saa lykkelig at faae en eeneste. Beriig Dem nu, giør Dem en Ære af, ved Deres Uerfarenhed at være Skyld i, at jeg mister det. (efter et lidet Ophold til sig selv) Fy, gamle Karl! du græder! (til Vagtmesteren) Men troe for alting ikke, at jeg græder af Frygt for Døden. Nei! — ikkun fordi jeg ved saa mange farlige Leiligheder ei har været saa lykkelig, at døe for Fiendens Haand. (vender sig om, og vil gaae, men taber Pelsen, og tager den op.) Naa! vil du ogsaa blive mig utroe? Nei! jeg bliver min Konge troe (kysser den), som har givet mig dig: du maae ogsaa blive din Herre troe. Du har alt bedækket mig i 3 Aar, saa kan du jo ogsaa endnu be-

dække

dække mig i min Arrest i de faa Uger, jeg har tilovers at leve. Ved min Død vil jeg enten give dig bort til en ærlig Kammerat, eller tage dig med i Graven. Ogsaa du er gammel, og til ligesaa liden Nytte som jeg. Det skader derfor ikke, om du raadner med mig.

Korbel
(som kommer tilgaaende).

Hr. Vagtmester! jeg har bragt Rekruterne op.

Kittmann
(hvisker noget til Korbel).

Hurtig!

(Korbel gaaer).

Kautzer
(vil ogsaa gaae).

Kittmann
(holder ham ved Haanden).

Bliv endnu lidt.

Kautzer.

Aa! De behøver ikke at lade nogen hente. De har alt seet, at jeg er en ærlig Karl, og som ærlig Karl siger jeg Dem, jeg gaaer allene til min Arrest.

Kittmann.

Nei, kiere Kautzer! han skal ikke gaae i Arrest; hans Opførsel har giort mig blødhiertet og menneskelig. Jeg kunde ikke døe rolig, hvis jeg var Aarsag i, at saadan en ærværdig gammel Soldat, som kunde være min Fader, døede for min Skyld. Korbel bringer ham strax hans Sabel; jeg vil ikke meer tænke derpaa.

Kautzer
(seer noget betænkelig paa ham).

Hr. Vagtmester! det glæder mig mere for Deres end for min egen Skyld, ifald De giør det. — Der ligger ikke mere Magt paa mig; men jeg siger Dem,

hele

hele Regimentet vilde have beklaget mig. Ved Forhøret havde man vist nok givet Dem Ret, men i Hiertet havde enhver foragtet Dem; thi seer De vel, en brav Soldat maae have Fyr. — Naar nu en Ung, for at stille sin Hovmod tilfreds, uden Aarsag vilde begegne saadan en Graaskieg ilde, saa kryber imod eens Villie Soldaten om i den gamle Mave; han modsiger med Grunde, den anden misbruger Magten, han har over ham, og den Uerfarne styrter Soldaten — — rigtig i Ulykken. De er endnu ung; De vil vist erfare, at det er en Konst for en Mand, der har Samvittighed, at kommandere.

Kittmann
(omfavner ham).

Kiere Kautzer! fra nu af ere vi Venner! Han lærer mig vel det, jeg ikke veed endnu?

Kautzer.

Med megen Fornsielse! Det er paa min Ære ingen Skam at lære noget.

(Korbel bringer Kautzer Sabel, Stok og Hat, og giver det altsammen til Kittmann, denne tager det, og slyer det til Kautzer).

Kittmann.

Her har han sin Sabel igien, (til Korbel) Ritmesteren maae ikke vide noget om hele Sagen. — Kautzer er en brav Karl.

Korbel.

Aa, min gyldne Hr. Vagtmester! det er ret roesværdigt, at De tilgiver ham denne Forseelse, og ikke melder den. Havde De kun giort et Feldttog med, saa skulde De see, hvad Soldat han er. Da mit Hest blev skudt under mig, trak han mig med

ſtørſte Fare op paa ſin, og reddede mig fra Døden. Han lar ingen blive tilbage.

Kautzer

(ſom imidlertid har ſpændt Sablen om ſig).

Hr. Vagtmeſter! jeg melder mig ud af Arreſten, og takker for god Straf.

Kittmann.

Godt.

Tredie Scene.

De Forrige. Vertinden.

Vertinden.

God Morgen, Hr. Vagtmeſter! Naa! i Dag kunde jeg fortiene mig en Louis d'Or til Frokoſt.

Kittmann.

Hvorledes det?

Vertinden.

Ved at viſe en Rekrut hen til Dem.

Kittmann.

Aa, giør det; han ſkal være vis nok paa den.

Vertinden.

Ja, men betal først; man maae tænke videre frem.

Kautzer.

Hun tænker alt for langt frem, Madam. Hvem kiøber vel Katten i Sækken? Saaſnart hun bringer Karlen, faaer hun Louis d'Oren. Hos en Soldat er det nok; han holder hvad han lover.

Kittmann.

Lad os ikke ſpilde Tiden. Siig os engang: hvor er Karlen? Hvorledes ere hans Omſtændigheder, og hvordan kan vi faae ham?

Vert-

Vertinden.

Det er en Bondekarl; hans Søster har Høns at sælge. Han er her nede med hende i Stuen; kom kun med, og —

Kittmann.

Bevare os vel! Der nede gaaer det ikke an. Alting stimler strax til, naar man taler med en Karl. Send ham op med Søsteren — og siig: — Ritmesterens Frue vil kiøbe Høns.

Vertinden.

Ritmesterens Frue?

Kittmann.

Ja vist — Lad os om det — Gaae hun kun, og send Brændevin og Glas op.

Vertinden (glad).

Ja, ja, paa Øieblikket. Brændeviin og Glas — altsaa en Louis d'Or?

Kittmann.

Ganske vist. Gaae dog kun.

Vertinden (vil gaae).

Ja, ja; man maae tænke videre frem! — (vender sig om igien) Men Hr. Vagtmester! man maae tænke videre fremfrem, De maae for alting ikke forraade mig, at jeg har ladhar ført Karlen op, ellers sælger ingen sine Vare til mig hereftердags.

Kittmann.

Giør dog ikke saa mange Omstændigheder.

Kaukær.

Hos os er det en Lov, ikke at forraade den, der betiener os, det maae være hvem det vil.

Vertinden.

Aa, det er meget fint; thi jeg kom ellers i et slemt Rygte, og man skal dog leve af enhver. Var De ikke i mit Huus og —

Kittmann.

Men Madam, hent os dog Frokost og —

Vertinden.

Ja det er sandt; Brændeviin og Glas.

(Gaaer hastig bort).

Fierde Scene.

Kittmann. Kautzer. Kørbel.

Kittmann.

Naa — Kørbel, han bliver nede til jeg kalder, paa det ingen skal forstyrre os. Kautzer, han maae tage Søsteren til Side, og lade mig være allene med Karlen til jeg bliver færdig med ham.

Kørbel.

Min gyldne Hr. Vagtmester! det koster Umage at betage en Bonde Frygten for Soldaterlevnet. Heller hverve 4 Deserteurer.

Kittmann.

Det veed vi nok, gyldne Hr. Kørbel; men des større Ære er det. Gaae kun, og giør hvad jeg har sagt ham.

Kørbel

(for sig selv).

Arme Bonde! du er alt leveret. Ja, gode Gud!! du hvad maae man ikke giøre.

(Gaaer.)

Kitt=

Kittmann.

Der kommer de.

(Kittmann og Kautzer sætter sig til et Bord, Kittmann taer en Skrivertavle frem, og beskiæftiger sig med Brevskaber).

Femte Scene.

Kittmann. Kautzer. Peer. Trine.

Trine.

God Morgen, de gode Herrer!

Kittmann.

God Morgen, mit Barn! Hvor mange Høns har hun?

Trine.

Sex Par.

Kittmann.

Hvad koster Parret?

Trine.

Halvtredie Mark.

Kittmann

(taer Kurven med Hønsene og giver dem til Kautzer).

Viis Ritmesterens Frue dem.

Kautzer.

Ja.

(Bærer Hønsene bort. Kittmann bliver siddende som før.)

Peer (sagte).

Du er ret en Nar. Nu har du givet Soldaten Hønsene, og du veed dog, de Karle stiele brav. Han kommer vist ikke igien.

Trine.

Aa fy, skam dig, at troe saadant noget. Mener du de Herrer stiele Høns? He, ha! det er saa rare Herrer! De har vist flere Penge end vi.

Peer.

Naa, naa, du faaer nok at see, at han ikke bringer dem igien!

Trine.

Jo vist! hvad skulde han vel gjøre med dem? Det skikker sig jo ikke for ham, at gaae omkring og sælge Høns.

Peer.

Hvad behøver han at sælge dem? Æde dem vil han.

Trine.

Ih nu da! Gid de maae bekomme ham vel! De stakkels Soldater! de maae ogsaa udstaae saa meget; — tænk engang, naar de saaledes maae gaae i Krig!

Peer.

Jo, det er ogsaa noget at gjøre Ord af, at gaae i Krig. — Men hvor vil du vel faae Pengene fra, som du skulde bringe hiem for Hønsene?

Trine.

Lad mig kun sørge derfor. (for sig selv) Jeg vilde kiøbt Vadmel til et Livstykke; bringer han nu ikke Hønsene igien, saa tar jeg det af de Penge. Jeg holder alt for meget af de Soldater.

Siette Scene.

De Forrige. Vertinden.

Vertinden.

(bringer en Flaske Rosoli med Glas).

Hr. Vagtmester! vil De have Rosoli til Frokost i Dag? Befaler De ikke Chokolade som sædvanlig?

Kitt-

Kittmann.

Nei! jeg er ſtaaet ſaa tidlig op i Dag. Min Mave er ikke ret i ſin Orden, derfor vil jeg have Roſoli.

Vertinden.

Som De befaler!

(Sætter Flaſken og Glaſſene paa Bordet, og taler ſagte til Kittmann).

Trine (til Peer).

Hør kun: Soroli og Cocelade; ſaadanne rare Sager kan ikke vi faae.

Peer.

Ih, hvad rager det mig! — Men ſeer du vel, Hønſene kommer ikke igien?

Trine.

Aa, bringer han dem ikke igien, ſaa maae denne Herre betale dem (peger paa Kittmann). Det er alt for rar en Herre; ſee kun ret paa ham.

Syvende Scene.

Kautzer. De Forrige.

Kautzer (til Trine).

Min Putte! hun ſkal komme til Ritmeſterens Frue; hun vil ſelv handle med hende.

Trine (til Peer).

Seer du, jeg havde Ret? Og nu kommer jeg endda til Fruen. (til Kautzer) Men hvor boer den velbaarne Frue?

Kautzer.

Kom kun med mig; jeg ſkal følge hende derhen.

(Kautzer og Trine gaaer. Kittmann vinker ad Kautzer, at han ſkal blive hos hende).

Vertinden (for sig selv).

Ei! jeg maae ogsaa gaae med — jo — man maae tænke videre frem!

(Gaaer).

Ottende Scene.

Kittmann. Peer.

Kittmann.

Landsmand! sæt jer ned saa længe til jeres Søster kommer igien.

Peer.

Nei, nei! jeg gider ikke sidde. (for sig selv) Han kunde maaskee gjøre mig til Soldat, naar jeg sat mig. (til Kittmann) Min Søster blir dog vel ikke længe borte?

Kittmann.

Aa inte; hun kommer snart igien.

Peer (for sig selv).

Hun kunde ogsaa nok have solgt hendes Høns et andet Sted, end hos det Soldaterpak. Jeg blir heed om Ørene. — Var jeg kun borte igien! — Aa blir hun for længe, saa lader jeg hende i Stikken; jeg gider ikke været allene hos den Soldat. — Min Faer og Moer sagde, jeg skulde give Agt paa hende, at hun ikke forløb sig. Jeg maae dog bie til hun kommer.

Kittmann.

Naa Landsmand, sæt jer dog!

Peer.

Aa, lad mig kun staae.

Kittmann

(reiser sig, taer ham ved Haanden, og vil sætte ham ned med Magt).

I er en Nar! hvem vil altid staae?

Peer

Peer
(ganske forskrækket, skriger af fuld Hals).
Ah, lad mig dog staae, min Herre!

Kittmann.
Er I gal? Hvorfor skriger I?

Peer
(som før).
Jo! Herren vil giøre mig til Soldat.

Kittmann.
Dumme Dievel! vi kan jo ikke bruge jer til noget.

Peer
(tilfredsstillet).
Ikke? Ja, naar saa er, saa vil jeg sætte mig.
(Sætter sig ned).

Kittmann.
Hvor er I fra?

Peer.
Fra Harslev.

Kittmann (drikker).
Skaal, Landsmand Harslever!
(Vil give ham at drikke).

Peer
(bliver forskrækket, og siger for sig selv):
Kun ikke drikke.

Kittmann.
Der, drik! drik en gang! Saa godt Brændeviin har I ikke i Harslev.

Peer.
Gid det maae bekomme ham vel! Jeg vil ikke drikke.

Kittmann.
Aa drik kun! det skader jer ikke. (sætter Glasset til ham, Peer sætter det bort igien.) Kommer der ikke sommetider Deserteurer igiennem jeres Bye?

Peer.

Hvad er det for Karle?

Kittmann.

Soldater, som løbe et Steds fra, og laer dem hverve igien paa et andet.

Peer.

A ha! saadanne Landstrygere? — Jo, sommetider!

Kittmann.

Naar I engang seer en, saa bring ham til mig; jeg giver jer en Dukat for hver Mand. Men de maae virkelig have været Soldater, eller ogsaa Haandværksburser; andre tør vi ikke tage.

Peer.

Ingen Bønder?

Kittmann.

Ih! bevare os vel! —

Peer (for sig selv).

Aa, saa tør jeg nok drikke!

(Taer Glasset og drikker).

Kittmann.

I kan fortiene mange Penge derved. Og de Folk vil ogsaa takke jer, at I fører dem til os: thi her har de det meget godt.

Peer

(efter at have drukket).

Men hvorfor taer I da ingen Bønder?

Kittmann

(skienker igien i hans Glas, og Peer drikker strax ud).

Vi maae have lutter geskikte Folk, som har seet sig om i Verden, thi vi staae altid paa Forposterne; vores Folk maae derfor kiende Egnen nøie, paa det de ikke kan fiskes bort. Ofte fører en eneste af vore Husa-

Husarer et heelt Regiment an, og maae vise det Veien. Vi bringe Penge og Fourage til Armeen. Vi forurolige Fienden hele Natten igiennem, at han ikke kan sove. (Skienker altid paa nye, naar Peer har drukken) Vi bevogte vores Armee; vi taer alt Klædet fra Fienden, og klæder dermed vore Folk. Og til alt dette kan vi jo ikke bruge Bønder.

(Saa ofte Peer drikker ud, hvilket skeer tidt, skiænker Kittman igien).

Peer.

Jo, jo, det er paa min Siel ingen Spas.
(Drikker igien).

Kittmann.

Ikke sandt? Brændevinen er god? Drik kun, den skader jer ikke.

Peer.

Det er ret Herresøde!

Kittmann.

Jo, det troer jeg! det kan heller ingen drikke, uden en Husar.

Peer
(ganske forskrækket).

Hvorfor ikke?

Kittmann.

For ingen anden kan betale det. Men vi har Penge nok; om vi fortære 10 Dukater om Dagen eller ei, det er os lige meget. Vi takke Gud at vi har Fred, paa det vi kan komme til at bruge vores Penge: thi i Krigen kan vi ikke give noget ud; hvor vi komme hen, gier man os den bedste Mad og Drikke, og endnu oven i Kiøbet 6, ja vel 12 Dukater daglig. En Oberst ved Infanteriet kan langt fra ikke leve saa godt,

godt, som en gemeen Husar hos os; vi har alle Lommer fulde af Penge, sommetider vide vi ikke, hvor vi skal gisre af dem.

Peer

(falder i Forundring).

Ih, ih! Men naar de har saa mange Penge, hvorfor kisbe de dem da ingen Huuse?

(Drikker igien).

Kittmann.

Hvortil bruge vi Huuse? Hvor vi ere, indrømmer man os de deiligste Værelser; vi sove i Silkesenge; to, tre Tienere blive givne enhver til Opvartning. Med eet Ord: vi føre det bedste Levnet i Verden. En Huuseier har kun Sorg, Bekymring og Plage, og vi maae altid være lystige.

Peer.

Aa! jeg kisbte mig vist et Huus eller en Herregaard, og Agere dertil — —

Kittmann.

Ja seer I vel! derfor tør vi ingen Bønder tage; thi paa den Maade vilde I blive hiemme, og det gaaer ikke an.

Peer

(som er halv beskienket).

Ih! — det er et Herre-Liv.

Niende Scene.

Kautzer. De Forrige.

Peer (til Kautzer).

Hvor er da min Søster?

Kautzer.

Hun kommer strax. Fruen betaler hende først.

Kitt=

Kittmann (til Peer).

Drik engang endnu, min Ven! (skienker i igien, og sætter Flasken hen til ham.) Der, drik saa længe I vil; men bring mig ogsaa engang en Rekrut.

(Staaer op, og gaaer hen til Kautzer.)

Peer.

Jo, jo! naar der kommer en i Kast for mig, skal jeg nok bringe ham hid. Hvor meget gier De mig?

Kittmann.

For hver Mand en Dukat.

Peer.

Naa, naa, det er godt. (For sig selv) Saasnart en Haandværksburs kommer til os for at tigge, fører jeg ham hid. Han vil ikke vide hvordan det er fat, at han kommer i saadan et Herreliv. Jeg giør slig stakkels Nar en Tieneste, og fortiener endda Penge til. — Jo! naar Folk kun sommetider vidste alting, det vilde da gaae mangen en bedre.

(Skienker bestandig selv i og drikker).

Kautzer

(til Kittmann, som han alt har talt hemmelig med).

Ritmesteren opholder hende nok; jeg har i en Hast meldt ham vores Forehavende.

Kittmann.

Er han alt oppe?.

Kautzer.

Ja! — han og Vertinden akkordere om Hønsene.

Kittmann.

Godt. (Til Peer) Men Landsmand! som jeg har sagt, ingen Bønder.

Peer.

Nei, nei! det er alt nok. Det veed man vel, at Bønderne ikke ere saa lykkelige; det er dog evig Skade.

Kitt=

Kittmann
(sætter sig ned tilligemed Kautzer, saa at Peer kommer i Midten.)

Vi har vel en Bestilling, hvortil vi ogsaa kunne bruge Bønder; men nu behøve vi ingen.

Peer.

Hvad hedder han, som de tar Bønder til?

Kittmann.

Staldmester.

Peer.

Hvad har den at bestille?

Kittmann.

Han maae kiøbe Heste, Foer til Hestene, besørge Staldene, skaffe Korteer, og lade giøre Munderinger, Støvler og alt hvad vi bruge.

Kautzer.

Og døer en af os, saa indkasserer han Arven.

Peer.

Kan han ogsaa fortiene saa mange Penge?

Kittmann.

Aa! flere end hele Regimentet. Naar vi f. Ex. skal rykke nogensteds ind, og han har besørget Korteer, saa er der sommetider Folk, som ikke vil have Soldater, de trykke ham da en Snees Dukater i Næven, og saa laer han dem slippe. Har han noget at kiøbe, saa giør han to Slags Kontrakter, og lader sig give 4, ogsaa 500 Rigsdaler mere, end han behøver til Udbetalingen; dem stikker han i sin Lomme. Og endnu mange andre Accidentier lønne ham saa skikkelig, at han kan samle sig en stor Kapital.

Peer.

Og han kan ogsaa gaae igien, naar han vil?

Kitt=

Kittmann.

Det forstaaer sig; men ingen gaaer bort førend han har saa meget, at han kan leve herlig.

Péer (for sig selv).

For Dievlen, det var noget for mig. Naar jeg havde ret mange Penge, kiøbte jeg siden vores naadige Herres Gods; saa kunde jeg ret lee af vores Skolemester. (Til Kittmann) Hør, min Herre! et Spøg, et andet Alvor! giør mig til Staldmester.

Kittmann.

Det kan kun Ritmesteren giøre.

Peer.

Naa, saa kan dog Herren tale et godt Ord for mig. — Men jeg faaer dog ogsaa en Hest?

Kittmann.

Det forstaaer sig selv.

Peer (for sig selv).

Nu er det rigtig. Jeg bliver her.

Tiende Scene.

De Forrige. Plume. Trine. Bertinden.

Plume.

God Morgen! Naa, smager det?

(Kittmann og Kautzer trine hen til Plume, og tale sagte med hain).

Peer

(staaer op, og gaaer eftertænksom omkring for sig selv).

Var nu kun min Søster ikke her, saa bad jeg Ritmesteren, at han giorde mig til Staldmester. Det var en herlig Ting, ifald jeg fik saa mange Penge, at jeg ikke behøvede at arbeide mere.

Trine

Trine (for sig selv).

Var min Broer kun ikke her, saa blev jeg hos Ritmesteren som Marketenterske. At kunne fortiene saa mange Penge! At omgaaes med saa rare Herrer! — som ere saa høflige! — Bønderne i vor Bye ere derimod saa grove; naar de vil være ret fierlige imod os, saa enten støde de os i Siden, eller knue Hænderne itu paa os. Men disse Herrer gaae saa sagte frem, og tale saa venlig, at Hiertet hopper i Livet paa een.

Peer
(endnu for sig selv).

Ifald jeg ogsaa sagde hende det, saa troede hun det dog ikke, for hun er en Tosse.

Trine
(ogsaa for sig selv).

Min Broer er en grov Tølper! vilde jeg blive her, saa slæbede han mig vist nok bort med Gevalt.

Plume
(til Kittmann og Kautzer, som han imidlertid har talt med).

Det er nok. (til Trine:) Naa, mit Barn! vil hun ikke blive her?

Trine
(noget forlegen, siger for sig selv efter en Pause).

Jeg gaaer ikke af Flekken, saa maae han vel lade mig blive. (til Ritmesteren) Jo, naadige Herre! jeg vilde nok blive her, naar kun min Broer —

Peer (glad).

Hvad? Trine, du vil blive?

Trine.

Ja!

Peer.

Peer.

Hvad vil du da gjøre her?

Trine.

Jeg bliver Marketenterſke; det kan jeg fortiene mange Penge med.

Peer

(ſagte til hende).

Aa, kiere Trine, hielp mig at bede Ritmeſteren, at han ogſaa beholder mig her, og at han gjør mig til Staldmeſter; der kan jeg ogſaa fortiene meget. Vi vil altid ſkillinge ſammen, lige til vi have nok.

Trine (glad).

Altſaa vil du ogſaa blive her?

Peer.

Ja! du maae kun bede, at de beholder mig.

Trine

(til Ritmeſteren).

Aa, naadige Herre! min Broer vil ogſaa blive her; De ſkal kun gjøre ham til — — (ſeer til Peer) hvortil?

Peer (bedende).

Til Staldmeſter.

Plume.

Min Søn! for at tiene din Søſter, vil jeg beholde dig; vi har vel nu ingen Staldmeſter nødig, men du kan imidlertid dog blive; ſaaſnart en gaaer af, ſkal du være det igien. Her har du fire Dukater Haandpenge.

Kittmann.

Men Landsmand! han maae love, ikke at kiøbe ſig Hauſe, ſaalænge han er hos os.

Peer.

Bevare os vel! kan jeg kun ſiden gaae, naar jeg vil?

Plume.

Det forstaaer sig.

Peer
(for sig selv).

Naar jeg først har Pengene — — spørger jeg ikke længe.

Peer og Trine (tillige).

Aa, De er ret en naadig Herre!

Trine.

Saa blier jeg da Marketenterske?

Plume.

Ja, mit Barn!

Trine.

Aa, det er skiønt. Hvor vil Moer glæde sig, naar jeg har saa mange Penge!

Peer.

Nu ere vi ret lykkelige. Hvad vil Faer sige, naar jeg blier naadig Herre paa Godset!

Plume (til Kittmann.)

Leveer dem af.

Kittmann.

Meget vel, Hr. Ritmester! (til Peer) Naa, Hr. Staldmester! følg med mig.

Trine.

Seer du, nu er du alt Herre!

(Kittmann gaaer med Trine og Peer).

Vertinden.

Naa, hvad vil Ritmesterен giøre med Pigen?

Plume.

Hun seer jo vel, at jeg ellers ikke havde faaet Karlen.

Vertinden.

Ja! men man maae dog tænke videre frem; hvad vil De giøre med hende?

Plume.

Plume.

For det første vil jeg lade hende blive nogle Dage hos hendes Broer; — siden tinger jeg hende i Kost, ifald hun ikke vil blive længere. — Her har hun 3 Dukater, fordi hun har viist den Karl til os.

Vertinden.

Tusend Tak! tusend Tak! det er godt. Ritmesteren veed nok, hvad der er Skik og Maneer.

(Hun gaaer.)

Ellevte Scene.

Plume. Kautzer. Werten.

Werten.

God Morgen, Broer!

Plume.

Velkommen op! (spøgefuld) Hvorledes har du sovet siden i Gaar?

Werten.

Som jeg har kunnet. Men jeg har noget Nyt at sige dig.

Plume.

Godt. (til Kautzer) Paa mit Bord ligger et forseglet Brev, send Kørbel dermed hen til Frøken Romanen, og gaae saa hen til Rekruterne.

(Kautzer gaaer).

Tolvte Scene.

Plume. Werten.

Plume.

Naa da?

Werten.

Nu skal jeg overtyde dig om, at det er Melindes Alvor, at ægte Brazen.

Plume.

Umuelig! Hun maatte da være gal — den Karl er jo utaalelig.

Werten.

Det er godt nok. Men Omstændighederne høve al Tvivl. Jeg har overtalt hendes Kammerpige ved Foræringer, til at aabenbare mig alle hendes Foretagender. Denne har nu sagt mig, at hun i Gaar har giort den Aftale, at reise bort i Morgen tidlig, og at gifte sig hemmelig med ham. Læg nu hendes Opførsel imod mig fra i Gaar dertil, saa skal du ikke kunne forekaste mig, at det er blot en Indbildning, at hun foragter mig.

Plume (staaet).

Her staaer min Forstand reent stille.

Werten.

Fruentimmersvaghed er ene Aarsag heri! — Er vel Hovmod nogensteds saa farlig, som hos Fruentimmer. Den døver deres svage Sandser; de finde alting sandt og skiønt hos deres Bedragere; de elske ikke, og dog troe de det, og ofrer saa meget let deres Hiertes Rolighed for deres Indbildning. (Giver ham et Brev) Her har jeg et nyt Beviis paa, at hun bliver bedraget. Det er fra Oberst Krein i Aachen. Jeg forefandt det i Gaar, da jeg vilde lægge mig.

(Plume læser Brevet).

Trettende Scene.

De Forrige. Wengfort.

Wengfort (til Werten).

Jeg søger overalt efter Dem. (til Plume) Lad Dem ikke forstyrre. (tar Werten til Side) Jeg har i Dag

Dag hvervet en Karl, som kiender den vindige Lord ganske vsie. (til Plume, som har aflæst) Hans Kammerater, de to Deserteurer, har De faaet, De kiender ham ogsaa. Vi vil undersøge Sagen; er det som Karlen siger, saa kan vi snart lade transportere vores Herr Lord ud af Byen.

Plume.

Aa! jeg troer allerede al Ting. Dette Brev skal nok ydmyge ham. Naa lystig, Broer! Vi skal vist sætte en Pind for Giftermaalet. Men kom først med til Folkene.

Fiortende Scene.

De Forrige. Brazen.

Brazen.

Ah! mes amis! Votre Serviteur treshumble, og saa videre. (til Plume) Ritmester! jeg kommer for at see, hvorledes Svinen har smaget!

Plume.

Fortræffelig!

Brazen.

Og jeg inviterer mig selv paa Frokost.

Plume.

Det gaaer umuelig an; jeg skal ud i dette Øieblik.

Brazen.

Mort de ma vie! Hvorfor er jeg ikke kommen før? Altsaa i Morgen?

Plume.

Jeg undres meget over, at De ikke taer Frokost hos Melinde.

Brazen.

Hvem kan gaae paa eet Sted hver Dag?

Plume.

Og dog skal De snart være hos hende for bestandig?

Brazen.

Hvorledes det?

Plume.

De gifter sig jo med hende?

Brazen.

Ha, ha, ha! hvem Fanden har sagt Dem det? Ha, ha, ha!

Plume.

Man taler overalt derom. Og man kan heller ikke slutte sig til andet af den fortrolige Omgang, De fører med hende.

Brazen.

Ha, ha, ha! hun saae det vist gierne; men der bliver intet af. En Lord vil vel ikke ægte en fattig Klosterfrøken? Mort de ma vie!

Plume.

Hun har 60000 Rigsdaler, det kalder man ikke fattig.

Brazen.

Ha, ha, ha! saa meget udgiør mine Revenuer. Man maae jo have Tidsfordriv.

Plume.

Altsaa er Ryget falskt?

Brazen.

Grundfalskt! (til Wengfort) Hvad tænker De, min Skat?

Weng=

Wengfort.

Jeg har altid villet vædde paa, at der blev intet af Giftermaalet.

Brazen.

Det forstaaer sig. Hvem der kun kiender lidt til Verden, maae kunne begribe det. (Til Plume.) A propos!

Plume.

Om Forladelse! jeg maae klæde mig paa.

(Gaaer).

Brazen.

Arevoir!

Werten

(løber efter Plume).

Brevet angaaende — —

Wengfort.

Ja, og angaaende Karlen — —

(Vil ogsaa gaae).

Brazen.

Et Ord! Jeg har kiøbt et Par nye Heste; vil De kiøre ud med at spadsere?

Wengfort.

Himlen bevare mig! jeg kiører aldrig med nye Heste!

(Gaaer bort).

Femtende Scene.

Brazen (allene).

De Herrer Kavallerister har en fiin Levemaade! Jeg er dog — for det mindste i deres Øine — en Lord! — — At lade mig staae her allene! —

Eller har de maaskee noget Anslag imod mig? — Tre imod een; de kunde gisre mig nok af det! — Men — Hvad kan de — Aa! intet kan de — vide. Lad os ikke spilde Tiden — det er nu engang Moden; Kavalleriet forliges stedse med Infanteriet.

(Gaaer tralende bort).

Ende paa den tredie Akt.

Fierde

Fierde Akt.

Skuepladsen er som i tredie Akt.

Første Scene.

Vertinden. Lise.

(komme begge ind af Gadedoren).

Vertinden.

Denne Dør gaaer til hans Værelse.

(Gaaer hen til Plumes Dør).

Lise.

Godt. Men vil De ikke først see til, om han er hiemme.

Vertinden.

Hiertelig gierne. — Og for at forekomme al Mistanke og Bagtalelse, vil jeg kalde ham ud. — De troer ikke, kiære Jomfrue, hvad der gives slemme Folk; de ubetydeligste Ting udtyde de strax paa en gal Maade. Ja! man maae tænke videre frem. Men her er et aabent Værelse: her kan De tale med ham uden Frygt.

Lise.

De har smukke Tanker om mig! — Hvem holder De mig for?

Vertinden.

De kan være den ærligste Person. — Men Verden —

Liſe.

Hvem kan vogte ſig for Bagvaſkelſe? — Man paadigter Dyden de fleſte Laſter. Og imellem os ſagt, har de, ſom egenmægtig opkaſte ſig til andres Vogtere, viſt ſelv meeſt at bebreide ſig.

Vertinden.

Det er ſandt, min kiere Jomfrue. Ja — man maae tænke videre frem!

(Gaaer bort).

Anden Scene.

Philippine. Liſe.

(Efterat Liſe har ſeet ſig omkring, om hun er ſikker, lukker hun Gadedøren op, og kiger ud af den. Philippine kommer ind, forklædt i Mandsklæder).

Liſe.

Jeg troede alt, at Baronen var bleven mig utroe.

Philippine.

Jeg fulgte dig lige i Hælene; men jeg vilde ikke gaae ind, saa længe jeg hørte Vertinden. Jeg maae ſige dig, at jeg har tabt alt mit Mod. Næſten havde jeg Lyſt at vende om igien.

Liſe.

Det var artigt! Hr. Baron Tſchocken ſkulde være mere forſagt end Froken Philippine?

Philippine.

Men tænk dog, om jeg blev forraad? —

Liſe.

Det er ſlet ikke mueligt. Hvem ſkulde ſøge Dem under denne Dragt? — Hvor længe bliver De vel her? — Sex Timer; og hvem ſkulde i denne Tid falde paa de Tanker, at Baronen var et Fruentimmer? Og foreſtil

foreſtil Dem kun, at det er nødvendigt for Dem, at erfare Ritmeſterens Sindelav, naar De vil udbede ſig ham til Gemal af deres Fader; — ſaa gir nok Kierlighed Dem Mod til, at ſpille Deres Rolle vel.

Philippine.

Det opliver mig igien. — Nu maatte Ritmeſteren gierne komme; jeg ſkulde viſt ikke forraade mig. — Gior kun dine Sager vel hiemme, at der intet bliver robet. I Aften Kl. 6 er jeg hos din Søſter, klæder mig efter Aftale om, og kiører ud til Godſet. Men Kudſken —

Liſe.

Vær De kun rolig for ham. — Deres Forære ring har giort ham ſikket til alting. — Tys! de komme. Naa, Hr. Baron! god Fremgang —

Tredie Scene.

De Forrige. Plume. Vertinden.

Liſe.

Underdanige Tienerinde! — Her bringer jeg en Seddel fra min Frøken; hun maatte i Morges meget tidlig kiøre ud paa Landet, og bliver maaſkee henved 5 Uger borte.

Plume (ſaaet).

Hvorfor det?

Liſe.

Læs kun, ſaa vil De nok erfare det. — Men jeg kan ikke bie paa Svar. Vil De ſkrive, ſaa ſend Brevet til mig henimod Aften; jeg ſkal beſørge, at hun ſikkert faaer det i Morgen. Jeg rekommenderer mig underdanigſt.

Plume

Plume.

Mange Tak, mit kiere Barn!

(Lise gaaer hastig bort, Vertinden folger efter).

Fierde Scene.

Plume. Philippine.

Plume (for sig selv).

Ganske vist har den Gamle merket min Hensigt, og søger at holde hende langt fra mig.

Philippine (for sig selv).

Den Efterretning har giort ham forvirret.

Plume

(aabner Brevet, og bliver Philippine vaer).

Vil De tale med mig?

Philippine

(noget forvirret).

Ja — men lad Dem ikke forstyrre.

Plume.

Et Øieblikks Taalmodighed! (han læser Brevet) Hm! hm! hm! (han kysser det) Ha! hun elsker mig ganske vist!

Philippine (for sig selv).

Et godt Tegn.

Plume

(læser videre).

Naa? — (efter at han har læst) Slutningen lyder bedrøvet! — Hun maae erklære sig for Prechtheim! (altid for sig selv) Den gamle Egensindige! — Han vil absolut ikke give sin Datter til en Officeer.

Philip=

Philippine.

Aa, ganske vist; han elsker mig! — Hvor ned-
slaaet! — (Hun vil løbe ham glad i Møde, men standser)
Det var en Feil!

Plume
(endnu for sig selv).

Skal Kierlighed gjøre mig til en Invalide? Fy!
(vender sig om) Om Forladelse, at jeg lar Dem staae
saa længe. Hvad er til Deres Tieneste?

Philippine.

Jeg har alt længe havt en stor Begierlighed efter,
at søge min Lykke i det Militaire; men da jeg endnu
staaer under en Formynder, som i denne Post er meget
egensindig, saa tør jeg ikke gjøre mig Haab om, at
faae hans Samtykke dertil. Deres Uniform lokker mig
endnu mere; jeg har derfor i Sinde at blive Volontair
hos Dem. Jeg har en anseelig Formue; naar jeg
har lært Tieneſten, vil jeg kiøbe mig et Kompagnie.
Saasnart De tager imod mig, tør min Formynder ikke
gjøre noget Ophold i at udbetale mig saa mange
Penge, som jeg behøver til min Equipage og saa videre.
Jeg haaber, Deres Pligt vil forbinde Dem til, fuld-
kommen at føre mig paa denne Æresbane, som jeg
desuden synes at være bestemt til.

(Medens hun taler, betragter Plume Philippine meget nøie, som stedse slaaer Øinene ned).

Plume
(for sig selv).

Det er Philippine.

(Philippine slaaer Øinene ned, mærker hans Forvirring og bliver bestyrtset derover).

Plume

Plume
(med et forstilt Væsen).

Jeg paaforer mig ikke gierne unødvendige Fortredeligheder. De er vist af Stand?

(Betragter hende igien).

Philippine
(med nedslagne Øine).

Ja! jeg er Baron Tschocken.

Plume
(glad, for sig selv).

Der er ikke mere at tvivle paa.

(Vil omfavne hende.)

Philippine
(seer paa ham).

Plume
(paatager sig et sat Væsen).

Hvor gammel er De?

Philippine.

Sexten Aar.

Plume (som før).

Det er os forbuden at antage saadanne unge Mennesker, uden deres Families Vidende.

Philippine
(glad, for sig selv).

Han kiender mig ikke. — (Til Plume) Men, man siger dog, Hververne kunne antage enhver.

Plume.

I en vis Forstand er det rigtigt nok. Men hvad Dem angaaer, vil det komme meget an paa Deres Slægt, om De tør blive hos mig. — Dog — jeg skal giøre alt mit til, at beholde Dem. — De kan strax blive — Men har De ogsaa Mod nok til at være Soldat?

Philip=

Philippine.

Saa godt som nogen anden.

Plume.

Haaber De virkelig at blive en stor Helt?

Philippine.

Jeg haaber endnu at kunne broute med General-titlen.

Plume.

Det Forsæt er roesværdigt. — Men inden Sol-daten opnaaer denne høie Rang, er han udsat for mange Farer, og hvem der ikke er ret tapper, bliver let afskrækket.

Philippine.

Naar mit Ønske nu kun bliver opfyldt, saa skal jeg vist til alle Tider søge at beklæde min Post paa den retskaffenste Maade.

Plume.

Nu vel da! De har det rette Anlæg til at blive en god Soldat. Man handlede uretfærdig, om man ikke vilde ogsaa understøtte Dem.

Philippine.

De beholder mig altsaa?

Plume.

Ganske vist.

Philippine.

Men ogsaa her ved Hvervingen?

Plume.

Saalænge det staaer i min Magt.

Philippine.

Nu er jeg fornøiet. Paa den Maade kan jeg endnu gjøre Erobringer i mit Fædreneland; thi Uniformsformen virker altid mere paa et Fruentimmer, end den prægtigste Equipage.

Plume.

Plume.

Det er den sædvanlige Bevæggrund, som giør mange unge Mennesker til Soldater.

Philippine (skielmsk).

Men jeg har ogsaa alt seet gamle Soldater at være forlibte.

Plume.

Mennesket er skabt til Kierlighed. Soldater ere Mennesker, altsaa er det hverken umuelig eller beskæmmende, naar de yttre et følsomt Hierte for en deilig Pige. Kierlighed, grundet paa retskafne Hensigter, og uden at fornærme Tienesten, er hos os ligesaavel tilladelig, som i andre Stænder. Ikkun den bliver latterlig og foragtet, som bliver Soldat, for desmere at behage en Pige, og som ellers dog ikke er oplagt dertil. Saadan en holder det for sin Pligt, at flagre omkring, og bekymre sig mere om de Skiønnes Navne, end om Parolen. Den gamle udtiente Kriger derimod opofrer først, naar han ikke længer kan tiene, sin Skiønne saavel hans Troskab som Opmerksomhed, og det med Bestandighed.

Philippine.

Paa den Maade kan Frøken von Rosenau ønske sig til Lykke, thi Hr. Ritmesteren har alt tient længe.

Plume
(anstiller sig forundret).

Det forstaaer jeg ikke!

Philippine.

De vil nægte at — hun har selv betroet mig, thi hun er en stor Veninde af mig, at Ritmesteren har forsikret hende om hans Kierlighed; eller — hun er ikke vel underrettet —

Plume.

Plume.

Aldeles ikke. Da De besidder hendes Fortrolighed, vil jeg heller ikke gjøre en Hemmelighed deraf for Dem. (forig) Jeg elsker hende over alting! Og min eneste Hensigt er, at faae hende af hendes Fader.

Femte Scene.

De Forrige. Brazen.

Brazen
(som kommer hidsig ind).

Mort de ma vie, min Herre! Forstaaer De at hverve? ——

Plume.

Hvorfor?

Brazen.

Saa veed De dog vel, at man ikke maae engagere en Karl, som andre Hververe allerede staae i Akkord med?

Philippine (for sig selv).

O Himmel!

(Plume er opbragt. Philippine, meget ombyggelig, vil holde ham tilbage, men af Frygt for at blive kiendt, gaaer hun ængstelig til Side).

Plume (til Philippine).

Gaae igiennem denne Dør over Gangen til mit Værelse.

(Vender sig fuld af Forbitrelse mod Brazen).

Philippine
(vil holde ham tilbage).

Aa, kiereste Hr. Ritmester!

(Viger ængstlig tilbage, og gaaer forvirret bort).

Siette Scene.

Plume. Brazen. siden Wengfort.

Plume
(ganske rasende).

Mort de ma vie, min Herre, forstaaer De at hverve?

Brazen.

Parbleu, jeg skulde troe det.

Plume.

Saa veed De da vel, at jeg har Ret til at lade Dem kaste ud af Huuset?

Brazen.

Hvad? Parbleu!

Plume.

Ja, min Herre, veed De vel, at jeg ikke taaler Grovheder af nogen i mit Huus? De kommer ind som et galt Menneske. Dersom jeg ikke holdt Dem det tilgode, da der maaskee endnu sidder en Spore af Flygeladjutanten i Hovedet paa Dem, saa skulde De undres over, hvorledes Deres Uforskammenhed blev betalt. Hvad vil De her? —

Brazen.

Deres Vagtmester har i Dag engageret en Deserteur, som allerede har staaet i Akkord med mine Folk over i en halv Time. Karlen hører mig til, mort de ma vie! De maae afstaae ham.

Plume (spodsk).

De har jo først i Gaar faaet 24 Rekruter, altsaa kan De vel lade mig beholde denne eene.

Brazen.

Parbleu! min Siel om jeg gior. Giv mig Karlen, eller jeg sprenger Døren.

Plume.

Plume.

De skal ikke giøre Dem saa stor Uleilighed. Døren er hverken lukket eller i Laas; men Karlen faaer De derfor dog ikke.

Brazen.

Mort de ma vie! Jeg maae min Siel have ham, enten død eller levende.

Plume.

Saa bie da til han er død, saa vil jeg sende Dem ham under Deres Addresse; men nu faaer De ham paa min Ære ikke.

Brazen.

Min Herre! jeg troer De vil spøge? Men det kan wahrhaftig komme Dem dyrt til at staae. De kan snart findes paa min Duelliste blandt dem, der ere døde for min Haand.

Plume.

Er den Liste alt talrig?

Brazen.

Mort de ma vie! Alt over tusende! — Men Karlen maae jeg have.

Plume.

De faaer ikke Karlen.

Brazen.

Mort de ma vie! saa maae vi slaaes!

Plume.

Om Forladelse! jeg vil ikke gierne forøge Deres Liste.

Brazen.

Parbleu! Saa er De ikke min Kaarde værd.

Plume.

Aa, jeg beder, sig mig, hvor meget koster den Dem?

Brazen.

Den koster mig 1000 Louis d'Ors, og mange tusende Fiender Liver.

Plume.

Den Kaarde er meget dyr; men Karlen faaer De derfor dog ikke.

Brazen.

Diable m' emporte! ganske sikkert! — Isald De ikke vil slaaes, saa giv mig Karlen, eller og jeg tar ham fra Dem med Magt.

Plume.

Nu er det nok, min Herre! — Er et Hververhuuses Rettigheder Dem bekiendte, — saa veed De, at ingen i Verden er i Stand til at tage en Karl ud af det med Magt. De, som Hververofficeer, er saa dum, eller saa uforskammet, at forlange af mig, jeg skulde afstaae Dem en Karl, som mine Folk retmæssig have hvervet, og det blot fordi Deres ikke havde Penge nok at give ham saa meget paa Haanden, som jeg har givet ham? Hvem holder De mig for? — Troe kun ikke, at jeg frygter for Deres Gasconader. Jeg raader Dem paa Øieblikket at gaae bort, eller ogsaa De skal blive bragt ud af Huuset paa en underlig Maade.

Brazen.

Mort de ma vie! At begegne Lord Brazen saaledes? — (Han trækker Kaarden) Træk ud, min Herre, eller De er dødsens.

Plume

(trækker Sablen, og slaaer i det samme neden fra Lord Brazens Kaarde ud af Haanden).

Ha, ha, ha! Lord Brazen! Lord Brazen! Deres Kaarde er vist træt af den meget Dræben? De maae lægge

lægge Dem en anden til. Men saa beder jeg Dem, ikke at øve Deres første Tapperhedsprøve paa mig; jeg slap maaskee ikke saa lykkelig som i Dag. — Har De endnu ingen Liste over, hvor tidt De er desarmeert? Det er billigt, at De begynder paa een, thi det vil nok hændes Dem oftere. — Tilstaae det kun: med de sex Kavallerister, som De fangede, har det heller ikke sin Rigtighed. Ikke sandt? En Kavallerist har forjaget sex saadanne Infanterister som De er? — saaledes bliver det nok. — (Wengfort kommer ind, og bliver staaende bag ved) Naa, gaae nu, jeg har ingen Tid, og vær glad, at jeg har affærdiget Dem.

Brazen
(som har stukken Kaarden ind igien).

Saa faaer jeg da ikke Karlen?

Plume.

Mort de ma vie! Nei! —

Brazen.

Men — — (vender sig, og bliver Wengfort vaer) Votre Serviteur treshumble, og saa videre. (kysser Plume) Adieu, min Skat! (Plume har endnu Sablen i Haanden) Naa, som jeg har sagt; skaf mig et Dosin af de Klinger; de ere excellente. Adieu, adieu! traldera!

(Gaaer syngende bort).

Wengfort.

Deres Tienere, Hr. Lord! Ha, ha, ha!

Syvende Scene.

Plume. Wengfort.

Plume
(seer efter Brazen).

Jeg kan næsten ikke være vred paa den Nar.

Wengfort.

Nu gir han nok Kiøb igien i nogen Tid. Men hvorledes kom De i Ord med ham?

Plume.

Jeg skulde med Magt afstaae ham en Rekrut.

Wengfort.

Det er en ny Maade at hverve paa. — For det han ingen Folk faaer, vil han aftrætte andre dem! — Den Vindbeutel! — Han er fuld af saadanne Kneb.

Plume.

Mig skal han dog ikke blive for klog med alle hans Kneb.

Wengfort.

Og den Hare har Mod til at slaaes? —

(Plume, som tænker paa Philippine, vil gaae til hende, men frygter for at fornærme Wengfort, og bliver staaende forvirret og tankelos).

Wengfort

(som merker denne Forlegenhed).

Er jeg til Uleilighed?

Plume (i Tanker).

Ja, De har Ret.

Wengfort (stødt).

Lev vel!

Plume (munter).

Vil De gaae?

Wengfort.

Jeg vil ikke gierne være til nogen Uleilighed.

Plume.

Mig er De det paa min Ære ikke.

Wengfort.

De sagde det jo i dette Øieblik.

Plume.

Jeg?

Wengfort.

Ja.

Plume.

De har vist forstaaet mig galt. Jeg veed ikke et Ord deraf.

Wengfort.

Hr. Ritmester! — der ligger Dem noget paa Hiertet. —

Plume.

Ja — det fortryder mig — at jeg har slaaet mig med Brazen.

(Gaaer hen til hans Kammerdør).

Wengfort.

Og det skulde jeg troe?

Plume

(gaaer tilbage igien, staaer lidt i Tanker, og raaber endelig ud af begge Døre).

Hei! Er her ingen?

Wengfort.

Vidste Brazen, at De er saa bekymret for hans Skyld, saa paadigtede han Dem strax, at De havde tabt.

Plume.

Jeg maae nødvendig tale med Werten. Vil De saae gaae med hen til ham?

Ottende Scene.

De Forrige. Kittmann. Vertinden.

Kittmann.

Hvad befaler Ritmesteren?

(Plume gaaer tilside med Kittmann, og giver ham hemmelig nogle Befalinger med en alvorlig Mine.)

Wengfort (for sig selv).

Og i al den Forlegenhed skulde Slagsmaalet være Skyld? — Min Hr. Husar, vi har ogsaa seet os lidt om i Verden.

Vertinden (til Plume).

Har Ritmesteren kaldet?

Plume (til Wengfort).

Nu maae jeg gaae.

Wengfort.

Det gior mig ondt, at jeg er kommen i ubeleilig Tid.

Plume.

De er mig stedse kierkommen, bedste Ven! Tilgiv mig kun, at jeg nu forer Dem bort.

(De gaae begge).

Niende Scene.

Kittmann. Vertinden.

Kittmann.

Madame! gior et Værelse ryddelig; vi har faaet en Volontair.

Vertinden.

Nu strax?

Kittmann.

Ja.

Vertinden.

Er han da alt her?

Kittmann.

I Ritmesterens Kammer.

Vertinden.

Den deilige Herre?

Kitt=

Kittmann.

Hvad skal alle de Spørgsmaale til? — Skynd
ej sig kun.

(Vertinden gaaer ind i Ritmesterens Kammer).

Tiende Scene.

Kittmann. Kautzer. Peer. Trine.

(Peer bar en Husarpels paa Skuldrene, Trine ligesledes, og en Hat paa Hovedet)

Kautzer.

Hr. Vagtmester! jeg vil spadsere lidt med de Folk.

Kittmann.

Naar han har spiist. Nu bruger jeg ham her.

Peer.

Vi behøver ham ikke. Jeg gaaer allene med
min Søster.

Kittmann.

Det gaaer ikke an, min Ven.

Peer.

Hvorfor ikke?

Kittmann.

Saa længe I ikke ere i fuld Mundering fra Top
til Taae, tør I ikke gaae allene.

Kautzer.

Man kunne stiele jer fra os.

Peer.

Den gad jeg nok seet, som skulde stiele mig. Men
sig mig dog, I Herrer Kammerater! hvor ere de
Silkesenge?

Kittmann.

Ved Regimentet.

Peer.

Og her maae I sove paa Halmsække!

Kautzer.

Til en Forandring.

Peer.

Tienerne har jeg heller ikke seet noget til endnu.

Kittmann.

Paa Hverving bryder man sig ikke om stigt.

Peer.

Men saa ere I ikke ret kloge. Just paa Hverving skulde I stadse retskaffen, des flere Soldater fik I. Jeg skal indrette det langt anderledes, naar jeg først er der engang.

Ellevte Optrin.

De Forrige. Philippine.

Philippine

(triner ganske nedslaaet og frygtsom ind).

Er Ritmesteren borte?

Kittmann.

Ja! men han kommer strax tilbage igien. Imidlertid har jeg Ordre at gisre alt, hvad Baronen befaler. — Jeg er Vagtmester.

Philippine

(tager Kittmann til Side).

Siig mig engang, Herr Vagtmester! jeg hsrte Kaarder klirre; er han maaskee saaret?

Kittmann.

Nei! han er friisk og vel. Jeg vil besørge Deres Værelse i Stand. Paa Øieblikket er jeg her igien.

(Gaaer bort, Kautzer ligeledes.)

Tolvte

Tolvte Scene.

Philippine. Trine. Peer.

Philippine (for sig selv).

Hvor gierne var jeg ikke kommen ud og gaaet
Vomi imellem! Men man kunde have opdaget hvem jeg var.

Trine (til Peer).

Den Herre er vist ogsaa en Husar?

Peer.

Jeg skal spørge ham. (til Philippine) Forlad mig,
godt gode Herre! hører Herren ogsaa Ritmesteren til?

Philippine.

Ja! jeg er Volontair.

Peer (stolt).

Og jeg Staldmester.

Trine (glad).

Og jeg Marketenterske.

Philippine
(bliver bestyrtset).

Marketenterske! Her? — Hun er vel gift?

Trine.

Ih! langt fra.

Trettende Scene.

De Forrige. Vertinden.

Vertinden
(til Philippine, som betragter hende noie).

Værelset er færdigt, Herr Baron!

Philippine.

Godt.

Vert-

Vertinden
(med en ondskabsfuld Mine, for sig selv).
En deilig Baron! Det er ret brav. — Man maae tænke videre frem.
(Gaaer hastig bort.)

Fiortende Scene.

Philippine. Trine. Peer.

Philippine
(for sig selv).
Det maae have en underlig Sammenhæng! (til Trine) Hvor længe har hun været her?

Trine.
Siden i Morges; min Broer ogsaa. Men ham har Ritmesteren kun beholdt her, fordi jeg bad for ham.

Peer.
Ja det stod haardt paa, inden han vilde have mig.

Trine (fortroelig).
Mig vilde han med Gevalt have; og for det han saae, at jeg gierne vilde beholde min Broer hos mig, lod han sig endelig bevæge.

Peer.
Han behøver, kan jeg troe, nu en Marketenterske mere end en Staldmester, derfor kostede det saa megen Umage med mig.

Trine.
Aa! den Ritmester er en eiegod Herre. De skulde kun vide, hvor meget han alt har lovet mig! Han maae ret kunne lide mig.

Philippine (for sig selv).
Paa samme Tid, da han gior mig den oprigtigste Kierligheds-Erklæring, tar han et uskyldigt Kreatur til

til sin Tidsfordriv! — Hvor svag maae ikke hans Kierlighed til mig være!

Trine.

Hør kun nu! det var rigtig Løier. Jeg havde Høns at sælge, og da sagde hans Herrer til mig, jeg skulde komme til Ritmesterens Frue, hun vilde kiøbe dem af mig; og saa førte de mig ind i et Værelse. (leer) Men Ritmesteren har ingen Frue; de sagde det kun, paa det han kunne komme til at tale med mig, for det han brugte en Marketenterske. — Og saa begyndte han strax at tale saa sødt til mig, at jeg blev i Diebikket — Aa! de Herrer kan ret tale saa søde Ord.

Philippine (for sig selv).

Jo! det har jeg følt!

Trine.

Hr. Ritmesteren mener det saamen ret godt med mig. Han har lovet, at han vil lade giøre Klæder til mig; han vil give mig Penge, at jeg kan indkiøbe adskillige Vare, og sælge dem igien, og fortiene Penge dermed, og det kun for det han holder af mig.

Philippine (for sig selv).

Hvem kan udforske et Mandfolks Hierte! Hvilke Forsikringer giorde han mig ikke i Gaar! — Jeg er endda lykkelig, at jeg ikke strax troede ham, men først satte hans Hierte paa Prøve.

Peer
(til Philippine).

Men hvorfor er Herren saa bedrøvet? Har han maaskee en Søster, som Ritmesteren skulde have giort til Marketenterske?

Philip=

Philippine.

Nei, min Ven. (For sig selv) Jeg maae stille mig venskabelig an, for at erfare endnu mere. (Til Trine) Mit Barn! jeg er ogsaa først antaget i Dag. (Kniber hende i Kinderne) Vi vil gisre Bekiendtskab sammen. Giv mig Haanden.

(Kittmann kommer, bliver staaende bag ved, og hører paa Resten.)

Trine.

Hiertelig gierne.

(Gir Philippine Haanden).

Peer

(til Philippine)

Vi vil ogsaa gisre Bekiendtskab.

Philippine.

Det gaaer ikke an. En Volontair, som jeg, gisr kun Bekiendtskab med Fruentimmer.

Peer (spodsk).

Men det, troer jeg, vil ikke lade sig gisre ved Regimentet.

Femtende Scene.

De Forrige. Kittmann.

Kittmann

(til Philippine).

Om Forladelse, Hr. Baron! det skikker sig ikke; De maae ikke saaledes kaste Dem hen.

Philippine.

Hvorfor ikke?

Trine.

Ih! det skader ikke, Hr. Vagtmester! om jeg end tilsværger denne Herre Venskab, saa kan jeg derfor dog lide ham.

Philip=

Philippine.

Saa? Er De hendes Kiereste? Det har jeg ikke vidst. Jeg forsikrer Dem, De skal ikke oftere have Aarsag til at være jalour over mig.

Kittmann
(noget fortroelig).

Var det blot Kierlighed, Hr. Baron! saa vilde jeg slet ikke have noget derimod; men jeg har i Sinde at gifte mig med Tøsen, og af den Aarsag vilde jeg ikke gierne, at hun lærte at lesle; thi det blev ellers alt for farligt ved Regimentet.

Philippine.

Men for Ritmesteren maae De tage Dem i Agt, thi efter hendes Sigende holder han meget af hende.

Kittmann.

Bevare os vel, Hr. Baron! De seer vel, hun er endnu et Barn, og har aldrig været i Verden; hun troer derfor alt hvad hun hører. Vi ville gierne hverve hendes Broer, og kunne ikke faae ham paa anden Maade, end ved at beholde hende med. Det er derfor at Ritmesteren har lovet hende at gisre hende til Marketentersse, paa det hun blev her tilligemed hendes Broer, som der laae os meest Magt paa.

Philippine.

Men hvad vil De da nu fange an med hende?

Kittmann.

Ritmesteren vil tinge hende i Kost til han er givt, saa skal hun blive Kammerjomfrue hos hans Kone. Men han veed ikke, at jeg elsker hende, og at jeg vil gisre hende til min Kammerfrue.

Philippine.

Vil da Ritmesteren givte sig?

Kitt=

Kittmann.

Ja vist vil han; men jeg veed ikke, om der bliver noget af.

Philippine.

Med hvem da?

Kittmann.

Med Frøken von Rosenau.

Philippine (for sig selv).

Jeg kommer til Live igien. (Til Kittmann) Er han da forlibt i hende?

Kittmann.

Sterbens forlibt. — Men jeg tar ham det ilde op, at han giør sig saa megen Umage; thi som jeg hører, er hun alt forlovet, og vil han endelig givtes, saa faaer han vel een i hendes Sted.

Philippine (for sig selv).

Hvor er jeg lykkelig! (gaaer bort fuld af Glæde, men vender om igien) Hr. Vagtmester! jeg vil ikke forhindre Dem i at tale med Deres Kiereste. Jeg vil see, om Værelset er efter min Smag.

Kittmann.

Som De befaler. (Fortrolig) Men jeg beder endnu een gang, Hr. Baron! giør mig ikke Tøsen gal.

Philippine

Jeg giver Dem mit Ord, at De kan være meget fornøiet, dersom ingen bliver farligere for Dem end jeg. (Gaaer).

Sextende Scene.

Kittmann. Peer. Trine.

Kittmann.

Naa, lille Trine, denne Herre stod dig nok ret vel an, siden du strax blev saa fortrolig med ham?

Trine.

Trine.

Ih, bevare os vel! jeg kunde kun lide ham, fordi
] nad han sagde, at han var af vore Folk.

Peer.

Han giorde kun Bekiendtſkab med hende.

Trine.

Hvor kunde han staae mig an? Det er jo kun
Q nogen Dreng; han har jo ingen Skieg endnu.

Kittmann.

Altsaa gefalder jeg dig bedre?

Trine.

Det forstaaer sig.

Kittmann.

Er det vist? — Naa! — Vilde du da vel
i ægteviegivte dig med mig?

Trine.

Hm! de Soldater giøre ikke mange Omstændig-
heder, som jeg seer. Men saaledes skal det ogsaa være.

Kittmann.

Naa da? —

Trine.

Jeg vilde vel — naar kun De vilde tage mig
e nogenden Medgift; for Moer gir mig vist intet, fordi jeg
vil havar givet mig af med en Soldat.

Peer.

Jo, du vilde faae en rar Medgift.

Kittmann
(for sig selv).

Den gode Tøs! — Hør Trine! jeg tar dig,
og om du saa ikke eier en Skilling. Du vil holde godt
humeur, og saa faae vi vel nok; ikke sandt?

Trine.

Na, holde Huus vil jeg ret godt; De maae kun undervise mig lidt, for hos os i Landsbyerne lever man langt anderledes end her.

Kittmann
(gir hende Haanden).

Det skal jeg nok gjøre, mit gode Barn.

Peer
(kysser Kittmann).

Naa da; megen Lykke, Hr. Svoger!

Kittmann.

Tak. — Kom! nu vil vi spise.

(Gaaer bort med Trine.)

Peer.

Min Faer kunde ikke have emplegert os bedre. Jeg Hr. Staldmester! min Søster Frue Vagtmesterske! hvad vil han vel have mere?

(Gaaer efter dem).

Syttende Scene.

Theatret forandres, og forestiller et Værelse i Rosenaus Huus.

Rosenau. Vertinden.

(Rosenau sidder paa venstre Side i Sloprok og Nathue ved et Bord. Paa høire er et Bord, hvorpaa der staaer en Blok med en stor Perrugve; store Bundter Acter ligge paa Bordet. Ved Siden af Bordet er en Stoel, hvorpaa hænger en fort Klædning. Vertinden staaer ved Siden af Rosenau i en ærbødig Stilling.)

Rosenau.

Jeg forstaaer ikke et Ord. Tael tydeligere.

Vert=

Vertinden (høit).

Husar-Ritmesteren har et forklædt Fruentimmer i sim mit Huus.

Rosenau.

Naa! — og videre — —

Vertinden.

Dette har jeg villet melde Deres Høivelbaarenhed, nog paa det (hun græder) Skylden ikke skulde falde paa gim mig, ifald der skulde skee Efterspørgsel.

Rosenau.

Og han er først kommen i Gaar? (For sig selv) Det vilde være den rette Mand for min Datter!

Vertinden.

Hun gir sig ud for en Baron.

Rosenau.

En herlig Baron! — Hvad hedder han?

Vertinden.

Som jeg har hørt i Forbigaaende; for vist kan ji jeg ikke sige det, og jeg kunde ogsaa have hørt feil, m for man maae tænke videre frem; saa troer jeg, hun kalder sig Baron Tschocken.

Rosenau.

Min Søstersøn? — Hvorledes kommer den Knegt til Ritmesteren? — Bie du kun, du lærde Nar, jeg skal lære dig at koble. Har I seet ham?

Vertinden.

Ja! jeg kigede igiennem Nøglehullet ind i Ritmesterens Værelse; det gjør jeg vist ellers aldrig, undtagen naar noget kommer mig fordægtigt for. Der stod hun nylig for Speilet, og iførte sig Kiolen, og øvede sig i, at gjøre Komplimenter paa Mandfolkemaneer.

Rosenau.

Hvem?

Vertinden.

Fruentimmeret.

Rosenau.

Naa; og Baron Tschocken?

Vertinden.

Han er Fruentimmeret.

Rosenau.

I er en Nar. Jeg er hans Onkle; jeg veed viist, at han er et Mandfolk.

Vertinden.

Nei, nei! det er viist et Fruentimmer.

Rosenau (opbragt).

Hvad den Qvinde vil trætte mig imod! — Hvordan seer han ud?

Vertinden.

Hvem da, høibydende naadige Herre?

Rosenau

(meget høit).

I døve Satan! Baron Tschocken.

Vertinden (frygtsom).

Det er jo ikke Baronen selv — hun gir sig kun ud derfor.

Rosenau.

Naar I ikke veed, hvorledes han seer ud, hvordan kan I da sige, at I har seet ham?

Vertinden.

Fruentimmeret har jeg seet, men ikke Baronen — —

Rosenau.

Hvorfor siger I da, at han har bragt hende derhen?

Vertinden.

Hvem da?

Rose-

Rosenau.

Hvad man dog har sin Plage med dove Folk!
(meget heit) Fruentimmeret.

Vertinden.

Hun er jo kommen allene.

Rosenau.

Den Kierling holder mig for Nar! — Hvad
er det da, I siger om Baron Tschocken?

Vertinden.

At han er det forklædte Fruentimmer.

Rosenau.

Naa, hvad gaaer det jer an, om ogsaa nogen vilde
forklæde sig som en Abekat? (For sig selv) Uden al
Tvivl vil han spøge lidt med Mitmesteren.

Vertinden (hoit).

Men jeg frygter for, at han vil gaae bort med
hende; og maaskee er hun af stor Familie.

Rosenau.

Hvem er hun da?

Vertinden (som tilforn).

Det Fruentimmer, der gir sig ud for Baronen.

Rosenau.

Det er igien noget Nyt. — Og hvem er da hun?

Vertinden.

Det veed jeg ikke.

Rosenau.

Og Baronen er kommen med hende?

Vertinden.

Nei dog! Fruentimmeret er Baronen.

Rosenau.

Det veed jeg nok. — Og Mandfolket? —

Vertinden (hoit).

Er et Fruentimmer.

Rosenau.

Men hvad kalder hun sig?

Vertinden.

Baron Tschocken.

Rosenau (opbragt).

Fruentimmeret kalder sig Baron Tschocken, Baron Tschocken er forklædt som et Fruentimmer, det er Hvishvas. — J er en døv Nar! (Sætter Peruquen paa Hovedet, og kalder) He! — (En Tiener kommer ind) Borgemester Prechtheim skal strax komme til mig. (Tieneren gaaer. Til Vertinden) Gaae op paa Raadhuuset; jeg kan ikke blive klog paa jer.

Vertinden (for sig selv).

Fordi han er døv. (Forskrækket over det hun sagde) Men — hilleskam, det er Præsidenten; man maae tænke videre frem!

(Gaaer frygtsom bort.)

Rosenau (allene).

Jeg maae lade denne Sag undersøge nøiere. Jeg gad nok vidst, hvorledes min Søstersøn kommer dertil. (Lukker Doren op, og kalder igien) He! he!

Ende paa den Fierde Akt.

Femte

Femte Akt.

Theatret forestiller et Værelse i Melindes Huus.

Første Scene.

Melinde. Brazen.

(Melinde sidder ved et Bord og skriver. En Tiener aabner Døren, og Brazen kommer ind.)

Brazen.

Ha! Voila! bon jour ma Belle! og saa videre.
(Kysser Melindes Haand).

Melinde.

Ha! bedste Lord! — De kommer meget silde.

Brazen.

Mort de ma vie. Jeg har bilagt saa mange Affairer i Dag, at jeg umuelig kunde komme før. Og saa har jeg allerede skreven over 30 Breve til min Familie, for at notificere min Mariage, og dog er jeg endnu kun færdig med de nærmeste Huuse; de andre kan Diable m' emporte endnu bie i nogle Maaneder. Brevet til Ministeren min Onkle opholdt mig længst; jeg maatte deri være meget omstændelig, og bruge adskillige Paaskud, for at undskylde min Mariage med. Jeg har givet Dem ud for en Grevinde af Steinheim; den Familie er meget gammel, og jeg kunde derved paa bedste Maade retfærdiggiøre alting, thi ellers havde jeg mort de ma vie tabt en Arvepart af 30 Millioner Pund Sterling.

Melinde.

Jeg blev utrøstelig, om jeg var Skyld i sligt et Forliis.

Brazen.

Nu er der intet at befrygte. Alting er saaledes afgiort, at man ikke vil kunne misbillige noget. Her ere Dokumenterne; deri forskriver jeg Dem efter Løvte til Nips, og som Enke en aarlig Pension af 30000 Pund Sterling. Dette maae De underskrive, og bekræfte, at De lægger Deres mig tilbragte 60000 Gylden til min Kapital, og overlader samme til min Disposition.

(Melinde ringer; en Tiener kommer ind.)

Melinde.

Lys.

(Tieneren gaaer, og bringer et tændt Lys ind. Melinde underskriver og forsegler.)

Brazen

(tier, saasnart Tieneren kommer ind).

Det vil vel knap — — være tilstrækkelig til vor Reise til Engelland; men da jeg selv har en overflødig Formue, saa bryder jeg mig ikke derom, om De ogsaa slet ingen Medgift havde. Tænkte min Onkle og min hele Familie som jeg, saa havde jeg ikke saa mange Omstændigheder nødig; men de har deres egne Grundsætninger, og dem lar de sig ikke præke ud af Hovedet.

Melinde

(giver ham det underskrevne og forseglede Skrift).

Det smerter mig meget, at jeg herved ikke kan give Dem saa store Forsikringer, som De gir mig.

Brazen.

Deres Hierte og Haand giør alting godt igien. (Overgiver hende et andet Skrivt) Her underskriver De

Dem

Dem som Grevinde af Steinheim, og sætter dette Segl under. Jeg maae sende Ministeren min Onkle dette Instrument som Bilæg til det Brev, jeg skikker bort i Dag; derved vil hans Stolthed og Karrighed blive stillet tilfreds, og saa vil han følgelig ikke have saa meget at indvende imod min Mariage.

(Melinde læser lidt deri for sig selv, og tilkiendegiver en Forundring derover).

Brazen.

Naa! hvorfor betænker De Dem?

Melinde.

Jeg skal bekræfte, at jeg bringer Dem en Million Gylden til Medgift?

Brazen.

Det er Diable m' emporte det mindste, min Familie kan kontentere sig med.

Melinde

(for sig selv eftertænksom).

Underskrive et falsket Navn? — Hvor kan man gisre mig slig en Anmodning! — (Seer paa Brazen med en betydelig Mine, og siger igien for sig selv) Jeg veed ikke, hvad jeg skal tænke derom!

Brazen

(for sig selv, noget forskrækket).

Parbleu! har jeg kun ikke dreven det for vidt med hende! (Efterat han har betænkt sig lidt) Jeg beder, gisr ingen Omstændigheder, ellers maae jeg enten lade mine Familierettigheder eller Dem fare.

Melinde

(i det hun underskriver og forsegler).

Kierlighed undskylder alting.

Brazen
(for sig selv).

Parbleu! hvor det lettede! Snart kunde mit hele Projekt have slaaet Feil.

Melinde
(overgiver ham Skriftet).

Her har De det største Beviis paa min Kierlighed; den allene kunde bevæge mig til at underskrive et falskt Navn.

Brazen.

Men, mon Dieu! De skader jo derved ingen; thi det er kun allene for at faae min Familie til at tie, og ingen faaer det at see uden vi selv og Ministeren min Onkle. Hvad Aarsag havde De da til at betænke Dem saa længe?

Melinde.

Tilgiv mig, Mylord! — jeg blev i dette Øieblik henreven af adskillige Forestillinger, saa at jeg tvivlte om alting: om Deres Formue, Deres Familie, og Deres Karakteer.

Brazen (opbragt).

Parbleu! — —

Melinde.

Men hør ogsaa tillige min Retfærdiggiørelse! — Min Kammerpige sagde mig, førend De kom, man havde udspredt i Byen, De var ikke af den Familie, som de foregav; de havde megen Gield, og endnu mange flere Ting, for at giøre Dem forhadt i mine Øine. Uden Tvivl kommer alt dette fra Werten, som vil krepere af Ærgrelse over mit Afslag. Alt dette randt mig i dette Øieblik i Tankerne, og holdt mig tilbage,

bage, at jeg ikke strax efterkom Deres Villie. Men jeg beder Dem derfor tusende Gange om Forladelse.

Brazen.

Mort de ma vie! det er, som om det havde ahnet mig. Jeg har i Dag par hazard begegnet ham med stor Foragt, og par Kompagnie Husar-Ritmesteren med, som var hos Rosenaus i Gaar; det lader, som det var hans fortrolige Ven. De skal see, ma Belle, hvorledes jeg skal sætte de Herrer i Knibe! De skal give mig den eklatanteste Satisfaktion. Ingen af dem har Mod at slaaes med mig; men jeg skal drive det saa vidt med dem, at de skal gisre mig Afbigt paa deres Knæe.

Melinde.

Ret saa!

Brazen.

Altsaa, naar tar vi bort?

Melinde.

For mig endnu i Dag; naar det behager Dem — — jeg behsver kun at pakke ind, og lade spænde for.

(Ringer).

Brazen.

Godt. Jeg vil kun gaae hiem et Øieblik for at sende Brevene paa Posten, og udstæde adskillige Ordres til min Tilbagekomst, saa er jeg til Tieneste. Og saasnart jeg kommer tilbage, maae jeg vide, hvem de ere, som have understaaet sig at fornedre mig saaledes. Enten knækker jeg Halsen paa dem, eller jeg lar dem arretere for Livstid. Parbleu!

(Tieneren kommer ind).

Melin-

Melinde
(peger til Lyset).

Tag bort!

(Tieneren, som har forstaaet galt, tar Bordet bort, som Lyset staaer paa.)

Anden Scene.

De Forrige. Werten. Plume. Wengfort.

Plume.

Naadige Frøken! Siden De vil reise bort, komme vi for at ønske Dem en lykkelig Reise.

Melinde.

Hvorledes? Er da min Reise allerede bekiendt?

Plume.

Saasom alle Lord Brazens Hemmeligheder ikke blive skiulte, saa er Deres Reise heller ikke bleven saa dulgt, som De vel ønskede det.

Wengfort.

Himlen vil frelse Dem fra Deres Ulykke; derfor er alting ved os opdaget. Vi holde det for vor Skyldighed, at overtyde Dem derom.

Melinde (spodsk).

De ere alt for artige! — De tale om Ulykke? Ha, ha! ønsk mig heller til Lykke. — (Overgiver Plume Brazens Skrift) Seer De! — (Det øvrige stolt) Hele Tydskland havde ikke været i Stand til at stadfæste det for mig, som Lord Brazen har giort.

Wengfort.

Stadfæste kan han vel; men om hans Stadfæstelser blive stadfæstede, det er et andet Spørgsmaal.

Wer-

Werten.

Naadige Frøken! for Deres Fornøielses Skyld vilde jeg ønske, at alting havde sin Rigtighed; men jeg er selv overtydet om det modsatte, og mit Venskab befaler mig, at advare Dem for Deres Ulykke.

Brazen.

Mort de ma vie! hvad taler De der?

Werten.

Stille, min Herre! De skal strax erfare, at vi ere ganske nøie underrettede om Dem.

Wengfort.

Vi skal bevise Dem Deres Ahner.

Plume.

Aa! det lyder fortræffelig. (læser) "Lord Brazen, virkelig Kaptain af Infanteriet." Det er godt, at De ikke har sagt ved hvad Regiment. "Herre af Grevskabet Findleser." Ha, ha! hvor ligger da dette Grevskab?

Wengfort.

I Maanen. —

Melinde.

Mine Herrer! — —

Plume.

Tag Dem det ikke saa nær, Frøken! vi vil ganske demasquere Dem Deres Lord: og vil De saa endnu blive Lady, saa staaer det til Dem selv.

Wengfort.

Men De maae ligeledes reise med Deres Lady til Maanen; thi paa vores Jordklode vil De ligesaa lidt passere for en Lady, som han for Lord.

Plume.

Plume.

Saa behag da at vide, at denne selvgiorte Lord er en Skrædder af Profession, og at han ikke har seet Irland i sin hele Levetid.

Wengfort.

Men for første Gang bleven Dagens Lys vaer i Pommern.

Plume.

At han falskelig har giort sig til af denne brave Nation; at han har pralet af Irlandske Ahner og Rigdomme, da han dog ikke har en Skilling at fordre der.

Brazen.

Parbleu! —

Plume.

Vil De nægte det? Her ere Beviser: De er en Skrædders Søn fra Anklam; Deres Navn er Gottfried Pratsch; De er løben ud af Læren, bleven Soldat, og i den sidste Krig avanceret ved Frikorpset til Lieutenant. De skylder 60 Rigsdaler til Musketeer Stahl, som stod med Dem ved eet Kompagnie: her er Deres Forskrivning til ham; han er nu min Rekrut, og kan sige Dem det altsammen lige i Øinene. Nu staaer De slet ikke mere i Tieneste, men hverver blot for egen Regning, og sælger Deres Rekruter til den, der betaler dem best, og deraf lever De. I Aachen har De bedraget Kiøbmand Goldsterns Kone for 10000 Rigsdaler; det beviiser dette Brev. Her er De i Gield op til Ørene, og vil kun ægte Frøkenen for hendes Penges Skyld. Vil De nu være saa dristig, endnu at paastaae, at De er en Lord af Familie? — Saa maae De anføre gyldige Grunde, og saa vil jeg

give

give Dem fuldkommen Satisfaktion; men nu lar jeg Dem i Øieblikket arrestere, og De slipper ikke ud, førend De har retfærdiggiort Dem. Tilstaaer De derimod alting offentlig, saa vil jeg kun advare enhver for Dem. Vælg altsaa: vil De heller blive i Arrest som Lord, eller være fri og en Skrædders Søn?

Brazen.

Herr Kammerat —

Plume.

Sæt kun Kammeratskabet til Side, og svar mig paa mit Spørgsmaal.

Brazen.

Vil De ikke tale med mig under fire Øine?

Plume.

Ingenlunde! offentlig, og det kun hurtig!

Melinde (til Brazen).

For Himlens Skyld, forsvar Dem dog!

Wengfort
(efter en Pause).

Deri vilde han hiertelig gierne tiene Dem; men ja lidtil al Ulykke taber han Maalet.

Melinde.

Naa — —

Brazen.

Ak, naadige Frøken! jeg kan ikke.

Melinde.

Hvorledes? De er ingen Lord?

Brazen.

Nei! men dog Deres Brudgom.

Melinde.

Bedrager!

Plume.

Til Lykke Lady!

Melin-

Melinde.
(falder i en Stoel).

O vee! jeg er forloren!

Werten.

Fat Dem, for Himlens Skyld! De er endnu advaret i Tide.

Melinde.

Forgieves; jeg har alt forskrevet ham min hele Formue.

Plume.

Paa Øieblikket hid med Forskrivningen, eller De maae døe paa Stedet.

(Han tar Brazen i Brystet).

Brazen.

Hvad har De med mig at bestille? Jeg gier intet tilbage.

Wengfort.

For sin Herkomst har han temmelig Mod.

Plume (kalder).

Holla! holla! (en Tiener kommer) hendt Vagten!

Brazen (til Tieneren).

Nei, lad kun være. (til Plume) Jeg vil give alting tilbage.

Plume (til Tieneren).

Godt. Vi har ham ikke mere nødig.

Brazen.

Hør først mit Forsvar. Hvad kan jeg derfor, at jeg stod i en Tieneste, hvor man i Nødens Tid giorde mig til Officeer for mine Meriters Skyld? Var jeg bleven Gemeen og afskaffet, saa kunde jeg igien have taget fat paa mit Haandværk. Men som Officeer kunde jeg det ikke, thi ellers havde jeg beskæm-

met

met den hele Armee. De siger: jeg har handlet slet. — — Hvorledes har man vel handlet imod mig, at man jog mig bort, da man ikke mere havde mig nødig, men jeg dog trængde til andres Hielp? Jeg har intet at leve af; maae jeg ikke tænke paa adskillige Midler, for at hielpe mig igiennem Verden, da jeg engang er vant til at leve som Officeer? Ikke ved nogen slet Gierning har jeg mistet min Charge, og jeg vil heller ikke opgive den, siden jeg maae have fortient den; thi ellers havde man ikke givet mig den. Havde jeg, som mange andre, i Krigen plyndret brav Penge sammen, saa havde man maaskee beholdt mig, eller ogsaa jeg havde kunnet lee ad min Dimission. Troe mig sikkerlig, stod jeg i Tieneste og havde en regleret Gage, skulle jeg vist komme ud dermed, det maatte være saa lidet som det vilde; jeg maatte indskrænke mig derefter. Men intet vist; i Dag noget, i Morgen intet; ingensteds have Hiemme: det giorde mig liderlig. Og hvis er Skylden? — Hvem veed hvad De giorde, ifald De var i mit Sted! — Jeg fortiener før Medynk, end slig en Omgang! —

Werten.

I visse Maader kan De have Ret; men det hører ikke herhid. Frøkenen skylder Dem ikke, at opofre Dem hendes Formue; men desuagtet skal De see, at De har med retskafne Folk at bestille. Giv Frøkenen hendes Forskrivning tilbage; jeg vil betale Deres Gield her paa Stedet, og endnu oven i Kiøbet forære Dem 1000 Dukater.

Brazen
(gir ham Skriftet).

Her har De den. Jeg troer De holder Ord. Men jeg beder Dem endnu for alting i Verden, beskæm mig ikke! De skal see, at jeg vil leve ordentlig og retskaffen af Deres Foræring, og ikke mere bedrage noget Menneske.

Werten.

Ogsaa det lover jeg Dem. Kom til mig i Eftermiddag, saa skal De faae de belovede Penge.

Brazen.

Ah, hvor er De god! Men De skal erfare, at jeg ikke er uværdig til denne Hielp, og De skal see, at der ogsaa i et Menneske af ringe Herkomst kan boe en ædel Siel, naar kun ikke Omstændighederne tvinge ham til, undertiden at begaae slette Gierninger.

Wengfort.

Det forstaaer sig, De maae søge at undskylde Dem. Men — hvorfor vilde De just være født i Irland? — Det var ikke fornuftigt; derved maatte De jo opvække Mistanke: thi Irlænderen er ikke født til Vindmagerie og Bedragerie.

Brazen.

Just fordi man ikke venter sig noget slet af en Irlænder, tænkte jeg, vilde man fatte mere Troe til mig. — Men — (seer paa Melinde) naadige Frøken! jeg skammer mig ved at blive længer for Deres Øine; tilgiv mig mit Foretagende, og hav Medlidenhed med mig!

(Gaaer bort).

Tredie Scene.

Melinde. Plume. Werten. siden Kittmann. Wengfort.

Plume.

Jeg ynkes over den 'arme Dievel.

Melinde (til Werten).

Herr von Werten! jeg vil betale Dem, hvad De
[illegible] har lovet ham. Hvor er jeg skamfuld! Min Op-
[illegible]ørsel imod Dem fortiente ikke Deres Omhyggelighed
[illegible] for min Lykke. Hvormed skal jeg kunne godtgiøre
[illegible] Dem det?

Werten.

Med Deres Haand og Hierte.

Melinde.

De tilbyder mig endnu Deres Kierlighed? Er
[illegible]jeg vel i Stand til at tage imod den, uden at rød-
[illegible]es? Vil ikke ethvert af Deres Diekast foreholde
[illegible] min Uret? Nei, Herr von Werten! De er et
[illegible]langt bedre Hierte værd. Jeg fortiener ikke at blive
[illegible]Deres.

Werten.

Saa skal jeg da see Dem i en andens Arme?

Melinde.

Det skal ikke skee; jeg vil aldrig gifte mig. Men
[illegible] vil De erkiende mig for Deres Veninde, saa vil jeg
[illegible]stræbe efter, i det mindste ved Venskabs Pligter, at
[illegible]fortiene den Godhed, De har bevist mig.

Plume.

Der bliver intet af, Frøken! Vil De blive ugift
[illegible] for den Vindmager har bedraget Dem? Det var,

ligesom De kun elskede ham. Giftes maae De, blev det ikke just med Werten; for Kierlighed lar sig ikke tvinge. —

Melinde.

Hvem fortiente vel mere min Kierlighed? Jeg har altid elsket ham, og vilde stedse have foredraget ham enhver anden. Kun den Hovmod, der bemestrede sig mit Hierte, da jeg fik mine Midler, var Aarsag til, at jeg afslog hans Haand, (med nedslagne Øine) og begik den Daarlighed, at ville blive Lady.

Werten.

Glem De alt det, jeg skal aldrig tænke derpaa. (kysser hendes Haand) Gior min Lykke fuldkommen!

Melinde.

Men —

Werten.

Intet Men, Frøken!

Melinde.

Velan da! (giver ham Haanden) Maatte jeg kun fortiene Deres Kierlighed, som De min!

(Kittmann kommer hastig ind, og rapporterer Plume noget hemmelig).

Wengfort.

Derpaa skal De ikke tvivle længere. — Der bliver altsaa Bryllup i Kavalleriet. Bravo! men det maae holdes med al muelig Pomp. Det kostede Umage nok at forjage Infanteriet. — Dragoner og Husarer!! (til Werten) Kunne vi ikke ogsaa tiene til Fods, saavidt havde vi maaskee ikke endnu indtaget Batteriet.

Plume

(efterat han har hørt paa Kittmann).

Ha, ha, ha! det er netop det rette! —

Wer-

Werten.

Noget Nyt?

Plume.

Ja! men dog det sædvanlige. Herr Præsidenten har igien begaaet en hsiviis Dumhed. Jeg skal overtyde ham derom. (sagte til Werten) Lad dig ikke merke dermed, at Philippine er hos mig. Jeg maae for min egen Fordeels Skyld selv stille mig an, som jeg vidste af ingenting. (til Melinde) Naadige Frøken! Tieneften anbefaler mig. Underdanige Tiener!

(Gaaer bort med Kittmann).

Fierde Scene.

Melinde. Werten. Wengfort.

Melinde.

Ifald Ritmesteren vil have Philippine, saa maae man omgaaes Præsidenten meget varlig.

Wengfort.

Jeg frygter ikke for, at han fordærver sit Spil. En Husar! — ha, ha! hvor det er gisrligt, attaquere de i fuld Fyr; men hvor de kan tage Skade, der veed de ogsaa mesterlig at retirere en bon ordre.

Melinde.

Vi vil samlede kiøre derhen, under Paaskud, at bekiendtgiøre Philippine min Lykke. Der kunde gives Leilighed til at tale et Ord til begges Fordeel. Og maaskee bevæger mit Exempel den Gamle til at tage Ritmesteren til Svigersøn.

Wengfort.

Fortreffeligt!

Melinde.

Men behager De ikke først at trine ind i mit Kabinet? (til Werten) Jeg vil levere Dem nogle Papirer.

Werten.

Jeg er aldeles til Deres Tieneste.

(Forer Melinde bort).

Wengfort.

Saaledes gaaer det til efter Moden. En Rekrut søger altid at hverve sin beste Ven med. (følger dem)

(En Tiener bær en Stoel bort).

Femte Scene.

(Theatret forestiller et Værelse i Rosenaus Huus.)

Rosenau. Den gamle og den unge Prechtheim (i Raadsherredragter). Vertinden.

Rosenau.

I faaer 6 Dukater for Angivelsen; og naar I i Fremtiden opdager noget galt, saa meld mig det igien.

Vertinden.

Men der vil dog vel ikke flyde noget Ondt af for mig? — Gode Gud! — En Vertinde maae tænke videre frem.

Den gamle Prechtheim.

Gaae kun, og frygt for intet; man skal nok tage jer i Forsvar.

Vertinden.

Nu maae jeg gaae. (til Rosenau) Jeg rekommenderer mig, Høivelbaarne naadige Herre! (i det hun gaaer) Ja, man maae tænke videre frem!

(Løber hastig bort).

Rose=

Rosenau.

Jeg var aldrig i Verden kommen afsted med den ilske Kierling. Jeg kan strax ærgre mig, naar Folk ere saa dumme. — Og i Dag synger det igien for mine Øren. —

Den gamle Prechtheim
(for sig selv).

Det gior det altid.

Rosenau.

Jeg hører derfor ikke ret vel. — Men det er dog en herlig Opdagelse! — De Herrer troe tilsidst, at man kunne giøre i en Republik, hvad dem behager: (til den unge Prechtheim) Alle Anstalter ere dog vel giorte?

Den unge Prechtheim.

Jo, naadige Herre!

Rosenau.

Ret saa! Det var noget stivt, at bortføre Mands-Fruentimmer! (til den gamle Prechtheim) Saasnart Sagen er undersøgt, maae De strax forbyde Hververingen indtil videre Ordre; Ritmesteren skal paa min Ære give os Satisfaktion. (til den unge Prechtheim). Man maae lade ham vide, at han endnu i Dag skal komme ud, for at forsvare sig. Man maae indskrænke de unge Herrer lidt.

Den gamle Prechtheim.

Man skulde udelukke Dem saa meget mueligt fra gode Selskaber. Det er nok, at vi maae taale Dem i Byen.

Rosenau.

De har Ret. Til mig skal de vist ikke komme oftere, hvis jeg Ritmesteren slet ikke. Havde jeg ikke skaffet min

Datter af Veien, saa havde han vel ogsaa sat an paa hende. — Men jeg kom ham i Forkisbet, og — — (Tar et Brev op af Lommen) Der har jeg faaet et Brev i Dag, som han har skrevet hende til. Hvad der staae Ord i, som trænge til Sielen! (Til den unge Prechtheim) Han yttrer stor Lyst til at skille Dem ved Deres Kiereste, men han er kommen for silde. Han troer sig vel fornærmet, naar han intet Svar faaer derpaa. Jo, jo, det var noget for ham at slæbe af med. I Morgen kiøre de begge ud med mig paa mit Gods; hun er alt raget bort i Dag; jeg bliver der Ferierne over med hende, og i den Tid skal vi nok mage det saa, at hun glemmer Ritmesteren. Han maae afsted igien; vi taale ham ikke der.

Siette Scene.

Rosenau. Den gamle og unge Prechtheim. Plume. Kittmann.

Plume (spodsk).

Herr Præsident! De har befalet, at man ikke maatte føre Rekruter fra mig? — Hvorledes hænger det sammen? —

Rosenau.

Jh! Venner sammen, eller ikke Venner sammen; vi ere ikke saa nøie kiendt sammen endnu.

Plume (opbragt).

Hvem forlanger vel at være Deres Ven? Spids Drene. (Skriger meget høit) Jeg vil vide, hvorfor jeg ikke maae bortføre Rekruter?

Rose-

Rosenau.

Ah! Rekruter kan De vel føre bort, men ingen Fruentimmer.

Plume.

Men naar nu en Søster endelig vil blive hos hendes Broer, hvad gaaer det Dem an?

Rosenau.

De skal ikke hverve Søstre. Hvad skal hun være hos Dem?

Plume.

Jeg har Ret til at hverve, hvad jeg kan bruge. Hun skal være Marketenterske. Hvad har De at indvende derimod?

Rosenau.

Hvorfor har De da forklædt hende som Mandfolk?

Plume.

Hvorfor ikke som en Flynder? Hun har sat en Hat paa Hovedet, er det at være forklædt som Mandfolk?

Rosenau.

Hvad? Er jeg en Flynder? Jeg er Præsident. —

Plume.

Uden Hexerie kan De være begge Dele.

Rosenau.

Det er jeg ogsaa, uden at rose mig selv.

Plume.

Den Roes vil ingen gjøre Dem stridig.

Den gamle Prechtheim.

Hr. Ritmester! menageer Dem, og tael ikke saa ubesindig. Her tales ikke om nogen Marketenterske. Man har meldet for Præsidenten, at De i Dag har taget et Fruentimmer til Dem i Mandsklæder, under Navn af Volontair; man formoder, at hun er af god

Familie. Det er dog ikke efter Deres Instrux, troer jeg, saaledes at forføre en Person, og med Vold at fratage nogen sin Datter. Vor Pligt er, at have Opsyn dermed, og De vil faae et stort Ansvar.

Plume.

Det er noget andet.

Den gamle Prechtheim (ivrig).

Ja, ja! det er noget andet.

Plume.

Stille! — I Herrer vil komme til at staae til Ansvar.

Den gamle Prechtheim.

Vi? — Ha, ha, ha! —

Plume.

Ja, ja, ret De. I understaaer jer at giøre Indgreb i min Hverving, førend I ere blevne underrettede? — De veed dog vel, Hr. Borgermester, at min Frihed i Henseende til Hvervingen strækker sig lige til Deres Syn? —

Den gamle Prechtheim.

Ja, ja! men ikke til at stiele Fruentimmer.

Plume.

For det Ord stiele skal De give mig særdeles Satisfaktion. (Den gamle Prechtheim forskrækkes herover) Men videre: jeg kan retfærdiggiøre mig. Det er mig slet ikke bevidst, at denne Volontair er et Fruentimmer; han har givet sig ud hos mig for Baron Tschocken, og bedet mig at engagere sig, hvilket jeg ogsaa har giort, uden at være forpligtet til at udbede mig de høiviise Herrers Tilladelse. Da man forebragte dem det, skulde de først have ladet mig det vide; jeg vilde

selv

selv have jaget Hr. Baron Tschocken Fanden i Vold, naar jeg havde befunden Tingen at være sand, og saa kunde de have behandlet ham efter eget Godtbefindende. Saaledes havde det været i sin Orden. Men da de ikke har havt saa megen Indsigt, og uberettiget angrebet min Frihed, saa er jeg forpligtet at søge Satisfaktion.

Rosenau
(til den gamle Prechtheim).

Hvad siger han?

Den gamle Prechtheim
(trækker Rosenau hen til en Side, og siger ham høit i Øret).

Han veed af intet. Ifald det er, som han siger, saa er han uskyldig, og han forlanger Satisfaktion af os.

Rosenau.

O vee! der faae vi en skion Affaire!

Syvende Scene.

De Forrige. Kørbel.

Kørbel
(kommer ganske ængstlig ind).

Ah gode Gud! Hr. Ritmester! de vil arretere Volontairen og Rekrutens Søster. —

Plume (afbragt).

Hvem?

Kørbel.

Byens Vagt.

Plume (til Kittmann.)

Gaae han med derhen, samle alle Underofficererne, gi dig giv Rekruterne Sabler, og hug de Spidsborgere til Plukkefisk.

(Han støder Kittmann og Kørbel i største Iver ud af Døren).

Rose=

Rosenau.

Hvad? hvad?

Plume

(til Rosenau og den gamle Prechtheim).

Jeres Philistere skal blæse i Bøssen! skulde ogsaa jeg samt alle mine Folk ligge paa Stedet, saa vil jeg dog forsvare min Ret. Men det skal komme jer dyrt at staae.

Rosenau

(ganske ængstlig, til den gamle Prechtheim).

Hvad er det? Hvorfor skriger han saa?

Den gamle Prechtheim.

Vore Folk vil arrestere Fruentimmerne — og saa har han befalet, at hans Underofficerer skulle sætte sig derimod, og hugge alting sønder og sammen.

Rosenau.

Ah! der kan jo skee Ulykker. (Til den unge Prechtheim) Befal, at man opsætter Arresten indtil nærmere Ordre. (Den unge Prechtheim gaaer.) Men, Hr. Ritmester, hvad tar De Dem for? De vil vel ikke føre Krig med os? Vi ere for svage til at sætte os til Modværge. Vi kan ikke gjøre ved, at De er uskyldig i den Sag. Vi vil kun iagttage vor Skyldighed, og ikke paa den Maade lade vore Døttre bortføre.

Plume.

Jeg vil kun iagttage min Skyldighed, og ikke give min Ret bort. (Vil gaae.)

Rosenau

(holder ham tilbage).

Bliv dog, og lad os tale med Dem. Altsaa vidste De ikke, at Volontairen var et Fruentimmer?

Plume.

Plume.

Jeg har forklart mig for Borgermesteren, og mere behøves ikke.

Rosenau
(sagte til Prechtheim).

Vi har begaaet en stor Feil; ikke sandt?

Den gamle Prechtheim.

Ja tilvisse!

Rosenau.

Det er bedre, vi forlige os med ham, end at det gaaer videre. Hvad mener De? Jeg vil gjøre et Udslag i Sagen.

Den gamle Prechtheim.

Det hele Raad vil vist samtykke deri; gjør det kun.

Rosenau (til Plume).

Hr. Ritmester! giv Dem tilfreds. Vi indsee meget vel, at vi har overilet os. Jeg vil altsaa imidlertid afsige en Dom, som Magistraten ikke vil uuderkiende. Er dette Fruentimmer formuende, hvorpaa man efter Omstændighederne ikke kan tvivle, saa skal det halve konfisceres, og gives til Dem; men skulde hendes Formue ikke i det ringeste beløbe sig til 10000 Rigsdaler, saa vil Magistraten enten komplettere eller ogsaa udbetale Summen. (Ved denne Proposition seer Rosenau bestandig paa Prechtheim, som for at vente paa hans Consens, hvilken denne gir tilkiende ved et Nik.) Seer De! De har allerede saa længe lagt her i Korteer, og vi har altid været gode Venner; hvorfor vil De da ikke ogsaa nu lade Dem tilfredsstille for en liden Forseelses Skyld?

Plume (for sig selv).

Nu er Touren til mig at foreskrive — —

Rose-

Rosenau
(til den gamle Prechtheim).

Mig synes, han er ikke forvoiet endnu? —

Den gamle Prechtheim.

Nei vist ikke. Hvad skal vi gjøre? Forseelsen er stor —

Rosenau.

Jeg vil heller byde ham noget til — at vi kun kan slippe ud af den Angest.

Den gamle Prechtheim.

Ja, ja! det er dog altid bedre.

Rosenau.

Kiere Hr. Ritmester! lad os være gode Venner! De skal have 15000 Rigsdaler.

Plume
(for sig selv).

Nu maae jeg holde ham fast. (Til Rosenau) Penge gjør det ikke godt allene. Den Person, som saaledes vilde holde mig for Nar, maae give mig Satisfaktion; hun maae i det mindste i Børnehuuset paa et halvt Aar.

Rosenau.

Ogsaa det.

Plume.

Uden Persons Anseelse; — var det og Deres egen Datter! —

Rosenau.

Ja, ja! for hende er jeg sikker nok.

Plume.

Naa! Altsaa? —

Rosenau.

Ja, ja! hun maae være hvem hun vil. (Seer til Prechtheim, som svarer med et Nik) Hvorfore opdrager ikke

ikke Forældrene deres Børn bedre? De er altsaa fornøiet?

Plume.

Paa de Vilkaar.

Rosenau.

Det er brav! De er en Hædersmand.

(Omfavner ham).

Ottende Scene.

Rosenau. Den gamle Prechtheim. Plume. Melinde. Werten. Wengfort.

Melinde
(i det hun kommer ind).

Forlad mig, Hr. Præsident! vi forefandt ikke en Siel, som kunde have meldet os. —

Rosenau.

Min Datter er ikke hiemme; men vil De imidlertid gaae ind i et andet Værelse, indtil jeg bliver færdig med Ritmesteren; jeg har Ting af yderste Vigtighed at afgiøre.

Niende Scene.

De Forrige. Philippine (endnu forklædt). Trine. Korbel. Kittmann. Kautzer.

Kittmann (til Plume).

Hr. Ritmester! de var alt paa Hovedvagten, der jo portog vi dem med Gevalt fra dem; Volontairen vilde pilsgudsendelig herhen. Han sagde, han maatte tale med Dem ved ii Præsidentens Nærværelse.

Philip-

Philippine
(kaster sig for Rosenaus Fødder, med nedslagne Øine).
Min Fader! tilgiv mig min Daarlighed!
(Alle blive forundrede og see paa hende, Rosenau undtagen, som ikke har forstaaet det Ord Fader).

Rosenau.
Hun maae være hvem hun vil; jeg kan ikke hielpe hende, hun maae i Børnehuuset. Hvem tilhører hun?

Plume
(tar Philippine ved Haanden, og anstiller sig bestyrtset).
O Himmel! Philippine! hvad skal denne Forklædning betyde?

Den gamle Prechtheim (til Rosenau).
Kiender De hende ikke? Det er jo Deres Frøken Datter.

Rosenau
(seer nøie paa Philippine).
Hvad? Philippine? Min Datter? Jeg tænkte du var paa Godset. Du vanartige Barn!

Philippine.
Kiereste Fader! hør mig først, førend De fordømmer mig; jeg vil retfærdiggiøre mig for alle Tilstædeværende. Jeg elskede Ritmesteren alt, da han reiste herfra sidste Gang. Saavel da, som i Aftes ved hans første Visite forsikrede han mig, at han elskede mig oprigtig. De, bedste Fader! forlangte allerede for to Maaneder siden min Beslutning, og vilde, at jeg skulde vælge Dem en Svigerson iblandt dem, som havde friet til mig; især havde De et Øie paa den unge Prechtheim. Ham kan jeg allermindst lide, og iblandt

maldi iblandt alle de andre var ingen, som kunde komme mig
to lit til at glemme Ritmesteren. Knap saae jeg ham igien
no i i Gaar, saa skulde jeg atter skilles fra ham i Dag, og
snus savne hans Nærværelse i 5 Uger. Jeg saae forud,
C to at De i denne Tid vilde drive mig stærk til at be-
mmop qvemme mig til et Giftermaal, og vidste intet Paa-
r ous skud mere for at opholde Dem længer. Min Kier-
ogsgillighed til Hr. Baron Plume kunde jeg ikke opdage
,mo Dem, fordi jeg kiender Deres Modbydelighed mod
C allealle Officerer, og heller ikke vidste, om hans Kier-
ogsgillighed var ret oprigtig. Jeg benyttede mig altsaa af
snnodenne Dag, for under denne Dragt at udforske Rit-
ogsammesterens Sindelav, og fandt jeg saa, at han elskede
,gimmig, som jeg ønskede, saa vilde jeg da være betænkt
to nogpaa at faae Deres Samtykke, kiereste Fader. Endnu
ilsk i Aften var jeg vist kiørt ud paa Godset, og Rit-
ogsammesteren havde aldrig erfaret, hvorfra eller hvorhen
nonC Baron Tschocken var kommen. Tildeels er mit Anslag
sogsykkedes mig. Jeg har fundet, at han elsker mig
C ogsfter Ønske; kun jeg er til Deres og min Fortred
nogsloleven forraad. De seer altsaa, at jeg ikke havde
? ogsnoget Nedrigt i Sinde. Tilgiv mig min Forseelse,
dal og lad Kierlighed undskylde den. Jeg skal herefter i
ni C alle Ting være Deres lydige Datter.

Rosenau (til Philippine).

sk Men du veed jo, at du ikke maae elske nogen
.ogsOfficeer.

Plume.

ig Hr. Præsident! De veed hvad Satisfaktion De
sois skal give mig. Men enhver Regel taaler Undtagelser.

Den gamle Prechtheim.

Det forstaaer sig! det forstaaer sig! Hvem skulde have troet — —

Plume.

Giv mig hende til Ægte, saa skal Sagen være bilagt.

Den gamle Prechtheim
(sagte til Rosenau).

Det vil De dog vel aldrig — —

Plume.

Ingen Indvendinger. Volontairen bliver min Kone, eller maae gaae i Børnehuuset. Vil De nu gisre Deres Datter foragtelig, da alting kan bilægges i Mindelighed?

Werten (til Rosenau).

Vægre Dem ikke længer; Ritmesteren er en ærlig Mand og en retskaffen Kavaleer.

Rosenau.

Ja, var han kun ikke Officeer!

Wengfort.

Kan da en Officeer ikke ogsaa gifte sig?

Plume.

Hr. Præsident! husk paa Børnehuuset?

Rosenau.

Hør engang, Hr. Ritmester! — jeg vil give Dem min Datter — jeg maae jo vel — og tillige afstaae Dem et Landgods; men De maae gaae ud af Tieneſten.

Plume
(noget eftertænksom, efter en liden Pause).

Lad mig i det mindste blive der saa længe jeg staaer her paa Hverving; bliver jeg engang afløst, saa vil jeg opfylde Deres Begiering.

Kaut-

Kautzer.

Hvorledes Hr. Ritmester! De vil forlade os? —
Nu taber jeg al Lyst til at tiene længer. Saa brav
en Officeer — —

Plume.

Ærlige Kautzer! giv dig tilfreds. Vi har tient
os saa længe sammen. Jeg vil ikke forlade dig. Naar
jeg qvitterer, saa udvirker jeg dig ogsaa din Afskeed,
og da skal du ikke komme fra min Side. Jeg skal nok
selv sørge for, at du kan leve fornøiet paa din gammel Alder.

Kautzer.

Nu først glæder jeg mig over Deres Givtermaal.
Himlen velsigne Dem og Deres Brud!

Rosenau.

Naa, Hr. Ritmester, jeg haaber De holder Ord.
(Lægger Philippines Haand i Ritmesterens) Hr. Volontair!
her skjenker jeg Dem et Kompagnie.

Philippine (kysser Faderens Haand).

Jeg skal takke Dem min hele Levetid for dette
Kompagnie.

Melinde.

Jeg gratulerer Dem, Frue Ritmesterinde! og mel-
der Dem tillige, at Hr. v. Werten er min Brudgom.

Plume.

Ja. — (Til Werten) Og vi vil holde Bryllup
een Gang, min Broer!

Werten.

Hiertelig gierne, siden alting endes til vor Fornøielse.

Trine

(kysser Philippines Haand).

Jeg ønsker Deres Naade megen Lykke!

Philippine (til Plume).

Naa? Og Deres Marketenterske?

Plume.

Skal blive Deres Kammerpige, om Dem saa behager.

Kittmann.

Min Hr. Ritmester! alle gode Ting ere tre. Giv mig hende heller til Kone, saa har vi des bedre Næring.

Trine.

Aa ja, Hr. Ritmester.

Plume.

Han skal faae hende. Men herefter maae han ikke mere hverve sig noget Nyt. Det er en god Pige, han kan vist leve forsiet med hende.

Kittmann.

Jeg vil ene og allene rette mig efter Dem. De veed jo, som Ritmesteren er, er ogsaa Vagtmesteren. Men det er besynderlig: jeg har endnu ikke seet nogen Officeer komme fra Hverving, som ikke enten har bragt en Kone eller en Lomme fuld af Portraiter og Løfter hiem med sig. Den Cupido hverver altid flittig med.

Wengfort.

Ja, det kan vi see, naar vi marschere ud af en Bye.

Rosenau.

Ei! hvorfor marschere! —— Vi ere ingen Soldater, og ikke paa Paraden. Men gaae vil vi —— om Dem saa behager.

Ende paa Skuespillet.

Kaptuffen,

eller

Ingen eene har for meget, den anden for lidet.

En Komedie i tre Akter.

En Efterlignelse

af

Herr Stephanies

Der Spleen.

Personerne.

Mylord Heckingborn.
Lady Dorset, hans Søster.
Jenny, hans Datter.
Mylord Beagelsted.
Baron Fletcher.
Blunt, Heckingborns Forvalter.
Georg, Fletchers Tiener.
Andrews, Heckingborns Tiener.
Adskillige andre af Heckingborns Betientere.

Handlingen gaaer for sig paa Mylord Heckingborns Landgods, der ligger noget fra London.

Første Akt.

(Skuepladsen forestiller en Haugestue med Stole, Borde ꝛc. Bag ved den ligger en liden indhegnet Dyrehauge).

Første Scene.

Andrevs. Heckingborn.

Andrevs

(kommer ind med en Kiedel med kaagende Vand paa et Fyrfad).

Ak! somme skal have saa meget, og andre saa lidet i Verden! — Og den Redelige trækker desværre næsten altid det sletteste Lod.

Heckingborn

(kommer ind en Overkiol med en Tobakspibe i Munden. Han nynner for sig selv, og sætter sig til at drikke Thee, uden at see paa Andrevs).

Nu er jeg da atter i min høieste Lyksalighed. (Han nynner, drikker og roger alt imellem.) Havde min Kone ikke efterladt mig den Tøs, saa solgte jeg mig det hele Kram, som man har givet Navn af Rigdom, ja endog af Lyksalighed, til den første den bedste for vor sex Kiedler Thevand, et godt Stykke Rosbif, og

en halv Snees Piber Tobak om Dagen; og saa kunde den, der indgik Kiøbet, sørge for hvad han skulde begynde med det Lapperie; jeg vilde være Menneske, og blive ved Naturen.

(Andrevs staaer ved en Side med nedslaget Hoved og tørrer Øinene imellemstunder.)

Men saa har jeg en Skabning paa Halsen, og det oven i Kiøbet af det saa kaldte smukke Kiøn, der kalder mig Fader, og derfor kan jeg ikke giøre og lade hvad jeg vil; thi min Moder havde heller ingen Roe, førend jeg var forsørget. (Han nynner atter.) Hvor stakket er ikke Menneskets Levetid! De første tredive Aar slides hen med at proppe en Hoben Ting i Hovedet, som der kun kan bruges saare lidet af; derpaa faaer man en Kone til at forsøde os Livet — Ja! luur dig død paa det Gode, Karl! Hun bringer dig Børn, der skrige dig Ørene fulde, og ved hvert et Aar, de lægge tilbage, bringe dig nye Bekymringer, indtil du kan bringe dem Foden under deres eget Bord. Nu har du da levet et halvt Sekulum — saa kommer dine rolige Dage. Men hvor mange ere de? Meget høit anslaaet en halv Snees Aar, saa slæber Døden dig hen til dine Fædre; og du er mere end lykkelig, om du uden alt for mange Medikamenter kan faae denne Ledsager ved Haanden. Der see vi nu den hele Kram, som den menneskelige Herlighed bestaaer af!

Andrevs
(sukker meget høit).

Heckingborn
(seer hen til ham).

Hvad fattes dig?

An-

Andrews
(bliver bange og torrer Øine i en Hast).
Slet intet, Herre!

Heckingborn (hæftig).
Hvad fattes dig?

Andrews (frygtsom).
Slet intet.

Heckingborn.
Saa har du enten begaaet en Misgierning, og græder af Frygt for Straffen, eller og du er en gammel Kierling, der græder for Tidsfordriv; og begge Dele kan jeg ikke lide. Lad dig derfor strax betale din Løn, og gaae paa Døren.

Andrews (bæmgstet).
Ak Herre! det vil giøre min Ulykke fuldkommen.

Heckingborn.
Det er din egen Skyld. Hvorfor lyver din Slubbert? Afsted!

Andrews.
Tilgiv mig, gode Herre! tilgiv mig!

Heckingborn.
Saa viis Bedring, og kom frem med Sandheden.

Andrews.
Jeg havde gierne skaanet Deres Øren for min bedrøvelige Historie.

Heckingborn.
Hvorfor skaaner du da ikke ogsaa mine Øine? Den, der med Ligegyldighed kan see andres Taarer rinde, maae have en tyk Hud for Øinene, og den har jeg ikke. Vil du altsaa blive i din Tieneste, saa sig mig Aarsagen til dine Taarer, og bryd dig ikke om mine Øren. Jeg har ikke faaet dem allene til at høre

Musik, men ogsaa til at høre Jammersange; det hører ogsaa med til den menneskelige Lykksalighed.

Andrews.

For da ikke at paadrage mig Herrens Vrede vil jeg adlyde. Min Fader havde forpagtet nogle Godser i Cornwallis, og forbundet sig til at staae inde for Ildsvaade. For 8 Aar siden brændte een af Gaardene af ved Torden og Lynild; men da slig en Tildragelse ikke stod udtrykkelig nævnet i Kontrakten, saa vilde min Fader ikke begvemme sig til Erstatningen, siden det var en Ulykke, som han ikke kunde forebygge.

Heckingborn.

Din Fader var en Dumrian. Den der indgaaer en Kontrakt maae bestemme alle muelige Tilfælde forud; thi saafremt han kun lader en eeneste Post være tvetydig, saa har hans Vederpart og Advokaterne ham under Pidsken.

Andrews.

Det har han faaet tilgavns at føle; thi efter en lang og bekostelig Proces er Dommen falden: at han skal betale Eieren Skaden. Men — er det Retfærdighed?

Heckingborn.

Retfærdigheden er blind; den snapper almindelig den Uskyldige for den Skyldige.

Andrews.

Min Faders fortredelige Omstændigheder tvang mig til at søge Tieneste indtil han havde faaet Bugt med sine Fiender; (veemodig) men nu hører jeg, at han endog er kastet i Fængsel, fordi han har intet at betale med, da han har sat al sin Formue til paa Pro-

Processen; og min arme Fader er den bedste og redeligste Mand.

Heckingborn.

Det er hans Dumhed Bevis paa. Var han en Spidsbub, saa havde han seet alle deslige Ænker forud, og sat sig i Sikkerhed for dem. — Hvor høit beløber Fordringen sig?

Andrews.

O Gud! det er over 6000 Pund.

Heckingborn (sagte).

Det glæder mig.

(Han skienker Thee og nynner).

Andrews (sagte).

Himmel! hvilken Ligegyldighed ved en brav Mands Undergang!

Heckingborn

(tager en Nøgle af Lommen og flyer Andrews).

Der! gaae ind i mit Sovekammer, og luk Kisten, der staaer i Vinduet ud til Haugen, op med denne Nøgel; tag dig saa af den saa meget, som du behøver til din Faders Befrielse, og det enten i rede Penge eller i Bankosedler, det er mig det samme. En Hest kan du lade dem give dig nede i Stalden; ridd uforsvet paa den til London, og kom ikke mere for mine Øine. — Nøglen lader du sidde.

Andrews

(som med største Forundring betragter Heckingborn).

Min Gud!

(Han er ganske fra sig selv af Glæde.)

Heckingborn

(kaster Nøglen hen til ham).

Skynd dig noget, Laps! Jo længere du tripper her omkring, jo længere bliver din Fader i Fængslet.

Andrews

Andrevs
(tager Nøgelen op og kaster sig for Heckinborns Fødder, som han kysser med Henrykkelse og græder af Glæde).

Vi skal takke Dem saalænge der er Liv og Blod i os, og dagligen anraabe Himlen om Liv og Held for Dem.

Heckingborn (rort).

Lad det dog faae Ende.

Andrevs.

Dersom min Fader nogensinde kommer paa Fode igien, saa vil han vist med Hiertets Glæde og Taksigelse erstatte det altsammen.

Heckingborn
(som om han var bange for nogen).

Afsted! eller jeg begynder at troe, at du er det ikke værd.

Andrevs
(springer op og løber afsted.)

Heckingborn.

Heida!

Andrevs
(bliver staaende ved Døren).

Heckingborn.

Saafremt du siger noget Menneske, at du har faaet Hielp hos mig, saa lader jeg dig sperre ind for din hele Levetid som min Skyldner.

Anden Scene.

Heckingborn (allene).

Det er haardt, at Verden ikke vil tillade os at handle fornuftig! Tusende Spottegloser vilde blive min Løn for denne Gierning — og jeg kan for min

Død

Død ikke lide, at man holder sig op over mig. (Han nynner, skienker Thee og drikker.) Dersom han ingen Nar er, saa tager han mere end han netop behøver til sin Faders Befrielse; han kunde være tient med det, og jeg fik mindre Bekymringer. Ha! i Dag har jeg dog nydt Livet; det har været een af mine lykkeligste Dage. Var der mange saadanne, saa kunde jeg omsider blive rolig. (Han ryger) Ha, Jenny! du er endnu mit eeneste Haab! Naar du finder en Mand, der vil tage dig og mine Midler med, saa kan jeg blive rolig. Men hvor skal man faae slig en Nar fra i en Hast? Dog, der findes flere Narre end fornuftige Folk, det er al min Trøst.

Tredie Scene.

Heckingborn. Lady Dorset.

Heckingborn (nynner).

Lady

(betragter ham førend hun gaaer til ham).

God Morgen, min Broder! Saa munter i Dag?

Heckingborn.

Det volder jeg er allene.

Lady.

Saa? Er det Aarsagen? Selskab er dig altsaa modbydelig?

Heckingborn.

Selskab ikke, men Sværm.

Lady.

Er det tilladt?

(Hun giør en Bevægelse til at sætte sig).

Heckings

Heckingborn
(skyder en Stoel til hende).

Efter Behag.

Lady (sætter sig).

Men skulde jeg være dig til Uleilighed — —

Heckingborn.

Saa sagde jeg reent ud: Gaae din Vei. (Han skienker for sig) Vil du have Thee eller Punsch?

Lady.

For mig ingen af Delene.

Heckingborn (drikker).

Saa kan du lade være.

Lady.

Men hvad gisr dig dog saa vranten?

Heckingborn.

Forretninger.

Lady.

Men dem har du jo ikke.

Heckingborn.

Saa har jeg havt.

Lady.

Have og havt er meget forskiellig. Jeg veed, at du har beklædt vigtige Poster; men du har jo lagt dine Embeder ned?

Heckingborn.

Det var høi Tid, om jeg vilde beholde Forstanden.

Lady.

Det er jo altsaa forbi.

Heckingborn.

Forbi? Ja, for saavidt; men de har efterladt sig en Torn i mit Hierte, der gior mig fortrydelig paa den største Deel af de Skabninger, som man kalder Menneskker.

Lady.

Lady.

Det begriber jeg ikke. Du har nedlagt dine Em-
beder med Ære og Bevømmelse; Hoffet saavelsom
Folket saae det ugierne. Du roses endnu overalt, du
fik stedse dit Ønske opfyldt; hvad forbittrer dig da
imod Menneskene?

Heckingborn.

Den nøie Kundskab, jeg har om dem. Ofte har
jeg maattet stride som en Løve, for at beskytte Ufyl-
digheden imod ondskabsfulde Vienskalkes, nedrige Be-
drageres og maskerede Hykleres Ænker. Hvilket Mod
behøvede jeg ikke, og hvilken Møie kostede det mig
ikke, at faae til Statens Gavn den værdige Mand
den Uduelige foretrukken, der just i Kraft af sin Udue-
lighed havde utallige, ved skammelige Handlinger og
Hensigter foreenede, velbaarne og uvelbaarne Talsmænd
for sig! Jeg har havt Leilighed til, oppe fra Høi-
hedens Pynt, at søge efter den Retskafne; men hvor
skarpt et Syn maatte jeg ikke have, til at trænge
igiennem forudfattede Meeningers og Bagtalelsens Dun-
ster, for at finde ham i den dybe Dal! Og hvilket
stærkt Bryst behøvedes der ikke hos den Elendige, for
at arbeide sig op til mig igiennem den tykke Taage
af Falskhed og Bedragerie, uden at blive anstukken af
Misundelsen! De fleste Mennesker ere Krokodiller: de æde
sig dømmed Taarene i Øinene de andres Indvolde.

Lady.

Hvilken sort Beskrivelse!

Heckingborn.

Og som allene den Uerfarne finder overdreven.

Lady.

Lady.

Saa længe din salig Kone levede, hørte jeg aldrig slige Talemaader af dig. Jeg troer, at din Bitterhed reiser sig mere af hendes Forliis, end af Fortrydelse over Menneskene.

Heckingborn.

Tak skal du have, at du vil gisre mig til en Giek, der siger Verden Farvel over en Kones Tab. Det feilede allene, at man skulde sige mig den Daarlighed paa.

Lady.

Men er min Slutning da saa meget usandsynlig? Strax efter hendes Død lægger du dine Embeder ned, forlader Byen, og bliver en Menneskehader.

Heckingborn.

Da jeg tydeligen saae, at hun fandt en heftig Forsmielse i den store Verdens Omgang, saa dulgte jeg, af Ømhed til hende, hvorledes jeg var sindet.

Lady (smigrende).

Lad de Udflugter fare, min Broder! Gaae tilbage til Verden og dens Omgang, og søg dig en anden Ægtefælle; du er endnu i den Alder —

Heckingborn
(springer vreed op).

Hvori man gisr sig til en latterlig Giek, ved at gaae og loggre for en Kone. (mindre heftig) Jeg er jo næsten de 50 Aar.

Lady (spodsk).

En høi Alderdom!

Heckingborn.

Den rette Tid til at finde Smag i Ensomheden.

Lady.

Lady.

En Ægtefælles behagelige Omgang vilde opfylde det Øde, som Eensomheden fører med sig.

Heckingborn.

Heller langt snarere gisre Huller i det Hele ved sine phantastiske Luner. Et Fruentimmer skal og maae sladdres for; det kan jeg ikke, og holde andre for hende vil jeg ikke.

Lady.

Saa du vil blive Enkemand?

Heckingborn.

Ja! saalænge jeg beholder min Forstand.

Lady.

Du længes ikke, du har ingen Forretninger, og dog er du vranten.

Heckingborn.

Har jeg ingen Forretninger? Ere Rigdomme ingen besværlig Byrde for den, der frygter ligesaa meget for at kaldes en Gnier, som en Ødeland?

Lady.

Den Omsorg kan du jo overlade din Forvalter! og naar han er ærlig —

Heckingborn.

Ærlig! — O ja! han er saa ærlig og har saa snever en Samvittighed, at han ikke tør gisre et Skridt enten frem eller tilbage, uden at hente mit Samtykke dertil.

Lady.

Men det koster jo kun et Ja eller Nei.

Heckingborn.

Men er jeg dog ikke nød til at lukke Munden op, for at faae det Ja eller Nei frem? Og naar nu

det paa ingen Maade er mig beleiligt, kan jeg da rose mig af den Nolighed, som al min Hu staaer til?

Lady.

Ja! naar det endog falder dig besværligt, saa vil du neppe nyde en fuldkommen Nolighed.

Heckingborn (fortrydelig).

Jo, den kan jeg nyde, naar jeg ikke mere har Fruentimmer om mig, til at gisre mig Hovedet kruset.

Lady

(reiser sig lidet stødt).

Jeg skal ikke forstyrre din Nolighed.

Heckingborn (hidsig).

Har du forstaaet mig?

Lady

(i samme Tone).

Du skal endnu i Dag blive overbeviist derom.

(Hun vil gaae).

Heckingborn

(gaaer i Veien for hende).

Du har forstaaet mig?

Lady

(meget heftig).

Ja, just jeg!

Heckingborn

(skriger endnu høiere).

Du har ikke forstaaet mig.

Lady

(skriger ligesaa høit).

Jeg siger jo!

Heckingborn (som forhen).

Og jeg siger nei!

Lady (alvorlig).

Forlad mig, Mylord! De har talt min Moders Maal, og det forstaaer jeg.

Hecking-

Heckingborn
(kriger endnu).

Men tie kan De ikke, Mylady!

Lady
(meget empfindtlig).

Det skal vise sig.

Heckingborn.

De jager mig Galden i Blodet, Lady!

Lady.

Derfor lad mig gaae, og drik saa brav Thee, at den ikke sætter Forraadnelse.

Heckingborn

(sætter hende med Magt paa Stoelen, holder hende med begge Hænder og raaber):

Hør nu om du har forstaaet mig. Det er min Datter jeg vil være af med, og det er hende jeg har meent; thi endskiønt hun er en ung Tøs, saa er hun dog et Fruentimmer. At du trækker en anden Mee-ning deraf, det er ikke min Skyld.

(De sidste Ord siger han meget spagfærdig, og sætter sig).

Lady (sagte).

Han er syg. (høit og sagtmodig) Du ønsker altsaa at see Jenny givt? — Saaledes forstaaer jeg det.

Heckingborn (vranten).

Ganske rigtig forstaaet.

Lady.

Vil du overdrage det til min Omsorg?

Heckingborn.

Ja vist. Hvorfor skulde jeg ellers have givet hendes Hænder under dine Vinger?

Lady.

Men du har aldrig ladet falde et Ord derom hidtil!

Heckingborn (heftig).

Det følger jo af Fornødenhed, at en Pige skal have en Mand, og et Fruentimmer slutte Kiøbet; ligesaavel som en Mand skal give Knøsen Anviisning.

Lady.

Ja, ja, saa skal jeg nok besørge det.

Heckingborn (vranten).

Men lad det skee anstændigt. Gaae ikke omkring og byd hende tilfals; thi ellers maatte man troe, at hun havde en Lyde, og at vi derfor gierne vilde være af med hende. Luk hende for alting ikke heller inde, thi saa maatte hun begynde at ansee sig som en Romanheltinde, og i Eensomheden pønse sin Rolle ud. Men pas derimod ogsaa paa, at der ingen Lantser brydes hende til Ære; thi disse Sukke, Klagemaal, Serenader og Fortvivlelser volde undertiden smaae Pletter, som siden blive Manden en Torn i Øinene. Med eet Ord: stil din Sag saaledes an, at Verden ikke faaer noget at holde sig ved; der vil desuagtet ikke mangle paa Eftertale. Men naar Forsigtighedens Regler ere fulgte, saa lader man Øglene hvisle.

Lady.

Kan Jennys Giftermaal gisre dig rolig, saa vil du snart blive det.

Heckingborn.

Gid det var saa vel!

Lady.

Kan du bære Tvivl derom? Skulde en Datter af Admiral Heckingborn, der har saa store Midler, staae Fare for at blive ugivt?

Hecking-

Heckinborn (lidet heftig).

Det er hverken Admiral Heckingborns Datter, en riig eller en fattig Pige her tales om; men det er Jenny det angaaer. Den, der ægter hende for Midlernes Skyld, er en Nar, ſom hun ikke kan blive lykkelig med.

Lady.

Men du vil dog vel ikke viſe dig karrig i at ville ſtyre hende ud?

Heckingborn.

Hvem har ſagt det? Du vil dog vel ikke gisre mig til en Gniepind?

Lady.

Ja! ſaa maae man ved ſlig en Leilighed ogſaa ville ſkal lade ſig forſtaae noget om Medgivten.

Heckingborn.

Vel an! Til Medgivt giver jeg hende — min hele Formue.

Lady (forundret).

Din hele Formue?

Heckingborn (heftig).

Slet intet — ſlet intet giver jeg hende med!

Lady.

Men forklar dig dog ret, hvad —

Heckingborn.

Nei, nei! jeg er en Fiende af Forklaringer; den ene over er anderledes ſindet, holder den anden ſtedſe for en Nar, og den vil jeg ikke anſees for.

Lady (ſagte).

Sygdommen tager til; han ſnakker over ſig.

Fierde Scene.

Heckingborn. Lady. Blunt (med en stor Bog og adskillige Papirer).

Heckingborn
(sagte i det han bliver Blunt vaer).

Der har jeg en nye Plage.

Blunt
(der idelig bukker sig).

Deres Velbaarenhed! — naadige Lady! — vilde begge naadigst tilgive mig, ifald jeg afbryder Deres Samtale! — God Orden er Sielen i Forretninger. — Vigtige Tilskyndelser drive mig — for at holde Siele ved lige — til at veilede min Fod herhid. — Men jeg kan vente — og trække mig affides til at oppebie Vinket, da det falder beleiligt.

Heckingborn (fortræden).

Jeg har ingen Tid; lad mig være med Fred!

Blunt.

Jeg sagde nyligen: jeg kan vente —

Heckingborn.

Til i Morgen.

Blunt.

Det er umueligt. En Times Tid omtrent — — jeg har vigtige Forespørgsler at gisre.

Heckingborn.

Skalt og valt han i alle Ting, som han finder ved det for godt. Det er mig det samme.

Blunt.

Men ikke mig. Naar jeg ikke refererer og faaer ven Resolution, saa —

Hecking=on

Heckingborn.

Sæt selv Resolutionen under Refereringen.

Blunt.

Det tillader min Samvittighed mig ikke.

Lady.

Men han seer jo, min kiere Blunt, at min Broder ikke har Lyst nu til at befatte sig med slige Ting i Dag; lad det derfor beroe til i Morgen.

Blunt.

Jeg handlede imod mine Pligter, om jeg satte det op.

Heckingborn

(med en bitter Latter til Lady).

Jeg nyder jo den fuldkomneste Rolighed!

Lady (reiser sig).

Men gior dig ikke heller det til en Byrde, som du vilde være andre en Fornøielse. Imedens du da bringer dine Sager i Rigtighed med Blunt, vil jeg tænke paa, at faae dit Ønske opfyldt. (sagte til Blunt) Giør ikke for mange Overveielser, Tvivlsmaale og Vanskeligheder — min Broder har Hovedpine.

Femte Scene.

Heckingborn. Blunt.

Blunt (sagte).

Naar man har Hovedpine er man just ikke synderlig oplagt til at giøre Overlæg — og dog maae det være.

Heckingborn

(roger Tobak og tier.)

Blunt.

Deres Velbaarenhed!

Heckingborn.

Herr Blunt.

Blunt.

Jeg er til Tieneste.

Heckingborn.

Jeg ikke.

Blunt.

Det gior mig ondt; men —

Heckingborn.

Han bryder sig ikke derom.

Blunt.

Det er Deres egne Sager, der nøde mig til, at falde Dem besværlig.

Heckingborn.

Besværlig! det er en Sandhed, en stor Sandhed, Blunt! Og dog troer min Søster, at det er ingen Byrde, men en Fornøielse, at bestyre en stor Formue. Hvad tænker han derom?

Blunt.

Jeg er af Meening med Dem. Bestyrelsen af saa umaadelige Rigdomme, efter Klogskabs og Retsindigheds Regler, er forbunden med megen Fortred.

Heckingborn.

Ha! han taler ind i min Siel. — Jeg faaer det at føle.

Blunt.

Hvad skal man giøre? Menneskет er født til Plage, og enhver har sin.

Heckingborn.

Nu vel! saa lad os da plages saa længe, som mo det er mueligt at holde ud. Hvad vil han?

Blunt

Blunt
(blader i Bogen).

Den Kapital af de 40000 Pund, som om en Maaned løber ind i Kassen, har jeg endnu ikke faaet udsat.

Heckingborn.

Det kan jeg ikke gisre for.

Blunt.

Jeg ikke heller! Jeg har giort mig al optænkelig Umage for at bringe den godt an, men at det hidindtil ikke har været mig mueligt, kan jeg føre Beviis paa: jeg har —

Heckingborn (utaalmodig).

Det troer jeg! der behøves ingen Beviis.

Blunt.

Jeg takker underdanigst for den Naade, der vises mig, ved Deres gode Tillid. Men hvad befaler De nu at jeg skal føie for Anstalter, i Henseende til disse Penge?

Heckingborn.

Jeg betaler ham for at bære Omsorg for alt sligt, og ikke for at jeg skal sige ham hvad han skal gisre.

Blunt.

Det er min Pligt, det veed jeg; jeg stræber ogsaa at opfylde den! — Men den befaler tillige, at bringe Penge fordeelagtig an.

Heckingborn.

Og for alting ikke at aagre.

Blunt.

Himlen bevare mig derfra! Nei! der voves allermeest ved Aager; thi hvo er det vel, som byder store Renter? Den, som ikke kan betale, for dermed at

lokke Kapitalisten til at laane ham. Jo, jo, det er den sikkerste Vei til at tabe Kapitalen; og jeg vilde ikke for aldrig det have en Skillings Tab for Dem paa min Samvittighed.

Heckingborn.

Det veed jeg.

Blunt.

De offentlige Fonds vil ingen Penge tage imod, og giver desuden meget lave Renter.

Heckingborn.

De gjøre ganske ret i, at føre Sikkerheden, som De forskaffer, i Regningen med; den Møie og de Bekymringer, som De har derved, bør De have betalt. Hvem vil arbeide for andre for intet?

Blunt.

Handelen og Skibsfarten truer os med megen Fare! — Desuden ere der allerede strukken ansеelige Summer i dem, saa man for en Sikkerheds Skyld maae bringe denne anderledes an.

Heckingborn.

Efter eget Tykke.

Blunt.

Det maae være saa. Men naar der nu ingen Leilighed gives?

Heckingborn.

Saa lad den ligge til der findes een.

Blunt.

Det gaaer ikke an; thi vi tabe derved i Indkomsterne.

Heckingborn (opbragt).

Saa lad det gjøres bekiendt ved Plakater, at her er 40000 Pund at bekomme, og de, som har dem nødig

idan nødig kan melde sig! saa maaskee der nok findes dem,
mos som skille os af med Pengene.

Blunt.

Nok, i Sandhed! og det paa alle mulige Vil-
ynnf kaar, det er der slet ingen Tvivl om; men om vi sik
mod dem igien, det kan dtr tvivles om.

Heckingborn.

Det duer altsaa ikke. — Godt! (meget munter)
v ju vi vil lægge dem meget nyttig an. Sæt sig ned.
Jeg har hørt, at Konstnerne i adskillige Lande sukke
efter Brød, siden den latterlige Grille næsten sniger
ji sig ind overalt: at det Fremmede er bedre. Vi vil
altsaa sende en fornuftig og redelig Mand ud til at
kiøbe dem alle færdige Vahre af, og sende hid; med
disse vil vi lægge et Magazin an, hvori alle muelige
Slags Konstarbeider skal være at bekomme; og vente-
ligen ville det meeste deraf gaae hiem igien, siden man
troede, at det var forarbeidet her. Derved sik vi god
Nytte af vores Kapital, og skaffede mange flittige
Arbeide og Underholdning.

Blunt.

Det gaaer an — —

Heckingborn.

Ikke sandt? O kiere Blunt! skaf mig strax en
Mand, der kan sætte mit Anslag i Værk. Men det
maae være en Kiender, og for alting ikke en Gnier;
thi den, der taxerer Konstnerens Arbeide, river ham
Hiertet af Livet. Vi maae derfor see til at faae fat
paa een, der selv har Villie og Drift til at under-
støtte Konsterne; thi ellers sendte vi kun en almindelig

Kiøb-

Kisbmand til Sees; og slig en Mand skulde det dog vel ikke være vanskeligt at finde?

Blunt.

Jeg vil ønske det; men i Almindelighed fattes de beste og roesværdigste Anslag dem, som skulde sætte hine paa behørig Maade i Værk, og derfor blive saa ofte de ædelste Hensigter uopfyldte.

Heckingborn.

Det vil vi ikke vente; her. Gaae derfor, min kiere Blunt, og læg strax Haanden paa Værket.

Blunt.

Over en eeneste Ting vilde Deres Velbaarenhed tillade mig, at ——

(Han blader i Bogen).

Heckingborn
(drikker og nynner).

Blunt.

De 20000 Pund, som Fortwells har, kan vi nok ikke lade ham beholde længere, siden han begynder at betale urigtig, og vi følgeligen kunde løbe Fare for, at miste Kapitalen. Jeg vil altsaa sige ham dem op.

Heckingborn.

For at være Aarsagen til hans endelige Undergang? Lad ham være i Roe! han maae saa desuden have Bekymringer nok, uden at vi har nødig at volde ham flere.

Blunt.

Men vi miste Kapitalen ——

Heckingborn.

Ufeilbarlig, saasnart enhver trænger ind paa ham om Betaling paa een Gang. Men naar man giver ham Pusterum, saa bliver han ved at betale, og at være

være en ærlig Mand. Man tvinger selv, som ofteſt, Folk til at bedrage os. I Stedet for at kræve ham, saa byd ham heller en nye Kapital til, og forvis ham om, at han kan være ganske ubekymret for os.

Blunt.

Men saa maae Deres Velbaarenhed have den Godhed, at tilstille mig en skriftlig Befaling desangaaende, paa det jeg kan have noget til min Retfærdiggiørelse, at det har været Deres egen Villie, og ikke min Tilskyndelse; thi jeg seer forud, at vi kan skyde en hvid Pind efter de Penge.

Heckingborn (heftig).

Jeg skulde give ham et Beviis til at godtgiøre med, at jeg havde kastet Pengene bort, paa det jeg skulde ansees for en Nar? Nei! det giør jeg ikke.

Blunt.

Ja, saa maae jeg ogsaa sige Kapitalen op; det fordrer min Pligt.

Heckingborn (springer op).

Giør det, giør det da. Men jeg raader ham som en Ven, at han ikke siden skriger mig Ørene fulde med hans Klagemaal over at faae dem udsatte. Den Nar! han veed ikke at blive af med de Penge han har, og saa vil han endda slæbe flere til Huuse. Jo, jeg skulde nok sætte mig hen og bryde mig Hiernen sønder for at giøre et fornuftigt Brug af det Lapperie.

(Han gaaer meget fortrydelig bort).

Siette Scene.

Blunt (allene).

Og saa skulde det hedde, at de tyve tusende Pund var gaaet i Skudder Mudder ved min Forsømmelse? Nei,

Nei, mange Tak! Vel har De Ret til at skienke ham Kapitalen, og at hielpe ham paa Fode igien ved en ny; men jeg maae kunne føre ind i min Hovedbog: Efter Herrens herved bilagte egenhændige Befaling! — Hm! hm! Han var vel tilfreds med at miste Pengene; men det maae ikke see ud, som om det var hans Villie — Ja, saa længe han levede var det godt — Men, Mylord! De kan døe, og saa er jeg den, der skal giøre Arvingerne Regning for alting, og da gielder det om at være forsynet med Bilager; thi der er ingen værre i at fordre Regnskab end Arvinger.

Syvende Scene.

Blunt. Georg.

(Georg kommer ud af Dyrehaugen og seer sig meget frygtsom om. Blunt bliver ham vaer, gienskyder ham Veien, og raaber derpaa med høi Røst):

Hvorhen?

(Georg forskrækkes og vil undflye).

Blunt
(holder ham an).

Ikke saa, min Ven! Hvorfor vil han gaae hiem med uforrettet Sag? Han maae uden Tvivl søge efter nogen her, og jeg skal gierne vise ham tilrette.

Georg
(meget forlegen).

Mange Tak — jeg takker. — Jeg kom herhid ved en blot Hændelse.

Blunt.

Forsættet har dog vel havt nogen Deel i det, med mindre at De er uvidende kommen over det høie Planke-

Plankeværk, som endnu i Gaar Aftes indelukkede Dyrehaugen.

Georg (forvirret).

Jeg tog mig den Frihed at springe over det.

Blunt.

Og det af en Hændelse? Imidlertid var det ikke vel giort, thi det er kun Tyve og Skielmer, som stige over: og derfor er man nødt til at erkyndige sig paa det nøieste om Herrens Forretninger. — (Haardt) Hvad er hans Ærinde?

Georg.

Jeg — jeg skulde tale med nogen — her i Huuset.

Blunt.

Med hvem da?

Georg.

Med — med —

Blunt.

Med Mylords Pengekiste.

Georg.

Ei dog! — Jeg beder — For hvem seer De dog dog vel an? — Jeg — vil tale med Hushovmesteren.

Blunt.

Her i Huuset er der ingen Hushovmester, men vel en Forvalter.

Georg.

Ganske rigtig; ham er det.

Blunt

(meget opbragt).

Og saa understaaer I eder at gaae slig en Vei? bør jeg ikke tilsidst blive mistænkelig, naar Folk, som vil til mig, klyve over Plankeværket? thi jeg er Mylords Forvalteren.

Georg

Georg (sagte).

O vee! Gid Pokker havde alle de Ærender, som man ikke tør gisre Rede for!

Blunt.

Nu! hvad er da hans Ærende?

Georg.

Jeg — (Hvad skal jeg hitte paa?)

Blunt.

Herind! han maae forhøres og randsages. Tungen standser, det er et Tegn til, at Hiertet duer ikke meget.

(Han vil trække ham med sig).

Georg (sagte).

Jeg maae ligesaa gierne skrifte. (Høit) Min Herre! jeg skal tale med Miß.

Blunt.

Først var det mig, nu er det Miß, og paa det syvende og sidste er det ligesaa meget den ene som den anden. Men det skal snart vise sig. Kom, jeg vil føre ham hen til hende.

Georg.

Derved beviser De mig en stor Tieneste.

Blunt.

Det skal være mig meget kiert.

Georg.

Men hold dog ikke saa haardt i mig.

Blunt.

Ei jo! at han kunde komme til at tage Veien, han kom fra.

Georg.

Nei! jeg har virkelig Ærende til Miß; men jeg maae tale med hende under fire Øine.

Blunt.

Blunt.

Han? tale med Miß under fire Øine? Han vorder vild bliver alt mere og mere uforskammet.

Georg.

Jeg har et meget magtpaaliggende Brev at overgive levere hende. Seer De der.

Blunt.

O! man kan gierne have forsynet sig med stigt et Brev til at fremvise i Nødsfald.

Georg.

Jeg forsikrer Dem, at det er den rene Sandhed. Hun vil glæde sig over Brevet.

Blunt.

Meget godt! Min Nærværelse skal ikke giøre Skaar i hendes Glæde.

Georg.

Lov mig i det mindste, at der ikke skal være flere tilstedeværende.

Blunt.

Det vil jeg giøre; ja, jeg vil endog give ham gode Ord for een af mine Bekiendtere, indtil vi kan finde Leilighed at tale allene med hende. — Herligt! der kommer hun! — Miß! — Miß! —, Kom! hun er alene; følg med mig, og det gesvindt, at hun ikke forgaaer os! — Miß!

Georg.

Hun kommer lige herhid.

Ottende Scene.

Blunt. Georg. Jenny.

Jenny.

Hvad skal jeg?

Blunt.

Kiender Miß denne Knøs? Han skylder paa, at han har Ærende til Dem.

Jenny.

Til mig?

Georg
(skyer hende et Brev).

Der er Vidnet paa mit Udsigende.

Jenny
(meget forvirret).

Ei! det er nok den belovede Vise!

(Hun aabner Brevet og læser det.)

Blunt.

Halvveis begynder jeg at troe, at jeg har giort ham Uret.

Georg.

Troer De det nu, saa vil De snart blive overtydet derom; og derfor bør man aldrig være overilende i sine Domme.

Blunt.

Kalder han det overilende, at tage sine Lommer vare for den, der sniger sig ind i Huuset som en Tyv.

Jenny
(efterat hun har læst det).

Det var rigtig nok Visen — (til Georg) Siig at — Jeg vil dog skrive et Par Ord til Svar; bliv han her saa længe — dog nei! jeg kan gierne give ham det mundtlig. — Hils da — og siig — —

(Hun seer til Blunt, som om han var hende i Veien og læser paa Brevet igien).

Blunt (sagte).

Jeg troer, jeg giorde Miß en Tieneste, om jeg gik! — Ei ja! springe over Plankeværket, just paa denne

ned den Tid Miß kom i Dyrehaugen, og det for at bringe
en en Vise — Ja, ja! det er troligt, naar man ikke
ogsaa vidste, hvordan det gik til i Verden! — (Hoit) Siden
Miß kiender Budet, saa er jeg vel unsdvendig her?

Jenny.

For min Skyld skal han ikke opholde sig.

Niende Scene.

Jenny. Georg.

Jenny.

Hvor er hans Herre?

Georg.

I Værtshuset, som ligger her strax ved Veien,
hvorhvor han med stor Utaalmodighed venter paa min Til-
bagekomst, for at høre, om han maae komme hid.

Jenny.

Ja vist kan han komme! Det har aldrig været
mig forbudet at tage imod mine Venner og Bekiendtere.

Georg.

Men han maae tale allene med Dem! vil De
da bestage det saa?

Jenny.

Her kommer ingen, som kan være ham til Hinder
i Stand hvad han har at sige mig; og paa det jeg des før
kan maae faae at vide, hvad det er, saa stikker Nøglen i
Døren udaagen ud til Veien, og den kan han betiene sig af.

Georg
(i det han gaaer).

Saa gik vi dog ikke en ubanet Vei for intet
den gangne gang.

Tiende Scene.

Jenny (allene).

Jeg er bange, at jeg har giort ilde i at lade ham komme ind af Laagen. — Nu jeg befinder mig, saa har det al muelig Anseelse af en lønlig Sammenkomst, som min Tante har viist mig under saa afskyelig en Skikkelse. — Men der er jo ingen Forstaaelse imellem os. — Men om han kom hid for at anholde om min Kierlighed — og Tante saa kom til i det samme! — O Himmel! min Længsel efter at see ham var saa stor, at jeg ikke overveiede Faren. — Der kommer nogen — det er Tante! — Skal jeg aabenbare hende hans Komme, eller skal jeg see til at faae hende bort?

Ellevte Scene.

Jenny. Lady Dorset.

Lady.

Har du talt med din Fader, Jenny?

Jenny.

Nei! da jeg kom herhid for at bede ham gollog Morgen, da var han alt borte.

Lady.

Da har jeg talt meget med ham om dig.

Jenny.

Om mig? Jeg har dog vel ikke giort ham noget imod, at han har skyndt sig bort for ikke at see mig?

Lady.

Nei! tvertimod; han har talt med den største fadeslige Ømhed om dig. Hans hvieste Attraae er, at see dig

vel forsørget, og han har overdraget mig at bære Omsorg derfor; og tænk, min kiere Jenny, med hvilken Glæde jeg paatog mig det, da jeg har den bedste, den ædelste og elskværdigste Mand at foreslaae dig.

Jenny (sagte).

Skulde Fletcher have funden Leilighed til at lade min Fader gisre Forslag?

Lady.

Du er forvirret! Du svarer mig ikke! og jeg ventede mig Tak for det Nyt, jeg kom med.

Jenny.

Kiereste Tante! hver Dag giver Dem ny Ret til den inderligste Erkiendtlighed; men jeg er saa ung endnu. Jeg forfærdes ved den Tanke, at skilles fra Dem og min Fader, og overgives i en ubekiendt Mands Vold.

Lady.

Din Fader er ingenlunde sindet at tvinge dig: og du har Valget; han forbeholder sig kun den Ret at stadfæste eller forkaste det. Men dersom jeg ikke tager Feil, saa vil den Mand, jeg har at foreslaae dig, nok ikke have mange Overtalelser nsdig hos dig.

Jenny.

Hvoraf slutter De det?

Lady.

Siden det efter al Anseelse er den, dit Hierte foredrager alle andre.

Jenny (sagte).

Det er Fletcher! (Høit og forvirret) Mit Hierte — De —

Lady.

Ja, min kiere Jenny, du behøver ikke at blues ved de Indtryk, som saa store og sande Fortieneste

har giort hos dig, allerhelst da dine har giort samme Virkning hos ham. Jeg har ikke vidst det førend i Gaar, men da blev jeg anmodet om at forberede dig og min Broder; og inden en Time er gaaet, vil Mylord Beagelsted for dine Fødder begiere din Haand og dit Ja, som sin høieste Lykksalighed.

Jenny (forskrækket).

Mylord Beagelsted, siger De?

Lady.

Ja' Kiender du nogen anden, der kunde svare til min Beskrivelse?

Jenny (kold).

Jeg tilstaaer, at han har mange Fortieneſter; men han faldt mig dog ikke ind.

Lady.

Han er jo den, som du stedse har viist meest Opmærksomhed for, og hvis Besøgelser vare dig stedse meest velkomne.

Jenny (uskyldig).

Ja! det er sandt, jeg saae ham med Fornøielse, men jeg længtes ikke efter ham, naar han var borte.

Lady (urolig).

Længes du da efter nogen anden? — Hvem er det, Jenny? — Svar mig!

Jenny.

De kiender ham ikke.

Lady.

O Himmel! saa har Jenny, der skulde erstatte sin Fader en kier Kones Tab, indgaaet en Forbindelse uden hans og mit Vidende?

Jenny

Jenny
(kaster sig for Ladys Fødder).

Hør mig dog, kiere Tante! jeg er ikke saa straf-
[illegible] fældig, som De maaskee troer. Jeg forsikrer Dem
[illegible] ved alt det, helligt er, at jeg ingen Forbindelse har
[illegible] indgaaet.

Lady.

Reis dig, og udøs dit Hierte i min Barm!
[illegible] frygt ikke for en bebreidende Dommer i mig; jeg vil
[illegible] være din Ven, Trøster og Ledsager. Jeg veed, (sukkende)
[illegible] at man ikke alletider kan forekomme de første Indtryk
[illegible] og Bevægelser, men Fornuften og Eftertanken kan
[illegible] dæmpe dem.

Jenny.

Jeg skal ikke dølge det mindste for Dem. I Vin-
[illegible] lærte jeg hos Lady Fairvall at kiende en ung Baron
[illegible] Fletcher, der er Lieutenant i Søe-Etaten. Han drog
[illegible] først mit Øie og siden mit Hierte til sig; og saafremt
[illegible] jeg kan troe hans Øiekast og den Glæde, han yttrer,
[illegible] naar han seer mig, saa er jeg ham ikke ligegyldig.
[illegible] Han har aldrig talt et Ord til mig om Kierlighed;
[illegible] og dog da hans hele Adfærd viser den saa tydelig, saa har
[illegible] denne Ærbødighed ikke lidet indtaget mig til hans
[illegible] Fordeel; men i Dag har han for første Gang skrevet
[illegible] sig nærmere til, og der er hans Brev.

Lady
(løber hurtig Brevet igiennem).

Hvad Svar gav du derpaa?

Jenny
(lidet skamfuld).

Jeg var ikke Herre over den første Bevægelse,
[illegible] som De selv sagde før; og da jeg længtes inderlig

efter at see ham, saa sagde jeg, at han kunde komme hid igiennem Laagen, der gaaer ud til Landeveien; men jeg fortrød det strax. Tilgiv mig denne Forseelse, bedste Tante! Da jeg nu er saa lykkelig, at jeg tør raadføre mig med Dem, saa vil det vist blive den sidste.

Lady

(kysser hende i det Jenny har kyst hendes Haand).

Din Lykksalighed er mit høieste Ønske. Men der kommer nogen. Er det ham, saa vær munter, og ret dig efter de Vink, jeg giver dig.

Jenny.

Ja der er han! Hvad tykkes De om ham?

Tolvte Scene.

Jenny. Lady Dorset. Fletcher. Georg.

(Georg kommer drivtig ud af Skoven og Fletcher vil gaae bag efter ham; men saa snart Georg bliver vauld Lady Dorset vaer, giver han sin Herre et Vink, at han skal gaae tilbage).

Lady.

Kom nærmere, Hr. Baron Fletcher! vi venter paa Dem.

Fletcher (forvirret).

Jeg beder om Forladelse, Lady! —

Lady.

Jeg burde snarere gisre Dem en Undskyldning gjennem at min Broderdatter lod Dem vinage sig denne Vei, da hun kunde; ladet Dem tage lige op paa Gaarden.

Fletcher.

Da jeg er saa aldeles fremmed for Dem — —

Lady.

Ikke saa fremmed, min Herre, som De synes at troe; thi det første min Broderdatter sagde mig, hvad

hun

nud hun havde giort Deres Bekiendtskab, saa ventede jeg,
at De, som vor nærmeste Naboe, havde besøgt Mylord.

Fletcher.

Saa smigrende som end denne Kompliment er,
saa føler jeg dog meget vel den lønlige Bebreidelse,
der ligger i den for min Besøgelse i Dag; men for
at overtyde Dem om, at jeg er mindre straffældig end
jeg synes, saa tillad mig at forebringe det, som jeg
kom hid for at sige Miß.

Lady.

De har ikke allene Lov at forebringe alt hvad
Dem behager, men jeg forsikrer Dem endog, at saa-
fremt jeg kan tiene Dem i noget, saa skal det skee.

Fletcher.

Miß og hendes Fortræffeligheder ere Dem alt for
nøie bekiendte til ikke at vide, at det er umueligt at
kiende dem uden at blive rørt af dem. De opvakte
altsaa den heftigste Kierlighed hos mig; og uagtet
adskillige Smaating, der ere overmaade vigtige for en
Elsker, gave mig Haab om, at jeg ikke var Miß lige-
gyldig, saa besluttede jeg dog, ikke at tale om min
Kierlighed, førend jeg havde faaet de ansеelige Midler
herover, som min Fader havde efterladt sig i Jamaika.
Men i Norges bekom jeg den græsselige Tidende, at
Skibet var forgaaet. O Gud! hvilken Fortvivlelse
blev ikke min Deel! Men jeg kunde dog ikke nægte
mig selv den Fornøielse at udøse mit Hierte for Jennys
Fødder; og det var allene Aarsagen til min Komme.
(Paa Knæe for Jenny) Tillad mig denne eneste Trøst,
dyrebare Jenny! for første og sidste Gang maaskee, at

forsikkre Dem, at mit Hierte aldrig har elsket og aldrig vil elske uden Dem.

Jenny.

Reis Dem, Fletcher! jeg beder Dem! Men har De da mistet alting?

Fletcher.

Femhundrede Pund aarligen er alt hvad jeg har beholdt. Holder De, elskværdige Jenny! ikke dette Tilbud alt for ringe for Dem? Og troer Mylady, at jeg tør vove at giøre Mylord sligt et Forslag?

Jenny
(kysser hendes Haand).

Hvad mener De, bedste Tante?

Lady.

Hvorfor ikke det? Rigdom udgiør ikke en Mands Fortieneste. Og den, Hr. Baron, som sætter mindre Priis paa Dem nu end før, fortiener ikke Deres Agt.

Georg (sagte).

Det er ædelt tænkt.

Fletcher.

De er Godheden selv, Mylady! Men tør jeg haabe, at min ringe Formue ikke kan blive en Hinder for min Kierlighed?

Lady.

Det kan De sikkert slaae Liid til. Men hvor gammel er De, min Herre?

Fletcher.

Jeg har fyldt mine tyve Aar.

Lady.

Kun tyve Aar, og Jenny atten! Deres liden Alder vil maaskee blive Dem en langt større Hinder end Deres liden Formue.

Flet-

Fletcher.

Hvorledes det?

Lady.

En Mand paa tyve Aar kan neppe regiere sig selv, og endnu mindre sin Kone og Familie. Min Broder, min Herre, søger en Mand til sin Datter, under hvis Vinger hun kan nyde Beskiermelse og Tilsyn; men naar han gav hende til Dem, saa maatte han jo holde et vaaget Die over begge.

Fletcher.

Dit Forhold skal ikke behøve at holdes Die med, og Jenny —

Jenny.

Jeg skal stedse rette mig efter de Lærdomme, som De har givet mig.

Lady.

De stoler meget paa Deres Fornuft, min Herre! — — Men det beroer, som jeg har sagt Dem, allene paa min Broder. Der skeer ham endnu et andet og meget betydeligt Tilbud for Jenny i Dag; men ligesaa lidet som han er sindet, at tvinge hende i saa vigtig en Sag, ligesaa lidet vil han samtykke hendes Valg uden at undersøge, om det er hende tienligt.

Trettende Scene.

De Forrige. En Tiener.

Tieneren.

Mylord Beagelsted venter i den store Sal paa Mylady, for at giøre hende sin Opvartning.

Lady.

Nu kommer jeg strax.

(Tieneren gaaer).

Flet-

Fletcher.

Ak Mylady! vil De da reent udslukke Haabet, De nylig tændte i min Barm?

Lady.

I ingen Maade; jeg har kun anført dette som de Indvendinger, jeg troer han vil gjøre; thi Penge ere et blot Intet i hans Øine. Det beroer nu allene paa Dem selv, at lade sig melde hos ham, og jeg forsikkrer Dem helligen, at jeg ikke vil være Dem imod.

Fletcher.

Hvilken uendelig Forpligtelse vil De ikke derved paalægge mig!

Lady.

Behager De at følge ind med os?

Fletcher.

Er det mig tilladt at spadsere lidt omkring først — saa skal jeg komme efter.

Lady.

Efter Behag. Kom Jenny! (Lady gaaer).

Jenny

(i det hun gaaer Fletcher forbi).

Kom snart! denne Mylord er Deres Medbeiler.

(Jenny gaaer).

Georg.

Er denne gode Frue os med eller imod, Herre? Thi Skam faae jeg, om jeg veed det.

Fletcher (heftig).

Med! siger du? Hvem skulde være en ulykkalig med, som Himmel, Jord og Hav har sammensvoren sig imod? Følg mig!

Ende paa den Første Akt.

Anden

Anden Akt.

Skuepladsen forstiller Miß Jennys Værelser.

Første Scene.

Lady Dorset (alene).

Nei, Fletcher er alt for ung! Jenny kan ikke blive lykkelig med ham. Hun vilde sikkert blive et Offer for hendes Tilbøielighed; men naar hun har undertvunget den, saa vil hun ved Beagelsted blive den lykkeligste af hendes hele Kiøn. Arme Jenny! der staaer dig en haard Strid for; jeg kiender den. Aa, hvor let sniger ikke Kierligheden sig ind i vore Hierter! og hvor tungt er det ikke at undertvinge den! Og just denne Kundskab, som ved alle andre Leiligheder vilde bevæge mig til at lempe mig efter hendes Tilbøielighed, bringer mig til her at være den imod, siden jeg frygter for, at jeg mere følger mine egne Følelser for Beagelsted, end Jennys for Fletcher.

Anden Scene.

Lady Dorset. Jenny.

Lady.

Nu Jenny! har du fattet dig saa vel, at vi kan tage imod Mylord?

Jenny.

Jenny.

Som Ven tager jeg imod ham med den allerstørste Forsielse; og hvorledes kan jeg tage anderledes imod ham, da mit Hierte hører en anden til?

Lady.

Vil da Miß Jenny, hvis sindige og fornuftige Forhold har været et Mønster for unge Piger af hendes Alder, følge en blind Tilbøielighed med saadan en Heftighed, at en ung Mandsperſons glatte Ansigt skulde formaae mere hos hende, end mine ivrige Bønner, en Faders Lykſalighed, og Tilbudet af den værdigste Mands Haand og Hierte?

Jenny.

Paa hvilken krænkende Maade fremsætter De ikke min Tilbøielighed! Et glat Ansigt! Er det da Fletchers hele Fortieneste? O! hvad De kiender ham slet! Men jeg vil haabe, at min Fader fatter bedre Tanker om ham.

Lady.

Om din Fader endog slet intet fandt at udsætte paa ham, saa giver han dig vist aldrig til en Mand paa 20 Aar. Skulde han være din eller du hans Anfører og Raadgiver?

Jenny.

Saa vi ikke kan være en Hovmester foruden? Endog i Ægteſtanden skal han følge os! — Vi maae dog være nogle uregierlige Kreature, siden der stedse skal være een til at have et vaaget Øie over os, og sætte os i Drift ved tørre Befalinger.

Lady.

Beløn ikke min Omhue, Jenny, med bittre Spottegloser! men brug den Fornuft, der er betroet dig,

dig, til at overveie, hvad Fare en Kone løber med en meget ung Mand. Hvad bliver dig Borgen for, at hans Kierlighed er andet, end en blot Flyvelyst, der mættes ved en kort Besiddelse? Har han Erfarenhed nok til at undersøge, hvad hans Kierlighed grunder sig paa, og til at prøve, om han har Stadighed nok til at indgaae saa alvorlig en Forbindelse? Han kan ikke forestille sig de mindste af de Besværligheder, den Stand fører med sig, og kan altsaa meget let ved den første, der møder, betragte sin indgangne Forbindelse som et Aag og sin Kone med Afskye. Den Mand derimod, som med modent Overlæg giør dette Skridt, han rækker ikke sin Haand fra sig, fordi en pludselig Begierlighed har bemestret sig hans Sandser; men fordi han ved en nøie Undersøgning har funden, at han foredrager denne Person hendes hele Kiøn; fordi han finder sin Lyksalighed i, at giøre hende Livet behageligt, i at bortrydde alle de Besværligheder, der true hende, og i at forsøde og forlindre de, han ikke kan afværge. O min inderlig elskede Jenny! Mylord Beagelsteds Ømhed spaaer dig de lykkeligste Dage! nævn mig en Dyd, en Fortieneste eller en god Egenskab, som han ikke besidder! Han er i sin bedste Alder, velskabt, ædelmodig, tækkelig, from, munter, beleven, fornuftig, belæst; med eet Ord: den elskværdigste Mand i hele Naturen.

Jenny.

Ak Tante! jeg ønsker, jeg kunde see med Deres Øine!

Lady (forvirret).

Med mine Øine! hvad vil du sige dermed? Hele Verden erkiender ham jo derfor.

Jenny.

Jeg nægter ingenlunde hans Fortieneſter: jeg ærer, jeg agter ham; men jeg elſker ham ikke.

Lady.

Det beroer allene paa dig selv. Søg at glemme Fletcher ved idelig at foreſtille dig Mylords store Fortieneſter. Lad Forſængeligheden komme Fornuften til Hielp, ved at viiſe dig den herlige Triumph, at foredrages dit hele Kiøn af en Mand, som saa utallige andre har umaget sig for at vinde; og saa vil han ikke længe blive dig ligegyldig; iſær naar du overveier, at din Ømhed for Beagelſted vil giøre din Fader roelig og lykſalig.

Jenny.

Min Faders Lykſalighed ſkulde staae i min Magt? Himmel, hvilken Tanke!

Lady.

Ja, Jenny, den beroer allene paa dig! Han elſker dig alt for høit til at tvinge dig; og hvem veed om det fortredelige Væſen, han har yttret paa nogen Tid, ikke kan komme af, at han har faaet Nys om din Tilbøielighed for Fletcher; allerhelſt da han sagde mig i Dag, at han ikke kunde blive rolig igien, førend han saae dig i en fornuftig Mands Værge.

Jenny

(efter en liden Tavshed).

Ja! det er beſluttet. Min Tilbøielighed ſkal ofres for min Faders Roligheds Skyld! men han

maae vælge, og jeg vil lyde; han skal selv afvise Fletcher og række mig Beagelsteds Haand: saa vil jeg tage mod den, og saa skal den, som en Gave af hans Haand, blive mig dyrebar.

Lady
(omfavner Jenny).

Nu kiender jeg Jenny igien! Jeg var vis paa, at hendes Fornuft beholdt Overhaand, og at hun ikke ved et Øieblikks Ubesindighed vilde formørke Glandsen af sit hidindtil fornuftige Forhold. Men der er Mylord.

Tredie Scene.

Lady Dorset. Jenny. Mylord Beagelsted.

Beagelsted.

Deres underdanige Tiener, mine Damer!

Lady.

Jeg beder om Forladelse, Mylord, at jeg har talladet Dem vente; men vi vare i Haugen og —

Beagelsted.

Da jeg hørte det, gik jeg ind til Deres Hr. Broder; men hvilken Forandring er der ikke foregaaet hos den Mand! — Han er saa vranten og fortreden, man kom om hele Verden var ham til Plage. Hvi lader De hans Tungsindighed saaledes tage Overhaand, Miß, da Deres Selskab har idel Glæde og Fornøielse i Følge med sig?

Jenny
(meget tækkelig).

De seer deraf, Mylord, at De gaaer for vidt i Deres gunstige Meening om mig; thi naar mit Sel-

skab havde saadan en Virkning, hvorledes kunde da min Fader være i den Tilstand, han er?

Beagelsted.

Jeg er meget vis paa min Sats; men ofte har en Patient selv Skyld i sit Onde, ved det han med en haardnakket Paastaaenhed skyder Hielpemidlerne fra sig; og saaledes gaaer det nok her. Mylord finder slig en Behag i sit fortredelige Lune, at han skyer Deres Selskab for ikke at blive munter.

Jenny.

Jeg er overbeviist om, at jeg ikke besidder de Fuldkommenheder, som De tillægger mig, og derfor vilde jeg ønske, at der fandtes mange, som vilde troe det paa Deres Ord.

Beagelsted.

De veed meget vel, at det er et unødvendigt Ønske, De gior der; thi hvad Godt skulde der kunde siges om Dem, som ikke enhver alt var overbeviist om?

Lady.

Men for at komme til min Broders Sygdom igien, saa har de Ret begge to. De, Mylord, i at paastaae, at Jenny kunde hæve den, og —

Beagelsted.

Seer De nu vel, Miß!

Lady.

Og Jenny ved at forsikre, at hendes Selskabelighed ikke kan opmuntre ham.

Jenny.

Seer De nu vel, Mylord.

Lady.

Thi min Broder har sagt mig i Dag, at saasnart han saae Jenny vel gift, saa vilde han faae sin forrige Munterhed igien.

Jenny.

De seer altsaa, at det ikke er min Nærværelse, men min Fraværelse, der kan fornøie ham.

Beagelsted.

Lidt Taalmodighed, Miß! jeg giver mig ikke tabt endnu. Naar man er bekymret for en elsket Persons Vel, saa faaer ved dens Nærværelse alle disse Beængstelser ny Styrke, og Behageligheden smages ikke førend Bekymringerne ere forbi. Saaledes gaaer det Mylord Heckingborn. Han er bekymret for en elsket Datters Vel, og kan derfor ikke smage Sødheden af hendes Selskab, førend en trofast Ægtefælles Haand leder hende til ham. Og ufeilbarlig maae Forestillingen om, at have giort en retskaffen Mand lykkelig ved saa dyrebar en Skat, skienke en Mand af Mylords Tænkemaade al sin Munterhed igien.

Jenny
(med nedslagne Øine).

De umager Dem ret i Dag, Mylord! for at gisre mig skamrød.

Beagelsted.

Jeg skal strax overtyde Dem om, at det er langt fra min Hensigt. Men vi sætte forud, at Deres Hr. Faders Sygdom har den Grund, som Mylady siger, saa har De vist alt for ømt og bsieligt et Hierte, Miß! at De ikke skulde være Deres Fader lidt til Villie, naar det stod i Deres Magt. Jeg forbrister mig altsaa til at byde Dem min Haand og mit Hierte; i denne Hensigt er jeg kommen her i Dag, hvilket mossom Mylady kan vidne med mig; og neppe formaaer jeg nogen Vens Ønske at gisre mit heftigere. Men et gun-

stigt Svar af Dem, Miß! vil nu giøre mig dobbelt lyksalig, siden jeg ved det faaer en Ret til Mylords uskatteerlige Venskab. Og dom nu selv, om Hiertet følte hvad Munden forebragte om Deres Fortieneſter.

Jenny
(som søger at kiule sin Forvirring, efter at hun har fattet sig lidet).

Paa den Maade — skulde jeg vel — ikke mere tvivle — at De har meent — Deres Versimmelse.

Lady.

Jeg kan begribe, Jenny, at dette Tilbud maae være dig meget uventende; men fat dig, og lad dit Hierte og din Fornuft bestemme Svaret.

Beagelsted.

Jeg forlanger kun Hiertets Svar; det maae ene bestemme min Skiebne. Fornusten vanslægter ved slige Leiligheder ofte til Egennytte, men den maae reent blive uden for denne Sag. I de Forbindelser, den knytter, sættes Hiertet blot for alt for mange Plager, og jeg vilde gierne nyde Ægtestandens ganske Lyksalighed. De har kiendt mig saa længe, Miß! at De snart kan dømme, om jeg er værdig til at eie Deres Hierte.

Jenny.

Der er ingen Tvivl om, Mylord; og det er mit Hiertes fulde Meening, at, om Spørgsmaalet, hvo af os to der var hinanden meest værdt, skulde afgiøres, saa vilde Udslaget ikke blive mig til Fordeel. — —
Men —

Beagelsted.

Men hvad Miß!

Jenny.

Med al den sande Agt og de venskabelige Følelser, som Deres Fortieneſter har opvakt hos mig, veed jeg dog ikke endnu, om mit Hierte giver Dem det Fortrin for alle, som De har Ret til at kræve af den Person, De vil bære med Deres Haand. Mit Valg — (Hun tier).

Beagelsted
(lidet efter).

Jeg besvær Dem, Miß! at udøse Deres ganske Hierte i min Barm. Den urolige Bekymring, Deres Ansigt viser, opvækker den dødelige Angest i min Barm, at Deres Hierte alt har erklæret sig for en Anden. Men tænk ikke, elskværdige Jenny! at den avles allene ved Frygten for at miste Dem; Foreſtillingen derom er mig ikke nær saa græſſelig, som den: at faae Deres Haand uden Deres Hierte. Jeg søger min Lyksalighed i Deres, skaan os derfor begge to for denne græſſelige Tilstand! Jeg tilbyder Dem et Hierte, som er ganske Deres; sig mig derfore reent ud, om Deres Valg er giort.

Jenny.

Nei Mylord! min Fader skal beſtemme det. Tael dermed ham; og saasnart han billiger Deres Hensigter, saa skal der ikke findes Skyggen af et Onske for nogen Forandring i min Barm.

Beagelsted.

Engle Jenny! hvert et Øieblik af mit Liv skal anvendes til at vise Dem min Erkiendtlighed. Men — omsom, Mylady! lemp Dem efter et forelsket Hiertes Utaalmodighed, og føer mig strax hen til Deres Broder.

Lady.

Den Fornøielse det er for mig, at see Dem lykkelig, gjør mig ligesaa iilfærdig, som De selv er.

Fierde Scene.

Jenny (allene).

Jeg skal altsaa glemme Fletcher! — Jeg maae ikke see ham mere! — Og denne Grumhed kan jeg øve? — Dog, hvo veed, om det ikke er en Lykke for os begge? — Kan det ikke, som Lady siger, være en blot Flyvelyst hos ham? — som hastig kunde faae Ende! — Hvad binder mig vel saa stærkt til ham, at Fornuften ikke skulde kunde sønderrive disse Baand? — Hvad Fortieneste kan han rose sig af, som jeg ikke finder hos Mylord i en langt høiere Grad? Denne Forestilling skal idelig svæve for mig. Jeg vil —

(Hun bliver Fletcher vaer, og vil gaae).

Femte Scene.

Jenny. Fletcher.

Fletcher.

Flyer De for mig, Miß! Det havde jeg aldrig troet.

Jenny.

Det er nødvendigt, saavel for Deres som mit Vel.

Fletcher.

Bie dog kun saa længe, og forklar mig, hvori denne Nødvendighed bestaaer.

Jenny.

Det er aldrig at tænke paa, at nogen Forbindelse imellem os kan faae Sted.

Fletcher

Fletcher.

Og hvem har afsagt denne Dom?

Jenny.

Fornuften.

Fletcher.

O Miß! lyd allene Deres Hierte.

Jenny.

Og hvad Rettighed har De til at trodse paa det? Naar har jeg overgivet det i Deres Vold? Og hvad Forbindelse er der imellem os? For reent at betage Dem den vrange Indbildning, De synes at være i, saa kan jeg sige Dem, at Lord Beagelsted med mit Samtykke er gaaet hen at begiere mig af min Fader.

Fletcher.

Med Deres Samtykke?

Jenny.

Ja endog efter min egen Begiering.

Fletcher.

Ha! Miß! saa er De ogsaa af de indskrænkede Siele, hos hvilke Guldet formaaer alt? Det er ikke mig, Falske! men det er min Armod, De flyer. Ja! hvad Priis kan vel ogsaa den, som ingen Penge har, være i? Det er kun en Fiæder i Luften, som enhver blæser fra sig. O hvilket usselt Kreatur er dog ikke Menneskет, siden en Klump død Metal giør det Fortrinet stridigt!

Jenny.

Denne Bebreidelse rammer ikke mig; det er af mit Forhold imod Dem at De sluttede sig til, at De var mig ligegyldig. Og kan De overbevise mig, at jeg en eeneste Gang, i al den Tid, jeg har kiendt

Dem, har erkyndiget mig om Deres Formue, saa giver jeg Dem Ret til at foragte mig. (Hun vil gaae).

Fletcher
(holder hende tilbage).

Jeg besvær Dem ved alt hvad helligt er, at De ikke forlader mig i denne gruelige Forfatning! Jeg indseer, at mine Bebreidelser ere ubillige; men betænk, Miß! at de komme fra et Hierte, som tilbeder Dem, og som skal miste Dem. Tilgiv mig derfor.

Jenny.

Jeg tilgiver Dem! — Men forstyr ikke min Roelighed, og frem Deres egen.

Fletcher.

Og dermed skal jeg lade mig nøie?

Jenny.

Hvad forlanger De mere?

Fletcher.

Ikke det mindste Skimt af Haab vil De lade mig beholde?

Jenny.

Hvad Haab kan jeg give Dem? Mylord begierer mig af min Fader; han giver ham vist sit Samtykke, og saa —

Fletcher.

Og saa er alting ude?

Jenny.

Ja, hvad andet!

Fletcher.

Saa De vil ikke giøre den mindste Indvending derimod?

Jenny.

Hvad skulde jeg have at indvende? Det skeer jo med min gode Villie — jeg elsker ham.

Flet-

Fletcher
(griber hendes Haand med Heftighed).
Saa hvit som mig?

Jenny
(forfærdes, men fatter sig og river sin Haand til sig).
Langt høiere end Dem. (Hun vil gaae).

Fletcher
(stiller sig for Døren og siger med en smertefuld Stemme).
Miß! — dersom Deres Hierte har mindste Fø-
lelse — saa igienkald Deres sidste Ord! — Af Med-
ynk, Jenny — af blot Medynk sig mig, at De
sukker over Deres Forbindelse med Beagelsted, at man
tvinger Dem til at indgaae den, at De uafladeligen
vil beklage, ikke at være bleven min! Jeg veed meget
vel, at der ikke er et Ord om; men det gior mig
dog i det mindste ikke til saadan en foragtelig Skab-
ning, som dette: Langt høiere end dem!

Jenny
(kaster sig paa en Stoel og holder Tørklædet for Øinene)

Fletcher
(følger efter og kaster sig paa Knæe).
Jenny! — viis Barmhiertighed! — Bevilg mig
denne eeneste Bøn!

Jenny
(reiser sig og sætter sig paa en anden Stoel i
samme Stilling).

Fletcher.
Haarde og ubevægelige Siel! (han følger efter hende
med den heftigste Følelse) En eeneste Usandhed er jo dog
ikke saa stor en Forbrydelse, allerhelst naar De ved den
kan skasse et Menneske sin Forstand igien.

Jenny.
Lad mig gaae. Jeg beder Dem!

Fletcher.

Vonhør mig da først!

Jenny.

Lyve kan jeg ikke; men jeg vil tilstaae Dem Sandheden: De er mig ligesaa kier som Beagelsted, og saafremt De kan erholde mig af min Fader, vil jeg med Fornøielse adlyde ham. Dette troer jeg bør gisre Dem roeligere, end om jeg forebragte Dem Usandheder. Men lad mig nu være med Fred, og lad Dem nøie med denne Triumf over mit skrøbelige Hierte.

(Hun gaaer).

Fletcher.

Miß! — Miß!

(Han følger efter hende, og i det han gaaer ud af den eene Dør kommer Mylord Heckingborn ind af den anden og læser i en Bog).

Siette Scene.

Heckingborn

(begynder efter en lille Tid at læse høit).

"Store Rigdomme ere en feed og ubehielpelig Krop, "om ikke en Sygdom; thi ved dem bliver vores Lyk"salighed usund og fordærvet, eller i det mindste meget "besværet." Ak Young! du taler den rene Sandhed! Mit Sind er sygt af denne uhyre Krops Byrde! Den forstyrrer den Roelighed og Lyksalighed, som jeg saa længe har tragtet efter.

Syvende Scene.

Heckingborn. Blunt.

Heckingborn.

Hvad vil han nu alt igien?

Blunt.

Blunt.

Har Deres Velbaarenhed sendt Andrews i Wren=
de? Thi han —

Heckingborn.

Hvem gaaer dette noget an?

Blunt.

Thi han har taget en Hest med, og derfor —

Heckingborn (vranten).

Jeg har givet ham Afskeed. Det har jeg dog
vel Lov til?

Blunt.

Ja! men han har taget en Hest med —

Heckingborn.

Den har jeg givet ham, i Pokkers Skind og
Been! Har han noget at indvende derimod?

Blunt.

Deres Velbaarenhed maae ikke fortørnes over mig;
thi jeg er nødt til at spørge mig for, for at vide,
hvad jeg skal svare — Jeg kan altsaa føre ind i
mine Regnskaber, at Deres Velbaarenhed har foræret
ham Hesten?

Heckingborn.

Ja, ja! siden jeg dog skal gisre Regnskab for
hvad jeg gisr og lader.

Blunt.

I Følge heraf vil jeg tillige opsætte en Bilage,
Hesten angaaende, som Deres Velbaarenhed vilde være
af den Godhed at underskrive.

Heckingborn.

Hvilken Marter! og det allene for en lumpen
Hest, jeg har givet bort, som maaskee var styrtet paa
Stalden i Morgen!

Blunt.

Blunt.

Rigtigheden — —

Heckingborn
(rækker ham Bogen).

Der, læs engang! aldrig i min Livs Tid har jeg hørt en større Sandhed end den, der ligger i disse Linier.

Blunt
(sætter et Par Briller paa og læser).

"En maadelig Formue er nok til at skienke For-
"nøielse og gisre tilfreds. Store Rigdomme ere —

Heckingborn.

Er en uophørlig Marter for Sielen, og Roelig-
heds Morder. Havde jeg ikke mere, end jeg netop behøvede til Livets Nødtørftighed, saa havde jeg ikke ham nødig. Ham! der, saasnart jeg faaer Øinene op, lægger mig Regninger frem for Næsen, og Bilæg til at underskrive.

Blunt.

Det er jeg ikke Skyld i! Rigtighed og Orden udkræver det.

Heckingborn.

Nu, nu! jeg troer det jo, at Skylden ikke er hos ham; men gaae nu kun og gisr Bilægget færdigt over Hesten, jeg har givet bort.

Blunt.

Det skal jeg ingenlunde forsømme; men Deres Velbaarenhed maae først tillade mig at referere —

Heckingborn.

Er der endnu mere at referere?

Otten-

Ottende Scene.

Heckingborn. Blunt. Lady Dorset.

Lady.

Kiereste Broder! jeg bringer dig en god Tidende;
det du overdrog mig i Morges, angaaende Jenny —

Heckingborn (til Blunt).

Gaae nu, og referer siden!

Niende Scene.

Heckingborn. Lady Dorset.

Heckingborn

(med Munterhed i det han rykker en Stoel til hende).

Sæt dig ned, kiere Søster!

Lady (sætter sig).

Vi har to Friere til Jenny.

Heckingborn.

Hun behøver kun een.

Lady.

Men det er dog alletider bedre, naar man kan vælge!

Heckingborn.

Jenny maae allerede have valgt, og jeg skal kun undersøge, om hendes Valg er godt. Altsaa forlanger jeg allene at kiende den, som hun vil have.

Lady.

Du maae derfor underrettes om dem begge: thi den ene er hende ligesaa kier som den anden.

Heckingborn.

Den ene er hende saa kier som den anden! hvad er det for et Indfald? Saa elsker hun ingen af dem ret.

Lady.

Lady.

Jo! men hun elsker dem begge lige høit.

Heckingborn.

Hvad! Tøsen er saa fyrig, at hun føler samme Ild for dem begge? Saa var det høi Tid, at jeg tænkte paa hende; thi ellers havde Luen brydt ud af sig selv. Men skynd dig noget, Søster! skynd dig, at vi kan faae Sagen i Rigtighed i en Hast, paa det hun kan faae at vide, hvilken af dem hun skal brænde for. Siig mig, hvem vil have det Venskab for mig, og skille mig af med hende?

Lady.

Lord Beagelsted er den ene.

Heckingborn.

Beagelsted!

Lady.

Ja. Han havde betroet mig, at han vilde komme hid i Dag, for at sige sin Begiering baade til hende og til dig. Jeg kom ind i Morges for at tale med dig derom, men du forekom mig ved at overdrage mig Omhuen til at faae hende givt, og derfor kunde jeg med saadan en Vished love dig, at du snart skulde faae dit Ønske opfyldt.

Heckingborn.

Saa var det Aarsagen til hans Komme? Og jeg tog ikke paa det allerbeste imod ham! — Men hvad har han alt talt med Jenny? Hvad siger hun?

Lady.

Hun har anmodet hain om, at begiere dit Samtykke, og nu venter han paa, naar det falder dig beleiligst at tale med ham.

Hecking-

Heckingborn
(springer op og trækker hende af sin Stoel).

Gaae, Søster! gaae, og send mig ham strax hid.
Gesvindt! førend han fortryder Kiøbet.

Lady.

Men hør dog først noget om den anden.

Heckingborn.

Hvad behøver jeg at vide noget om ham? Beagelsted er min Mand; og siden Jenny ogsaa er for ham, saa er jo alting rigtigt. Himlen skee Tak!

Lady.

Saa du ikke heller vil see ham?

Heckingborn
(lidet høirøstet).

Nei!

Lady.

Men om nu saa var — thi man kan aldrig vide, — — at Beagelsted foreskrev slige Vilkaar, som ikke stode dig an —

Heckingborn.

Ja, i saa Fald, lad mig strax faae fat paa ham. Men jeg haaber, at Beagelsted mager det saa, at der bliver intet af. Men gaae dog; gaae, ellers troer han forud, at jeg giør Vanskeligheder.

Lady.

Han er her vist paa Øieblikket.

Tiende Scene.

Heckingborn (allene).

Saa bliver jeg da endelig min Byrde qvit! Hvor lykkelig er jeg dog ikke, at jeg for Fremtiden kan være

min —

min egen! Hvor let vil jeg ikke da drage Aande, og mætte mig med Livets største Vellyst, med Rolighed, i de faa Aar, den gode Ven Døden vil unde mig! Ha Heckingborn! hvilken behagelig Udsigt for dig! Flye Verden og dens Trælle, og vælge Landets vedervægende Ophold i dets Sted! Bytte Byens Usselhed bort for Naturens Rigdomme, og frie for Græmmelse, Bekymringer og Griller være det, som Menneskets er skabt til: Herre over Naturens Herlighed! — Ja! alting synes nu at føie mig! Beagelsted er just saadan en Mand, som jeg ønskede mig til Jenny; han vil blive hendes Ven, Ledsager og Beskiermer, men hverken en bydende Herre eller en krybende Slave.

Ellevte Scene.

Heckingborn. Blunt.

Heckingborn.

Hvad vil han?

Blunt.

Referere, Deres Velbaarenhed!

Heckingborn.

Men intet fortredeligt.

Blunt.

Min Pligt udkræver — —

(Døren aabnes, og Beagelsted kommer ind).

Heckingborn.

Lad os være allene.

(Blunt gaaer fortrydelig bort).

Tolvte Scene.

Tolvte Scene.

Heckingborn. Beagelsted.

Heckingborn

(gaaer ham meget venlig i Møde, og omfavner ham).

Tilgiv mig, Mylord, at jeg ikke forhen holdt Dem bedre med Selskab. Men jeg havde just noget meget vigtigt at tænke paa; og De veed selv, at naar man har noget at pine Hiernen med, saa bliver man avindsyg, naar man forstyrres.

(Han sætter en Stoel til ham, og de sætte sig).

Beagelsted.

Skylden var ikke heller ganske hos mig, at jeg forstyrrede Dem; thi jeg kunde ikke faae fat paa nogen af Deres Folk til at forhøre, om det var Dem belejligt at see mig.

Heckingborn.

En reen Følge af at holde mange Folk! Men lidt Taalmodighed, dette Onde faaer jeg sikkert raadet Bod paa, saasnart jeg nu ikke holder mere end een.

Beagelsted.

Hvordan? Vil De skrænke Dem saaledes ind?

Heckingborn

Ja, hvorfor ikke? Man faaer mere Opvartning af Een, som bringer Tilbøielighed med sig i Tieneſten, end af Ti, der tiene blot for Pengene. De fleste Liberieslubberter har grebet til Børsten af Dovenskab; det er dem altsaa ligegyldigt, om Herren er tilfreds med dem eller ey; de faae hvad de søge: Lønnen og en anden Herre naar de jages bort, siden Moden udkræver, at man skal holde mange Dagdrivere, for at falde i Øinene. Men da jeg ingen Opsyn vil gisre—

mere, saa vil jeg see til at faae mig een, der binder sit Hierte til mig, der mere er min Medhielper end min Undergivne: og saa haaber jeg at kunne sige, at jeg bliver opvartet.

Beagelsted.

Men hvorledes kunde een Tiener være Dem nok? Det er umueligt.

Heckingborn.

Var jeg sindet at blive her i Sværmen, saa havde De Ret; men jeg vil sige alle I glimrende Herrer Farvel, og ende mine Dage i Eensomhed paa et af mine Godser, som jeg allerede har søgt mig ud.

Beagelsted.

Men Mylord, hvilket Forsæt! vil De gaae hen og blive en Eremit?

Heckingborn.

Men Mylord, hvad er der at sætte ud paa mit Forsæt? Hvor har Sindsroelighed og Sundhed et stadigere Blivested end paa Landet, allerhelst hvor man er selv Herre, og kan faae det som man vil? Jeg kommer til at nyde en Lyksalighed der, som saa mange modtvilligen støde fra sig. Naar jeg mætter mig paa det, mit Gods yder mig, saa fordærver jeg ikke min Mave paa fremmede Sammenblandinger; min Føde saavelsom mine Frugter ere friske og gode; det er ikke noget visnet, fordærvet og forsultet Kram. Vil jeg forlade min Boelig, for at være i friere Luft, saa nødes jeg ikke til at gaae forbi en stinkende Kanal og et skident Torv. Kommer jeg ud i Marken, saa finder jeg en Hoben muntre Arbeidere, som, i det de glade-ligen tage Hatten af for mig, tørre Sveden af deres

Pander uden Klagemaal, og ved deres glade Aasyn takke mig for jeg giør dem Livet behageligt. Jeg finder ingen elendige Mennesker, der stønnende skrige efter mig om en halv Skilling, da dog ikke et heelt Guldstykke kunde lette deres Jammer. Og naar da Dagen er henbragt blandt Naturens smilende Glæder, saa sover jeg hen i den søde Overbeviisning, at have giort mange lykkelig. Hedder det nu ikke, Mylord, at nyde Livet?

Beagelsted.

Det kan ikke nægtes. Men Mylord, det er Sommerens Billede, De her har malet; naar Vinteren og de mørke Dage komme, saa giver De dog vel Byen og dens Forlystelser Fortrinnet for Landet og dets Eensformighed.

Heckingborn.

Jo men! jeg skulde være i Byen om Vinteren, naar Solen ikke har Kraft til at adsprede Taagen, der stiger op af de store Dynger Uhumskhed? Man er jo nødsaget til at holde et Tørklæde for Munden, naar man skal ind eller ud, for ikke at indsue en smitsom Syge. Nei! endogsaa da bliver jeg paa Landet, og varmer mig ved min Kamin, røger der min Pibe Tobak, og læser i en god Bog eller snakker med mine Bønder om deres Ageres Dyrkning. Jeg nyder Landmandens Roelighed med ham, og er inderlig vel tilfreds med, at denne rædsomme Pause i Naturen erindrer mig om Forgængeligheden, som jeg nødig vilde glemme; hvoraf komme vel de mange daarlige Foretagender, som man dagligen bliver vaer i de store Stæder, uden

af det, at deres Beboere forjage alt det fra sig, som kan minde dem om Døden?

Beagelsted.

Jeg merker, Mylord! at De er bereed paa alle Indvendinger, og lærer med megen Smerte deraf, at De neppe lader Dem bringe fra Deres Forsæt?

Heckingborn.

Aldrig. Saasnart jeg har faaet min Datter givt, saa skal De blive overbeviist om, at det er mit ramme Alvor.

Beagelsted.

Siden De taler om deres Datter, saa maae jeg sige Dem, at hun er den eeneste Anledning til min Besøgelse i Dag.

Heckingborn (sagte).

Godt! jeg var alt bange, at han havde glemt det. (Høit) Hvorledes det?

Beagelsted.

De er sindet, at givte hende bort, og jeg holdt det for min største Lyksalighed, at De vilde give hende til mig.

Heckingborn.

Jeg er inderlig glad over, at kunne bidrage noget til Deres Lykke ved det, der gior mig selv lykkelig. Jeg giver Dem altsaa med stor Fornøielse Løvte paa hende, og De beviser mig en Ære ved at tage en Kone af min Haand. Hvad Medgiften anbelanger — —

Beagelsted.

O Mylord! tael ikke et Ord derom. Det er kun Jenny jeg begierer, og forlanger slet intet med hende førend efter Deres Død; og saa vil De høiligen for

pligte mig, om De giver Deres Datter Raadighed over det altsammen.

Heckingborn (springer op).

De faaer ikke min Datter!

Beagelsted.

Hvorfor taler De nu saa pludselig af en anden Tone?

Heckingborn (høirøstet).

Fordi Deres Naade er en Nar.

Beagelsted

(reiser sig; hans Lader vise at han er fornærmet, og efter en liden Pause siger han med Eftertryk):

Mylord! Spørgsmaalet, hvem af os to der er en Nar, er snart afgiort.

(Han seer foragtelig til Heckingborn og gaaer.)

Trettende Scene.

Heckingborn

(allene og meget nedslaget).

Jeg løi, han er ikke mindre end en Nar; han gisr Ret i, at afslaae Rigdomme; hans egne Midlers Bestyrelse gisr ham Bekymringer nok, hvorfor skulde han læsse sig nye paa Halsen? O Heckingborn! hvor stakket var den Glæde, du følede ved Forestillingen af din Lyksalighed! —— Men Daare! hvorledes kom du til dette Hiernespind over et fornøieligt Liv, da det endnu er uafgiort, om Mennesket fødes til at nyde en uafbrudt Lyksalighed.

Fiortende Scene.

Heckingborn. Blunt.

(Saasnart Heckingborn bliver Blunt vaer, kaster han sig paa en Stool lægger Armene over hverandre og hefter Øinene stift paa et og det

samme Sted. Tonen, han svarer i er kold og ligegyldig, den viser at han svarer af Tvang og uden at agte paa hvad der siges).

Blunt
(efter en liden Tavshed).

Falder det nu Deres Velbaarenhed beleiligt, at høre hvad jeg har at referere?

Heckingborn.

Jeg er her.

Blunt
(tøver atter lidet).

Befaler De?

Heckingborn
(seer lidet paa ham).

Siig mig dog engang hvad han vil?

Blunt.

Referere.

Heckingborn.

Nu! hvad venter han paa?

Blunt.

Paa Deres Velbaarenheds Befaling.

Heckingborn.

Det befaler jeg ham vist aldrig. Men jeg maae jo høre paa ham, før har jeg jo ingen Roe for ham. Skynd sig altsaa noget, at jeg snart kan blive frelst fra ham.

Blunt.

Deres Velbaarenhed har ined 200000 Pund stiftet et offentligt Udlaan for dem, som have faste Gager og behøve Penge, enten til videre Forfremmelse, eller ved andre Begivenheder, imod at de forbinde sig til, at lade noget vist af Gagen indeholdes til Afbetaling, alt

alt efter deres Omstændigheder og Bequemmelighed, paa det de ikke skulde udsues af Aagerkarle.

Heckingborn.

Ja! Herr Blunt.

Blunt.

Den aarlige Rente af denne Kapital skulde være en Medgivt for en Søofficeers Datter, som behøvede den og skulde gives, dog saaledes, at alle derom ansøgende Brude skulde kaste Lod om den.

Heckingborn.

Ganske rigtig! Herr Blunt.

Blunt.

I de fire Aar, denne Stiftelse har staaet ved Magt, er Deres Villie paa det nøieste bleven efterlevet, og mange bekymrede Hierter ere blevne lettede.

Heckingborn.

Det er mig kiert! Herr Blunt.

Blunt.

Men nu vil Parlementet ophæve Lodkastningen, og selv udnævne den, der skal nyde Gaven.

Heckingborn.

For at aabne Vei til Beskyttelse og Underkiøbning! for maaskee at tilvende den uværdigste det, som var bleven nægtet den af Lykkens Haand! Det vil jeg ikke have.

Blunt.

O hvor viseligen handler ikke Deres Velbaarenhed! Naar saa var, blev det ikke alletider Parlementet, der giorde Valget; men ofte en Dukke, der forskaffede sig den selv, til at kiøbe sig en Mand for, eller tilvendte en af sine Medsøstre den; og atter,

ofte vilde den skammelige Gierrighed enten sælge den, eller og give den til dem, som ikke behøvede den. Med et Ord, de ædelste Hensigter vilde blive anvendte til at belønne Lasterne.

Heckingborn.

Hvi skriger man nu over, at den Rige aldrig tænker paa den Fattiges Nød, da man ikke engang vil lade Giveren i levende Live handle med sit efter Behag; thi naar han er død, saa følger af sig selv, at ingen af hans Anordninger bliver fulgt, men man behandler hans Villie som et Fællesskab.

Blunt.

Deres Velbaarenhed behøvede kun at nævne sig som Stifteren, saa blev Indretningen ikke allene paa den gamle Fod, men den blev endog stadfæstet for Fremtiden.

Heckingborn.

Jeg gider ikke pralet med det jeg gior.

Blunt.

Men hvad befaler da Deres Velbaarenhed, at der skal skee?

Heckingborn

Forstanderen skal give Parlementet en Ansøgning om, enten at bekræfte Stifterens Villie ved en Parlementsakt, der gior den uryggelig saalænge Verden staaer, eller og strax at uddeele Kapitalen efter Behag til dets Yndlinger, paa det al Stridighed for Fremtiden maatte forebygges, og Stifteren efter sin Død nyde Roe. Saa kommer det ogsaa paa eengang i de rette Hænder, man vil have det.

Femtende Scene.

Heckingborn. Blunt. En Tiener.

Tieneren.

Lady Dorset lader fornemme, om det er Deres Velbaarenhed beleiligt at tale med den Anden.

Heckingborn
(meget vranten).

Lad ham komme.

Sextende Scene.

Heckingborn. Blunt.

Heckingborn (avindsyg).

Gaae! (Blunt gaaer.)

Heckingborn (hoirøstet).

Bliv! Der kommer en Frier til Jenny; tael med ham i mit Navn, saaledes som om han var Jeg, og Jenny hans Datter. Jeg gider ikke mere befattet mig med det allermindste. (Han seer stivt paa Blunt, og skriger endnu høiere) Har han forstaaet mig?

Blunt
(forskrækket, efter at han har betænkt sig lidet).

Ja.

Heckingborn
(gaaer syngende og med et vildt Aasyn ud igiennem en anden Dor).

Syttende Scene.

Blunt. Fletcher.

Blunt
(efter at han har grundet lidet).

Jeg er dog bange, at jeg ikke har forstaaet ham ret.

Fletcher
(kommer lidet frygtsom ind, men hans Ansigt viser al hans Ild og Fyrighed).
De maae forlade mig, naadige Herre —

Blunt (sagte).
Han tager mig for Mylord.

Fletcher.
At da det er den første Gang jeg har den Lykke at see Dem, jeg strax fordrister mig at udbede mig noget af Dem, der maae være Dem meget dyrebart.

Blunt
(vender sig fra ham til den anden Side).
Efter den Befaling, jeg har faaet, troer jeg ikke jeg gior Synd i, at lade ham blive i sin Vildfarelse.

Fletcher
(sagte, med en dæmpet Bitterhed).
Hvad Haab kan jeg vel gisre mig, da han ikke engang vil give Agt paa hvad jeg siger? Lady Dorset har forberedet ham. Ha! den Slange!

Blunt (sagte).
Nu lad os være, Mylord! (Han søger at efterabe Heckingborn) Hvad vil De? Hvem er De? (Han sætter sig, og peger paa en Stoel) Vil De tage Plads?

Fletcher (sætter sig).
Jeg er Baron Fletcher, og min Fader har som Kaptain tient under Dem, den Tid De endnu var Contreadmiral.

Blunt.
Det kan vel være.

Fletcher
(med Eftertryk).
Han stod i særdeles Agt hos Dem.

Blunt.

Blunt
(samler lidet).
Det kan jeg ikke besinde mig.

Fletcher
(i en halv bebreidende Tone).
Det er en Ulykke for mig, at De saa snart har glemt de Tieneſter, han beviſte Dem ved Kyſterne af Nye Foundland.

Blunt (sagte).
Ret nu siger jeg mig af med min Værdighed. (Efter at have grundet lidet) Ja, det er rigtig nok! Hvorledes lever Deres Fader?

Fletcher.
Hvordan, Mylord! De har endog glemt at han er død?

Blunt
(bliver alt mere forvirret).
O jo, jo! Nu besinder jeg mig paa det altsammen! — Ja, han er død! — Hvad gav jeg ikke til, at han var i Live endnu, og at jeg kunde tiene ham!

Fletcher.
Mylord! er det Deres Alvor, saa kan De tiene ham i hans Søn. Han anholder hos Dem om sit Livs Lykſalighed.

Blunt.
Lad see, hvad der er ved at gisre!

Fletcher.
Jeg tilbeder Miß Jenny, og hun elſker mig; det beroer nu allene paa Dem, Mylord! at gisre mig ved Deres Samtykke til det lykſaligſte Menneſke paa Jorden. Lad ikke den Uerfarenhed, ſom min Ungdom synes at tilkiendegive, afſkrække Dem. I den spædeſte

Alder

Alder har min Fader vandt mig til Forretninger, og brugt mig ved alle givne Leiligheder; og naar Geisten kan tidlig udvikle sig, faaer man ogsaa tidlig Kundskab og Erfarenhed.

Blunt.

Hvorledes ere Deres Omstændigheder?

Fletcher.

Ak! de ere langt fra ikke glimrende. Jeg er Lieutenant i Søetaten, og mine Indkomster beløbe sig i alt til 500 Pund aarligen, siden Havet opslugde alt det, min Fader efterlod mig. Men, Mylord! skulde det kunne være en Hinder for Dem? — Tilgiv mig! Men er det en Lov, at Rigdomme skal forbindes med Rigdomme? Og tør Jenny ikke elske mig, fordi Lykken har givet hende Velstand? — Ak! jeg havde sikkert ægtet hende, om ogsaa alle Amerikas Guldgruber havde været mine.

Blunt.

De er intet anstændigt Partie for Jenny.

Fletcher

(som finder sig fornærmet).

Mylord! om fire Aar skal De ikke kunne sige det. — Vil De giemme Jenny saa længe til mig? — Jeg skal holde Ord.

Blunt.

Det er unsdvendigt. Hvorfor skulde Jenny gaae og vente derefter? Og i den Tid finder De selv et andet Partie.

Fletcher.

Er dette Deres endelige Beslutning?

Blunt.

Ja.

Flet-

Fletcher (springer op).

O hvor skammeligen tage ikke de Feil, som prise Dem for Ædelmodighed! For en Klump Metals Skyld forskyder De hans Søn, der hialp Dem at erhverve det! Min Fader har lært Dem Tieneſten, og Deres Datter er for god til mig? Farvel!

Blunt.

De bliver her dog vel til Middag?

Fletcher.

For Jennys Skyld. (Han gaaer).

Blunt (allene).

Pyh! hvad min Værdighed giorde mig heed om Ørene! Man føler det dog strax, naar man beklæder et Sted, som ikke er os anviist. Det er det første Bedragerie, jeg veed med mig selv; men jeg maatte jo opfylde min Pligt mod min Herre. Som Mylord kunde jeg vise ham af, men som Blunt ikke, og han er alt for fattig for Jenny; hun kan giøre en langt større Lykke. Naar jeg beretter Mylord, at han betinger sig, at Jenny skal vente paa ham i fire Aar, saa lader han ham vist seile af; og vil han ikke, saa er han her endnu, derfor bad jeg ham blive. — Det er sandt, Jenny kunde giøre dette smukke Menneskes Lykke, og efter hans Sigende saa har hans Fader fortient det af Mylord; — men kommer sligt vel i Betragtning nuomstunder?

(Han gaaer ud igiennem samme Dør som Heckingborn).

Ende paa den Anden Akt.

Tre=

Tredie Akt.

Første Scene.

Lady Dorſet. Beagelſted.

Lady.

Dersom De har mindſte Agt for mig, Mylord! saa reiſer De ikke fra os, førend jeg har talt med min Broder; thi ſiden De ikke vil ſige hvad der er foregaaet imellem Dem, saa maae jeg ſee til at faae det at vide af ham, og saa haaber jeg ſnart at faae det bilagt.

Beagelſted.

Det ſkulde giøre mig ondt at volde Dem Møie for intet; men da jeg allene fortier Tildragelſen af Agt for Deres Broder, saa vil han vel neppe ſelv aabenbare den. Den er ham til al for ſtor Skam.

Lady.

Men hvad kan det dog være?

Beagelſted.

Lad det være Dem nok, Mylady! at alting ſkal være evig forglemt hos mig, saaſnart jeg er kommen herfra, og at intet ſkal udſlukke de Følelſer af Venſkab og Høiagtelſe, ſom jeg bær for Dem.

Lady.

Koſter det Dem da ikke mere end ſaa, at ſlaae Jenny af Deres Tanker?

Beagel-

Beagelsted.

Jeg elsker Jenny; men min Kierlighed er ikke af det Slags, der allene higer efter den Elskedes Besiddelse. Jeg attraaer hendes Lyksalighed, og vilde opofre alting for den.

Lady.

Og kan for hendes Skyld ikke bære over med en tungsindet Faders Overilelse, da hans Sygdoms Bekymrethed endog fører Vrantenhed og Utaalmodighed med sig.

Beagelsted.

Ak Mylady! dersom — Men vil De tillade mig at tale et Øieblik med Jenny under fire Øine, saa skal maaskee, at jeg efter denne Samtale udbeder mig Deres Hielp til at hæve Misforstaaelsen imellem Deres Broder og mig.

Lady.

Gierne, Mylord! Hun skal strax være her.

Anden Scene.

Beagelsted (allene).

Det er kun Mistanke, der forblinder Øinene; da nemmen da denne Last er langt fra mig, saa kan det ikke dog hverken være den, der i Jennys frygtsomme Øiekast har nægtet mig læse hendes Ømhed for Fletcher.

Tredie Scene.

Beagelsted. Jenny.

Jenny.

Jeg hørte en ubehagelig Tidende af min Tante. Vil De allerede forlade os? Har da min Fader saa meget høit fornærmet Dem?

Beagel-

Beagelsted.

Det er mere Dem, Miß, end Deres Fader, der forbinder mig til at drage herfra. Maaskee har hans ubegribelige Forhold hindret vores Ulykke.

Jenny (frygtsom).

Hvorledes det?

Beagelsted.

Det være langt fra, Miß! at jeg skulde ville gisre Dem Bebreidelser. Men hvad bevægede Dem forhen, da jeg saa indstændigen bad Dem at udsse Deres Hierte for mig, til at smigre mig med det søde Haab, at Deres Faders Samtykke kunde hiemle mig Deres Hierte, da De den Tid allerede havde givet det til en anden?

Jenny (skamfuld).

Ak Mylord!

Beagelsted.

Lad denne Forvirring fare, Miß! Det er ikke mere min Lyksalighed, det angaaer, det er Deres egen; ved den besvær jeg Dem at tale reent ud med mig, som Deres sande og oprigtige Ven. Hvad bevægede Dem forhen til at give mig et falskt Haab?

Jenny.

Min Uerfarenhed, Mylord! Jeg vidste ikke selv at gisre Rede for mit Hiertes Bevægelser; jeg troede, at det vilde kun koste mig lidet at dæmpe de Følelser, som Fletcher havde opvakt hos mig, og maaskee var det ogsaa skeet, dersom de smigrende Forestillinger vare blevne opfyldte, som man foreviste mig.

Beagelsted.

Og hvori bestode de?

Jenny.

Jenny.

I at forskaffe min Fader sin Roelighed og Munterhed igien, og giøre Dem lykkelig, Mylord; Dem, for hvilken jeg bær saa sand en Agt og saa ømt Venskab, og hvis Fortieneſter bleve viſte mig i al deres Glands.

Beagelsted.

Af hvem, Miß? Af Deres Venskab for mig?

Jenny.

Af min Tante. O Himmel! hvilken Ild, hvilken Følelse laae der ikke i hendes Tale! Hiertet og ikke allene Forstanden giorde hendes Beskrivelse; den giorde saa heftig en Virkning hos mig, at jeg næsten misundte hende de Indtryk, Deres Fortieneſter havde giort i hendes Barm. Jeg ønskede at føle som hun, og bildte mig ind, at jeg giorde det.

Beagelsted.

Og nu veed De, at De tog Feil. Men hvad lærte Dem det?

Jenny.

Først Fletchers Fortvivlelse, og dernæst, at den Misforstaaelse, som kom imellem Dem og min Fader, ikke var mig saa smertelig som den haarde Afviisning, han gav Fletcher.

Beagelsted.

Saa at De allene kan blive lykkelig ved ham?

Jenny.

Der er nu ikke mere at tænke paa; min Fader sætter sig imod vores Foreening, og hans Villie er min Lov. Men intet formaaer at udrydde Fletchers Billede af mit Hierte; det kommer til at følge mig saa

længe jeg lever, maaskee til en Straf, fordi jeg ikke vaagede nøiere over mine Følelser.

Beagelsted.

Jeg er Dem uendelig forbunden for den Fortroeslighed, De her har bæret mig med; og for at blive den værdig vil jeg nu gaae hen og søge Deres Tante.

Jenny.

Vil De ikke behage at blive her, saa vil jeg bede hende komme ind til Dem, som hun befalede mig.

Fierde Scene.

Beagelsted (allene).

Hvilke mange Forestillinger har ikke denne Samtale opvakt hos mig! Skulde Lady Dorset føle mere end Venskab for mig? Skulde de Afviisninger, hendes Friere fik, og som bevægede mig til at vende mine Tanker til Jenny, grunde sig paa hendes Partiskhed for mig? Ak! hvis saa er, hvor meget har jeg da ikke Heckingborns Grovhed at takke! Og hvor manges Lykke kan ikke den blive en Anledning til!

Femte Scene.

Beagelsted. Lady Dorset.

Lady.

Nu, Mylord! skal jeg tale med min Broder?

Beagelsted.

Om De vil have den Godhed, Myladv. De allene er i Stand til at fornye vores gamle Venskab.

Lady.

Der er intet i Verden, jeg saa gierne paatager mig, som det.

Beagelsted.

Men vil De ogsaa paa Deres Side bidrage alt hvad De formaaer til at befordre Forliget?

Lady.

Ja! det forsikrer jeg Dem.

Beagelsted.

De veed ikke, Mylady, hvor meget De lover der.

Lady.

Deres Tvivl er meget ugrundet; thi De kan være vis paa, at det vil koste mig meget mindre end De tænker. Han fortryder sikkert allerede selv sin Overilelse, og ønsker at gjøre alting godt igien, ved at give Dem Jennys Haand.

Beagelsted.

Den kan jeg ikke tage imod.

Lady.

Hvordan?

Beagelsted.

Min Samtale med Miß har lært mig at kiende mit Hiertes Tilstand; hun er ikke den, som har den mindste Ret til det.

Lady.

Forklar Dem nøiere, Mylord! Jeg begriber slet intet heraf.

Beagelsted.

Min Uroelighed, naar jeg var nogle Dage herfra, min inderlige Længsel efter at komme her igien, og min Ulyst, naar jeg skulde tage bort, lærte mig, at mit Hierte var her. Jeg troede, at det var Miß der havde benestret sig det; men den Ligegyldighed, med hvilken jeg nu hørte hende tilstaae, at hun havde givet mine Lidenskaber sit, overtydede mig om, at det var hendes elsk-

værdige Tante, som besad ganske og aldeles det Hierte, jeg her for hendes Fodder tilbyder hende, tilligemed min Haand. De har nu selv, fortræffelige Mylady! giort Dem forbindtlig til at giøre alt, hvad der staaer i Deres Magt, til at forlige mig med Deres Broder. Deres Haand er det eeneste Middel dertil; den formaaer at giøre vort Venskab ligesaa varagtigt, som den vil giøre min Lyksalighed. Afslaaer De mig da denne dyrebare Haand?

Lady.

Mylord! jeg er saa forvirret og forundret, at jeg ikke veed hvad jeg skal sige. Bedrager De Dem ikke selv?

Beagelsted.

Nei! nu ikke; og til et Beviis derpaa beder jeg Dem paa det indstændigste, at arbeide tilligemed mig paa, at foreene Jenny med Fletcher.

Lady.

Ak Mylord! det er umueligt, at søge at foreene sin Elskedes Ønsker paa sit eget Hiertes Bekostning.

Beagelsted.

Tør jeg tilegne mig alt det smigrende, denne Tanke kan have for mig?

Lady.

Maaskee. Men betænk, hvor latterligt det vilde forekomme Verden, at bytte Broderdatteren bort for Fasteren.

Beagelsted.

Alt det Latterlige, der er i, falder bort, saasnart Fasteren kun er sex Aar ældere. Det er desuden ikke Verdens Tanker, men Deres Haand og Hierte, som kan giøre min Lykke.

Ladrigan

Lady.

Hvor sødt er det ikke at bidrage noget til den, allerhelst naar man er vis paa, at sætte sin egen Lyksalighed paa saa fast en Fod, som min bliver herved.

(Hun giver ham sin Haand).

Beagelsted (kysser den).

Uskatterlige Gave!

Lady.

Kom og lad os bringe Jenny denne uventede Tidende, og forlindre hendes store Tab ved Forsikringen om, at arbeide paa hendes Vel.

Siette Scene.

Heckingborn

(kommer ind af en anden Dør og gaaer meget tankefuld op og ned).

Hvor øde er ikke Verden, naar man søger det, man ikke kan finde! — Den, der har Rigdom, kan faae Alting, siger Daaren. — Alting! og det Nødvendigste kan han ikke skaffe sig: Roelighed og Helbred. — Hvad er det da, som den Rige har forud for den Fattige? En stor Hærskare af Hyklere, Dienere og Misundere.

Syvende Scene.

Heckingborn. Blunt.

Blunt (meget glad).

Jeg ønsker Deres Velbaarenhed til Lykke! Himmelens Velsignelse flyder ned paa Dem, og erstatter Dem hvilken en Velgierning, den Elendige nyder, tusende Fold.

Heckingborn (utaalmodig).

Hvad er der? Hvad er der?

Blunt.

Skibet, som Deres Velbaarenhed for tre Aar siden betroede til Kaptain Bates, er kommen lykkelig paa Rheden, beladt med umaadelige Rigdomme. Kaptainen er her selv for at give Dem en fuldstændig Beretning derom. Maae han komme ind?

Heckingborn (vranten).

I Morgen.

Blunt.

Men dersom Deres Velbaarenhed ikke vil blive vred, saa maae det gisre ham meget ondt at giemme saa glædelig en Tidende til i Morgen. Kunde De ikke skienke ham et Øieblik?

Heckingborn (heftig).

I Morgen. (Blunt vil gaae).

Heckingborn.

Hør engang! Saa er den, som han talte med, ingen Mand for min Datter?

Blunt.

Efter mine Tanker. Det er et ungt Menneske, som ved Deres Navn og Værdighed vil sætte sig i Anseelse, og som udbeder sig fire Aars Tid til — Men De kan endnu faae ham selv i Tale, om De vil.

Heckingborn.

Gaae nu.

Ottende Scene.

Heckingborn (allene).

Nyt Snavserie! — Nye Uhelligheder af den mig blinde Lykke! Hvor mangen en Kiøbmand, hvis hele Vel-

Velfærd beroer paa hans Skibs Ankomst, vrider ikke i dette Øieblik sine stræbsomme Hænder over dets Forliis, og seer sig og sin hele Familie bragt til Bettelstaven! Og jeg! jeg, som dette glimrende Muld er en Plage for, jeg faaer mit Skib velbeholden hiem! — O du, som man kalder Lykken, hvad er du dog en latterlig og urimelig Ting! Du trænger dig ind paa dem, som du ikke er velkommen, og bliver fra dem, som længes efter dig. Men ved den slette Priis, du veed at sætte paa dig selv, bliver du saa foragtelig, at man anseer den for en Nar, som giør sig til af dig.

(Han bliver Jenny vaer, og vil gaae).

Niende Scene.

Heckingborn. Jenny.

Jenny.

O min Fader! tøv dog et eneste Øieblik!

Heckingborn.

Hvad vil du?

Jenny.

Vinde Deres Kierlighed igien, om det er muelig ligt. Jeg har tabt den, uden at vide hvorved; jeg forstyrrer Deres Roelighed, uden at have det mindste at bebreide mig. Min Tante sagde mig, at De gierne vilde see mig givt, og jeg underkastede mig Deres Valg med Hengivenhed. Begge de to, som har begiert mig, har De givet Afslag; jeg har ikke det mindste at indvende derimod, men det falder mig alt for haardt at være Aarsagen til Deres Kummer. Vælg mig derfor hvilken Mand De vil, og jeg er villig til at give min Haand, for at befordre Deres Roelighed.

Heckingborn.

Naar Beagelsted vil gaae fra sine Vilkaar, saa skal han blive din Mand. Den anden er en Spyttegisg, der agter at svinge sig i Veiret ved dig, og hvis Frierie gisr baade dig og mig Skam.

Jenny.

Jeg vil aldrig tenke paa ham, naar De ikke finder det for godt; men med Beagelsted er det reent ude, thi han ægter min Tante.

Heckingborn.

Din Tante! — Hvad er du da værd, Tos, naar din Tante foredrages dig? — Intet, slet intet. — Jeg bliver ikke af med dig, uden ved at give dig til een, hvis Attraae staaer til mit Pengeskrin; en Nar, som jeg har Skam af.

Tiende Scene.

Jenny. Lady Dorset. Beagelsted.

Jenny.

Hvad er jeg dog ikke ulykkelig! Jeg gisr Vold paa mit eget Hierte; jeg bringer den ømmeste Elsker til Fortvivlelse, og dog —

Lady.

Fik du din Fader i Tale, Jenny?

Jenny.

Ja. Jeg fandt ham her, men saa vred paa mig, at jeg ikke oftere tør vove at komme ham nær. Den arme Fletcher skieldte han ud for en Spyttegisg, der vovede at begiere mig.

Beagelsted

Beagelsted.

Naar han lærer at kiende ham nøiere, vil den Tanke snart forgaae. Men hvor er Fletcher? Jeg har søgt ham overalt?

Jenny.

Jeg veed ikke. Jeg talte sidst med ham i Haugen; jeg bad ham ikke mere at forurolige mig, siden han ikke kunde faae min Faders Samtykke, hvorpaa han bød mig et evigt Farvel, som gjør mig overmaade bekængstet for ham.

Lady.

Kom og lad os see til at finde ham, og frygt kun ikke; de Forelskedes Evighed varer kun et Par Minuter.

Ellevte Scene.

(Skuepladsen forestiller en Skov, hvorigiennem der løber en Søe).

Heckingborn. Fletcher.

(Heckingborn kommer ind med et mørkt Aasyn, og gaaer lige til Vandet uden at see sig om; Fletcher kommer strax efter, men med saa hurtige Skridt at han løber Heckingborn forbi og støder ham paa Armen.)

Heckingborn.

Hold! Der er jo Plads nok, min Herre, uden at De behøver at rende mig omkuld.

Fletcher.

Anseer De det for en Fornærmelse, min Herre! saa har De der min Kaarde til at afstoe den i mit

Blod; jeg dør ligesaa gierne for Deres Haand, som jeg springer i Vandet.

Heckingborn.

Vil De springe i Vandet?

Fletcher.

Ja, paa Dieblikket.

Heckingborn.

Jeg med.

Fletcher.

De med?

Heckingborn.

Ja! men jeg finder det besynderligt, at De har samme Forsæt.

Fletcher.

Hvorfor? Er jeg ikke saavel Herre til at giøre og lade hvad jeg lyster som De?

Heckingborn.

Den Ret giør jeg Dem ingenlunde stridig; men jeg finder Dem for ung.

Fletcher.

Ligesom en ung ikke saavel kunde drukne sig, som en gammel! Mon jeg er mindre ulykkelig fordi jeg er ung?

Heckingborn.

Hvori bestaaer da Deres Ulykke?

Fletcher.

I at have mistet alting. Og siden Vandet har opsluget alt mit, saa skal det nu faae mig selv med, og befrie Jorden fra en unyttig Byrde.

Heckingborn.

De har mistet alting? Og det kalder De Ulykke? — Hvor glad skulde jeg ikke være, dersom jeg var i Deres

Deres Sted! Jeg vil af med Livet, fordi jeg har for meget, fordi min Formue er mig en Plage; og fordi jeg ikke paa anden Maade kan blive den qvit end ved Døden, saa skal Vandet opsluge mig, til Trods fordi det har bragt mig nye Ulykker ved nye Rigdomme. Men De — ha, ha, ha! det' havde jeg ikke troet, at lee mere i denne Verden! — De miskiender Deres egen Lykke, og berøver sig Livet. Ha, ha, ha! det er alt for latterligt.

Fletcher.

Ikke halv saa latterlig som Deres Aarsag. Det er jo meget let for Dem at blive roelig, De behøver jo kun at give Deres Rigdom bort; men det er ikke saa let at raade Bod paa min Fortred. I Sandhed, min Herre! De volder mig samme Fornøielse som jeg Dem: De bringer mig imod al Formodning til at lee engang endnu; ha! ha! ha! at giøre Ende paa sig selv for man har for meget! ha, ha, ha! det er alt for latterligt.

Heckingborn (med Foragt).

Dersom De vidste, hvor intet betydende Rigdomme ere, saa loe De ikke.

Fletcher.

Det veed jeg tilfulde; og Forliset af min Formue havde heller aldrig bragt mig til slig en Beslutning, naar den ikke berøvede mig en Skat, som fuldkomdgiorde al min Lyksalighed; og dette Forliis koster mig Livet.

Heckingborn.

Jeg har kiendt alt det, man kalder Lyksalighed, men ikke fundet nogen deri.

Flet-

Fletcher.

Har De kiendt Kierligheden?

Heckingborn.

Kierligheden? — Ja! men ikke som en Lyksalighed.

Fletcher.

O! kiendte De hende, som jeg elsker, saa vilde De blive overtydet om det modsatte. Havde jeg kunnet faae hende, saa havde jeg været det lyksaligste Menneske paa Jorden; men Forliset af min Formue gior mig det umueligt. Hendes Fader er riig, umaadelig riig, men fordi jeg ingen Guldbynger har at legge til hans, saa nægter han mig sin Datter.

Heckingborn.

Det er en Nar!

Fletcher.

Et Umenneske!

Heckingborn.

Altsaa mangler Dem allene Formue til at faae Deres Elskede?

Fletcher.

Intet andet.

Heckingborn.

Nu, saa skal De ikke heller drukne sig. De skal faae saa meget af mig, at Deres Svigerfader skal være tilfreds. Det Skib, som jeg til min Fortred fik velbeholden hiem i Dag, skal være Deres — der er desuden nok til min Datter. Men lad det tillige være Dem sagt, at man aldrig maae tænke paa at tage Livet af sig selv, førend man er vis paa, at man ikke kan blive lykkelig. Havde De kommet til mig, saa havde De nu længe siden været roelig.

Flet-

Fletcher.

Havde jeg kun vidst at finde Dem! Men kan man vel forestille sig, at der er saa ædelmodig en Mand til i Verden, naar man seer slige haarde Siele, som min Elskedes Fader?

Heckingborn.

Den Mand, som nægter et Menneske sin Datter fordi han ingen Midler har, maae slet ikke vide hvad Roelighed er. Jeg vilde holde mig meer end lykkelig, om jeg kunde give min Datter bort paa Vilkaar, at den, der tog hende, skulde tage hele Byrden af mine Forretninger med. Hvem er det Dummerhoved?

Fletcher.

Lord Heckingborn!

Heckingborn (hidsig).

Heckingborn?

Fletcher.

Ja, min Herre!

Heckingborn.

Og det er De uforskammet nok til at paastaae?

Fletcher.

Ja, hvorfor ikke, naar han har selv sagt mig det?

Heckingborn.

Kiender De ham?

Fletcher.

Det følger jo af sig selv, da jeg har talt med ham i Dag.

Heckingborn.

Hvad sagde han da til Dem?

Fletcher.

At jeg var intet anstændigt Partie for hans Datter.

Heckingborn.

De er en uforskammet Krabat. De seer Heckingborn i mig; tør De endnu paastaae, at have faaet sligt et Svar af mig?

Fletcher (studser)

Nei, ikke af Dem! men af Heckingborn.

Heckingborn.

Vil De da trette mig af, at jeg ikke er den, jeg er? De er en Bedrager.

Fletcher.

Det kan jeg beviise anderledes. Jeg har spiist ved Mylord Heckingborns Taffel til Middag, tillige med min elskede Jenny, Lady Dorset, hendes Tante, og Lord Beagelsted. Heckingborn gav først Beagelsted og siden mig Afslag paa hans Datter. Jeg har talt Ansigt til Ansigt med ham; men det var ikke Dem. Beviis mig allene den Billighed, og sæt Deres Død en Time længere ud, saa skal De blive overbeviist om det jeg siger.

Heckingborn.

De har i Dag begiert min Datter?

Fletcher (fortrydelig).

Ikke Deres Datter, men Heckingborns.

Heckingborn (heftig).

Jeg er Heckingborn, i Pokkers Skind og Been!

Fletcher.

Gid det var saa vel, at De var det!

Hecking-

Heckingborn.

Der har De min Haand paa, at jeg er det;
nem men hvem er De?

Fletcher.

Baron Fletcher.

Heckingborn.

En Søn af Kaptain Fletcher, som engang kom
gim mig til Hielp imod to Sørøvere, og derved rev mig
ja ouud af Dødens eller Slaveriets Strube?

Fletcher
(med en frembrydende Glæde).

Ha! De er den sande Heckingborn! Ja, My-
drollord! det var min Fader.

Heckingborn.

En redelig og ærekier Mand!

Fletcher.

O, hvad jeg er lykkelig, at De endnu erindrer
ned dig ham!

Heckingborn.

Jeg glemmer ham vist aldrig. Hvad jeg vidste
nei If Tieneften, det havde jeg ham at takke for; han var
ig nirnin Ven, og den værdigste Mand Jorden kunde eie;
dig tadt hidsig, det er sandt, men af en ædel Tænkemaade.
no ufu kom an, Hr. Baron! jeg giver Dem min Dat-
ni ,ter, men paa Vilkaar, at De skal tage min hele
ormue med; jeg forbeholder mig kun eet Gods, som
i lie eg vil leve paa.

Fletcher.

eg Hvordan! — De lover mig Jenny?

Hecking-

Heckingborn.

Ja! ja! men De hør, De skal tage Midlerne med; der maae ingen Regninger legges mig for til at efterse, ingen Bilæg til at underskrive, ja jeg vil ikke engang høre tale derom. Lover De mig det, saa gaaer jeg tilbage med Dem.

Fletcher
(uden for sig selv).

Hvad Tak er jeg Dem ikke skyldig! — De giver mig Jenny? Ah! jeg dør vist af Glæde!

Heckingborn.

Nei, nei, gisr for alting ikke det! thi saa var jeg ligesaa ilde faren som forhen. Lev i mange Aar, og om det er mueligt meget lykkelig med min Datter, saa gisr I mig Glæde.

Tolvte Scene.

De Forrige. Blunt.

Blunt.

O Himmel! der er han! Ak Mylord! hvad har De i Sinde? Lady er halv død af Angest; vi søge Dem overalt og saa mange vi ere. Mylady vilde hente noget i sit Kammer, og fik Die paa Brevet, hvori De berettede, at De vilde gisre Ende paa Dere Dage. O kom dog med os!

Heckingborn.

Ja, Blunt, jeg gaaer tilbage.

Fletcher.

Det var ham, jeg talede med. Hvor torde hand give sig ud for sin Herre?

Blunt.

Blunt.

For at tiene ham des bedre.

Heckingborn.

För megen Nidkierhed giør ofte Skade. Han skulde havde tient mig bedre, naar han havde sat den nedrige Forbeel tilside, og forebragt mig Sagen som den var.

Trettende Scene.

Lady Dorset. Jenny. Beagelsted. De Forrige.

(De komme løbende ind, og i det de see Heckingborn, flye de hen til ham.)

Lady og Jenny (paa eengang).

Min Broder! Min Fader!

Beagelsted.

Mylord! hvad vil De giøre?

Heckingborn

(tager Fletchers Haand og legger i Jennys).

Give min Datter til Baron Fletcher og (til Blunt) nim 11 min Formue oven i Kiøbet; og til en Straf, for ind man har skuffet os begge, skal han blive hos ham og forvalte hans Formue, som han har giort hos mig.

Jenny

(kysser sin Faders Haand).

Hvor inderlig glad er jeg ikke, ved at see min Mi ønsker roelig!

Heckingborn (til Beagelsted).

Jeg afslog Dem kun min Datter, fordi De ikke vilde tage imod mine Midler.

Beagelsted.

Hvem kunde vel falde paa slig en Aarsag? Men havde De den Tid forklaret sig nøiere, saa var der bleven mindre Personer lykkelige, end som nu.

Lady.

For den eene tør jeg svare.

Beagelstëd.

Og jeg for den anden.

Heckingborn (til Fletcher):

Nu seer De jo dog, at det var for tidlig for Dem at springe i Vandet?

Fletcher.

Og for Dem med, min Fader! Vilde kun alle Tider den, som har for meget, deele med den, der har for lidet, saa bleve alle roelige og glade!

Nanine,

eller

Manden uden Fordomme.

Komedie i tre Akter,

oversat af Fransk

efter Hr. Voltaires

Nanine, ou l'homme sans prejugé.

Personerne.

Grev Olban, en Herre, der lever paa sit Gods.

Baronesse Uhme, beslægted med Greven, hovmodig, arrig og meget vanskelig at komme til rette med.

Grevinden af Olban, Grevens Moder.

Nanine, et ungt Fruentimmer, opdraget i Grevens Huus.

Phillip Hombert, en Bonde.

Frantz Bøhm, Grevens Gærtner.

Haagen,
Jochum, } Grevens Tienere.

Handlingen gaaer for sig paa Grevens Slot.

Første Akt.

Første Scene.

Greven. Baronessen.

Baronessen.

Det er meget nødvendigt, min Hr. Greve, at De lader mig faae Deres Meening reent ud at vide; hverken Deres eller mit Hierte er uerfaren: De er just fri, og allerede i to Aar Enkemand; omtrent ved samme Tid nød jeg den Ære, at blive Enke. Vor Proces, der var saa fortredelig, og skikkede sig saa lidet for os begge, blev begravet med min Mand.

Greven.

Alle Processer ere mig utaalelige.

Baronessen.

Men er jeg ikke ligesaa afskyelig, som Processerne?

Greven.

Hvem? De, naadige Frue?

Baronessen.

Ja! jeg. Vi have været fri i tö Aar; vi ere beslægtede; vi boe tilsammen; Blodet, Smagen og Fordele forbinde os.

Greven.

Fordeele? Siig ikke det.

Baronessen.

Jo, min Herre! jeg maae sige det, endskiønt det smerter mig. Jeg seer alt for vel, at Deres ubestandige Sind ikke betragter mig anderledes, end Deres Paarørende.

Greven.

Jeg troer dog ikke, at have Ansеende til at være saa flygtig.

Baronessen.

De har Ansеende til, at ville bryde Deres Løfte.

Greven (sagte).

Ah!

Baronessen.

De veed, at den evigvarende Proces, som min Mand førte med Dem, angaaende mine Rettigheder, ophører, ved at giøre begges Ret fælles, ved et Ægteskab, som Tilbøielighed havde knyttet. Deres Løfte binder Dem til mig, og desuagtet opsætter De det Dag fra Dag; og enhver Opsættelse er en Fornærmelse.

Greven.

Jeg venter min Moer —

Baronessen.

Hun gaaer jo i Barndom!

Greven.

Jeg ærer, jeg elsker hende.

Baronessen.

Jeg ikke! Men De venter sikkert ikke efter noget gen, for at tilføie mig en Forhaanelse, jeg bør falde i Forundring over. Troeløse! Uerkiendtlige!

Greven.

Greven.

Hvoraf reiser denne Vrede sig? Hvem kan have forebragt Dem sligt?

Baronessen.

Hvem! De — De selv — Deres Talemaader — Deres ligegyldige Væsen — med eet Ord, Deres hele Opførsel, som fornærmer mig, som er mig saa uforedragelig og anstødelig i mine Øine. Forsvar Dem bedre, min Herre! eller hav mindre Uret. Seer jeg ikke den nedrige, den skammelige og uanstændige Tilbøielighed, der behersker Dem? Hvordan? for det nedrigste, det foragteligste Kreaturs Skyld, bedrager De mig?

Greven.

Nei! jeg bedrager aldrig; min Tænkemaade forbyder mig al Forstillelse. De havde mit Løvte, De havde vidst at behage mig, og jeg haabede at finde det igien i Dem, som Himlen havde berøvet mig: at jeg paa dette lykkelige Tilflugtssted skulde i Fred nyde de søde Frugter af et kierligt og roeligt Baand; men De arbeider selv paa, at bryde det. Jeg har ofte sagt Dem, at Kierlighed har to Kogere, hvoraf det enes Pile indskyder en sød Lue, hvis Ømhed udbreder Fred og Roelighed i Sielen, giør Tilbøieligheden reenere, og vor Tænkemaade, vor Ømhue, vore Fornøielser overmaade rørende. Det andets derimod er opfyldt med de grumme Pile, der udbreder Mistanke, Stridigheder, der ere Sindet modbydelige, og giøre Hiertet lunkent, som forvandler Heftigheden til Keedsommelighed. Disse Pile betiener De sig af mod os begge, og vil dog være elsket!

Baroneſſen.

O ja! jeg har Uret — naar De river Dem løs, ſaa faaer jeg bære Bebreidelſerne; jeg bør taale alle Deres ſmukke Foretagender, og Deres urimelige Sammenligninger. Hvad har jeg da giort, der kunde berøve mig Deres Hierte? Hvad kan man bebreide mig?

Greven.

Deres vrede Sind! Vær forviſſet om, naadige Frue! at Skiønhed behager kun Øinene, men Fromhed og Tækkelighed indtager Sielen.

Baroneſſen.

Men De, De er ſtedſe from og artig!

Greven.

Jeg? Nei! jeg har ogſaa mine Feil, og af den Aarſag, naadige Frue! maae jeg have en Kone, der kan bære over med mig, hvis Ømhed og Fromhed er villig til at give efter, og ſom ſøger at forlige mig med mig ſelv, og at rette mine Feil, uden at tage denne bydende Tone, og herſke over mig paa en tyranniſk Maade. Jeg vil elſke, men ikke være Slave; og det var alt det, Deres Stolthed kunde giøre af mig. Jeg har Feil, men Himlen gav os Koner, for at de ſkulde forbedre vore Hierter, forſøde vore Bekymringer, befordre vor indvortes Roelighed, og forbedre os; dertil beſtemte Forſynet dem; og jeg for min Part giver en tækkelig Hæslighed Fortrinet for en ſtolt og arrig Skiønhed.

Baroneſſen.

Vel taelt, Forræder! De paaſtaaer, at naar De fornærmer, beſpotter og fornedrer mig, ſaa ſkal jeg af en utidig Høflighed tilgive Dem Deres ſkammelige og

og daarlige Kierlighed, og at et falskt Skin af Stolthed skal i mine Øine være en Undskyldning for Deres nedrige Hierte.

Greven.

Hvorledes, naadige Frue?

Baronessen.

Ja! den unge Nanine er Aarsagen til alle mine Feil. De lader Dem lede af et Barn, af en Tienestepige, en Bondetøs, som min uforsigtige Omhue har opklækket, og Deres lettroende Moders Medynk har draget ud af Eiendigheders Skiød. De skifter Farve!

Greven.

Jeg? — Jeg under hende alt Godt.

Baronessen.

Nei! De elsker hende, det er jeg overbeviist om.

Greven.

Nu vel. Dersom jeg elsker hende, naadige Frue! saa vær forvissет om, at jeg vil være min Kierlighed offentlig bekiendt.

Baronessen.

Kunde De giøre det?

Greven.

Tilforladelig.

Baronessen.

Turde De uden mindste Undseelse sætte al Velanstændighed, al Deres Værdighed til Side, beskæmme Deres Stand, og trodse Æren ved den Beskæmmelse, Deres betagne Sandser paaføre Dem?

Greven.

Nei! siig at trodse Fordomme. I hvad andre end troe, saa tager jeg aldrig Forfængelighed an for Æren. De finder Behag i Pragt, De sætter Høihed

i et Vaaben, og jeg søger den i Hiertet. Et veltænkende Menneske, som forener Mod med Beskedenhed; og Skiønhed, ledsaget af Dyd og Forstand, ere, uden Midler, uden Herkomst, og uden alle forfængelige Titler, de fornemste Mennesker i mine Øine.

Baronessen.

I det mindste maatte De dog være af god Adel. En foragtelig studeret Person, en ubekiendt ærlig Mand, skulde De for en ringe Dyds Skyld antages med de samme Æresbevisninger hos Dem, som en Person af Stand?

Greven.

Dyden tilkommer Fortrinet.

Baronessen.

Denne daarlige Ydmyghed er utaalelig. Skylder man da sin Rang slet intet?

Greven.

At være en ærlig Mand er det man skylder —

Baronessen.

Det Blod, der flyder i mine Aarer, forlanger en høiere Titel.

Greven.

Den er meget høi; den kan byde det Almindelige Trods.

Baronessen.

Altsaa ere Værdigheder intet i Deres Øine?

Greven.

Nei, det er ikke min Meening; men jeg agter Mennesket i Almindelighed efter dets egen Værd.

Baronessen.

De er gal. Hvordan? Det Almindelige? Sædvanen —

Gre-

Greven.

Sædvanen bør en viis Mand foragte. Jeg retter mig efter dens Befalinger i min Klædedragt, men ikke i min Tænkemaade. Man skal være Menneske, og vise i sin Smag og Tænkemaade en fornuftig Siel. Skal jeg forespørge mig som en Tosse, hvad jeg skal skye, søge, rose, eller laste? Hvad? Andre skulde bestemme mit Foretagende? Nei! dertil har jeg Fornuften; den er min Anfører og min Mode. Abekattens Væsen er at efterabe, men Menneskets bør handle efter sit Hierte.

Baronessen.

Det kalder jeg at tale som et fornuftigt og frit Menneske! Gaae, gaae! elsk Deres Bøndertøser, ædle og høie Hierte! Bliv en lykkelig Medbeiler af Birkeskriveren og Skoleholderen, og vedligehold saaledes Deres Families Værdighed.

Greven.

Retfærdige Himmel! hvad skal jeg giøre!

Anden Scene.

Greven. Baronessen. Frantz Bøhm.

Greven.

Hvad vil du?

Fr. Bøhm.

Det er Deres Urtegaardsmand, naadige Herre! som kommer med en meget ydmyg Begiering til Deres Naade.

Greven.

Min Naade? Nu vel, Frantz Bøhm, hvad fattes dig?

Frantz

Fr. Bøhm.

Men — det er intet andet, end at jeg vilde gifte mig, dersom De ikke vilde tage det ilde op.

Greven.

Gierne. Dette Forsæt staaer mig ret vel an, og jeg skal være dig behielpelig hvori jeg kan. Jeg seer gierne, at man gifter sig. — Er Kiæresten smuk?

Fr. Bøhm.

Jo, jo! det troer jeg; det er ret en Lækkerbisken.

Baronessen.

Og hun elsker Frantz Bøhm?

Fr. Bøhm.

Tilforladelig.

Greven.

Siig os da, hvad denne guddommelige Skiønhed hedder?

Fr. Bøhm.

Det er —

Greven.

Nu hvem?

Fr. Bøhm.

Det er den skiønne Nanine.

Greven.

Nanine?

Baronessen.

Ah godt! Jeg skal ikke sætte mig mod slig en Kierlighed.

Greven (sagte).

Himmel! hvor dybt fornedres jeg ikke — dog nei! det kan jeg ikke blive.

Fr. Bøhm.

Jeg troer, at dette Partie staaer Herren ret vel an.

Gre-

Greven.

Uforskammede! du siger hun elsker dig?

Fr. Bohm.

Om Forladelse.

Greven.

Har hun sagt, at hun elsker dig?

Fr. Bohm.

Men — ikke just saa ganske og aldeles; hun har allene ladet mig forstaae, at hun har nogen Godhed for mig. Hun har over hundrede Gange med saadan en mild, sød og fortrolig Røst sagt til mig: kiere Urtegaardsmand! lille gode Frantz Bøhm! kom og hielp mig at giøre en deilig Bouquet af Blomster til Herren, lit til vores elskværdige Herre; og derpaa giorde hun denne Bouquet med saadant et rørende og bevægeligt Væsen. Hendes Diekast vare saa forvirrede, saa tankefulde, og en vis Mine — en Mine, som — som — ja — for Pokker, det er jo ganske tydeligt.

Greven.

Gaae kun, Frantz Bøhm. — Hvad! skulde jeg dadelbehage hende?

Fr. Bohm.

Lad nu Sagen ikke komme i Langdrag.

Greven.

Hm!

Fr. Bohm.

Uh! De skal see, hvor den hele Eng ikke skal smelölomstre under mine Hænder! — Men — giv mig dog et Svar. Hvorfor tier De saa reent stille?

Greven.

Ah! mit Sind er alt for opfyldt! — Jeg vil — gaae. — Deres Tiener, naadige Frue! (Han gaaer.)

Tredie

Tredie Scene.

Baronessen. Frantz Bohm.

Baronessen.

Han er saa forlibt som en Nar, det seer jeg tydelig. Men hvordan kan det gaae til? Ved hvad for Tillokkelser, ved hvilke lykkelige Konstgreb har hun kunnet berøve mig hans Kierlighed? Nanine! O Himmel! — hvilket Valg! hvilket Raserie! — Nanine! — Nei! jeg døde af Grænmelse derover.

Fr. Bohm
(kommer tilbage).

Fruen talte om Nanine.

Baronessen.

Uforskammede!

Fr. Bohm.

Er det dog ikke sandt, at Nanine er nydelig?

Baronessen.

Nei!

Fr. Bohm.

Nu lad det da være; men tael et godt Ord for den stakkels Frantz Bohm.

Baronessen.

Hvilket forskrækteligt Tordenslag!

Fr. Bohm.

Jeg har Skillinger. Peer Bohm, som var min Fader, efterlod mig en heel Gaards Avling; hun skal faae det altsammen. Rede Penge, Avlingen, alt hvad jeg eier og eiendes vorder, mit Hierte, min hele Person fra Top til Taae — den hele Frantz Bohm skal høre hende til.

Baro-

Baronessen.

Jeg saae det ligesaa gierne som du, at I havde hinanden. Jeg vilde med den største Fornøielse tiene dig deri; stod det til mig, skulde I have Bryllup i Aften; jeg vilde gierne betale Medgiften.

Fr. Bøhm.

Gode Frue Baronesse! hvad holder jeg ikke meget af Dem! — O hvilken Glæde! Er det mueligt —

Baronessen.

Ah! min Ven! jeg frygter destoværre, at det ikke lykkes.

Fr. Bøhm.

O jo, gode Frue! lad det lykkes — hav den Godhed.

Baronessen.

Gaae! — Himlen give, at hun maatte blive din Kone! Du skal faae nærmere Befaling fra mig.

Fr. Bøhm.

Saa jeg maae haabe det bedste?

Baronessen.

Gaae!

Fr. Bøhm.

Farvel! — Jeg maae endeligen have dette Pigebarn.

Fierde Scene.

Baronessen (allene).

Har man nogen Tid seet slig en Hændelse? Kan nogen tilføies nogen grueligere Forhaanelse? Kan man see sig sat tilbage for et nedrigere Kreatur? Hvad! Greven af Olban sin Urtegaardsmands Medbeiler? Heida!

Heida! kald mig paa Nanine; jeg vil udforske min egen Ulykke. Hvor har hun lært den smigrende Konst, at forføre og vinde et Hierte — den Konst, at antænde og vedligeholde saa hæftig en Ild? Hvor? siger jeg. Ah! i hendes Øine — i den uskyldige Natur. Imidlertid troer jeg dog, at denne uanstændige Kierlighed endnu ikke er lagt for Dagen. Jeg har seet, at Olban tar sin Værdighed i Agt, naar han er hos hende. — Ah! det forøger kun min Smerte! — Der var Haab for mig, dersom han giorde sig mere gemeen med hende; men den Forræder viser al den Omhyggelighed, der følger med en sand Kierlighed. — Der er hun. — Hvilken Marter jeg udstaaer! Hvor handler dog ikke Naturen ubillig ved at begave slige Personer med Skiønhed! Det er en Fornærmelse mod Personer af vores Fødsel. — Kom dog nærmere, Frøken!

Femte Scene.

Baronessen. Nanine.

Nanine.

Naadige Frue!

Baronessen.

Men er hun da saa deilig? Disse store Øine sige jo slet intet. Men — dersom de har sagt: jeg elsker — Ah! det er ude med mig! Men jeg maae fatte mig. — Kom hid!

Nanine.

Jeg kommer her for at høre hvad Fruen har at befale.

Baro-

Baroneſſen.

I har ret godt lært at lade Folk vente. — Kom I dog bedre hid. See engang, hvor hun ikke er klæd! Hvilken Pynt! Den er ikke for et Kreatur, ſom I.

Nanine.

Det er ſandt; og jeg forſikrer Dem ved den Ærbødighed, jeg er Dem ſkyldig, at jeg meere end een gang har bluedes ved at betragte mig ſelv. Men det var Virkningen af den Godhed, De bar for mig, og denne Godhed er ſtedſe dyrebar for mig. De har ſelv værdiget mig ſaa ſtor en Omhue, at De har fundet den nogen Fornøielſe i at pynte mig. Huſk paa, hvor kier jeg har været Dem, og at mine Klæder ikke har forandret min Tænkemaade. Kan De da, naadige Frue! ydmyge et underdanigt Hierte, der aldrig ſkal forkiemme ſig ſelv.

Baroneſſen.

Tag mig den Læneſtoel! — Jeg brænder af Harme: — Hvor kommer I fra?

Nanine.

Fra mit Kammer, hvor jeg ſad og læſte.

Baroneſſen.

I hvilken Bog?

Nanine.

En engelſk Bog, ſom der er givet mig.

Baroneſſen.

Hvorom handler den?

Nanine.

Den er meget rørende. Forfatteren paaſtaaer, at alle Mennesker ere Brødre, at de fødes hinandens Lige. Jeg troer det maae være en Indbildning; jeg kan ikke troe, at ſlig en Liighed kan have Sted.

Baronessen (sagte).

Hun troer det snart. — Hvilken Forraad af

Forfængelighed! — Tag mig mit Skrivertøi.

Nanine.

Jeg skal strax bringe det.

Baronessen.

Bliv her. Lad mig faae noget at drikke.

Nanine.

Hvad befaler De?

Baronessen.

Intet. — Tag mig min Vifte — gaae bort — — f

søg efter mine Handsker — lad blive — gaae kun — — n

bliv her — kom nærmere — tag jer vel vare for at n

bilde jer ind, at J er deilig. —

Nanine.

De igientager denne Formaning saa ofte, at

jeg endog i Grunden var forfængelig; dersom Egen

kierlighed havde fordærvet mit Hierte, saa havde jeg

Deres Omhue at takke, at jeg blev helbredet for den

Baronessen.

Hvor taer hun alt det fra, hun siger? — Hvo

hader jeg hende ikke! — Hvad! baade deilig og vittig

(Med Bitterhed) Hør mig! jeg har baaret Godhed fo

jer fra Barndommen af.

Nanine.

Ja; gid den maatte strække sig endnu til mi

uerfarne Ungdom!

Baronessen.

Det beroer paa jer selv at fortiene det. Jeg

sindet i Dag, ja endog i denne Time, at forsørge je

Dom nu selv, om jeg elsker jer.

Nanine

Nanine.

Mig?

Baronessen.

I skal faae jeres Medgivt af mig. Jeres Mand
[illegible] jer værdig; han er velskabt, og et Partie, som i
[illegible] allelle Maader skikker sig for jer, og I bør være mig
[illegible] Tak skyldig. Med eet Ord, der er Urtegaardsmanden
[illegible]Frantz Bohm.

Nanine.

Frantz Bohm, naadige Frue?

Baronessen.

Ja. Er det noget at lee af? Kan I staae et
[illegible]ieblik i Tvivl om at indgaae denne Forbindelse? Et
[illegible]ilbud af min Mund er en Befaling, forstaaer I det?
[illegible]dlyd, eller frygt for min Vrede.

Nanine.

Men —

Baronessen.

Viid, at et Men er en Fornærmelse. Det skikker
[illegible] vel for jer, at afslaae en Mand, der bydes jer af
[illegible] min Haand? Dette uskyldige Hierte er blevet meget
[illegible]fængeligt; men jeres Overmod spirer for tidlig frem.
[illegible]overs Seier kan ikke vare længe. I misbruger en
[illegible]vegrille, men I vil faae at see hvad det vil gavne
[illegible], I Uerkiendtlige. Et Maal for min Vrede. —
[illegible] tør være saa uforskammet at behage? I forstaaer
[illegible] jeg vil sige. Jeg skal kaste jer tilbage i det
[illegible], jeg drog eder ud af, der kan I begræde eders
[illegible]arlighed og Hovmod; ja jeg skal lade eder indslutte
[illegible] eders hele Levetid i et Kloster.

Nanine.

Jeg omfavner Deres Fødder! Indslut mig, saa er min Skiebne lykkelig nok. Af alle de Velgiernin-ger, De kan vise imod mig, er denne Haardhed den sødeste for mit Hierte. Ja! indslut mig for stedse i dette Kloster; der skal jeg velsigne min Herres og De-res Velgierninger; der skal jeg adsprede de dødelige Bekymringer: et Onde, der er meget større, en langt grueligere Frygt og mere farlige Følelser for mig end Deres Vrede, som jeg nu skielver for. Ja, naadige Frue! jeg besvær Dem ved denne Vrede, at befrie mig fra mig selv; om det er mueligt; jeg er villig til at følge Dem i dette Øieblik.

Baronessen.

Er det mueligt? Hvad er det jeg hører? Er det Sandhed, eller bedrager I mig, Nanine?

Nanine.

Nei! Beviis mig denne store Gunst; mit Hierte trænger til den?

Baronessen

(med en overmaade Ømhed).

Staae op; kom i mine Arme. O hvilken lykkelig Dag for mig! Min bedste Veninde! jeg vil paa Øieblikket foranstalte alting til at føre dig til det deilige Opholdssted. O hvilken Lyksalighed at leve et Kloster.

Nanine.

I det mindste er det et trøstende Tilflugtssted.

Baronessen.

Nei, min Datter, det er Glædens Bolig.

Nanine.

Troer De det?

Baron

Baronessen.

Verden er afskyelig, misundelig.

Nanine.

Ah ja!

Baroncssen.

Daarlig, fuld af Ondskab, forsængelig, bedragelig, ustadig og uerkiendtlig. Den bør opvække Afskye.

Nanine.

Ja, jeg seer, at den kunde være farlig for mig; jeg maae flye den.

Baronessen.

Det er en afgiort Sag, at et godt Kloster er en tryg Havn. (Sagte) Ah, min Herr Greve! jeg skal komme Dem i Forveien.

Nanine.

Hvad talte De om Greven?

Baronessen.

Jeg elsker dig med saadan en Heftighed, at jeg i dette Øieblik ønskede at kunde gisre dig den Fornøielse, at indslutte dig for stedse; men det er destoværre sildig: vi maae blive til det begynder at dages. Imod Midnat maae du indfinde dig i mit Kammer, og vi vil hemmelig reise til Klosteret, naar Klokken er fem. Lad mig see, du holder dig færdig.

Siette Scene.

Nanine (allene).

Hvilke nagende Smerter! Hvilken Forvirring! Hvilken Pine! Hvilket Forsæt! Hvilke Følelser stride imod hinanden i min Barm! Ah! jeg flyer for den elskværdigste Herre, og fornærmer ham maaskee ved

min Flugt! Men bliver jeg her, saa vilde hans overmaade Gadhed tilveiebringe mig alt for store Ulykker, og foraarsage en græsselig Uorden i hans Huus. Baronessen troer, at han elsker mig, at hans Hierte nedlader sig til mig. Jeg frygter det samme, men tør ikke tænke det. — Hvor var Baronessen ikke opbragt! — Hvordan? man hader mig, og jeg frygter for at være elsket? Men jeg, jeg frygter endnu mere for mig selv; mit bevægede Hierte blues ved sig selv. Hvad skal der blive af mig? Jeg er draget ud af den Stand, jeg var født til, og til min Ulykke har jeg alt for megen Indsigt. Det er farligt, og undertiden en stor Forbrydelse, at have et ædlere Hierte og en mere ophøiet Tænkemaade, end Fødselen har bestemt os. Jeg maae reise; det bliver min Død, men det maae saa være.

Syvende Scene.

Greven. Nanine. En Tiener.

Greven.

Kom hid! bring os Stole, og bliv saa staaende ved Døren. (Han bukker meget dybt for Nanine, som neiesin maj endnu dybere for ham) Vi vil sætte os.

Nanine.

Hvem? Jeg, naadige Herre?

Greven.

Ja! jeg vil have det saaledes; det er noget jeg skylder Deres Skiønhed og Opførsel. Om man fandt en Diamant i en Udskriken, var den derfor mindre dog mindre lig, mindre kostbar eller rar. — Hvad! Deres deilige Øine staae fulde af Taarer? Jeg begriber letteligt

at Baronessen, misundelig over Deres Ydigheder, har ved sin Vrede og Arrighed bragt Dem til at fælde Taarer.

Nanine.

Nei, Herre! aldrig har hun viist en større og dyrebarere Godhed imod mig, og det er allene den, der har rørt mig.

Greven.

Det fornøier mig! Jeg frygtede for hendes Forbitrelse.

Nanine.

Ah! hvorover?

Greven.

Deilige Nanine! Misundelse boer i de fleste Hierter. Mandspersonerne ere det, saasnart de begynde at elske, men Fruentimmerne uden at elske. Et ungt Fruentimmer, som er smuk, behagelig, oprigtig og tækkelig, kan være sikker paa at mishage sit hele Kiøn. Mandspersoner ere mere billige, og vi hevne dem over et misundeligt Kiøn saa meget det staaer i vor Magt. Vær forvisset om, at jeg lader Dem vederfares Ret. Jeg elsker Deres uforstilte Hierte; jeg anseer med Henrykkelse til hvilken Høide De ved egen Flid har bragt Deres naturlige Pund. Den uskyldige Skiønsomhed, som Deres Forstand daglig giver Prøver paa, forunderer mig ligesaa meget, som den indtager mig.

Nanine.

Min Forstand kan jeg ikke giøre mig meget til af; men hvorom alting er, saa har jeg daglig seet og hørt Dem; De har selv opdraget mig paa en Maade, der var langt over min Fødsel. Jeg skylder Dem alting; det er af Dem, jeg har lært at tænke.

Greven.

Nei! troe mig, Forstand læres ikke.

Nanine.

I den Stand, Himlen har ladet mig fødes, tænker jeg maaskee for meget. Skiebnen har bestemt mig til den nedrigste Klasse.

Greven.

Og Deres Dyder har sat Dem i den første. Men sig mig oprigtig, hvad Virkning den engelske Bog har giort hos Dem.

Nanine.

Den har ikke ganske overtydet mig, naadige Herre. Jeg er endnu mere end forhen af den Tanke, at der findes saa ypperlige, saa ædle Hierter, at alle øvrige blive foragtelige i Sammenligning med dem.

Greven.

Det er De selv et Beviis paa. — Ja, deilige Nanine! tillad mig at sætte Dem i en Stand og Vilkaar, der er Dem mindre uværdig.

Nanine.

Ah! min Skiebne var for høi og for sød.

Greven.

Nei! De skal herefter høre til vores Familie. Jeg venter min Moder; hun anseer Dem som sin Datter: min Høiagtelse og hendes ømme Venskab skal sætte Dem her paa en Fod, der skal langt overgaae den uværdige Tvang, i hvilken et stolt Fruentimmer holdt Dem.

Nanine.

Hun har allene erindret mig om mine Pligter. — Ah! hvor ere de ikke haarde at opfylde!

Gre-

Greven.

Hvordan? Hvilke Pligter? — Oh! Deres er allene at behage, og den er opfyldt; men vores er det langt fra ikke. De bør have mere Bequemmelighed og Anseelse; De er endnu ikke i Deres rette Stand.

Nanine.

Den er jeg gaaet ud af! og det der smerter mig meest er, at det er et Uhæld, som maaskee ikke mere kan gisres godt igien. (Hun reiser sig) Ah, naadige Herre! ah, min kiere Herre! jag Forsængelighed fra mig! forvirred, skamfuld og indtaget over Deres Godhed, lad mig tilbringe min svrige Tid ubekiendt! Himlen bestemte mig til en ubekiendt Stand, den har intet i sig, der kan være haardt for mig. Ah! lad mig begrave mig selv i en stille Ensomhed! Hvad skulde jeg gisre, hvad skulde jeg see i Verden, efterat jeg har forundret mig over Deres Dyder?

Greven.

Nei! det er for meget, jeg kan ikke imodstaae det. Hvem? De, De ubekiendt?

Nanine.

Kan jeg endnu erholde een Naade af Dem?

Greven.

Hvad byder De mig? Tael!

Nanine.

Deres Godhed har paa nogen Tid overgydet mig med Foræringer.

Greven.

Tilgiv mig det! jeg forholder mig deri som en Fader, en kierlig Fader mod en elsket Datter. Jeg besidder ikke den Konst, at gisre mine Foræringer vær-

digere; jeg er billig, men ikke galant. Jeg vil hevne Dem over Lykkens Ubilighed: den begegner Dem ilde, men Naturen har til en Erstatning beriget Dem med alle sine Gaver; jeg burde efterfulgt den.

Nanine.

De har giort alt for meget for mig; men jeg haaber at det maae være mig tilladt, uden at ansees for uerkiendtlig, at raade efter eget Behag over disse kostbare Foræringer, som Deres Haand har giort saa uskatteerlige i mine Øine.

Greven.

De fornærmer mig.

Ottende Scene.

Greven. Nanine. Haagen.

Haagen.

Baronessen kalder paa Dem; hun venter efter Dem.

Greven.

Lad Baronessen vente; kan vi da ikke tale et Øieblik sammen, uden man skal komme og forstyrre os?

Nanine.

Det er vist, at jeg nødig skilles fra Dem; men De veed, at hun er mit Herskab. —

Greven.

Nei! nei! det vil jeg slet ikke vide af!

Nanine.

Hun har endnu Magt over mig.

Greven.

Nei, slet ingen! det forsikrer jeg Dem. De sukker? Ah! Deres Hierte er uroeligt — hvad skuld fattes Dem?

Nanine.

Hvor ugierne gaaer jeg fra Dem! men jeg maae
— — O Himmel! det er da ude —

(Hun gaaer).

Niende Scene.

Greven. Haagen.

Greven (sagte).

Hun græder! Et hovmodigt Fruentimmers Egensindighed har i lang Tid nedtrykt hende under et grusomt Aag; og hvad Ret, hvad Myndighed har hun over hende? Min Fornuft raaber imod denne Misbrug. Denne Verden er et virkeligt Lotterie, i hvilken Formue, Rang, Værdigheder attraaes uden Adkomst, og uddeles uden Valg. — Ak! — Hør engang!

Haagen.

Hvad befaler naadige Herre?

Greven.

I Morgen skal du legge denne Pung med disse 300 Dukater ind paa hendes Natbord; forglem det ikke!

Haagen.

Baronessen skal vel have disse Penge, som Herren skyer mig, paa sit Natbord?

Greven.

Nei, Dumrian! det er Nanine, der skal have dem — forstaaer du Dansk?

Haagen.

Om Forladelse, Herre!

Greven.

Gaae, lad mig være allene! — (Haagen gaaer.)
Min Kierlighed er ingen Skrøbelighed; det er sandt,

jeg

jeg tilbeder hende! men mit Hierte er ikke allene blevet antændt af hendes Dine — hendes Tænkemaade maae behage den Viise, og hendes deilige Hierte er hendes fornemste Yndighed i mine Dine. Men hendes Stand! — Den har hun løftet sig selv over! var den endnu ringere, saa vilde jeg elske hende endnu høiere. — Men kan jeg ogsaa ægte hende? — Det er noget, jeg ikke engang bør kalde i Tvivl — kan man kiøbe sin Lykkalighed for dyrt? Bør jeg lade mig skrække af Verdens Forfængelighed, og berøve mig en Forngielse af lutter Hovmod? Men Sædvanen — Nu vel, den er tyrannisk — men Naturen havde sine Rettigheder førend Sædvanen blev til. Men hvad! jeg er Franz Bøhms Medbeiler? — Hvorfor ikke det? Franz Bøhm er et Menneske — han elsker hende, og han har Ret. Hun allene udgiør saa stor en Lykkalighed, at den overgaaer alt, hvad Verden har at skienke. Hun kan behage Urtegaardsmanden saavelsom Kongen, og min Lykkalighed skal retfærdiggiøre mit Valg.

Ende paa den Første Akt.

Anden

Anden Akt.

Første Scene.

Greven. Jochum.

Greven (allene).

O Denne Nat forekommer mig som et Aar; jeg kan ikke faae Blund i mine Øine! Enhver ligger i den tryggeste Søvn! Nanine nyder en sød og stille Roelighed, der forfriſker hendes Yndigheder! og jeg derimod, jeg gaaer op og ned — jeg vil ſkrive, og faaer intet ſkrevet! Forgieves søger jeg at læſe; mit blendede Øie følger Bogſtaven uden at kunde ſamle dem; ethvert Ord ſynes mig at være Nanines Navn, som er prentet ved en guddommelig Haand. Heida! er der ingen? — Kom ind — hvordan! er da ingen af mine Folk endnu keed af at ſove ſaa længe? — Haagen! Jochum!

Jochum
(bag ved Theatret).

Nu kommer jeg ſtrax.

Greven.

Hvilken Ladhed! Ei kom dog ſnart, det er lys — nok Dag — det haſter, kom dog —

Jochum.

Hvad er det for et Spøgelſe, der vækker Herren ſaa tidlig uden vores Hielp?

Gre-

Greven.

Kierlighed?

Jochum.

Ja, ja! Baronessen tillader ikke at sove her i Huset; men hvad har Herren at befale?

Greven.

Du maae i det allerseeneste til i Morgen, min kiere Jochum, forskaffe mig sex nye Heste, en prægtig Vogn, med alt sit Tilbehør; en behændig og fornuftig Kammerpige, en Kammertiener og to store velvoxne Tienere, som skal see godt ud, men ikke være vidtløftige; en stor Deel Diamanter, de kostbareste Dreninge, der ere at bekomme, Guldsmykker, det smukkeste og nyemodigste Silketøi. Reis paa Øieblikket som Koureer til Byen, om Hesten ogsaa skal styrte under dig! —

Jochum.

Ah! Herren er fast; jeg forstaaer det — jeg forstaaer det — Baronessen skal være vores Herskab; De ægter hende.

Greven.

Hvad mit Forsæt end er, saa skynd dig og kom igien!

Jochum.

Herren skal blive fornøiet.

Anden Scene.

Greven (allene), og siden Haagen.

Hvad! — skal jeg da nyde den Sødhed, at giøre den Person, jeg elsker, lykkelig og æret! — Baronessen vil skrige og larme; men for mig gierne, saa meget

meget som hun lyster. Verden, Baronessen, letsindig Skiemt, intet af alt det skal røre mig; jeg frygter ikke for nogen. — Forudfattede Meeninger har alt for længe paalagt os et Aag, de ere Fiender af vores Lyksalighed, vi maae søge at undertrykke dem. De Dydigste, de Fornuftigste ere de eeneste agtværdige, og — men hvad! jeg hører Rumlen af en Vogn i Gaarden — hvorledes? — hvem kan komme her i Dagbrækningen? — Ah! maaskee det er min Mo= der — Haagen!

Haagen (kommer ind).

Hvad befaler Herren?

Greven.

See hvem der kan være i Gaarden.

Haagen.

Det er en Vogn.

Greven.

Og hvem kan komme her saa tidlig?

Haagen.

Der kommer ingen: der reiser nogen.

Greven.

Hvordan? Hvem reiser?

Haagen.

Baronessen reiser i dette Øieblik.

Greven.

Det fortryder jeg ikke paa; gid hun reiste for ! sidste stedse!

Haagen.

Hun er reisefærdig, tilligemed Nanine.

Greven.

O Himmel! hvad siger du — Nanine?

Haagen.

En af Pigerne har sagt det.

Gre=

Greven.

Hvorhen?

Haagen.

For at bringe Nanine til et Kloſter.

Greven.

Ah! lad os ile, lad os løbe! Men — hvad giør jeg? Jeg er alt for opbragt til at tale med dem — det maae være lige meget — lad os gaae! om jeg ogſaa ſkulde — dog nei! min Lidenſkab er alt for kiendelig! Løb i en Haſt, ſtaae Porten i, hold dem tilbage! det ſkal koſte dit Liv, derſom du laer hende komme bort! bring mig Nanine hid!

(Haagen gaaer).

Retfærdige Himmel! hun føres bort! hvilken ulykkelig Dag! hvilket dødeligt Slag! Hvad har jeg giort? Hvorfore — ved hvilken Egenſindighed — ved hvilken grum og ubillig Medhandling har jeg fortient det? — Hvad har jeg giort andet, end tilbedet hende? — — Jeg har jo aldrig udladt mig med noget, der lignede Tvang, eller kunde ſætte hendes frygtſomme Uſkyldighed i Bevægelſe. — Hvi flyer man da for mig? — — Jo mere jeg tænker derpaa, jo mindre begriber jeg det.

Tredie Scene.

Greven. Nanine.

Greven.

Er det Dem ſelv jeg ſeer, deilige Nanine? Hvad! De vil drage bort fra mig? Svar mig! hav end den Godhed at forklare Dem! De har uden Tvivl-lei frygtet for Baroneſſens Truſler? Den reene Tilbøielighed,

lighed, som Deres Dyder i saa lang en Tid har indprentet i mit Bryst, forbittrer hende uden Tvivl i høieste Grad; thi De har dog vel ikke selv havt Lyst til at forlade dette Sted, og berøve det de Yndigheder, det faaer af Deres Nærværelse? Var det dette Forsæt, der i Gaar Aftes drog Taarene af deres Øine? — Svar mig dog! hvorfore vilde De forlade mig?

Nanine.

De seer mig her skielvende for Deres Fødder.

Greven
(løfter hende op).

Tael med mig! jeg skielver mere end De.

Nanine.

Baronessen — —

Greven.

Hvad hun?

Nanine.

Baronessen, som jeg ærer, har ikke tvunget mig hertil Klosteret.

Greven.

Var det Deres egen Villie? Hvad hører jeg! Hvi lyg ulykkelige?

Nanine.

Jeg tilstaaer det — ja jeg har bedet hende, at sætte Grændser for mit forvildede Hierte — hun skiulde skiule mig bort —

Greven.

Hun? Og med hvem?

Nanine.

Med Deres Urtegaardsmand.

Greven.

Et herligt Valg!

Nanine.

Jeg blev skamfuld derover, og følede min Ulykke desto haardere. — Jeg, som forgieves anvender al min Magt til at undertrykke Følelser, hvis Ønsker gaae over min Stand, og som Deres Godhed har givet Kræfter — jeg vilde til en Straf berøve mig selv Deres Nærværelse —

Greven.

De straffes? Og hvorfor?

Nanine.

For at have opirret en Paarørende af Dem imod mig, som tillige havde været mit Herskab. Jeg mishager hende, mit blotte Syn opirrer hende; hun har Ret, og jeg har, i Hensende til hende, saa stor Uret — — og som jeg ikke kan raade Bod paa. Jeg frygter for denne Uret: den er maaskee overmaade stor. Jeg vilde altsaa rive mig løs fra mig selv, og medden yderste Strenghed sønderrive et Hierte, der vanlæ bleven alt for stolt, og alt for opblæst af Deres Godhed, og saaledes selv tage Hevn over dets uforsætlige Forseelse. Men min største, min bitterste Smerte vilde være at miste alle Ting, ved at unddrage mig fra alle Ting var den, at fortørne Dem derved.

Greven

(vender sig fra hende, og gaaer op og ned).

Hvilken Tænkemaade! hvilken uskyldig Siel! skulde hun være indtaget til min Fordeel? Skulde hun frygte for at elske mig? O Dyd!

Nanine.

Jeg beder tusinde Gange om Forladelse, ifald jeg har fortørnet Dem! men tillad mig, at jeg adskiller

Un ast fra alle maae dølge min Smerte, og for stedse i Løn-
g mod dom giøre Betragtninger hos mig selv over Dem,
ssrev Deres Velgierninger og mine Pligter.

Greven.

Tael ikke meere derom, men behag at høre mig!
Baronessen er Dem meget bevaagen, i det hun saa
ælmodigen vælger Dem en Betient og ubehøvlet Lands-
dbyekarl til Mand; men jeg kiender een, som er Dem
mindre uværdig. Han er af langt bedre Herkomst end
Franz Bøhm, ung, en ærekier Mand, og staaer sig
meget vel; jeg siger Borgen for hans Tænkemaade,
ans Sæder ere ganske anderledes, end Moden nu om-
under fører med sig, og dersom jeg ikke bedrager mig,
aae seer jeg i Fremtiden en lykkelig Skiebne for dem
begge, ved en sød og kierlig Forstaaelse. Skulde
et billigt et Parti ikke røre Deres Hierte, og foredrages
Klosteret?

Nanine.

— — — Nei Herre! — Denne nye God-
, sød, som De behager at viise imod mig, kan ikke
oldestgiøre mig. — De giennemborer mit erkiendtlige
; værdiges at opdage dets Følelser, saa vil De
, hvorpaa min Attraae til Eensomheden er grundet.
n Urtegaardsmand og den største Konge af Verden
ge skulde begge mishage mig i lige Grad som Mand.

Greven.

De har affagt min Dom. Nu vel, Nanine!
e maae vide hvem det er, jeg bestemte Dem; De
ter ham, De har at byde over ham — han tilbeder
! denne Brudgom — er mig selv. Forvirring
Forundring betager Dem! O tael dog! mit Liv

staaer i Deres Haand! søg at sanke Deres adspredte Sandser!

Nanine.

Hvad hørte jeg?

Greven.

Det, De fortiener.

Nanine.

Hvordan? De elsker mig — Ah! tænk aldrig at jeg kunde benytte mig af slig en Seier! — Nei, Herre! nei! jeg taaler ikke, at De skulde nedlade sig saa dybt for min Skyld. Slige Forbindelser har stedse bedrøvelige Følger: Kierligheden forsvinder, og Fortrydelsen bliver tilbage. — Jeg tør for Deres Fødder besvære Dem ved Deres Forfædre — Ah! værdiges at skienke mig et Diekast! De har havt Medynk med mine unge Aar. Dannet ved Deres Haand har De selv giort mit Hierte til det, det er; men det blev Dem ganske uværdigt for Fremtiden, dersom det kunde tage mod den største af alle Deres Velgierninger. Ja! jeg skylder Dem Afslag; mit Hierte maae fornægte sig selv for Deres Vel.

Greven.

Nei! De skal være min Kone; De har jo i dette Dieblik forsikret mig, at De vilde afslaae enhver anden, havde han end en Krone at byde Dem.

Nanine.

Tilforladelig! det Afslag skulde ikke koste mig noget.

Greven.

Hader De mig da?

Nanine.

Havde jeg da vel taget Flugten, og kunde jeg dog vel frygte saa meget, naar jeg hadede Dem?

Greven

Greven.

Ah! dette eene Ord bestemmer min Skiebne!

Nanine.

Hvad har De i Sinde?

Greven.

At forbinde os.

Nanine.

Betænk —

Greven.

Jeg har betænkt alting.

Nanine.

Forestil Dem —

Greven.

Jeg har forestilt mig alt, hvad der kan møde.

Nanine.

Dersom De elsker mig, saa troe —

Greven.

Jeg troer at gjøre min øvrige Levetid lykkelig.

Nanine.

De glemmer —

Greven.

Jeg glemmer slet intet; alting skal være færdig — alting er anordnet.

Nanine.

Hvordan! imod min egen Villie vil Deres selvs= [illegible]

Greven.

Ja! imod Deres egen Villie vil mit utaalmodige [illegible] ierte føie alle de fornødne Anstalter til at skynde paa [illegible] nnnne lykkalige Time. Jeg vil paa et Øieblik berøve [illegible] dig selv Deres Nærværelse, for siden stedse at have [illegible] eres Yndigheder for Øine. Farvel Nanine! farvel, [illegible] som min Siel tilbeder!

Fierde Scene.

Nanine (allene).

O Himmel! er det en Drøm, eller tør jeg vente at naae slig en Grad af Lyksaligheb? Nei! — det er ikke den store Ære, som sætter mig i Bestyrtelse, eller behager mig: Høihedens Glands rører ikke mit Die; men for stedse at forbindes med dette ædelmodige Menneske! ham, som stedse har været Maalet for mine frygtsomme Ønsker — ham, som jeg elsker, og som jeg frygtede for at elske — ham, som opløfter mig saa høit over mig selv — Nei! jeg elsker ham for høit til at taale, at han skulde fornedre sig saa dybt. Jeg bør — ah! jeg kan ikke flye for ham! Nei!! denne min Tilstand lader sig ikke forklare — jeg ægte ham? Hvad Slutning skal jeg fatte? Himlen ophøi lyste mig i Dag, ved at sende mig en sikker Veileder i denne Skrøbelighed, jeg vil betiene mig af hans Raad — jeg maae skrive ham til — jeg maae — men hvor skal jeg begynde? og hvad skal jeg sige? — Hvilken Forfatning! men jeg maae dog skrive, førend jeg kan indgaae nogen Forbindelse.

Femte Scene.

Nanine. Frantz Bohm.

Fr. Bohm.

Der er hun. Baronessen har nok talt et godt Ord for mig hos hende, min smukke Dukke! Hvad dog — hun bliver ved at skrive, uden engang at see til mig —

Nanine
(bliver ved at skrive).

God Dag, Frantz Bøhm!

Fr. Bøhm.

Det var en koldsindig God Dag!

Nanine (skriver).

Ved hver en Linie voxer min Uroelighed — mit Brev er ligesaa forvirret som mit Sind.

Fr. Bøhm.

Hun skriver saa det ryster efter. Hvor har hun ikke Forstand! gid jeg havde halv saa meget — men jeg dog hvad jeg skulde sige ——

Nanine.

Vie lidt, Frantz Bøhm.

Fr. Bøhm.

Hun seer saa fornem ud, at jeg neppe tør tale til hende — som — jeg burde — og imidlertid er jeg dog kommet for det samme.

Nanine.

Kiere Frantz Bøhm, I kan giøre mig en stor Tieneste!

Fr. Bøhm.

O! to for een.

Nanine.

Jeg troer, at lade jeres gode Hierte vederfares mit, ved at forlade mig paa jeres Taushed.

Fr. Bøhm.

O ja! siig kun reent ud, hvad hun vil have, jeg skal giøre for hende; thi Frantz Bøhm er ganske til hendes Tieneste. Siig kun frem! giør ingen Hemmelighed deraf!

Nanine.

I kommer jo ofte til Bondebyen, som ligger næst herved, paa den høire Side af Veien?

Fr. Bøhm.

Ja jeg gjør.

Nanine.

Skulde I ikke kunne finde en Mand der, som hedder Philip Hombert?

Fr. Bøhm

Philip Hombert? Hvad er det for et Dyr? Ham kiender jeg ikke.

Nanine.

Jeg troer han kom til Byen i Aftes; see til at finde ham, og flye ham saa dette Brev og disse Penge, men det maae skee snart.

Fr. Bøhm.

Pengene med?

Nanine.

Ja! og giv ham tillige denne Pakke; og for at komme desto hastigere, saa sæt jer til Hest. Skynd jer noget, og vær forvisset om, at jeg skal forskylde jeres Umage.

Fr. Bøhm.

For hendes Skyld vilde jeg saamen reise til Verdens Ende. Denne Philip Hombert er en lykkelig Krabat. Pungen er jo ganske fuld! O hvilke skjønne rede Penge! Er det en gammel Gield?

Nanine.

Ja, det er en virkelig Gield; der kan aldrig være et helligere Krav. Men hør, min kiere Ven, Philip Hombert er maaskee ubekiendt der i Byen; maaskee er han endnu ikke heller kommet der: i saa

Fald maae Brevet, dersom J ikke kan flye det i hans egne Hænder, bringes mig tilbage.

Fr. Bøhm.

Hendes kiere Ven?

Nanine.

Jeg forlader mig paa eders Troeskab.

Fr. Bøhm.

Hendes kiere Ven?

Nanine.

Gaae! Jeg haaber, at J forretter det troeligen.

(Hun gaaer.)

Siette Scene.

Frantz Bøhm. Baronessen.

Fr. Bøhm.

Hvor i al Verden har hun faaet alle disse Penge fra? Og hvorfor vil hun sende dem bort? De havde kunnet være en god Hielp i Huusholdningen; men — dog lad gaae — hun synes at have Godhed for mig, og det er langt mere end rede Penge. Hilleskam! lad mig strax løbe af fulde Kræfter.

(Han lægger Pengene og Pakken i sin Lomme, og i det han gaaer, kommer Baronessen imod ham, og han løber imod hende.)

Baronessen.

Din Tølper! bliv her. — Havde den Fusentast ikke nær stødt mig Hovedet itu.

Fr. Bøhm.

Om Forladelse, naadige Frue!

Baronessen.

Hvor skal du hen? Hvad har du der? Hvad siger Nanine? Har du ikke hørt noget Nyt? Er Brevet meget vred? — Hvad er det for et Brev?

Fr. Bøhm.

Det er en Hemmelighed, for Pokker. —

Baronessen.

Lad see!

Fr. Bøhm.

Saa faaer jeg Ltak af Nanine.

Baronessen.

Hvorledes? Nanine? Skriver hun Breve, og bruger dig til at bære dem bort? Giv hid! eller der bliver slet intet af Givtermaalet; giv hid! siger jeg dig.

Fr. Bøhm.

Ha! ha! ha!

Baronessen.

Hvad leer du af?

Fr. Bøhm.

Ha! ha! ha!

Baronessen
(aabner Brevet).

Jeg maae vide Indholdet deraf; det rører vist mig, dersom jeg ikke bedrager mig.

Fr. Bøhm.

Ha! ha! ha! — hvor blev hun ikke taget ved Næsen! Hun fik ikke andet end en ussel Lap Papiir, men jeg, jeg har Pengene. Nu gaaer jeg hen og betaler Philip Hombert; man maae tiene sin Kiereste. Lystig! løb Frantz Bøhm!

Syvende Scene.

Baronessen (allene).

Lad os see engang. (Hun læser) "Min Glæde og min Kierlighed er ligesaa overvættes stor som min Lyksalighed. De kommer hid; o hvilket Øieblik for mit Hiertes

Hierte! Men hvad! jeg kan dog hverken see Dem, eller tale med Dem; jeg kan ikke kaste mig i Deres Arme. Jeg besvær Dem imidlertid at tage imod disse tvende Pakker. Værdiges at beholde Dem. Jeg maae tillige lade Dem vide, at der tilbydes mig saa anseelig en Lykke, at det kunde være tilladeligt at lade sig forblinde af den; men der er intet, som jeg jo opofrer det eene Menneske, som mit Hierte bør elske." —

Nu da, her seer man da Nanines Stiil; hvor skriver hun ikke artig, det uskyldige Barn! Hvor kan hun ikke net udtrykke sine Følelser! I Sandhed, det er et skiønne Brev, og fuldkomment i alle Maader. Imidlertid er jeg ret vel tilfreds dermed. — Ha! den Listige! hun spiller Giek med Frantz Bøhm; hun bedrøver mig hemmelig min Elsker; hun stiller sig an, at ville gaae i Kloster; og alle de Forædringer, Greven gior hende, gaae lige i Philip Hombert — meget godt, din Optrækkerske! Men hvor kiert er det mig ikke, at Greven faaer sin ustadige Kierlighed saaledes belønnet! Jeg har altid troet, at Nanines Hierte var endnu nedrigere end hendes Fødsel.

Ottende Scene.

Baronessen. Greven.

Baronessen.

Kom hid! kom hid! store og retsindige Mand, hvis viisdom er saa høit over alle Fordomme. En viis Elsker maa gaae om Philosoph! De skal faae et latterligt Puds at [illegible]. De kiender uden Tvivl Deres Medbeiler, Sr. Philip Hombert?

Gre-

Greven.

Hvad er det for en Tale, De fører?

Baronessen.

Maaskee dette Brev kunde lære Dem at kiende ham. Jeg troer, at det maae være en meget deilig Karl.

Greven.

Al Deres Møie er forgieves; min Slutning er fattet, og den er urykkelig. Lad det beroe ved det afskyelige Puds, De vilde spilt mig i Morges.

Baronessen.

Men dette Puds er der lidet meere Ondskab i. Der, tag og læs det; det vil vist behage Dem, siden De deraf nøiere kan lære at kiende den værdige Persons Sæder og Tænkemaade, der har lagt Dem under Aaget. (Imedens Greven læser.)

Han forekommer mig at være i heftige Bevægelser ved at læse det. Han skifter Farve. — Denne Hændelse kommer vist Galden til at løbe over hos ham. — Naa, min Hr. Greve, hvorledes finder De Stilen? — Han kan hverken see, høre eller tale, stakkels Mand. Det er vel forskyldt.

Greven.

Har jeg ogsaa læst ret? Alle Sandserne ere mig betagne. Hvilken afskyelig Streg! Uerkiendtlige Kiøn! Falske Hierte!

Boronessen.

Jeg kiender ham: han er heftig af Naturen, hurtig og standhaftig; han vil i et Øieblik tage sin Beslutning.

Nien-

Niende Scene.

Greven. Baronessen. Haagen.

Haagen.

Grevinde Olban kommer kiørendes nede i Alleen.

Baronessen.

Er nu den Gamle kommet tilbage?

Haagen.

Naadige Herre! forstaaer De mig? Grevinden, Deres Frue Moder, er nær ved Gaarden.

Baronessen.

Hans Vrede har giort ham døv — Brevet virker.

Haagen

(raabende meget høit).

Herre!

Greven.

Hvad behager?

Haagen.

Det er Grevinden, Deres Frue Moder, Herre.

Greven.

Hvad tager Nanine sig for?

Haagen.

Men — hun sidder og skriver i sit Kammer.

Greven

(med et koldt Vrsen).

Gaae strax hen og bemægtige dig alle hendes Papirer, tag bort det, hun skriver paa, og bring mig det immerstilstsammen, og lad hende saa forføie sig herfra paa Øieblikket.

Haagen.

Hvem, Herre?

Greven.

Nanine.

Haagen.

Nei! det har jeg min Troe ikke Hierte til. — Dersom Herren allene vidste, hvor hvilig hun behager os allesammen; der er saadant et ædelt Væsen ved hende; hun er saa god og from.

Greven.

Adlyd, eller du faaer Afsked.

Haagen.

Jeg faaer da vel.

Tiende Scene.

Greven. Baronessen.

Baronessen.

Ah! nu kommer jeg til mig selv igien! Vi begynder at vinde Seier, og De bliver til et fornuftigt Menneske. See nu selv, om det ikke er sandt, at der stedse klæber noget ved af den Stand, vi fødes i, og at Personer af en vis Rang har lige saa stort et Fortrin i Hensende til Hiertet, som til Personen. — Blodet og Herkomsten indskyder os en Tænkemaade, der er ganske fremmed for Nanine.

Greven.

Det faaer man mig aldrig til at troe! men lad det nu være, vi vil ikke tale mere derom, men oprette alt, hvad der er forsømt. Den Allerviseste har undertiden sine Anstød af Daarligheder. Enhver kan fare vild, og den er meest forsigtig, der snarest fortryder det.

Baronessen.

Det er saa.

Greven.

Tael derfor aldrig mere til mig om hende.

Baronessen.

Baroneſſen.

Hiertelig gierne.

Greven.

Denne Anledning til Misforſtaaelſe bør forglemmes.

Baroneſſen.

Men De, erindrer De ſig da Deres Løfter?

Greven.

Godt! jeg forſtaaer Dem; jeg ſkal holde dem.

Baroneſſen.

Der er intet, uden en hurtig Erſtatning, der kan gjøre den Fornærmelſe godt igien, ſom er ſkeet mig. Den ſlette Maade, paa hvilken der ſkeede Opſættelſe i vores Bryllup, var mig en Spot.

Greven.

De ſkal faae Erſtatning; men der udkræves —

Baroneſſen.

Der udkræves intet uden en Notarius.

Greven.

De veed jo — at jeg ventede min Moder.

Baroneſſen.

Hun er her.

Ellevte Scene.

Grevinden. Greven. Baroneſſen.

Greven

(til ſin Moder).

Det havde været min Skyldighed — (Sagte) Philip Hombert! — De har forekommet mig; min Ærbødighed, min Nidkierhed og min Kierlighed — (Sagte) Med dette uſkyldige Væſen! Den Bedra-

Grev-

Grevinden.

Min kiere Søn! du kommer mig noget underlig for; man fortalte mig, da jeg reiste igiennem Byen, at du havde faaet en Raptus i Hovedet, og nu seer jeg, at man ikke har bedraget mig. Men denne Syge —

Greven.

Himmel! i hvilken Forvirring er jeg ikke!

Grevinden.

Kommer dette Onde ofte over dig?

Greven.

Det skal ikke komme oftere.

Grevinden.

Jeg havde gierne talt med dig allene. (Hun giør en koldsindig Hilsen til Baronessen) God Dag, naadige Frue!

Baronessen (sagte).

Hm! den gamle Bulderbasse! Man maae unde Dem den Fornøielse at tale med Deres Hr. Søn i Eenrum, naadige Frue! jeg vil ikke være til Hinder.

Tolvte Scene.

Grevinden. Greven.

Grevinden

(taler meget hurtig og i en sladrende Kiellingtone).

Nu, min kiere Greve! jeg hører da, at du giør Regning paa, at jeg skal have Baronessen til Svigerdatter, og derfor kom jeg saa hastig herhid. Men din Baronesse er egensindig, uforskammet, haardnakket og opblæst. Hun kan ikke holde mig et Ord tilgode; hun bær ikke mindste Undseelse for mig. Veed du hvad hun lod mig høre forleden Aar — Vi var i et stort Selskab

Selskab sammen hos Grevinde Krumgaard til Aftens-
maaltid, der sagde hun mig reent ud i mine Øine, at
jeg var en gammel Pludermund, og det overlydt, saa
at hele Selskabet hørte det. Himlen bevare mig fra
at komme der mere! Jeg en Pludermund? Des-
foruden veed jeg ogsaa meget vel, imellem os at sige,
at hun har ikke ret store Midler. Det er en vigtig
Post, min kiere Søn, en vigtig Post; du maae erkyn-
dige dig nøie derom, thi man har sagt mig, at hen-
des Mand eiede intet mere end Halvdelen i deres Her-
regaard, og at det beroede paa en gammel Proces, som
endnu ikke er afgiort, om den halve Deel skal høre
dit med til eller ei. Din salig Bedstefader har fortalt
mig det, og du maae troe, at hvad han sagde, det
var sandt. Ja det var en Mand, det; man finder
nu omstunder ingen flere af den Slags. Byen er
ogsaa fuld af disse smaae spidsnakkede Karle, der søge en
Ære i at være forfængelige, stolte, taabelige og nar-
agtige; der lade Sladdren løbe som en Peberqværn;
alt dette saa de slaae Krøller paa Næsen, naar der tales
om de forrige Tider; og endskiønt de tænke paa intet
og veed intet, saa hører man dem dog snakke med om
alting. O hvor ere ikke Tiderne forandrede! Er det
ikke Kiøbenhavns Kiøkkensager, saa skal alting være efter den nymodige
Forandring; den gode gamle naturlige Smag gaaer af
Brug; det man har befundet sig saa vel ved i forrige
Tider, skal nu udryddes. Alting indtil Naguer er
Forandring underkastet, og til hvad Nytte? allene for
at ødelegge sig i Bund og Grund. Konerne er der
ikke ret ingen Udkomme med; de foretage sig alt det Galskab,

der er til; og Mændene, de uskyldige Stakler, dem vil jeg ikke engang tale om. Alting bliver jo længere jo værre.

Greven

(som imidlertid har læst Brevet paa nye).

Hvem skulde have troet det? Denne Hændelse bringer mig til Fortvivlelse. — Hvad vil du, Haagen?

Trettende Scene.

Greven. Grevinden. Haagen.

Haagen.

Notarius er kommet.

Greven.

Lad ham bie!

Haagen.

Og her ere de Papirer, som hun skulde sende Herren.

Greven.

Giv hid! (Han læser) — Meget vel — hun elsker mig, siger hun, og af en sand Høiagtelse for mig afslaaer hun mit Tilbud — Troeløse! du siger ikke Aarsagen til dit Afslag.

Grevinden.

Ja paa min Ære saa er min Søn ikke rigtig i Hovedet! Det er hans Baroness og hans Kierlighed, der allene behersker ham.

Greven.

Bliver jeg snart af med Nanine?

Haagen.

Ah ja, Herre! hun har allerede iført sig sin Bonnes Dedragt, uden at lade et eneste Ord falde, der indeholdt Klagemaal eller Fortrydelse.

Greven

Greven.

Det troer jeg nok.

Haagen.

Hun taaler denne Uret med Taalmodighed, medens
andre ie vi græde, saa mange som vi ere.

Greven.

Med Taalmodighed?

Grevinden.

Hvem taler I om?

Haagen.

Ah, Deres Naade! det er Nanine, som jages
bort. Hele Gaarden begræder, at hun er kommet i
Unaade.

Grevinden.

Du jager hende bort? — Det begriber jeg ikke.
Hvordan? min Nanine — Ei! lad hende strax komme
tilbage. Hvad har hun giort? mit deilige Fader- og
Moderløse Barn. Det er mig, der har givet dig
ende, min kiere Søn. Jeg erindrer, at da hun var
00 Aar gammel, var hun saadan allerkiereste Glut, at
hun indtog alle dem, der saae hende. Siden tog Ba-
nessemonessen hende til sig; men jeg spaaede strax, at dette
deilige Pigebarn vilde blive ilde medhandlet — og min
Spaadom er rigtig slaaet ind. Men jeg har aldrig
vundt meget at sige hos dig. Du vil giøre alting efter
dit eget Hoved, og at forskyde Nanine er en uanstæn-
dig Gierning.

Greven.

Hvordan? Allene? — til Fods? — uden Hielp?
uden Penge?

Haagen.

Jeg glemte at sige Herren, at der i dette Die-blik var en gammel Mand, som begierede at tale med Dem. Han sagde, at Sagen var saa vigtig, at han ikke kunde sige den til nogen anden end Herren selv, og at han maatte kaste sig for Deres Fødder.

Greven.

Er jeg i Stand til at tale med nogen, da mit Hierte er omspændt af saa mange Bekymringer?

Grevinden.

Det troer jeg gierne, at du har Bekymringer, men du forvolder ogsaa mig mange. Du forskyder Nanine, du vil indgaae et Ægteskab, der er mig imod; det er jo gal Mands Arbeide. Men følg kun dit Hoved, og inden tre Maaneder ere forbi, saa er I vist allerede kjed af hverandre. Jeg kan spaae dig, at det vil gaae dig, som det gik min Fætter, Grev Alberhøy: hans Kone var arrig som Peber; men imellem os sagt, saa vil din blive endnu værre. Saalænge Bryllupsdagene varede troede de, at de elskte hinanden; men de havde knap været to Maaneder sammen, førend hver tog sin Vei. Fruen levede med en Galan, en Nar, en Spradebasse, en Pralhans og vidtløftig Krabat. Herren tog en igiennemdreven Koquette til sig, en listig og fuldkommen Optrækkerske. De trakterede, de harcelerede, en Lystighed fulgte paa den anden, og lod imidlertid Husholdningen forestaae ved en Husholdmester som havde lært sit Algebra. Der kjøbtes Heste og Juveler, altsammen paa Regning. De lode sig indskrive hos alle Byens Kræmmere, og laante hos de

Nagerkarle, der af christelig Medlidenhed tiene deres Næste for 20 Procent. Tilsidst solgte de Eiendomme, Obligationer, Løsøre, det ene med det andet. Kort sagt, Herren og Fruen var begge to, inden to Aar vare forbi, paa Veien til Slutteriet. — Jeg erindrer endnu en anden Historie, som er langt sørgeligere, og vanskelig at troe; det var ——

Greven.

Det er Tid at gaae til Bords, min Moder — følg med mig. —— O Himmel! hvem kunde forestille sig saa afskyelig en Tildragelse!

Grevinden.

Ja den er forskrækkelig; jeg skal fortælle dig den over Bordet, og du kan paa behørig Tid og Sted drage stor Nytte af det, jeg har sagt dig.

Ende paa den Anden Akt.

Tredie Akt.

Første Scene.

Nanine (i Bondedragt). Haagen.

Haagen.

Vi græde allesammen ved at see Dem gaae fra os.

Nanine.

Jeg har tøvet for længe; det er Tid at gaae.

Haagen.

Hvordan? For stedse, og det i saadan en Tilstand?

Nanine.

Fattigdom og en ringe Stand er jeg vant til.

Haagen.

Hvilken Forandring! og det fra Morgen til Aften. I hvad Ondt man end maae lide, saa er intet at regne imod at komme saaledes tilbage.

Nanine.

Der ere Lidelser, som gaae endnu langt mere til Hiertet.

Haagen.

Jeg maae forundre mig over Deres roelige Be- klagelse. Jeg veed ikke hvad Herren tænker — Der- kan aldrig slaae Feil, at jo Baronessen har misbrug- hans Myndighed, og det er hende, der saaledes mis- handler Dem. Herren havde aldrig havt Hierte dertil-

Nanine.

Jeg skylder ham alting. Han finder for godt Dag at forskyde mig, og jeg maae adlyde. Hann-

Velgierninger har ingen Rettighed til, uden de, han vil beviſe dem imod.

Haagen.

Hvem Pokker kunde have ventet ſig ſligt? Hvad ſkal der blive af Dem i denne Tilſtand?

Nanine.

Jeg vil gaae i Kloſter, og tilbringe min Tid med Bedrøvelſe.

Haagen.

O hvor ſkal vi ikke hade Baroneſſen!

Nanine.

Mine Lidelſer ere ſtore, men jeg tilgiver hende dem,

Haagen.

Er der i det mindſte ikke noget, ſom jeg kan ſige Herren fra Dem, naar De er reiſt.

Nanine.

Siig ham, at jeg er ham uendelig Tak ſkyldig, fordi han har ſat mig i min forrige Tilſtand igien; at jeg ſtedſe ſkal erkiende hans Godhed, og intet glemme — uden — hans Grumhed.

Haagen.

De er færdig at tage Livet af mig, og jeg var villig ſtrax, at forlade dette Sted for deres Skyld — og leve paa et andet Sted med Dem; — men Frantz Bohm er kommet mig i Forveien. O hvor er han ikke lykkelig! han ſkal tilbringe ſit hele Liv med Dem; enhver anden havde giort det ſamme med Fornøielſe. Hvem vilde ikke følge Dem?

Nanine.

Man er langt fra ikke ſindet at følge mig. Ah, Haagen! jeg forjages — og af hvem —

Haagen.

Der har vist nok en ond Aand Fingeren med i i d denne Uenighed. Vi miste Dem — og Herren giv= =vi ter sig.

Nanine.

Han giver sig? — Ah! lad os forlade et Sted, =ge som er alt for farligt for mig — Farvel!

(Hun gaaer). .(:

Haagen.

Greven maae dog ogsaa have et Hierte af Flint og no Staal! At kunne jage saadan en allerkiereste lille Glut ud paa Døren! Hun seer ret ud til en dydig Pige; imidlertid er dog usoret best.

Anden Scene.

Haagen. Greven.

Greven.

Nu er dog vel Nanine borte?

Haagen.

Ja hun er.

Greven.

Det er mig ret kiert!

Haagen.

Herren maae være sammensat af Flint og Staal

Greven.

Fulgte Philip Hombert hende ikke paa Veien?

Haagen.

Hvem? Hvilken Philip Hombert? Nei, desværre! Nanine maatte gaae den hæslige Vei ganske allene; hun vilde ikke engang tage mig til Følgeskab

Greve

Greven.

Hvor gaaer hun hen?

Haagen.

Hvorhen? Ventelig til sine Venner.

Greven.

I Bondebyen her næst ved, uden Tvivl.

Haagen.

Ja jeg troer hun tog den Vei.

Greven.

Gaae strax og bring hende til det Kloster, hvor Baronessen vilde ført hende hen i Morges! jeg har besluttet, at hun strax skal bringes til dette trøstelige og anstændige Opholdssted. Der er 400 Dukater, som hun kan blive antaget for. Gaae! — Men lad dig ikke forstaae med, at det er en Gave fra min Haand; sig hende, at Pengene komme fra min Moder. Jeg forbyder dig endog at nævne mit Navn.

Haagen.

Det skal blive efterlevet, naadige Herre.

(Han gior nogle Skridt).

Greven.

Haagen! du siger, at du saae hende, da hun gik herfra?

Haagen.

Ja jeg giorde, Herre.

Greven.

Hun var vel meget nedslaget? Hun græd vel?

Haagen.

Nei! hun tvang sine Taarer, saa man kunde neppe blive dem vaer i hendes Øine.

Greven.

Sagde hun da intet, der udtrykkede eller forraadede hendes Hiertes Tanker? Mærkede du ikke, om —

Haagen.

Hvilket, Herre?

Greven.

Talte hun slet intet om mig, Haagen?

Haagen.

O meget, Herre.

Greven.

Hvorfor siger da din Slubbert det ikke? Hvad sagde hun?

Haagen.

Hun sagde, at De var hendes Herre, at De havde store Dyder og Fromhed —— og at hun vilde forglemme alting — undtagen Deres Haardhed.

Greven.

Gaae! — men see vel til, at hun ikke kommer tilbage. (Haagen gaaer.)

Greven.

Haagen!

Haagen.

Herre!

Greven.

Du maae give nøie Agt paa, naar du følger med hende, om der af en Hændelse skulde komme en vis Philip Hombert paa Veien til jer, at du da viser ham bort paa en eftertrykkelig Maade.

Haagen.

Forlad Dem paa mig i den Post. Jeg skal dække ham til, og opvarte Mons. Philip Hombert med de bedste Stokkeprygl, nogen vil ønske sig — er det ikke saa Deres Meening? Og det er jo et ungt Menneske, som heder Philip Hombert?

Greven.

Ganske rigtig.

Haa-

Haagen.

Det er vel! jeg har ikke den Ære at kiende ham; men den første, der kommer og nærmer sig til os, skal faae saa meget, han har nødig, saa kan han siden sige mig sit Navn. (Han gaaer et Par Skridt og kommer tilbage.) Denne unge Hombert er ventelig en Kiereste, og en kiøn Karl, som alle Bønderpigerne løbe efter — Men lad mig kun raade for ham.

Greven.

Giør strax hvad jeg befaler!

Haagen.

Ja jeg tvivlede nok om, at det ikke var saa aldeles rigtig. — Frantz Bøhm ligger hende nok ogsaa paa Hiertet! Ja, man holder dog altid mere af sin Lige, end af sin Overmand.

Greven.

Gaae, naar jeg siger det!

Tredie Scene.

Greven (allene).

Ah! han har Ret! han forkyndte min Dom, og jeg straffer mig selv for den Ild, der tændtes i mit Hierte. Baronessen bliver min Kone — det faaer saa at være! jeg har givet mit Løvte — jeg kommer til at lide derunder, og jeg har vel fortient det. I det mindste er Velanstændigheden iagttaget i dette Giftermaal; men Baronessen har et uregierligt Sind — dog, naar det endeligen skal være, saa er det mig, som har at byde; en standhaftig Siel maae alle Tider blive Herre i sit eget Huus.

Fierde

Fierde Scene.

Grevinden. Greven. Baroneſſen.

Grevinden.

Nu min Søn! du ægter Baroneſſen.

Greven.

Ja!

Grevinden.

I Aften bliver hun din Kone og min Sviger-
datter.

Greven.

Ifald De finder det saa for godt!

Baroneſſen.

Jeg ſmigrer mig med, at faae Deres Bifald.

Grevinden.

Kom, kom! man faaer at underſkrive! Men i Morgen reiſer jeg bort igien.

Greven.

Reiſer bort? Hvorfor det, min Moder?

Grevinden.

Og tager min Nanine med mig — her forſkyder man hende, og jeg vil givte hende, Brylluppet ſkal ſtaae paa min egen Gaard. Jeg er ſindet at give hende til den unge Amtsforvalter Lundebuſk, ſom er en kiedelig Broderſøn af Birkedommeren. Jeg kan ikke aſſee dette Barn; hun er et virkeligt Klenodie for hvem der faaer hende, og jeg ſkal ogſaa bringe hende vel an. Jeg ſkal give hende en Mand —— Farvel!

Greven.

Min kiere Moder! lad Deres Vrede mod os fare, og lad Nanine gaae i Kloſter! giør ingen Forandringer i de Anſtalter, ſom ere giorte dertil!

Baro-

Baroneſſen.

Fruen kan troe os, at en Familie ikke bør være bebyrdet med ſaadan en Frøken.

Grevinden.

Hvordan? Hvad kan der være i?

Baroneſſen.

O ſmaae Ting!

Grevinden.

Hvad for noget?

Baroneſſen.

Slet intet.

Grevinden.

Deres ſlet intet vil ſige meget; og jeg begriber det ret godt. Hiertets Følelſer har maaſkee bragt hende til en lille Daarlighed: det kunde gaae ganſke naturligt til; hun er deilig og beleven — hvordant ſligt lader ſig giøre, er mig ret vel bekiendt; man friſter og friſtes — Hiertet er meget ſkrøbeligt; unge Piger vil gierne behage — og Ulykken er ikke nær ſaa ſtor, ſom Fruen raaber den ud til. Siig mig derfor kun reent ud, alt hvad De veed om Nanine. Jeg vil vide alting, ſom angaaer dette deilige Barn.

Greven.

Jeg ſkulde fortælle Dem —

Grevinden.

Hvorfor ikke det? Du ſeer ud til, ſelv at kunne finde Behag i hende, og det lader —

Femte Scene.

De Forrige. Jochum (i Reiſeklæder og med Støvle paa).

Jochum.

Alting er færdigt!

Grev=

Grevinden.

Hvad for noget?

Baronessen.

Hvad er det?

Jochum.

Jeg har forrettet mit Ærende vel, været hos alle Kræmmere og Kiøbmænd i Byen, og i Morgen kommer det altsammen.

Baronessen.

Hvad kommer?

Jochum.

Det, som Deres tilkommende Hr. Brudgom har anordnet for Dem. Sex nye Heste, en prægtig Berliner Vogn, forgyldt og overtrukket med den fineste Lak; en stor Deel skiønne Diamanter, saa spillende og klare; og desuden mangfoldig anden kostbar Pynt — — Uh! Diet har aldrig seet saadant noget før.

Baronessen (til Greven).

Har De bestilt alt dette?

Greven.

Ja! — (sagte.) men — til hvem?

Jochum.

I Morgen kommer det altsammen i den nye Vogn indpakket, saa det kan være her til rette Tid, at det kan bruges til Bryllupet i Morgenaften. — — O hvad det ikke er en herlig Bye! hvor ere ikke dens Indbyggere tienstagtige, hvor kan man ikke faae mange skiønne Ting, naar man har kun reede Penge! Jeg saae ogsaa nu, jeg kom tilbage, at Notarius sidder her uden for, og sinører ventelig sammen paa Ægteskabskontrakten.

Baronessen.

Det Ægteskab har staaet længe nok hen.

Greven

Greven (sagte).

Jeg var tilfreds, at det kunde staae hen i 40 Aar.

Jochum.

Der staaer ogsaa en gammel Mand ude i Salen, som har saadan et ærligt Ansigt, og klynker og græder fordi han ikke maae faae Herren i Tale.

Baronessen.

Hvilken uforskammet Knegt! lad dem skaffe ham bort! er det nu Tid at komme?

Grevinden.

Hvorfor ikke det, Frue Baronesse? Hør min Søn! forglem dog ikke, hvad Menneskekierlighed udkræver. Troe mig, det er een af de største Ufuldkommenheder, at begegne fattige Folk med Foragt. Jeg har over hundrede Gange sagt dig, endnu mens du var et Barn, at det er fornødent at bære over med dem, og at høre, hvad de har at forebringe, med en venlig Sagtmodighed. Ere de ikke Mennesker ligesaavel som vi? Man veed undertiden ikke selv, hvem man kan fornærme; og hvor ofte fortryder man ikke den Haardhed, man har viist? Den Hoffærdige gaaer det aldrig vel. (Til Jochum) Gaae strax ud, og lad den stakkels Mand komme ind.

Jochum.

Det skal skee.

Greven.

Tilgiv mig, min Moder! men De havde først Rettighed til min Omhue ved Deres Ankomst; men nu er jeg færdig at høre denne Mands Forebringende, uagtet alt hvad jeg har at tænke paa.

Siet-

Siette Scene.

Greven. Grevinden. Baroneſſen. En Bonde.

Grevinden.

Kom nærmere! tael, og frygt ikke.

Bonden.

Ah naadige Herre! hav den Naade for mig, at høre mig! Jeg er — jeg kaſter mig for Deres Fød- der — jeg omfavner dem — jeg kommer for at bringe —

Greven.

Staae op min Ven! jeg taaler ikke, at nogen taler til mig paa Knæe; ſlig en Hovmod er jeg ikke i Stand til. — I ſeer ud til, at være en ærlig Mand; ſøger I maaſkee Tieneſte i mit Huus? Med hvem taler jeg?

Grevinden.

Kom! kom! fat kun Mod.

Bonden.

Jeg er — desværre Nanines Fader!

Greven.

De? —

Baroneſſen.

Din Datter er et ſtort Skarn!

Bonden.

Ah! naadige Herre! det er det jeg frygter for — det er det, der ſaarer mig ind i Sielen. Jeg kunde let vide, at hun ikke kunde have ſaa mange Penge med Rette. Desværre! hun og hendes Lige blive oftſt fordærvet ved at komme iblandt de Store.

Baroneſſen

Baroneſſen.

Deri har han Ret. Men, i øvrigt bedrager han os. Nanine er ikke hans Datter — hun har hverken Fader eller Moder.

Bonden.

Jo, hun er det alt for viſt. I hendes ſpæde Alder ſatte jeg hende hos nogle af mine fattige Venner; da jeg med hendes Moder havde miſtet al min Lykke, tvang Fattigdom mig til at tage Krigstieneſte, og jeg forbød hende at kalde mig ſin Fader, paa det at det ikke ſkulde vides, at hendes Fader var Soldat.

Grevinden.

Hvorfor ikke det? Jeg for min Part agter gode Soldater; det er Folk, man trænger til.

Greven.

Siig mig, hvad er der i denne Stand, ſom man bør ſkamme ſig ved?

Bonden.

Den er meget mindre æret, end den er ærværdig.

Greven.

Det er ogſaa een af de Fordomme, der bør fordømmes. Jeg ærer en dydig Soldat, ſom tiener ſin Konge og ſit Fæderneland med ſit Blod, langt høiere, end diſſe vigtige Folk, hvis nedrige Vindſkibelighed beſtaaer i, at berige ſig af Almuens Blod.

Grevinden.

I har vel ſeet mange Feldtſlage i jere Dage? Fortæl mig dem alleſammen, og lad ſlet intet ude.

Bonden.

Tillad mig nu, da mit Hierte er et Rov for ſaa dødelig en Smerte, at jeg allene ſiger Dem, at jeg

fik over hundrede Løver paa Forfremmelse; men naar man ingen har til at tale for sig, hvorledes skulde man da kunde trænge igiennem? Man skiules stedse iblandt den almindelige Hob; undertiden kan man vise sig brav Karl, men denne Ære er ogsaa hele Belønningen.

Grevinden.

I er maaskee af fornemme Stand?

Baronessen.

Fy! hvilket Indfald!

Bonden.

Ak nei, naadige Frue! men jeg er kommet af skikkelige Folk, og fortiente maaskee en bedre Datter.

Grevinden.

Hvor kunde I ønske nogen bedre?

Greven.

Bliv ved, min kiere Mand.

Grevinden.

Bedre end Nanine?

Greven.

Giør hvad jeg beder om, min Ven!

Bonden.

Jeg fik at vide, at min Datter blev opdraget her, at hun levede vel, og var meget afholden; o hvor holdt jeg det ikke for en Lykke! hvor takkede jeg ikke Himlen! og hvor mange Velsignelser ønskede jeg ikke over Dem for Deres Godhed imod hende! Jeg kom hen til den nærmeste Bondebye, men — fuld af Urolighed! Jeg frygtede for hendes Ungdom, og jeg skielvede, efterat jeg havde tabt alle Ting, ved at finde det eeneste Gode, jeg havde tilovers. (Han peger paa Baronessen) Fruens Tale lærer mig, at jeg havde Ret

dend

den har giennemboret mit Bryst. Jeg seer tydeligen, at disse 200 Dukater og saa mange Diamanter var alt for stor en Skat til, at hun kunde være kommet til dem paa en ærlig Maade; hun kan intet have faaet dem, uden ved en Misgierning: denne blotte Tanke kommer mig til at gyse! og jeg vil tage min Død derover af Skam og Græmmelse. Jeg er kommet for at flye dem tilbage — det hører Dem til; værdiges at tage det til Dem igien! Og dersom min Datter er straſværdig, ah! saa lad mig undgielde det, men gior ikke hende ulykkelig!

Grevinden.

Ah min hierte Søn, hvor er jeg ikke rørt!

Baroneſſen.

Hvad? Er det en Drøm, eller Bedragerie?

Greven.

Ah, hvad har jeg giort!

Bonden

(tager Pungen og Pakken op af Lommen).

Der, naadige Herre! tag imod det.

Greven.

Jeg? jeg ſkulde tage det tilbage? Nei! det er engang givet hende, og hun har anvendt det til et Brug, hun bør æres for. Det var altsaa Dem, som hun sendte Bud til? Hvem bragte det?

Bonden.

Det var Herrens Urtegaardsmand, som Nanine betroede dertil.

Greven.

Hvordan? Det var Dem, der ſkulde have denne Foræring?

Bonden.

Det kan jeg ikke nægte.

Greven.

O Smerte! o Dmhed! Hvilken Grad af Dyd paa begge Sider! Hvad er Deres Navn? Jeg er ganske fra mig selv.

Grevinden.

Naa sig kun jeres Navn; er det noget at gjøre Hemmelighed af?

Bonden.

Philip Hombert.

Greven.

O min Fader!

Baronessen.

Hvad er det han siger?

Greven.

Hvilken Taage faldt der ikke fra mine Øine! Jeg har begaaet en Last, men jeg skal oprette det. — Ah! dersom De vidste, hvor straffældig jeg er! Jeg har fornærmet Dyden i sin største Glands. (Han gier nogle Skridt hen til Siden) Heida! kom hid!

Baronessen.

Hvor har han det ikke heftig!

Greven.

Lad spende for min Vogn.

Grevinden.

Ja, Frue Baronesse, her bør ikke forsømmes et Øieblik. De burde være hendes Beskytterinde; thi jeg veed De vel, at naar man har begaaet slig en Forseelse, og man strax opretter den, saa har man ikke nødig at skamme sig ved den. Min Søn har sine Luner, som man siger; men i Grunden har han ædeltlødig

ædelt Hierte. Han er af Naturen god, man kan giøre af ham hvad man vil; og der fattes vel i, min kiere Svigerdatter, at De er halv saa godgiørende som han.

Baronessen (sagte).

Retnu forgaaer Taalmodigheden mig. Hvor seer han ikke mørk, forvirret og tankefuld ud! Hvad mon det er for Følelser, der arbeide i hans Hierte? — Min Herre! see vel til, hvad De vil giøre —

Grevinden.

Ja for Nanine!

Baronessen.

Hun kan tilfredsstilles med en Foræring.

Grevinden.

Det er det mindste, han skylder hende.

Baronessen.

Men jeg for min Part vil aldrig see hende for mine Øine. Lad hende aldrig komme inden for disse Døre! forstaaer De mig?

Greven.

Jo! jeg forstaaer.

Grevinden.

Hvilket Steenhierte! —

Baronessen.

Stræb at undgaae al Aarsag til Mistanke paa min Side — Hvad! betænker De Dem?

Greven

(efter en kort Taushed).

Nei! det er allerede besluttet.

Baronessen.

Jeg bør troe, at De viste denne Agt for mig, det er noget De skylder os begge.

Grevinden.

Kan du være saa grum, min Søn?

Baroneſſen.

Hvad Beſlutning vil De ſatte?

Greven.

Den er allerede fattet. De kiender mit Hierte, og min Oprigtighed: jeg vil forklare Dem min Meening. Jeg havde lovet Dem min Haand; men vi indgik allene den Forbindelſe for at ophæve en ſkadelig Proces. Jeg fælder nu ſelv Dommen: fra dette Øieblik af overlader jeg Dem, uden mindſte Fortrydelſe, al min Rettighed til alle de Herligheder, paa hvilke De giorde Paaſtand. Jeg overlader Indkomſterne deraf til Dem; giør De ſig det altſammen ſaa nyttigt ſom mueligt. Og da vi ikke kan blive Ægtefolk, ſaa lad os leve i en god Forſtaaelſe ſom Paarørende. Lad os forglemme alt det Forbigangne, at der ingen Aarſager ſkal være til Misfornøielſe imellem os. Skal man juſt hade hinanden, fordi man ikke kan elſke?

Baroneſſen.

Jeg ventede mig, at De vilde bryde det Løvte. — Gaae! jeg fraſiger mig baade dig og dine Forældringer, Troeløſe! Jeg ſeer nok med hvem du vil tilbringe dine Dage, og hvilken Foragt din raſende Tilbøielighed vil paadrage dig. Tag kun det foragtelige Aag paa dig! jeg overgiver dig til dit uværdige Valg! —

Syvende Scene.

Greven. Grevinden. Philip Hombert.

Greven.

Nei, naadige Frue! nei, det er ikke uværdigt. En daarlig Kierlighed forblinder ikke mit Hierte! — !

Hvorvel

Hvor der er saa store Dyder at belønne, der bør jeg sættes i en henrykkende Bevægelse, men kan ikke fornedre mig. Det, som man kalder nedrigt hos denne Mand, udgiør hans Fortienester og er hans Ahner. Min er, at betale den efter sin Værd. Det er de Hierters Rettigheder, der adle sig selv, og udmærke sig ved deres store Tænkemaade, at man viger fra de almindelige Regler for deres Skyld. Deres Fødsel, forenet med saa store Dyder, vil blive en nye Zier i min Familie.

Grevinden.

Hvorledes? Hvad for en Zier? Hvad er det du siger?

Ottende Scene.

Greven. Grevinden. Philip Hombert. Nanine.

Greven
(til sin Moder).

Hendes blotte Syn bør underrette Dem derom.

Grevinden.

Kom hid i mine Arme, mit allerkiereste Barn! Hun er noget slet paaklædt, men — hvor er hun dog ikke deilig! Hvor har hun ikke et ærbart og dydigt Væsen!

Nanine
(efter at hun har neiet meget dybt for Grevinden, løber hen og omfavner hendes Fader).

Ah! jeg bør først yde Naturen sin Rettighed — Min Fader!

Phil. Homb.

O Himmel! o min Datter! Ah! naadige Herre, De erſtatter mig 40 Aars Gienvordigheder!

Greven.

Det er mig kiert! Men hvorledes ſkal jeg giøre ſaa fuldkommen en Fortieneſte Erſtatning for den ubillige Medfart, den har maattet lide i mit Huus? I hvilken Dragt fremſtiller hun ſig ikke for os! den er alt for ringe — men hun pryder den. Nei! der er ingen Stand, ingen Dragt, ſom jo æres ved Nanine. Men lad mig høre min Dom. Kan Deres Godhed gaae ſaa vidt, at De kan tilgive al den Haardhed, jeg har udøvet?

Nanine.

Hvad er det, De ſpørger om? Ah! jeg forundrer mig over, at De kan ſtaae i Tvivl om, at mit Hierte kan tilgive Dem — Da jeg har oppebaaret ſaa mange Velgierninger af Dem, er det aldrig faldet mig ind, at De kunde giøre Uret.

Greven.

Har De forglemt denne Fornærmelſe, ſaa giv mig et fuldkomment Beviis derpaa. Jeg vil ikke mere end een Gang i min hele Livstid have at byde over Dem; men ſvær mig til, at De vil adlyde denne Befaling!

Phil. Homb.

Det er hendes Pligt, og hendes Erkiendtlighed — —

Nanine
(til ſin Fader).

O han er ſelv vis paa min Lydighed.

Greven.

Greven.

Jeg tør forlade mig derpaa. De maae da vide, at De endnu ikke har opfyldt alle Deres Pligter — jeg har seet Dem ved min Moders Fødder — jeg har seet Dem i Deres Faders Arme — det der endnu er tilbage for Dem i dette søde Øieblik er — at De for Deres Øine omfavner — Deres Brudgom!

Nanine.

Jeg?

Grevinden.

Hvilket Indfald! er det dit Alvor?

Phil. Homb.

Min Datter!

Greven
(til sin Moder).

Hav den Godhed, at give Deres Minde dertil.

Grevinden.

Den hele Familie, min Søn, vil gjøre en forskrækkelig Tummel.

Greven.

Naar de see hende, vil de strax bifalde mit Valg.

Phil. Homb.

Hvilken forunderlig Skiebne! Jeg kan ikke begribe, at De vil nedlade sig saa dybt —

Greven.

Man har lovet mig at adlyde — jeg vil have det.

Grevinden.

Min Søn!

Greven.

Min Moder, det gielder om min Lykksalighed! Egennytte har allene knyttet over hundrede Ægtebaand; vi har seet, at de viiseste Ægtemænd have allene raadført sig

med deres Hierte, og ikkun søgt efter gode Sæder — Nanine besidder alle de Fuldkommenheder, man vil ønske sig; og jeg vil af Billighed og Tilbøielighed gjøre det, som hundrede andre have giort af Gierrighed. Min Moder, fæld Dommen i denne Strid! samtyk i min Lykksalighed!

Nanine.

Nei! nei! samtyk det ikke — sæt Dem imod hans Kierlighed — og imod min med! det er det, som De maae love mig — Kierlighed forblinder ham — De maae oplyse ham. — Ah! lad mig langt fra ham tilbede ham! See, hvortil Skiebnen har bestemt mig! der seer De min Fader; hvorledes kunde jeg vel kalde Dem min Moder?

Grevinden.

Jo, du kan og du skal — det er besluttet. Dette sidste Træk kan jeg ikke staae imod — det viser mig, hvor høit du fortiener at elskes. Det er det eneste i Naturen — ligesaavel som du selv!

Nanine.

Jeg adlyder da saavel Deres som Kierlighedens Befaling! mit Hierte kan ikke længere staae imod.

Grevinden.

Lad da denne Dag være en af dem, paa hvilke man har seet Dyden værdigen belønnet! — Men lad det ikke drage videre Følger efter sig.

Ende paa Skuespillet.

Mendenes Stole.

Komedie i tre Akter,

oversat

efter Hr. Molieres

l' Ecole des Maris.

Personerne.

Sganarel,) to Brødre.
Ariste,)
Isabelle, Søster til
Leonore.
Valerius, Isabelles Elsker.
Lisette, Leonores Pige.
Ergaste, Valerii Tiener.
En Commisarius.
En Notarius.
To Lakaier.

Scenen er i Paris.

Første Akt.

Første Scene.

Sganarel. Ariste.

Sganarel.

Broder! vær saa god og tie stille; enhver af os kan jo gisre hvad ham bedst synes. Omendskiønt du er ældre end jeg, og er gammel nok til at være klog, siger jeg dig dog, at jeg ingen Ave tager af dig. Jeg har resolveret at leve efter mit eget Sind, og jeg befinder mig ved denne min Levemaade ret godt.

Ariste.

Og dog dadle alle Folk din Levemaade.

Sganarel.

Ja, Broder, saadanne Narre som du er.

Ariste.

Største Tak! det var en artig Kompliment.

Sganarel.

Siden jeg dog maae anhøre alting, saa gad jeg gierne vidst, hvad saadanne selvkloge Dommere har at udsætte paa mig.

Ariste.

Ariste.

Dit knarvurne Sind, som gior dig uskikket til alle Livets Fornøielser, og som giver dine Handlinger et underligt Ansеende, og som gior dig endog i din Klædedragt til et urimeligt Menneske.

Sganarel.

Ja vist! jeg skulde vel rette mig efter Moden, og ikke klæde mig efter eget Behag. Jeg troer, min kiere Hr. ældre Broder, thi det er du, Gud skee Lov! og det fulde 20 Aar (skiønt det er kun en Bagatelle), jeg troer du søger at overtale mig med din Sniksnak, at jeg skulde klæde mig paa Moden, ligesom du gior.

Ariste.

Man maae alle Tider rette sig efter de Fleste, og aldrig lade pege med Fingrene efter sig. Man kan paa begge Sider gisre for meget; men et forstandigt Menneske maae gisre det med Klædedragt, som med Sproget: han maae aldrig paatage sig noget affekteret, men maae gisre alting med, som Moden fører med sig, uden at overile sig. Jeg forlanger ikke, at man skal være saadanne Folk liig, som efterabe alle Moder, og som elskе nye Paafund saaledes, at de vilde bedrøve sig i høieste Grad, ifald en anden havde bragt det høiere deri end de. Men mig synes, at man gior ilde, naar man ikke vil gisre hvad andre godt Folk gior, og at det er bedre at være Daare med andre, end om man med sin Viisdom vil gaae imod Strømmen.

Sganarel.

Ja, saa tale de gamle Gickke, som, for at bedrage Folk, skiule deres graa Haar under en Peruque.

Ariste.

Ariste.

Det er underligt med dig, at du alle Tider kaster mig min Alder i Næsen, og at du alle Tider laster min Klædedragt og min Fornøielse, ret ligesom at Alderdommen var dømt dertil, og gamle Folk turde ikke giøre sig lystige paa nogen Slags Maade, og at de kun skulde tænke paa Døden. Gamle Folk ere desuden hæslige nok, uden at giøre sig endnu grimmere ved skiødesløs Dragt og Særsindighed.

Sganarel.

Det maae nu være hvordant det vil, saa vil jeg dog bestandig blive ved min sædvanlige Klædedragt, og ikke vige et Skridt derfra. Jeg vil, Trods alle Moder, have et Dække paa Hovedet, som skiuler mit hele Hoved; en god lang Vest, som skal skiule mit hele Legeme, og som holder min Mave varm, saa Maden kan godt fordøies; et Par Buxer, som ret passer paa mig, og Skoe, som ikke skal klemme mig som nogle Tommeskruer, men gaae som vore kiere Forfædre har giort i fordum Tid. Og er der nogen, som jeg ikke behager, da kan den lukke sine Øine, som ei vil see paa mig.

Anden Scene.

Leonore. Isabelle. Liseite. Ariste. Sganarel.

(Sganarel og Ariste staae foran paa Theatret, og tale hemmelig med hverandre uden at de andre blive dem vaer.)

Leonore (til Isabelle).

Jeg tager al den Skyld paa mig, ifald han vil skielde os ud derfor.

Liset-

Liſette
(til Iſabelle).

At ſidde beſtandig i en Stue, hvor man ikke ſaaer en Siel at ſee.

Iſabelle.

Saa gior han.

Leonore.

Jeg beklager dig, min kiere Søſter.

Liſette
(til Leonore).

Det er en Lykke for hende, Jomfrue, at hans Broder er anderledes ſindet; Himlen har meent det godt med Dem, at De er geraadet i en fornuftig Mands Hænder.

Iſabelle.

Det er endnu et ſtort Under, at han ikke har indſluttet mig i Dag, eller at han ikke tog mig med ſig.

Liſette.

Paa min Ære! jeg vilde ſkikke ham med ſamt hans gamle Halskrave Fanden i Vold, og —

(Hun ſtoder paa ham.)

Sganarel.

Hvorhen? om det er tilladt at ſpørge.

Leonore.

Vi veed det endnu ikke ſelv. Jeg bad min Søſter hun ſkulde gaae med mig og profitere lidt af det ſkiønne Veir; men —

Sganarel
(til Leonore).

Hun kan gaae hvor hun vil. (Til Liſette) Lyſt du og med hende, ſaa har hun Selſkab. (Til Iſabelle) Men dig forbyder jeg, med din Tilladelſe, at du ikke piger fra Huſet.

Ariſte

Ariſte.

Broder! lad hende gaae og giøre ſig en liden Motion.

Sganarel.

Hans ydmyge Tiener, Hr. Broder.

Ariſte.

Ungdommen vil undertiden —

Sganarel.

Ungdommen er gal, ſommetider Alderdommen med.

Ariſte.

Mener du da, hun er ikke ſikker nok, naar hun er med Leonore?

Sganarel.

Nei, nei! jeg troer hun er ſikrere hiemme hos mig.

Ariſte.

Men —

Sganarel.

Men det dependerer jo af mig, hvad hun ſkal giøre eller lade, og jeg maae ogſaa vide hvorfor jeg giør det.

Ariſte.

Skal jeg ikke ligeſaavel paſſe paa hendes Søſter?

Sganarel.

O! enhver har ſine Tanker, og giør hvad ham bedſt ſynes. Diſſe Piger har ingen Forældre, og deres Fader, ſom har været vor Ven, har anfortroet os dem før hans Død at ſørge for dem. Han anbefalede os begge, enten at gifte os med dem, eller og, om vi ſelv ikke vilde det, da at forſørge dem andenſteds; og vi have allerede i deres ſpæde Aar faaet fuld Magt, enten at regiere over dem ſom Fædre, eller og ſom deres egne Mænd. Denne har du antaget, for at ville optugte

hende; men denne her vil jeg beholde for mig selv. Du handler med din, som dig bedst synes, lad mig derfor gjøre med min hvad jeg vil.

Ariste.

Men mig tykkes —

Sganarel.

Men mig tykkes og — jeg vil sige reent ud, at jeg heri taler som jeg bør. Du tillader din, at hun maae gaae stadset og udpudset, meget vel! at hun maae holde Lakeier og Tienestepiger, jeg er fornøiet dermed; at hun maae løbe omkring, intet bestille, og lade sig beskue af unge Karle efter hendes Hiertes Ønske, det lader jeg passere. Jeg derimod forlanger, at min skal leve efter mit Sind, og ikke efter hendes; at hun skal gaae ærbar klædt, og om hellige Dage allene bære sin Søndagsklædning; at hun skal smukt sidde indsluttet hiemme om Søgnedage, og allene bekymre sig om Huusholdningen; at hun skal i ledige Timer sye paa mit Lintøi, og undertiden, naar hun faaer Lyst, da ogsaa strikke mig et Par Strømper, og at holde sine Øine mig fra unge Karle, og aldrig gaae ud af Huset, uden der er nogen, som er med, og giver Agt paa hende. Kort at sige: Kiødet er svagt, og jeg hører alt hvad der bliver talt; men med min gode Villie vil jeg ikke gierne være kronet med Horn. Og efterdi hun skal have den Lykke, at komme i min Brudeseng, saa vil jeg mage det saa, at jeg kan selv svare for hende.

Isabelle.

Han har maaskee ingen Aarsag til at —

Sganarel.

Tie stille! jeg vil lære dig, om du tør gaae ud af Huset uden min Villie.

Leonore.

Hvordan, min Herre?

Sganarel.

O! vær stille, Jomfrue! jeg taler ikke med hende, thi hun er mig alt for klog.

Leonore.

Er det Dem imod, at Isabelle omgaaes med mig?

Sganarel.

Ja! hun kan fordærve mig hende; thi jeg maae sige det oprigtig: det behager mig ikke vel, at hun kommer i mit Huus; jeg bliver nok engang nødt til at vise hende Døren.

Leonore.

Maae jeg ogsaa sige Dem min Mening oprigtig, endskiønt jeg ikke veed med hvad Dine De anseer alt dette? Men det veed jeg vel, hvad man udrettede hos mig med slig Mistroenhed. Og omendskiønt vi to ere fødte af een Fader og Moder, saa maae vi dog ikke være som Søstre sindede, om Deres Maade at opføre Dem paa vinder nogen Tid hendes Hierte.

Lisette.

Det er ogsaa sandt! disse Oppasninger ere jo ret noget skammeligt Tøi. Lever vi da maaskee blandt Tyrker, hvor man pleier at indslutte Fruentimmer? Thi som man siger, saa ere de der Slavinder, og derfor troer jeg det er, at man holder for, at Tyrkerne kan aldrig blive salige. Vores Ære maatte være en meget skiøbelig Ting, dersom den trængte til, at der idelig maatte holdes Skildvagt over den. Mener De da, at Mændenes Vagtsomhed kunde hindre os fra at begaae de utilladeligste Ting, og at vi ikke kunde

bedrage den allerlistigste Mand, naar vi engang have sat os de Griller i Hovedet? Det er Daarlighed at ansætte Vogtere over os; og det bedste I kan gjøre, er, at lade os gaae paa Troe og Love; thi vi vil alle Tider selv være Formyndere over vores Ære. Man giver os saa mange Gange saa at sige selv Lyst til at synde, naar man vil gjøre sig saa stor Umage for at holde os derfra. Om en Mand holdt mig saaledes i Tvang, da kunde jeg just deraf faae Lyst til at spille ham de Puds, som han meest frygtede for.

Sganarel (til Ariste).

Der seer du, du skjønne Læremester! hvorledes du optugter Ungdommen. Kan du vel anhøre slig med Taalmodighed?

Ariste.

Broder! man maae kun lee ad hendes Tale; hun har i visse Punkter Ret, naar hun taler saaledes Fruentimmerne forlange en vis Friehed; ved stræng Tvang lade de sig neppe holde i Tømme. Man gifter hverken en Kone eller Jomfrue med Tvang eller Trusler dydig; deres egen Ære maae holde dem i Tøilen, og ikke en stræng Omgang. Reent ud at sige, saa vor det være meget rart at finde en Kone, som allene vor Tvang er bleven dydig. Det tiener ikke, at vi skal være Medvidere i alle deres Haandteringer. Efter min Mening maae man vinde dem ved Hiertet; og jeg for min Part vilde ikke holde min Ære hos en Person alt for sikker, naar det allene skulde komme an paa min Oppasning, og der paakom hende Lyst til at gaae en Daarlighed, og feilede hende ikke andet end Leiligheden dertil.

Sga-

Eganarel.

O Snik Snak!

Ariste.

Meget vel! men jeg holder dog for, man bør omgaaes Ungdommen venlig og med det gode. Man bør dadle deres Feil paa en meget lemfældig Maade, og man maae ikke gisre dem Dyden afskyelig. Paa samme Maade har jeg omgaaet Leonore: jeg har ikke regnet hende alle Bagateller til Last, og har aldrig været hendes Ungdoms smaa Forlystelser imod; det fortryder mig, Gud skee Lov! ikke heller. Jeg har ladet hende søge behagelige Selskaber, har tilladt hende at gaae paa Bal, Komedier og andre Lystigheder. Saadanne Ting ere, som mig alle Tider har syntes, fordeelagtige at skierpe unge Folks Forstand; og jeg troer, at hun lærer det i Omgængelsesskole med Folk af en artig Levemaade bedre end af alle Bøger i Verden. Hun anvender en Hoben Penge paa Klæder, Lintøi og Baand; hvad skal man gisre? Jeg giver hende hvad hun forlanger, og naar man har Formue dertil, saa kan saadanne Folk, som vi ere, letteligen unde unge Piger slige Frieheder. Efter hendes Faders Villie er hun forbundet at givtes med mig; men min Villie er ikke at tyranniſere over hende. Jeg veed, at vore Aar ikke vel kunde skikke sig sammen, derfor vil jeg lade hende frit Valg. Vil hun for 4000 Rdlr. i rede Penge aarlige Indkomster, og for min ømme Kierlighed og Tilbøielighed til hende ikke ansee min Alder, og givtes med mig, saa kan hun gisre det; men hvis ikke, saa maae hun søge sig en anden op. Jeg for

min Part lader det gierne blive derved; om hun kan mø
finde uden mig en bedre Lykke, saa saae jeg heller, at hu
hun giftede sig med en anden, end at tvinges til at ha
tage mig til Mand imod hendes Villie.

Sganarel.

Ei! den kiere Mand! hans Ord ere saa søde som mo
Sukker og Honning.

Ariste.

Kort at fortælle: saaledes er jeg sindet, og jeg
takker Gud derfor. Jeg vil aldrig handle efter d
strænge Regler, som komme Børnene til at tælle hver
Øieblik indtil Fædrene dø.

Sganarel.

Men naar de opdrages i saa megen Frihed d
Ungdommen, saa vænne de sig neppe af dermed sidenm
Hun vil ikke saa let fatte et andet Sind, naar hun
siden skal forandre sin Levemaade.

Ariste.

Hvorfor skulde hun ændre den?

Sganarel.

Hvorfor?

Ariste.

Ja.

Sganarel.

Jeg veed det ikke.

Ariste.

Gior hun maaskee noget, som er imod Erbarh
heden?

Sganarel.

Hvordanne? Om du nu giver dig med hen
skal hun da tage sig den samme Frihed som hun
ger sig nu?

Ari

Ariste.

Hvorfor ikke?

Sganarel.

Vil du være ligesaa høflig imod hende, og lade hende beholde Fiere og Baand?

Ariste.

Uden Tvivl.

Sganarel.

Vil du da og være saa naragtig og tillade hende at gaae paa Bal og i alle Selskaber?

Ariste.

Ja vist.

Sganarel.

Og Stratenjunkerne skal komme til dig i Huset?

Ariste.

Hvad da?

Sganarel.

Og anrette i dit Huus Spil og Leeg?

Ariste.

Det er jeg fornøiet med.

Sganarel.

Og din Kone skal lade sig sige Douceurs.

Ariste.

Meget vel!

Sganarel.

Og du vil ansee det uden Fortrydelse?

Ariste.

Det forstaaer sig.

Sganarel.

Gaae, Broder! du er en gammel Nar. (Til Isabelle) Gaae bort, paa det du ikke skal høre saa skammelige Ting. (Isabelle gaaer).

Tredie Scene.

Ariſte. Sganarel. Leonore. Liſette.

Ariſte.

Jeg vil lade min Kone handle paa Troe og Love, og vil beſtandig leve ſaaledes ſom jeg er vant.

Sganarel.

Jeg vil ret lee, om der bliver ſat dig et Par Actæonskroner paa Hovedet.

Ariſte.

Jeg veed ikke hvad Himlen har beſluttet med mig; men det veed jeg, at Skylden ikke bliver din, om du ikke ſelv faaer dem, thi du gior alt det, ſom ſkikker ſig ret dertil. (Han leer).

Sganarel.

Lee du kun ſaa meget du vil. Det ſtaaer en Mand meget vel an, ſom gaaer i ſit 60de Aar, at ſpille ſaadan en Perſon.

Leonore.

Jeg er ham god derfor, at han ikke ſkal have nødig at ſørge derfor, om Skiebnen vil have det ſaa, at jeg ſkal være hans Kone, og han kan ſikkert forlade ſig derpaa; men det maae jeg tilſtaae, Hr. Sganarel, at jeg ikke vilde være Borgen for ham, om ma jeg blev hans Kone.

(Hun gaaer).

Liſette.

Det er Synd at handle ſaaledes med Mænd, ſom troe os vel; men med ſaadanne Folk, ſom I er, gior man min Troe en god Gierning.

(Hun gaaer).

Sgana-

Sganarel.

Gaae Fanden i Vold med din forbandede skidne Mund!

Ariste.

Broder, du er selv Skyld i, at du maae høre slige Daarligheder. Lev vel! betænk dig anderledes, og troe mig, at det er et slet Middel til en Mands Sikkerhed, at indslutte sin Kone. Jeg er din Tiener.

(Han gaaer).

Sganarel.

Da er jeg ikke din.

Fierde Scene.

Sganarel (allene).

O! saadanne Folk ere ret skabte for hverandre; det bliver med Tiden en skiøn Familie. En gammel gal Mand vil agere en ung Springer med sit rynkede Ansigt! en Pige, som er i høieste Grad flygtig! uforskammede Tienestefolk! Nei, Viisdommen selv kunde slet intet udrette, og den giorde forgieves Arbeide, om den vilde forbedre slig en Huusholdning. Om Isabelle omgikkedes med saadanne Folk længere, saa kunde hun tabe al den Tugt og Ærbarhed, som jeg har indprentet hende. Men paa det, at det ikke skal skee, saa skal hun med det første igien faae Lov at see min Kaalhauge og Hønsehuus.

Femte Scene.

Valerius. Sganarel. Ergaste.

Valerius

(bag paa Theatret).

Ergaste! see der, der er den afskyelige Argus, den knurvurne Formynder over min Skiønne!

Sganarel
(troer han er allene).

Er den Fordærvelse af Sæder ikke ganske forskræk-
kelig? —

Valerius.

Jeg vilde gierne tale med ham, om jeg kunde komme til dermed, for at giøre Bekiendtskab med ham.

Sganarel
(troer endnu han er allene).

I Stedet for den indgetogne Levemaade, hvori man fordum saa roesværdig tog Ærbarhed i Agt, er Ungdommen nu her i Landet liderlig, ublue, og lader sig —

Valerius
(hilser ham langt fra).

Han seer ikke engang, at man hilser ham.

Ergaste.

Maaskee at han kan ikke vel see med dette Øie, vi vil træde paa den høire Haand.

Sganarel
(seer dem endnu ikke).

Jeg maae begive mig ud af Byen; om jeg holdt mig længer op her, saa —

Valerius
(kommer nærmere).

Jeg maae søge at insinuere mig hos ham.

Sganarel
(hører noget røre sig).

Hei! mig tykkes jeg hører nogen tale. (Han troer igien han er allene.) Paa Landet bruger jeg, Gud skee Lov, ikke at see paa Verdens Daarligheder med forskrædelige Øine.

Erga-

Ergaste
(til Valerius).

Tael dog til ham!

Sganarel
(horer igien noget røre sig).

Hvad er der at bestille? (Han horer intet meer) Det kommer mig kun saa for. Paa Landet søge Pigerne ingen anden Fornøielse — (For sig selv, i det han seer Valerius hilser ham) Er det mig han hilser?

Ergaste
(til Valerius).

Gaae nærmere til ham.

Sganarel
(uden at give Agt paa Valerius).

Der henne kommer ingen Snushaner — (I det han seer Valerius hilser ham) Hvad Dievlen — (Han vender sig om, og seer at Ergaste hilser ham paa den anden Side) Igien? Hvad er det for nogle Komplimenter?

Valerius.

Min Herre! maaskee jeg kommer Dem til Ulejlighed?

Sganarel.

Det kan vel være mueligt.

Valerius.

O! saa har jeg dog den Ære at kiende Dem! Hvilken stor Lykke og en behagelig Fornøielse for mig! Jeg har havt den største Længsel efter at giøre Dem min Compliment.

Sganarel.

Det kan vel være.

Valerius.

Og at forsikre Dem uden Hyklerie, at jeg er bereed til at tiene Dem i alting.

Sgana-

Sganarel.

Jeg troer det nok.

Valerius.

Jeg har den Lykke at være Deres Naboe, og jeg kan ikke nokſom takke min gode Skiebne derfor.

Sganarel.

Deri giør De meget vel.

Valerius.

Veed De da den nye Tidende, ſom man fortæller ved Hoffet, og ſom man holder for ganſke vis?

Sganarel.

Hvad er det min Sag?

Valerius.

Det er vel ſandt; men undertiden er man begierlig efter at høre noget Nyt. Vil De ſee den Stats med, min Herre, ſom man faaer at ſee ved Kronprindſens Fødſel?

Sganarel.

Naar jeg faaer det i Sinde.

Valerius.

Man maae bekiende, at man kan nyde tuſinde Fornøielſer her i Byen, ſom man ikke ſaa let finder andenſteds. De bedſte Stæder ere imod denne kun Ørkener. Hvormed pleier De da at fordrive Tiden, min Herre?

Sganarel.

Med mine Forretninger.

Valerius.

Men Sindet forlanger dog ſine Forfriſkninger; thi undertiden kan det være nedſlagen, naar man alle Tider har med alvorlige Ting at beſtille. Hvad tager De Dem for om Aftenen, førend De gaaer til Engs?

Sgana-

Sganarel.

Hvad mig behager.

Valerius.

Uden Tvivl; man kan ikke sige bedre. Deres Svar er kort og godt, og det er et Tegn til, at De har en god Forstand, naar man ikke tager sig andet for, end det, som man behager. Dersom jeg vidste, at De undertiden ikke havde at bestille, vilde jeg tage mig den Friehed at besøge Dem om Aftenen.

Sganarel.

Farvel! jeg er Deres Tiener. (Han gaaer).

Siette Scene.

Valerius. Ergaste.

Valerius.

Hvad tykkes dig om denne underlige Mand?

Ergaste.

Ikke andet, end at han er i hans Svar meget hastig, i Omgængelse som en Bussemand.

Valerius.

Ak! jeg maae blive gal!

Ergaste.

Hvorfor det?

Valerius.

Hvorfor? Jeg maae springe i Flint derover, at min Elskelige er i en Vildmands Hænder, som vaager over hende som en Drage, og som betager hende ved hans knurvurne Væsen alle hendes Frieheder.

Ergaste.

Desbedre er det for Dem, Herre, og De kan spaae Dem et godt Udfald i Deres Kierlighed deraf. Jeg maae sige Dem til Trøst, at et Fruentimmer, som

som man vogter saa nøie, er allerede halv solgt, og at saadanne knurvurne Mænd og Fædre alle Tider befordre bedst unge og galante Herrers Elskov. Endskiønt jeg just ikke meget løber efter Fruentimmerne, og stryger ikke heller stort Gaderne igiennem efter dem, har ikke heller synderlige Gaver dertil, saa har jeg dog tient mange Snese i deres Kierlighed; og disse pleiede ofte at sige, at de havde fundet den største Glæde, naar de traf paa saadanne fortredelige Mænd, som aldrig traade saasnart i Huset, at de jo strax skiendtes med deres Koner. Slige Buldrebasser, som uden al Aarsag og uden nogen Slags Raison havde alle Tider noget at sætte ud paa Deres Koners Opførsel, og giorde dem tyk af den Titel at være Mænd i deres Huus, og begegnede Konerne ilde i deres Elskeres Nærværelse. Sligt veed man at benytte sig af; thi en Kones Forbittrelse over saadan Beskiemmelse giver Elskeren den skiønneste Leilighed, naar han bejamrer hende, at drive Sagen meget vidt. Kort at sige: de maae vente sig Godt af slig en Formynders urimelige Opførsel.

Valerius.

Men jeg har dog nu elsket hende allerede i fire Maaneder, og dog ikke fundet nogen ret Leilighed til at tale med hende.

Ergaste.

Kierligheden pleier ellers at giøre Folk konstige; men det er De ikke. Dersom jeg var i Deres Sted, saa —

Valerius.

Hvad vilde du da giøre, om du var i mit Sted, og denne grove Karl passede saa paa hende? Og desuden

uden er der hverken Pige eller Tiener i Huset, som man ved Penge kan bringe paa sin Side.

Ergaste.

Hun veed da endnu ikke, at De elsker hende?

Valerius.

Jeg tvivler paa det. Overalt, hvorhen hendes Knurrepotte har fulgt hende, har hun alle Tider seet mig som en Skygge omkring sig, og jeg har alle Tider søgt at give min Kierlighed tilkiende. Jeg har tidt nok talt til hende med Øinene; men hvem vil forsikre mig om, at hun og har forstaaet det Sprog?

Ergaste.

Det er sandt, at dette Sprog er undertiden uforstaaeligt, uden man vilde bruge enten Breve eller Ord til Tolke tillige.

Valerius.

Men hvad skal jeg da giøre for at hielpe mig selv ud af denne Kummer, og at erfare, om denne Skiønne har merket, at jeg elsker hende? Giv mig dog et godt Raad!

Ergaste.

Vi maae finde paa et. Lad os gaae ind i Huset, paa det vi bedre kan overlægge det med hverandre.

(De gaae).

Ende paa den Første Akt.

Anden

Anden Akt.

Første Scene.

Isabelle. Sganarel.

Sganarel
(for sig selv).

Godt! jeg veed hvor han boer, og jeg kiender ham nok allerede efter din Beskrivelse.

Isabelle
(for sig selv).

O Himmel! staae mig bi i Dag, og lad mit dim uskyldige Paafund lykkes!

Sganarel.

Sagde du ikke før, du havde hørt at han hedte Valerius?

Isabelle.

Jo.

Sganarel.

Godt! giv dig tilfreds. Gaae kun ind i Huset, og lad mig sørge derfor; jeg vil i dette Øieblik tale med denne unge Snushane.

Isabelle
(i det hun gaaer).

Omendskiønt at saadant Indfald er alt for forvovent for en Pige, saa vil dog ethvert oprigtigt Gemyt undskylde mig derfor, efterdi man ubillig handler saa haardt med mig. (Hun gaaer).

Andem

Anden Scene.

Sganarel (allene).

Her er ingen Tid at give bort; her boer han. Hvem er der? Ret saa! jeg er i dybe Tanker. Holla hei! siger jeg; der er ingen, som hører mig? Holla! nu undrer jeg mig ikke længer, at han har tiltalt mig paa saa venlig en Maade, efterdi jeg har faaet Sagen at vide. Men jeg maae skynde mig, at hans daarlige Anslag —

Tredie Scene.

Valerius. Sganarel. Ergaste.

Ergaste
(kommer pludselig løbende ud af Huset og falder over Sganarel).

Gid Fanden fare i den Klods, som staaer her som en Støtte for mig, at jeg nødvendig maae falde over ham.

Valerius.

Det gior mig ondt, min Herre.

Sganarel.

Ah! jeg søger just efter ham, min Herre.

Valerius.

Efter mig, min Herre.

Sganarel.

Ja, ret efter ham. Heder han ikke Valerius?

Valerius.

Jo.

Sganarel.

Jeg vilde gierne tale med ham, om det var tilladt.

Valerius.

Kan jeg vel være saa lykkelig at tiene Dem i noget?

Sganarel.

Nei; men jeg vil tiene ham; jeg vil bevise ham mod en Tieneste, derfor er jeg nødt til at komme her til ham.

Valerius.

Til mig, min Herre?

Sganarel.

Ja ret til ham; forundrer han sig saa meget derover?

Valerius.

Jeg forundrer mig særdeles derover, og tilliges glæder jeg mig hiertelig over den Ære —

Sganarel.

Vi vil sætte Æren tilside, om jeg maae bede.

Valerius.

Vil De ikke gaae ind i Huset?

Sganarel.

Det giøres ikke nødig.

Valerius.

Vær saa god, min Herre.

Sganarel.

Nei, jeg giør ikke et Skridt videre.

Valerius.

Jeg kan umuelig tale her med Dem.

Sganarel.

Og jeg, jeg gaaer ikke af Stedet.

Valerius.

Nu da, meget vel! jeg giør hvad Dem behager. Skynd dig og bring Stole her, efterdi det ikke behager min Herre anderledes.

Sganarel.

Jeg vil tale staaende med ham.

Valerius.

Jeg, jeg skulde lade Dem staae her?

Sganarel.

Af! hvad er det dog for Komplimenter!

Valerius.

Det var ellers en Uhøflighed, som ikke var at tilgive.

Sganarel.

Den største Uhøflighed iblandt alle er, at man ikke vil høre Folk, som vil tale med een.

Valerius.

Saa vil jeg da være Dem lydig.

Sganarel.

Han gior og meget vel deri. Han gior mange Omstændigheder, førend han sætter sin Hat paa; det er aldeles ikke nødig at giøre saa mange Komplimenter. Vil han nu kun høre mig?

Valerius.

Ja hiertelig gierne.

Sganarel.

Siig mig dog engang, om han veed, at jeg er Formynder for den artige lille Pige, som boer her i Naboelaget, og heder Isabelle?

Valerius.

Ja, min Herre.

Sganarel.

Nu da, naar han veed det, saa behøver jeg ikke først at sige ham det. Veed han ogsaa, at jeg holder af hende lidt mere end en Formynder, efterdi hun er smuk, og at hun skal have den Ære at blive min Kone?

Valerius.

Nei, min Herre.

Sganarel.

Saa siger jeg ham hermed, at det var det klo-geste, om han vilde lade hende blive i Roe med hans kierlighedsansøgninger.

Valerius.

Hvem? Jeg, min Herre?

Sganarel.

Ja han. Nu vil vi sætte al Forstillelse tilside.

Valerius.

Hvem har sagt Dem, at jeg elsker hende?

Sganarel.

Folk, som man kan sætte sikker Troe til.

Valerius.

Men hvem er det da?

Sganarel.

Hun selv.

Valerius.

Hun selv?

Sganarel.

Ja ret hun selv; har jeg nu ikke sagt det ostuse nok? Efterdi hun er en ærbar Pige, og elskede mig fra Barnsbeen allene, saa har hun nu aabenbaret mig den hele Handel i Fortroelighed; og hun har desforuden givet mig i Kommission at sige ham, at hun da han løber allevegne efter hende, hvorover hun ærgrer sig forskrækkelig, har ganske vel forstaaet hvad han har villet sige hende med hans Diekast, at hun veed, hvad han forlanger af hende, at han gior sig unyttig Umage at forklare hende den Kierlighed, som strider der imod det Venskab, hun har for mig.

Valerius.

Og hun selv skikker Dem herhid at sige mig —

Sganarel.

Ja, at sige ham kort og godt, at hun allerede for længe siden vilde lade ham vide hendes Mening, siden den Tid hun har merket han bar Kierlighed for hende

om hun kun havde havt een, som hun kunde skikke for at forrette hendes Ærinde, og lade ham vide hvor nær det gik hende til Hierte; men da hun ikke vidste sig andet Raad, var hun nødt til at bruge mig selv dertil, paa det jeg, som sagt er, skulde melde, at hendes Hierte ikke var tiltænkt nogen anden end mig selv; at han nu længe nok havde elsket hende hemmelig; derfor saa fik han at see sig om andre Raad, om han vilde sig selv vel. Adieu! Det var alt det jeg skulde sige ham.

Valerius
(sagte til Ergaste).

Ergaste! hvad synes dig om den Historie?

Sganarel (for sig selv).

Hvor forskrækket han blev!

Ergaste
(sagte til Valerius).

Efter mine Tanker er deri ikke noget, som bør mistrøste; jeg troer der er en Hemmelighed skiult derunder, og Advarslen synes ikke at være fra en Person, der vilde komme Dem til at glemme den Kierlighed, De bær for hende.

Sganarel (for sig selv).

Nu har han nok faaet saa meget, at han takker Gud, og lader det blive derved.

Valerius
(sagte til Ergaste).

Troer du da, at der er en Hemmelighed derunder, som ——

Ergaste
(sagte til Valerius).

Ja; men han giver Agt paa os, lad os gaae bort.

(De gaae.)

Fierde Scene.

Sganarel (allene).

O hvor skamfuld seer han ikke ud! Saadant et Sendebud havde han ikke formodet sig. Jeg vil kalde Isabelle ud; man kan see hvad en god Optugtelse kan virke i fromme Gemytter. Al hendes Omhue er for det, som er dydigt, og hun er allerede saa fuldkommen hærdet deri, at hun kan blive fortørnet endog over et bare Diekast.

Femte Scene.

Isabelle. Sganarel.

Isabelle
(for sig selv, i det hun kommer ind).

Jeg frygter, at min Elsker i hans hæftige Passion ikke har ret forstaaet hvad jeg har villet sige ham til Efterretning, derfor vil jeg nu vove noget, efterdi jeg dog bliver holdt som en Fange, hvoraf han skal kunne forstaae min Mening endnu tydeligere.

Sganarel.

Nu! jeg har været hos ham.

Isabelle.

Nu da!

Sganarel.

Din Tale har giort den bedste Virkning; og har han faaet saa meget, som han bør. Han vil nægte for mig, at han var forlibt i dig; men da jeg fortalte dine Ord til ham, saa skammede han sig, blev i et Dieblik stum. Jeg troer han kommer ikke saa snart igien.

Isa

Isabelle.

Ak! hvad siger han? Jeg frygter derimod, at vi faae endnu mere at bestille med ham.

Sganarel.

Hvorfor frygter du da endnu?

Isabelle.

De var neppe gaaet ud af Huset, saa saae jeg, da jeg i Vinduet vilde tage friſk Luft, i det samme en Dreng, som kom fra dette Hiørne, hvilken til min største Forbauselse bragte mig fra vores ufordragelige Karl en Kompliment, og kastede mig en Guldbaase ind af Vinduet, hvori der laae et forseglet Kierlighedsbrev. Jeg vilde i det samme Øieblik give ham alt dette igien, men han var allerede løbet bort, og jeg maae af bare Utaalmodighed gaae fra mig selv.

Sganarel.

See mig engang, hvilket listigt Skielmstykke!

Isabelle.

Min Skyldighed udkræver, at jeg uden Forhaling skikker denne utaalelige Karl baade Daasen og Brevet tilbage; hertil skal jeg bruge nogen, thi jeg tør ikke understaae mig at bede Dem selv at —

Sganarel.

Hvorfor ikke det, mit lille Hierte? Derved viser du mig din Kierlighed og Troskab endnu mere end før, og jeg vil med Glæde paatage mig den Umage; du giør mig herved mere Gefal end jeg kan sige.

Isabelle.

Der har De det da.

Sganarel.

Godt! vi vil see hvad han skriver.

Isabelle.

De maae for Himlens Skyld ikke bræke det.

Sganarel.

Hvorfor ikke?

Isabelle.

Ellers kunde han maaskee tænke, at jeg har selv bræket det. En ærlig Pige maae ikke engang læse de Breve, som Mandspersoner skikke hende. Naar de merke, at man er nysgierrig, saa troe de, at man finder en hemmelig Lyst i at lade sig snakke noget for; derfor holder jeg det for nødvendigt, at man skikker ham Brevet ubrudt tilbage, paa det han kan ret tydelig see den store Foragt, jeg kaster paa ham, og paa det at al hans Haab kan forsvinde, og han ikke begaae flere slige Daarligheder.

Sganarel.

Sandelig! hun har i alt det, hun siger, fuldkommen Ret. Godt! nu er jeg aldeles indtagen saavel af din Dyd som Klogskab; jeg seer, at mine gode Lærdomme ere indprentede i dit Hierte, og du viser hermed, at du er værd at blive min Kone.

Isabelle.

Men jeg vil dog ikke være Deres Forlangendeimod; Brevet er i Deres Hænder, og De maae giernebræke det.

Sganarel.

Nei! det lader jeg vel blive; dine Raisons ere mere end vigtige. Jeg vil nu giøre i dette Øieblik hvad du har givet mig i Kommission. Jeg har lidt at forrette siden her i Naboelaget, og vil være strax dig igien, for at stille dig tilfreds. (Isabelle gaaer.)

Sie-

Siette Scene.

Sganarel (allene).

Mit Hierte ſvømmer i lutter Glæde, da jeg ſeer hun er ſaa fornuftig; jeg har ret et Klenodie i mit Huus. At anſee forlibte Diekaſt for et Forræderie; at tage Kierlighedsbreve an for ſtørſte Beſkæmmelſe, og ſkikke dem ved mig ſelv til den Forlibte tilbage! Naar jeg betragter alt dette, ſaa maatte jeg vide, om min Broders Pige vel og ſkulde giøre ligeſaa. Paa min Ære! Pigerne blive ſaadanne, ſom man vænner dem til at blive. Holla! (Banker paa Valerii Dør).

Syvende Scene.

Sganarel. Ergaſte.

Ergaſte.

Nu! ſhvad er der nu igien paa Færde?

Sganarel.

Der, tag det bort! ſiig jeres Herre, at han ikke giør ſig mere Umage at ſkrive Breve, og ſkikke dem i Guldbaaſer; at Iſabelle er ſærdeles vred derover. Der ſeer I, det er ikke engang brækket; deraf kan han ſlutte, hvor lidet hun agter hans Kierlighed, og hvad for lykkeligt Udfald han har at vente ſig.

(Han gaaer).

Ottende Scene.

Valerius. Ergaſte.

Valerius.

Hvad var det, ſom denne galne Mand leverede dig?

Ergaste.

Dette Brev, som Isabelle skal have faaet fra Dem i en Guldbaase, og hvorover hun skal være blevet særdeles vred. Hun skikker Dem den tillige med Brevet, som er ubrækket, tilbage. Læs det engang; vi vil dog see, om jeg har taget Feil i mine Tanker.

Valerius (læser).

"De vil maaskee forundre sig over dette Brev; og man kan i Sandhed ansee det for noget forvovent af en Pige, baade at skrive Dem til, og Maaden at lade Dem bringe Brevet paa. Men min Tilstand er saaledes beskaffen, at jeg ikke mere kan binde mig til Regler. Givtermaalet, som jeg trues med inden 6 Dage, tvinger mig til at vove alting; og efterdi jeg har foretaget mig alting, paa hvad Maade det og skee kan, for at undgaae det, saa har jeg holdt det for bedre at kaste mig i Deres Arme, end i Fortvivlelse. Imidlertid tænk ikke, at det er min slette Skiebne, som De har alt dette at takke for; det er ikke den Tvang, jeg lever i, der har kommet mig til at elske Dem, men den har kommet mig til at haste med at yttre min Tilbøielighed for Dem, og ikke saa nøie at agte de Ærbarhedsregler, som forbinde vort Kiøn. Det staaer alleneste til Dem, at jeg snart maae blive Deres, og jeg venter kun at faae at vide hvad Deres Kierlighed har besluttet, for at lade Dem vide mit Forehavende. Betænk for alting, at Tiden er knap, og at to elskende Hierter maae forstaae hverandre paa et halvt Ord."

Erga-

Ergaste.

Nu Herre! hvad mener De? Er det ikke et ganske nyt Paafund af en ung Pige? Det er sandelig ikke dumt. Skulde man kunde see det paa hende, at hun var saa klog i Kierlighedssager?

Valerius.

Ah! hun fortiener at tilbedes som en Gudinde! Denne Prøve paa hendes Forstand og Kierlighed fordobler min Tilbøielighed. Og foruden den Inklination, som hendes Skiønhed har indprentet mig. —

Ergaste.

Der kommer den gamle Knark igien. De maae overveie hvad De vil sige ham.

Niende Scene.

Sganarel. Valerius. Ergaste.

Sganarel.

O du høistvelsignede Forordning, hvorved al Klæders Pragt er bleven afskaffet! Nu har Mændene ikke stor Nød, og for Fruentimmernes Bønner er nu sat en Laas. O hvor er jeg ikke Kongen Tak skyldig, og hvor gierne ønskede jeg Mændene til Trøst, at det maatte gaae ligeledes med Leflerie som med Guldfrynser og Tresser! Jeg har selv kiøbt mig Forordningen trykt, paa det Isabelle kan læse den høit for mig, og efter Maaltidet, naar vi intet har at bestille, skal det være vores Tidsfordriv. (Han bliver Valerius vaer) Nu, min smukke Monsieur! med disse hvide Buxer, vil han ikke skikke flere Kierlighedsbreve i Guldbaaser? Han meente maaskee at finde saadan en Lefleføster for sig,

som

som havde Lyst til slige Daarligheder, og som gierne lod sig snakke noget for om Kierlighedssager; men nu seer han det selv, hvorledes hans Guldaaser blive antagne. Troe mig kun sikkerlig, at han gaaer Pigen glip; hun er dydig, og elsker mig, og hun blæser af hans Kierlighed. Kast kun hans Garn andensteds, og pak sig herfra.

Valerius.

Ja, ja, min Herre! hver Mand maae stryge Seil for Deres Fortieneſter. Det var ellers en Daarlighed af mig, om jeg vilde tænke at vinde Fortrin for Dem hos Isabelle, uagtet al min troe Kierlighed til hende.

Sganarel.

Det forstaaer sig selv, det var Daarlighed.

Valerius.

Jeg havde og været meget eenfoldig, om jeg vilde vovet mig til at vinde hende; og dersom jeg havde vidst det forud, at jeg skulde finde en saa farlig Medbeiler som De er, saa havde jeg ikke understaaet mig at prøve det.

Sganarel.

Det troer jeg.

Valerius.

Nu har jeg intet Haab mere; jeg indrømmer Dem, min Herre, hendes Hierte uden ringeste Modstand.

Sganarel.

Deri gior han meget vel.

Valerius.

Billigheden udkræver det, og Deres Person er begavet med saa mange berømmelige Egenskaber, at jeg gjorde ikke ret, om jeg med Fortrydelse vilde ansee den ømme Tilbøielighed, som Isabelle bær for Dem.

Sgana-

Sganarel.

Det forstaaer sig.

Valerius.

Ja, ja, jeg indrømmer Dem Pladsen, men jeg udbeder mig alleneste som en ulykkelig Liebhaber, en eeneste Godhed hos Dem, for hvis Skyld jeg maae lide alt dette, at De vil forsikre Isabelle, at den Kierlighed, som har allerede i 3 Maaneder brændt i mit Hierte for hende, har været uforfalsket, og at jeg aldrig har tænkt paa noget, som kunde være hendes Ære til Fornærmelse.

Sganarel.

Ja.

Valerius.

Og at min eeneste Hensigt var, efterdi jeg er min egen Herre, at træde i et lovligt Ægteskab med hende, hvis ikke min Skiebne havde været mig hinderlig deri, efterdi De besidder Isabelles Hierte allene.

Sganarel.

Meget vel.

Valerius.

Og at hun maae troe, at al den Fortred ikke er mægtig til at holde mig fra at tilbede hendes Skiønhed; og uagtet hvad Himlen har besluttet over mig, saa vil jeg dog følge min Skiebne, og elske hende inderlig indtil det sidste Aandedræt. Jeg vilde desuden ikke glemme at giøre mig Umage for hende, dersom ikke den Ærbødighed, som jeg bær for Deres Meriter, holdt mig derfra.

Sganarel.

Det er vel talt. Jeg vil i dette Øieblik sige hende alt det, han har sagt mig, thi over saadant vil hun

hun ikke blive vred. Men følg kun mine Raad, og slaae saadanne Tanker af Hovedet. Lev vel!

(Valerius gaaer).

Tiende Scene.

Sganarel (allene).

Jeg beklager den ulykkelige Liebhaber med alle hans gode Tanker. Hans Ulykke gaaer mig nær til Hiertet, at han har faaet saadanne Griller i Hovedet, at erobre en Fæstning, som har overgivet sig i min Vold. (Banker paa sin Dør).

Ellevte Scene.

Sganarel. Isabelle.

Sganarel.

Jeg troer ikke, at en Elsker har nogentid grædmet sig mere, naar hans Kierlighedsbrev blev ham sendt ubrækket tilbage; men han har dog bedet mig hiertelig at sige dig, at han i det mindste aldrig har meent noget, som kunde beskæmme din Ære, og at hans eneste Hensigt var, efterdi han var sin egen Herre, at givtes med dig, om ikke Skiebnen hindrede ham ved mig i hans Kierlighed, efterdi jeg har dit Hierte i Besiddelse, og at din Skiønhed ikke skulde nogen Tid kunne ham af Glemme; desuagtet vilde han dog følge sin Skiebne, hvad Himlen havde besluttet med ham, og elske dig til Døden, og at der var ikke noget, som kunde holde ham fra at giøre sig Umage for dig, uden den billige Ærbødighed, som han bar for mine Fortienester. Det er hans egne Ord; jeg fortænker ham

ham slet intet: men jeg seer tvertimod, at han er et ærekiert Menneske, og jeg beklager ham særdeles, at han elsker dig.

Isabelle
(for sig selv).

Jeg var og saaledes forsikret om hans Kierlighed, og jeg har alletider kunnet merke af hans Dine, at den var uforfalsket.

Sganarel.

Hvad siger du?

Isabelle.

Det er mig meget imod, at De vil beklage saadant et Menneske, som jeg ikke kan lide for min Død. Dersom De elskede mig saaledes, som De har sagt, saa kunde De bedre indsee, hvad Beskæmmelse hans Forfølgelser kan foraarsage mig.

Sganarel.

Men han kunde dog ikke vide, at dit Hierte var i andre Baand, og efterdi han havde ærlige Hensigter, saa burde hans Kierlighed ikke ——

Isabelle.

Siig mig engang, om det kan kaldes ærlige Hensigter, naar man vil føre een bort? Er det vel et ærligt Menneske, som vil med Gevalt givte sig med mig, og vil saa godt som rive mig af Deres Hænder, ret ligesom jeg var en Person, som ikke kunde græmme sig til Døde over slig Forhaanelse?

Sganarel.

Hvad?

Isabelle.

Ja, ja! jeg har erfaret, at den forliebte Bedrager gior alle Anstalter til at føre mig bort; jeg veed

veed ikke ved hvad for Leilighed han har faaet at vide, at De har i Sinde inden otte Dage at holde Bryllup med mig, da De dog har sagt mig det først selv i Gaar. Men han vil, som jeg har hørt, forekomme vores Bryllupsdag.

Sganarel.

Det er noget ugudeligt.

Isabelle.

O! forlad mig det, det er jo et ærekiert Menneske, som har rene Hensigter!

Sganarel.

Han har Uret, og det er ingen Skierts!

Isabelle.

Gaae, gaae! Deres Langmodighed gior Dem formastelig. Dersom De havde før sagt ham Deres Meening reent ud, saa havde han nok frygtet noget mere for Deres Hevn og min Vrede. Det er efterat han havde faaet sit Brev tilbage, at han selv har røbet sig med sit Forehavende; og jeg ærgrer mig ret over, at jeg skal faae at høre, han endnu tør bilde sig ind, at mit Hierte skulde være ham hengiven, og at jeg skulde befrygte mig for dette Givtermaal med Dem, saaledes, at jeg med Glæde vilde see mig revet løs af Deres Hænder.

Sganarel.

Han er jo gal.

Isabelle.

I Deres Nærværelse forstiller han sig, og tænker dermed at fixere Dem; troe mig kun sikkerlig, at Skielmen trækker Dem op med hans smigrende Ord. Ak! jeg er ret ulykkelig, det maae jeg tilstaae! uagtet jeg

jeg stræber at leve ærlig; og viiser den Forfører bort, maae jeg dog see mig i Fare for slige skammelige Anslag.

Sganarel.

Frygt dig kun intet!

Isabelle.

Jeg siger Dem det, at dersom De ikke vil see at afvende disse forvovne Streger, og ikke snart finde et Middel til at sætte mig i Sikkerhed for denne forvovne Karls Forfølgelser, saa vil jeg lade det komme derpaa an, og ikke længer græmme mig over de Bekæmmelser, som overgaae mig.

Sganarel.

Du maae ikke tage dig det saa nær, min lille Kone! jeg vil i dette Øieblik gaae hen til ham, og ret læse ham Texten for.

Isabelle.

Siig ham kun, om han vil nægte det, at det ikke kan hielpe ham, efterdi jeg har faaet det at vide af en sikker Haand, og at jeg byder ham Trods, at han ved hans Paafund skal faae mig fangen, han maae saa begynde det hvordant han vil. Han bør ogsaa vide, uden at sukke forgieves, eller spilde sin Tid længer, hvorledes mit Hierte er sindet mod Dem, og ikke lade sig sige dette to Gange, om han ikke ellers vil være Aarsag til en stor Ulykke.

Sganarel.

Jeg skal nok sige ham det som det skal være.

Isabelle.

Og det i den rette Tone, paa det han kan forstaae, at jeg taler ret af Hiertens Grund.

Sganarel.

Godt! jeg skal ikke glemme noget, det forsikrer jeg dig.

Isabelle.

Jeg vil bie efter Dem ret med Utaalmodighed; vær saa god og skynd Dem saa meget mueligt er! jeg længes meget efter Dem, om jeg kun et Øieblik ikke seer Dem.

Sganarel.

Gaae, min Dukke, mit halve Hierte! jeg skal ei længe dette Øieblik være her igien. (Isabelle gaaer).

Tolvte Scene.

Sganarel (allene).

Er der vel forstandigere eller bedre Person at finde, end hun er? O, hvor lykkelig er jeg ikke! o hvor glæder jeg mig over, at faae en Kone ret efter mit Hiertes Ønske! Sandelig, saa skulle alle Fruentimmer være, og ikke som de uforskammede Flanegiedder af hvilke jeg kiender nogle, som lade sig snakke for, og som drive det saa vidt, at man i hele Byen viiser med Fingrene paa deres Mænd. (banker paa Valerii Dør) Holla! galante Herre! som har saadanne skiønne Anlæg i Hovedet!

Trettende Scene.

Valerius. Sganarel. Ergaste.

Valerius.

Hvad nøder Dem til at komme igien, min Herre?

Sganarel.

Hans Daarligheder!

Val-

Valerius.

Hvordan da?

Sganarel.

Han veed vel, hvorom jeg vil tale. At sige ham rette Sandhed, saa troede jeg, at han var mere forstandig. Han tager mig med hans smigrende Ord ved Næsen, og smigrer sig selv stedse med et naragtigt Haab. Hør kun, jeg havde villet meget lemfældig begine ham, men han nøder mig til at bryde løs. Skammer han sig ikke, i den Stand han er, at have saadanne Anslag i Hovedet, at han vil bortføre en ærlig Pige, og hindre hende i hendes Givtermaal, som hun dog holder for sin største Lykke?

Valerius.

Min Herre! fra hvem har De denne underlige Tidende?

Sganarel.

Forstil sig kuns ikke! jeg har faaet denne Tidende fra Isabelle selv; hun lader ham nu sige for det første og sidste, at hun har tydelig nok sagt ham, hvem hun vil have; at saadan hans Anslag krænker hende, efterdi hun har overgivet mig hendes Hierte ganske og aldeles; og at hun heller vil døe, end udstaae saadan Dumdristighed, og at han kan foraarsage de største Ulykker, om han ikke snart vil gisre Ende paa alt dette Væsen.

Valerius.

Dersom hun har sagt det for Alvor, som jeg nu faaer at høre, saa tilstaaer jeg, at min Kierlighed har intet at haabe. Hendes Ord ere tydelige nok til at

bringe Sagen til Ende, og jeg antager hendes Befaling med største Ærbødighed.

Sganarel.

Dersom? Tviler han endnu maaskee derpaa, og holder han det for noget opdigtet Tøi, hvad hun ved mig besværer sig over? Forlanger han maaskee, at hun selv skal forklare ham sin Hiertens Meening? Jeg er ret vel tilfreds dermed, for at hielpe ham af hans Vantroe; kom kun med, han skal see om Sagen er ikke saaledes i sig selv, som jeg har sagt, og om hendes unge Hierte i ringeste Maade er tvivlraadigt, hvem hun skal vælge af os to.

(Han banker paa sin Dør).

Fiortende Scene.

Isabelle. Sganarel. Valerius. Ergaste.

Isabelle.

Hvordan! fører De ham selv til mig? Hvad har De for Hensigt dermed? Tager De maaskee hans Parti imod mig? Er De indtagen i hans rare Egenskaber, at De vil selv nøde mig til at elske ham, og forunde ham en fri Adgang hos mig?

Sganarel.

Nei, Putte! dit Hierte er mig alt for kiært. Men han holder min Fortælling kuns for Fabel; han troer, jeg har opspundet det af mig selv, og at jeg paa en listig Maade vilde have, du skulde hade ham og tvertimod elske mig; derfor vil jeg have, at du overbeviiser ham selv eengang for alle om hans Vanetroe, som styrker ham i hans Kierlighed.

Isabelle

Isabelle
(til Valerius).

Hvordan! har jeg ikke aabenbaret Dem min Hiertens Meening? Bærer De endnu nogen Tvivl om, hvorhen mine Tilbøieligheder sigte?

Valerius.

Ja, min deilige Jomfrue! alt hvad Hr. Sganarel har sagt mig i Deres Navn, har sat mit Sind i største Forundring. Jeg tilstaaer det, at jeg har staaet i Tvivl, og den sidste Dom, hvorved det er bleven udgiort, hvad min heftige Kierlighed havde at forvente sig, var saa rørende, at De ikke tager mig det ilde op om jeg beder Dem, at sige mig det endnu engang.

Isabelle.

Nei, min Dom maae ikke komme Dem saa forunderlig for: jeg har derved villet give Dem at forstaae min alvorlige Meening, og den er efter mine Tanker saa billig, at jeg vil nu sige Dem den aabenbare Sandhed. Ja, man maae vide, at man ikke kan troe mig sikker: at Skiebnen stiller her to Personer for mig, som foraarsage mig meget ulige Sindsbevægelser, og sætter mit Sind i den største Forvirring — imod den ene bærer jeg den største Hsiagtelse og Ømhed, og til dette saa billige Valg driver mig Æren selv; den andens Kierlighed volder mig ikke andet end Væmmelse og Foragt — den førstes Nærværelse er mig kier og behagelig, og foraarsager mig en Hiertens Glæde; men derimod den andens, naar jeg kun bare seer paa ham, bevæger mig til Had og Afskye. Mit største Ønske er, at blive den ene til Deel, og jeg skulde føre

ombringe mig, end ægte den anden. Men jeg har vel nok givet min Meening at forstaae, og det er alt for vel længe at vansmægte i denne min Piinsel. Min Elsker maae, saa snart som han kan, betage den Person, som mod jeg hader, alt Haab, og befrie mig ved et forønsket Givtermaal fra min Qval, som er mig smerteligere, end Døden selv.

Sganarel.

Ja, min Putte! jeg meener og snart at opfylde din Attraae.

Isabelle.

Det er det eeneste Middel, hvorved jeg kan blive vild, fornøiet.

Sganarel.

Det skal snart skee.

Isabelle.

Jeg veed vel, at det er Skam for en Pige, at udlade sig saa tydelig —

Sganarel.

Slet intet.

Isabelle.

Men i min ulykkelige Tilstand maae man forunde mig denne Frihed; og jeg bliver ikke rød for en Person, som jeg allerede anseer som min Ægtemand, end jeg giør ham en saa behagelig Tilstaaelse.

Sganarel.

Ja, min Hiertens Glæde! min lille Dukke!

Isabelle.

Saa maae han da være betænkt paa, at give mig Beviis paa sin Kierlighed.

Sganarel.

Ja, der har du min Haand, kys paa den!

Isa

Isabelle.

Saa maae han dog, uden længere at sukke, bringe vores Lykke til Fuldkommenhed; og der er et Tegn paa min Troeskab, at jeg aldrig skal imodtage nogen andens Kierlighed end hans.

(Hun lader som hun vil omfavne Sganarel, men giver Valerius hendes Haand at kysse).

Sganarel.

Ak! ak! mit lille Hierte! min Kylling! du skal ikke længere vansmægte, jeg giver dig mit Ord derpaa, du maae forlade dig dertil, giv dig kun tilfreds. (Til Valerius) Der seer han, at jeg ikke lægger hende Ord i Munden, hendes Hierte attraaer ikke andet, end mig.

Valerius.

Meget vel, Jomfrue! meget vel! De har tydelig nok givet Dem at forstaae; jeg merker af Deres Tale, hvortil De driver mig: De skal snart blive den Person qvit, som foraarsager Dem saa stor Tvang.

Isabelle.

De kan ikke giøre mig større Glæde; et saadant Syn er mig ufordrageligt, og saa afskyeligt, at —

Sganarel.

Nu! nu!

Isabelle.

Mishager det Dem, naar jeg taler saaledes? Giør jeg da —

Sganarel.

Nei, nei! Ah! det siger jeg ikke; men at sige Sandhed, jeg beklager kun hans Tilstand: du viiser ham dit Had paa alt for stærk en Maade.

Isabelle.

Ved slige Omstændigheder viiser jeg ham det ikke stærkt nok.

Valerius.

Ja, hendes Ønske skal snart blive opfyldt! inden tre Dage skal hun blive frie for den Person, som hun hader saa meget.

Isabelle.

Gior kun det. Lev vel!

Sganarel (til Valerius).

Jeg beklager hans Ulykke! men ——

Valerius.

Nei! De skal ikke faae at høre, at jeg beklager mig. Isabelle lader os begge to vederfares hvad Ret er; lev vel!

Sganarel.

Det arme Menneske! hans Bedrøvelse er ubeskrivelig; kom hid, at jeg kan omfavne ham! han er et fromt og godt Gemyt, ligesom hun.

(Han kysser Valerius, som gaaer bort).

Femtende Scene.

Isabelle. Sganarel.

Sganarel.

Han er ret at beklage.

Isabelle.

Tie stille! nei, han er ikke!

Sganarel.

For det øvrige rører mig din ømme Kierlighedsdyd særdeles, du skal og blive belønnet derfor; otte Dage vilde blive dig alt for lange: i Morgen vil vi holde Bryllup, og der skal ingen anden være derved, end ——

Isabelle

Isabelle.

I Morgen?

Sganarel.

Du bliver saa skamrød, som du ikke gierne vilde i Brudesengen; men jeg veed nok, hvad for en stor Glæde det er dig: du ønskede gierne, at det var i Dag.

Isabelle.

Men — —

Sganarel.

Kom, vi vil lave alting tilrette til Brylluppet.

(Han gaaer).

Isabelle (sagte).

O Himmel! giv mig dog et Middel, hvorved jeg kan hindre dette Forsæt!

(Hun gaaer).

Ende paa den Anden Akt.

Tredie

Tredie Akt.

Første Scene.

Isabelle (allene).

Døden skyer jeg ikke saa meget, som dette gruelige Givtermaal, hvortil man vil tvinge mig. Den ær- bare Verden maae holde mig undskyldt, om jeg i min Nød griber til det eneste Middel, som kunde frelse mig fra min Ulykke. Tiden er kostbar, og det begyn- der at blive mørkt: jeg vil vove at overlade min Skiebne i min troe Elskers Hænder.

Anden Scene.

Sganarel. Isabelle.

Sganarel
(taler til dem i Huset).
Jeg kommer strax igien! I skal i Morgen — —

Isabelle.
O Himmel!

Sganarel.
Er du der, Putte? Hvor vil du hen saa sildig? Du sagde jo, da jeg gik fra dig, at du var lidt træt, og vilde lukke dig inde i dit Kammer; du bad tillige, at jeg maatte lade dig sove uhindret indtil i Mor- gen tidlig.

Isabelle.
Det er vel sandt; men —

Sgana-

Sganarel.

Nu, hvad vil du sige mig?

Isabelle.

Jeg er ganske forskrækket, og jeg veed ikke hvad jeg skal frembringe til min Undskyldning.

Sganarel.

Men hvad er det da?

Isabelle.

En Hemmelighed, som er ganske forunderlig. Min Søster er Aarsag i, at jeg er gaaet ud; hun har af visse Aarsager, som jeg har lastet hende for, bedet mig om mit Kammer, og jeg har indrømmet hende det.

Sganarel.

Hvorledes?

Isabelle.

Skulde man have tænkt, at hun elskede et Menneske, som vi har viist bort?

Sganarel.

Valerius?

Isabelle

Ja! med saadan Heftighed, hvis Lige er ikke at finde. De kan slutte det deraf, efterdi hun kom her til mig saa sildig og ganske allene, og beklagede sig for mig i hendes Nød; hun sagde, hun maatte uforbigængelig døe, ifald hun ikke naaede sit Forlangende. De har allerede havt meer end for et Aar siden en hemmelig Kierlighedshandel sammen, og de har strax i Begyndelsen lovet hverandre Ægteskab.

Sganarel.

Den skarnagtige Qvinde!

Isabel-

Isabelle.

Og efterdi hun har faaet det at vide, at jeg har styrtet hendes Elsker i Fortvivlelse, saa bad hun mig, at jeg maatte tillade hende, paa det hun kunde hindre ham i hans Bortreise, da hun ellers vilde bedrøve sig til Døde derover, at paatage sig mit Navn, og tale med ham af et Vindue, som vender ud til Gaden, og paatage sig ligeledes min Stemme, for at overtale ham ved søde Ord at blive her, og saaledes vilde hun ved List søge at føre sig den Kierlighed til Nytte, som han bær til mig.

Sganarel.

Og det lader du dig ——

Isabelle.

Jeg? Jeg var meget vred derover. Søster! sagde jeg til hende, er du gal? Skammer du dig ikke, at du er saa meget indtagen i et Menneske, som søger hver Dag noget nyt? Har du da glemt, hvad en Jomfrues Pligt er? Og vil du da bedrage en Mand i hans Haab, som Himlen har bestemt dig til Ægte, paa saadan en Maade?

Sganarel.

Der skeer ham Ret, og jeg glæder mig hiertelig derover.

Isabelle.

Kort at sige: jeg har i min billige Fortrydelse med mere end tusende Grunde søgt at overbevise hende om hendes alt for store Nederdrægtighed, og vilde have at hun skulde slaae det af Sindet, hvad hun forlangte af mig i Nat; men hun vilste siden saa stor Attraae derefter, hun græd og sukkede saa stærk, ja hun gav mig

mig saa ofte at forstaae, at jeg vilde styrte hende i Fortvivlelse, ifald jeg afslog hende hendes Begiering, at jeg endelig maatte imod min Villie love hende det; og efterdi jeg lod mig overtale dertil af bare søsterlig Kierlighed, saa vilde jeg nu gaae herover til Lucretia, og bede hende, at hun vilde blive hos mig i Nat; det er hende, som De har fortalt mig saa meget Godt om. Jeg havde i Øieblikket kommet tilbage, men i det samme traf De mig her.

Sganarel.

Nei, nei! jeg vil ikke vide af noget Koblerie i mit Huus at sige, endskiønt jeg kunde lade det skee for min Broders Skyld; men du kunde blive seet af nogen. Og den Person, som skal have den Ære at kaldes min, maae ikke allene være dydig, men maae endog ikke drage ringeste Mistanke paa sig. Kom, vi vil jage den forbandede Tøite af Huset, og hendes Kierlighedsaffaire —

Isabelle.

Ak nei! hun kunde blive beskæmmet derved, saa kunde hun med Billighed beklage sig over mig, at jeg ikke var hende troe. Og efterdi jeg ikke kan være hende behielpelig i hendes Forehavende, saa bie i det mindste indtil jeg lader hende gaae.

Sganarel.

Godt! giør det.

Isabelle.

Men De maae ikke lade sig see af hende, jeg beder Dem meget, og De maae ikke heller tale noget til hende, naar hun kommer ud.

Sgana-

Sganarel.

Ja, af Kierlighed til dig vil jeg endnu styre min nim
Vrede; men saasnart hun gaaer, saa vil jeg i det sam
samme Øieblik gaae hen til min Broder; jeg glæder mig
mig ret, at jeg kan fortælle ham Sagen.

Isabelle.

Nu beder jeg Dem kun indstændig, at De ikke sige s
nævner mig. God rolig Nat! jeg vil strax gaae hen med s
og lukke mig ind i mit Kammer. (Hun gaaer ind).

Sganarel.

Sov vel, mit Barn! Jeg kan neppe bie saa ans
længe for at bringe min Broder den glædelige Tidende.
Nu har han faaet sin Deel, den ærlige Mand, med sam
hans høitravende Ord; jeg vilde ikke undværet det for
hundrede Daler.

Isabelle
(inde i Huset).

Ja, Syster! endskiønt det gior mig ondt, at du
tager dig det saa nær, saa kan jeg umuelig fyldestgiøre
dit Forlangende; min Ære lider derved alt for stort
Skaar, og for den opofrer jeg alt. God Nat! gaaer
kun førend det bliver lyst.

Sganarel.

Jeg er vis paa hun vil bande ved sig selv; men
paa det hun ikke skal komme igien, saa vil jeg lukke
Døren.

Isabelle
(kommer ud).

O Himmel! staae mig bi i mit Forhavende!

Sganarel (for sig selv).

Hvor vil hun vel gaae hen? Jeg maae dog selv
lidt efter hende.

Isabelle

Isabelle (for sig selv).

Natten kommer mig i min Fortvivlelse ret tilpas.

Sganarel (for sig selv).

Ind til hendes Galan! Hvad vil her blive af?

Tredie Scene.

Valerius. Isabelle. Sganarel.

Valerius

(kommer ud af Huset).

Ja, ja, i denne Nat vil jeg vove noget, paa det
jeg med Isabelle — Hvem er der?

Isabelle (til Valerius).

Gior ingen Allarm, Valerius, jeg vil spare Dem
Umagen; jeg er Isabelle.

Sganarel (for sig selv).

Deri har du løiet, du Bedragerske! du er ikke
Isabelle. Isabelle har sin Ære kierere end saa; du
efteraber kun hende, og tager dig hendes Stemme paa.

Isabelle (til Valerius).

Men med saadanne Konditioner, at vi foreene
os ved det hellige Ægteskab —

Valerius.

Ja, jeg har ikke heller havt andet i Sinde, og
jeg sværr Dem her den helligste Eed, at jeg endnu i
Morgen, om det behager Dem, lader mig vie til Dem.

Sganarel.

Du dumme Dievel! hvor bedrager du dig ikke selv!

Valerius.

Kom kun dristig herind i Huset, og Trods De-
res bedragne Argus, at han skal gisre os noget.

Førend

Førend han skal tage Dem fra mig, før skulde jeg lade mit Hierte rive i Stykker.

(Gaaer ind med Isabelle).

Fierde Scene.

Sganarel (allene).

O! jeg lover dig sikkerlig, at jeg ikke lader mig paakomme den Lyst at tage Toiten fra dig! Det, du lover hende, skal ikke være min Bekymring; troe mig kun, du skal faae Lov til at beholde hende. Nu vil jeg gisre det saaledes, at de blive grebne tilsammen; det er billigt at jeg holder hendes Faders Hukommelse i Ære; og for det andet saa er det mig for hendes Søsters Skyld om at gisre, at hun kan beholde Æren. Holla! (Banker paa Commisarii Dor.)

Femte Scene.

Sganarel. Commisarius. Notarius. En Lakai (med en Løgte).

Commisarius.

Hvad er der?

Sganarel.

Deres Tienere, Hr. Commisarius; man forlanger Deres Nærværelse i Deres Embedskiole. Kom kun med mig, om Dem saa behager, og tag Deres Løgte med.

Commisarius.

Vi ville i det samme Øieblik gaae ud, og — —

Sganarel.

Sagen udfordrer Hastværk.

Commi=

Commissarius.

Hvordant da?

Sganarel.

Vi maae gaae herind og overrumple et Par unge Folk, som skal blive Mand og Kone sammen; det er en Pige, som er os betroet, og som en vis Valerius har forført, og lovet Ægteskab, og har faaet hende ind i Huset til sig. Hun er af en fornemme Familie, men —

Commissarius.

Naar det ikke er andet end det, saa skeer det ret beleiligt, efterdi jeg har en Notarius hos mig.

Sganarel.

Denne Herre der?

Notarius.

Ja, en kongelig bestikket Notarius.

Commissarius.

Og desuden en brav Mand.

Sganarel.

Det forstaaer sig selv; kom kun her ind i Huset, og giv vel Agt paa, at ingen slipper derudaf. Jeres Umage skal blive rigelig belønnet; men I maae ikke lade jer bestikke.

Commissarius.

Hvordanne? Mener De da, at en Embedsmand skulde —

Sganarel.

Jeg siger det just ikke dersor, at jeg vilde bestikkæmme jeres Embede; jeg vil nu hente min Broder hid. (For sig selv) Jeg vil nok glæde den Mand rets-kaffen, som aldrig kan blive vred for nogen Ting. — Holla! (Banker paa Aristes Dor).

Siette Scene.

Ariſte. Sganarel.

Ariſte.

Hvem banker? Ha! hvad vil du Broder?

Sganarel.

Kom kun her, du ſkiønne Inſpekteur! du graa= =haar ſkieggede Beiler! jeg vil viſe dig noget artigt.

Ariſte.

Hvad vil du viſe mig?

Sganarel.

Jeg bringer dig en god Tidende.

Ariſte.

Hvordan da?

Sganarel.

Siig mig engang hvor din Leonore er.

Ariſte.

Hvad er det for et Spørgsmaal? Jeg veed ikke [illegible] andet end hun er med en Veninde paa en Lyſtighed, [illegible] hvor der dandſes.

Sganarel.

Aa ja! kom nu da med mig, saa ſkal du faae [illegible] ſee hvad det er for en Dands, hun er gaaet hen paa [illegible]

Ariſte.

Hvad vil du da ſige mig med alt dette?

Sganarel.

Du har rettet hende vel af. Man maae ikke [illegible] ſig op ſom en gammel Cato: ved Venlighed erlanges [illegible] man jo unge Børns Fortrolighed. Med Knurvurenhed, ved Laaſe og Lukkelſe giør man jo hverken Kone [illegible] eller Jomfrue dydig; med Tvang forleeder man dem [illegible] ſelv til Ondt. Fruentimmerne forlange en liden Frihed. Paa min Ære, hun har, ſom mig ſynes, tag[illegible]

ſi

sig Friheder nok, ret som hun ønskede, det slemme Dyr! hendes Dyd er bleven omgængelig nok.

Ariste.

Men hvad mon der vil blive af al den Tale?

Sganarel.

Gaae, min ældste Hr. Broder! det staaer skjønt til med dig; jeg vilde ikke undvære for hundrede Daler, at dine narriske Regler bringe dig saadan Frugt. Nu seer man hvad vore Lærdomme har virket hos disse to Søstre: den ene frygter sig for unge Mandfolk, og den anden løber selv efter dem.

Ariste.

Dersom du ikke vil forklare dig bedre, saa —

Sganarel.

Det bestaaer deri, at hun er til Dands hos Hr. Valerius, og at jeg har seet hende selv i Aften gaae hen til ham, og just nu ligger hun i hans Arme.

Ariste.

Hvem?

Sganarel.

Leonore.

Ariste.

Vær saa god og lad slig Skierts blive.

Sganarel.

Ja, jeg skiertser; du kommer altid med din Skiertsen, du eenfoldige Graaskieg. Jeg har jo sagt dig, og igientager det endnu engang, at Valerius har din Leonore hos sig, og at de allerede for længe siden har lovet hverandre Ægteskab, førend han har havt i Sinde at gjøre sig Umage for Isabelle.

Ariste.

Det er slet ikke rimeligt hvad du siger —

Sganarel.

Og maaskee du troede det ikke engang, om du endog saae det selv. Jeg maae blive gal! Paa min Ære!! Alderen gielder intet, naar man ikke her er vel forvaret.

(Han viser paa Panden.)

Ariste.

Hør, Broder! vil du da —

Sganarel.

O! nei vist vil jeg ikke; kom kun med mig, dit Forlangende skal i dette Øieblik blive fyldestgiort; du skal see om jeg lyver, og om de ikke allerede for et Aar siden har havt Koblerie sammen.

Ariste.

Men er det vel mueligt, at hun skulde have indladt sig med ham i Ægteskab uden mit Vidende? Jeg har jo fra Barnsbeen af viist hende al den Fsielighedsbevisning hun kunde forlange, og har vel hundrede Gange forsikret hende, at jeg ikke vilde tvinge hende i hendes Kierlighed.

Sganarel.

Med eet Ord: du skal faae det at see med dine egne Øine. Jeg har allerede ladet komme baade Commissarius og Notarius. Der ligger Magt paa, at vi lade dem vie tilsammen, paa det hun kunde faae sin tabte Ære igien; thi jeg vil dog ikke haabe, at du forgleimmer dig selv, og giver dig med saadant Skarn, uden at du veed nogle lærde Sententser, som kan lære dig at lee af al Spot og Skiendsel.

Ariste.

Jeg? Jeg skal aldrig min Livstid begaae saa stor Daarlighed. Men kort at sige, saa kan jeg endnu ikke troe, at —

Sganarel

Sganarel.

Hvilken Pølsesnak! Kom, ellers faaer jo vores Strid aldrig Ende.

Syvende Scene.

Commissarius. Notarius. Sganarel. Ariste.

Commissarius.

Mine Herrer! her har vi ingen Gevalt nødig; naar deres Hensigt er allene at givte dem sammen, saa kan deres Forlangende strax opfyldes. Valerius har allerede underskrevet, og erklæret, at han vil have den til Kone, som han har hos sig.

Ariste.

Jomfruen?

Commissarius.

Ja; hun er i Huset, og vil ikke gaae ud førend De give deres Samtykke dertil.

Ottende Scene.

Valerius. Commissarius. Notarius. Sganarel. Ariste.

Valerius
(i Vinduet).

Nei, mine Herrer! jeg lader ingen gaae ind førend De viser mig Deres Samtykke skrivtlig. De veed hvem jeg er; jeg for min Person har underskrevet det, som De kan see. Har De nu i Sinde at give mig Deres Samtykke dertil, saa kan De ogsaa underskrive Contrakten; men hvis ikke, saa maae De forlade Dem til,

at jeg før lader mig ombringe, end jeg lader min Kie= ... reste tage bort fra mig.

Sganarel.

Nei, nei! vi har ikke i Sinde at tage hende fra ... ham. (For sig selv) Han indbilder sig endnu, at det ... er Isabelle; vi vil føre os hans Vildfarelse til Nytte.

Ariste
(til Valerius).

Men er det da Leonore?

Sganarel.

Tie stille!

Ariste.

Men —

Sganarel.

Tie dog stille!

Ariste.

Men jeg vil vide, om —

Sganarel.

Endnu mere: vil du tie, siger jeg.

Valerius.

Kort og godt: der maae paafølge hvad der ... jeg har forlovet mig med Isabelle; og naar min ... kommer for Dagen, saa er mit Valg saaledes beskaffen ... at ingen har noget at sætte ud derpaa.

Ariste
(til Sganarel).

Han siger jo, at det er ikke —

Sganarel.

Tie stille! det har sine Aarsager; du skal nok faa ... Hemmeligheden at vide. (Til Valerius) Ja uden vi ... dere Omstændigheder; vi ere begge forsikrede, at den ... Person, som vi finde hos ham, skal blive hans Kone ...

Commi ...

Commissarius.

Kontrakten er og stilet i samme Mening. For den Persons Navn, som vi ikke har seet, har vi ladet staae aaben; skriv De kun først under, siden kan Jomfruen giøre en Ende paa Deres Strid.

Valerius.

Det er jeg fornøiet med.

Sganarel.

Og jeg iligemaade. (Sagte) Vi faae nok en god Latter siden. (Høit) Friſk Broder! skriv under! Æren kommer dig først til.

Ariſte.

Men hvad er det for hemmelighedsfulde —

Sganarel.

For en Ulykke! hvad er det for Omstændigheder? Skriv under, du Dummerpande!

Ariſte.

Han taler om Isabelle, og du om Leonore.

Sganarel.

Er du da ikke fornøiet, Broder, naar det er hende, at de faae hverandre til Ægte?

Ariſte.

O aldeles!

Sganarel.

Saa skriv da under! jeg giør ligesaa.

Ariſte.

Godt! men jeg begriber endnu slet intet deraf.

Sganarel.

Du skal nok siden lære at begribe det tydeligere.

Commissarius.

Vi vil strax komme igien.

Sganarel (til Ariste).

Kom med mig, Broder, saa vil jeg fortælle dig paa alt det øvrige af dette Tøierie.

(De gaae bag paa Theatret).

Niende Scene.

Leonore. Sganarel. Ariste. Lisette.

Leonore.

Ak, hvad er det dog en Pine! hvor fortredelig kommer mig dog ikke disse unge Narre for! for deres Skyld maatte jeg snige mig fra Dandsen.

Lisette.

De søge alle at komme i Snak med hende, ogsaa gjøre sig behagelige for hende.

Leonore.

Og mig er ingen Ting ufordrageligere. Det varmer mig langt kierere, at sidde og høre paa en jevn Discours om Veir og Vind, end høre disse Snushaner med prægtige Ord at sige os slet intet. De tænker, der er intet, som overgaaer deres akkomoderede Haar, og de meene at have sagt et gyldent Ord, naar de med en naragtig Mine kan komme til at drive Spot med en gammel Mands Kierlighed; og jeg skatterer ens gammel Mands Tilbøielighed langt høiere, end de bedste Indfald af deres tomme Hierne. Men der seer jeg jo —

Sganarel

Sganarel (til Ariſte).

Ja, ſaaledes forholder det ſig med Sagen. — (Bliver Leonore vaer) Ak! der ſeer jeg hende komme med hendes Pige.

Ariſte.

Leonore, uden at fortørne mig, ſaa har jeg den ſtørſte Aarſag at beklage mig over hende; hun kan vel ikke ſige, jeg haver nogen Tid tvunget hende: jeg har forſikret hende mere end hundrede Gange, at jeg gav hende fuldkommen Frihed i hendes Giftermaal, desuagtet gaaer hun hen, uden mit Forevidende, og indlader ſig i Forbindelſe. Det fortryder mig ikke, at jeg har omgaaedes hende ſagtmodig; men hendes Opførſel gaaer mig dog nær til Hierte. Saadan en Løn har det ømme Venſkab, ſom jeg har baaret for hende, i Sandhed ikke fortient.

Leonore.

Jeg veed ikke, hvad De meener dermed. De kan ſikkert forlade ſig til, at jeg endnu er ſindet ligeſom før; der er intet, ſom kunde forandre mit Sind, og jeg ſkulde regne mig det for en ſtor Laſt, om jeg indgik en anden Forbindelſe. Vil De fornøie mit Ønſke, ſaa kan vi endnu i Morgen holde Bryllup.

Ariſte.

Hvad har du for Aarſag, Broder, at du vil —

Sganarel.

Hvordan? Kommer hun da ikke nu fra Valerii Huus? Har hun ikke fortalt det i Dag, at hun elſker ham? Og er det ikke et Aar ſiden, hun har begyndt at elſke ham?

Leonore.

Hvem har gjort den smukke Beskrivelse om mig? Og hvem har vel gjort sig den Umage, at opdigte saadan letsindig Snak?

Tiende Scene.

Isabelle. Valerius. Commissarius. Notarius. Ergaste. De Forrige.

Isabelle.

Min kiere Søster, vær saa ædelmodig og tilgiv mig, at jeg har taget mig en Frihed, som kunde falde dig fornærmelig! Frygt for en overhengende Fare har drevet mig til at vove dette Puds. Dit dydige Exempel burde afskrækket mig derfra, men Skiebnen har ikke været mig og dig lige gunstig. (Til Sganarel) Men for Dem, min Herre, har jeg ikke nødig at undskylde mig; jeg bedrager Dem ikke: jeg gior Dem tvertimod en stor Tieneste. Himlen har ikke skabt os to for hverandre. Jeg har merket det, at jeg ikke var Deres Kierlighed værd, derfor vilde jeg heller overgive mig til en anden, end besidde ufortient et Hierte, som Deres er.

Valerius (til Sganarel).

Og jeg, min Herre, jeg holder mig det for den største Ære og Lykke, at jeg har faaet hende af Deres egen Haand.

Ariste.

Hør, kiere Broder! du faaer at bære din Skiebne med Taalmodighed; din egen Opførsel har været Skyld i alt

i alt dette. Du er efter mine Tanker saa ulykkelig, at ikke engang nogen vil beklage dig, om man endskiønt seer, at du er virkelig bedragen.

Lisette.

Paa min Ære, jeg er hende stor Tak skyldig! nu bliver dog hans Omsorg ret exemplariskt belønnet.

Leonore.

Jeg veed ikke, om et saadant Exempel er at berømme; men det veed jeg, at det ikke kan være meget at dadle.

Ergaste.

Han er skabt til at bære Horn! men det er hans store Lykke, at de blive dræbte i Fødselen.

Sganarel
(vaagner ligesom af Skræk).

Nei! jeg kan aldeles ikke komme til mig selv efter min Forundring! — Saadan et forbandet Puds forvirrer min Fornuft — jeg troer ikke, at Fanden selv kan være argere, end saadan en Bedragerske; — jeg havde villet stikke denne min Haand i Ilden for hende. Ulyksalig er den Mand, som fæster Troe til et Fruentimmer efter denne Dag — den beste iblandt dem er fuld af Underfundighed! — De ere fødte til Verdens Plage og Undergang. — Jeg siger da det bedragelige Kiøn et evigt Farvel! — og for min Part maae Fanden gierne tage dem alle til Hobe, naar ham lyster.

(Han gaaer).

Ergaste.

Ret saa!

Ariste.

Ariſte.

Kommer alle ind med mig! Kom, Hr. Valerius! i Morgen vil vi nok ſee til, at vi kan ſtille ham tilfreds igien.

Liſette
(til Tilſkuerne).

Kiender De ellers nogle andre ſærſindede Mandfolk, saa ſkikker dem kun i Skole hos os.

Ende paa Skuespillet.

De

n noble Passioner.

Komedie i to Akter,

oversat af det Tydske

ved

Friderich Schwartz.

Personerne.

Baron Forsthielm.	Hr.	Musted.
Baronessen, hans Kone.	Mad.	Rose.
Leonore, deres Datter.	Jfr.	Aasley.
Grev Ridbane, hendes bestemte Brudgom.	Hr.	Elsberg.
Grev Blomsterkrantz.	—	Urberg.
Major Reenberg.	—	Rosing.
Capitain Edelsoe.	—	Preisler.
Baronens Forvalter.	—	Arends.
Lisette, Kammerpige.	Mad.	Schall.
Notarius.	Hr.	Kemp.
En Tiener.	—	Quist.

Tienere og Jægere.

Skuepladsen er i et Værelse paa Baronens Gods.

Første Akt.

Første Scene.

Forvalteren. Lisette.

Forvalteren.

Hun veed altsaa ikke, Jomfrue Lisette, til hvad Ende Baroneſſen lader mig kalde?

Lisette.

Det sagde hun mig ikke, og det vil være en Konst at giette det. Hun har saa mange Ting i Hovedet, saa mange kloge Anslag, som hun selv kalder det, at hun ikke selv veed hvad hun skal giøre eller lade. Gid denne Dag var vel forbi!

Forvalteren.

Ja gid den var, Lisette! ingen skulde være mere glad end jeg, naar vi havde overstaaet denne Festivitet, og jeg igien var af med mit Interimshovmester-Embede. Det er alt i Formiddag den tolvte Gang at jeg bliver kaldet, og af disse tolv Gange otte Gange allene for Staldens Skyld.

Liset-

Lisette.

Forundrer han sig derover? Har han ikke lært at kiende Grev Ridbane, da han den forrige Gang var her for at tage sin Brud i Diesyn?

Forvalteren.

Nei, jeg havde just den Dag at forrette her omkring i Egnen.

Lisette.

Saa maae jeg da fortælle ham, at vor Frøkens Kiereste er den største Hestenar i hele Landet: et Menneske, som sit hele Liv igiennem ikke gior eller tænker paa andet end at ride, kiøre, og at brække Halsen. Og vor Frue er virkelig bekymret for, at der ikke maatte blive noget af Giftermaalet, dersom vor Staldanordning ved Grevens Ankomst hændelsevis skulde mishage ham.

Forvalteren.

Jeg forestiller mig ogsaa, at der er saadant noget derunder. Tænk engang Lisette! ved Siden af de høifriherlige Heste maatte vi trække alle vore Avlsheste, mine tvende brune og Præstens blissede ind i Herskabets Stald. Til Lykke er der ikke mere Plads, ellers kom vel ogsaa Birkedommerens Hingst endda dertil.

Lisette.

O! hvorfor ikke ogsaa Major Reenbergs fire Skieggede? De vilde dog vist være de smukkeste af dem alle. Det kalder jeg Forsængelighed.

Forvalteren.

Det er det mindste; dersom hun kun vidste, hvorledes Stalden selv seer ud.

Liset-

Lisette.

Nu! den seer dog vel ikke anderledes ud end sædvanlig?

Forvalteren.

Langt fra! Fra i Morges tidlig til nu har tolv Mennesker været beskieftiget med at støve af, feie og polere. Gulvet blev skruppet med hvid Sand, og tykt bestrøget med Saugspaaner.

Lisette.

Staldgulvet? Man skulde hellere have vasket det med hvid Sæbe. Ha! ha! ha!

Forvalteren.

Hun kiender jo de gamle Familieportraiter, de harniskede Riddere, som alle have det høifriherlige Vaaben ved Skulderen, eller imellem Benene, og som alle have mægtige store Parykker paa?

Lisette.

Skulde jeg ikke kiende dem? De hænge jo i Baronens Rustkammer.

Forvalteren.

Nu ikke mere, Lisette! de hænge allesammen i Stalden.

Lisette.

I Stalden? Ridderne med de store Parykker? O! det er til at lee sig ihiel af. Sandelig, vores Frue er ikke ret klog, hvormeget hun end taler om hendes Klogskab. Det er jo en Skam for hele Familien.

Forvalteren.

For Familien just ikke: thi enten disse Helte hænge i Stalden eller i Rustkammeret, det kommer ud paa eet. Men vores Frue giør sig latterlig.

Lisette.

O, sig han hende det paa en god Maade!

Forvalteren.

Det lader jeg vel være. Hvorfore siger hun hende det ikke, Lisette? Baronessen hører dog ikke saa meget efter nogen, som efter hende.

Lisette.

Ja i politiske Sager, som angaae Etiqvetten og hendes Garderobe — og det skeer kun, fordi jeg har tient til Hove.

Forvalteren.

Jeg for min Person har kun en eeneste Gang i mit Liv sagt hende imod, og havde nær derved mistet min Tieneste. Baronen han burde have Tilsyn med, hvad der sømmer sig eller ikke.

Lisette.

O! han bekymrer sig kun lidt om Ridderne i de store Parykker, naar han kun hver Dag kan skyde sin Hare. Stil sig engang for: paa en saa høitidelig Dag, da hans eneste Datter har Forlovelse, løber han alt siden Solens Opgang omkring paa Jagt. Kieresten ventes hvert Øieblik: det er snart Middag og han, som Herre af Huuset, jager endnu i Marken og Enge.

Forvalteren.

Han har for saavidt ikke Uret, at han overlader alle kloge Anstalter til hans Frue Gemalinde: thi derved ved undgaaer han mange fortredelige Modsigelser. Dessuden, Lisette, imellem os sagt, saa er jeg af den Meening, at Baronen ikke tager saa glædelig en Anpart deel i dette Gjestebud, som hans Kone.

Lisette

Lisette.

Deri tager han ikke Feil, Hr. Forvalter. For det første var vores Herre desuden aldrig nogen særdeles Ven af Grev Ridbane; og for det andet, merker han maaskee ogsaa, at hans Datter ikke elsker Greven meget. Thi der ligger hende noget ganske andet paa Hiertet, end den uregierlige Ridbane.

Forvalteren.

Majoren! ikke sandt, Lisette?

Lisette.

Det er ogsaa en ganske anden Skabning! Det er vist, jeg beklager vores Frøken af mit inderste Hierte.

Forvalteren.

Jeg forstaaer mig ikke paa det hele Væsen. — Baronen, som ikke har Aarsag til at gisre noget for Penges Skyld, og som desuden stedse har viist, at han elsker sin Datter! hvorfor tvinger han hende da nu til dette ubehagelige Giftermaal?

Lisette.

Han tvinger hende just ikke; han overlader kun denne ringe Ting til hans Kone, og beskieftiger sig med Harejagten.

Forvalteren.

En vigtig Forretning! Dog, hvorledes er han sindet imod Majoren?

Lisette.

Saa, saa! Paa nogle Dage, da denne trækker omkring med ham paa Jagt, er han ham saa temmelig bevaagen. Men hvad kan det hielpe den gode Major og vores stakkels Frøken? Sagen er kommen for vidt med Greven: og Majoren har ingen anden Trøst end

den, at man har buden ham til at være tilstede ved Forlovelsen. Endogsaa det forundrer mig; thi Baronessen kan aldeles ikke lide ham. Dog — seer han! (saa høit, at Baronessen, som kommer ud, maae høre det.) her kommer vores naadige Herskab!

Anden Scene.

De Forrige. Baronessen (som bliver ført ind ved Haanden af) Kapitain Edelsoe.

Baronessen
(siger i det hun kommer ind til Kapitainen).

Jeg har kun et Par Ord at tale med min Oberforvalter: vilde De imidlertid see sig lidt om i Haugen.

Kapitainen.

Jeg vil gaae ud paa Veien og see, om Baronen endnu ikke kommer tilbage: og saasnart det er mig tilladt, skal jeg igien giøre Dem min Opvartning.

(Kysser hendes Haand og gaaer).

Baronessen.

Kom kun snart tilbage. (til Lisette) Og du, see til om min Datter alt er saaledes paaklædt, som jeg har foreskrevet hende, eller — sig hende, hun skal komme herhid, jeg vil mønstre hende lidt. (Lisette gaaer) Nu, min kiere Forvalter, er det ikke fatal, alle Anstalterne til Festiviteterne ere giorte, og, jeg smigrer mig med, vel giorte: det er alt Middag, og endnu kommer hverken Brudgommen fra Byen, eller min Gemal tilbage fra Jagten.

Forvalteren.

Den høigrevelige Brudgom har, saavidt jeg veed, en lang Vei.

Baro-

Baronessen.

Jeg fik i dette Øieblik et Brev fra Byen, og det fra min Søster, som iblandt andet melder mig, at Grev Ridbane alt i Morges Klokken fem er kiørt fra Byen.

Forvalteren.

Saa kunde han jo alt have været her Klokken 9, thi hans Høigrevelige Naade pleier ellers at kiøre stærkt til, som jeg hører.

Baronessen.

Jeg forstaaer mig ikke derpaa. Dersom han kun ikke er kommen til nogen Ulykke; han er den charmanteste Kavaleer af Verden. Han bringer mig ogsaa en Giest med; en Giest, som jeg maaskee skulde være bange for at imodtage, hvis jeg ikke saavel havde belavet mig paa alting.

Forvalteren.

Deres Naade kan uden Frygt tage imod Fyrster og Ministre fra Hoffet.

Baronessen.

Og jeg troer de skulde ikke merke, at de vare uden for Hovedstaden.

Forvalteren.

Med Deres Naades Tilladelse, hvem er vel denne fornemme Giest?

Baronessen.

En Kavaleer, som for fire Uger siden er kommen tilbage fra Paris, og giør den største Opsigt i Hovedstaden; som i alle Arter af Galanterier er et Mønster; som i kort Tid blandt alle Mandfolkene har indført andre Bukler, og hos alle Fruentimmerne andre

Chignons; et Menneske, som kan og veed alting, og, [illegible]
som jeg har hørt, giør endogsaa franske Vers.

Forvalteren.

O! det maae være en uforlignelig Kavaleer! Og [illegible]
med Deres Naades Tilladelse, hvad kalder han sig? [illegible]

Baronessen.

Det er Grev Blomsterkrantz.

Forvalteren.

Jeg har alt havt den Ære at høre tale om ham, [illegible]
Det er en meget riig Herre.

Baronessen.

Paris skal have ruineret ham for en Deel; men [illegible]
han er desuagtet for nærværende Tid den brillanteste [illegible]
Kavaleer i hele Monarkiet. — Men jeg maae dog [illegible]
ogsaa sige ham, at denne artige Kavaleer med alle disse [illegible]
skiønne Egenskaber skal være meget kritisk.

Forvalteren.

Just dette beviser hans fine Smag. Det er saaledes [illegible]
meget destobedre at han er kritisk, thi saa vil hans [illegible]
Betragtninger over Deres Naades Levemaade bringe [illegible]
Deres høie Huus Ære.

Baronessen.

Det haaber jeg. Derimod maae man ikke hellerudlad [illegible]
forglemme noget, som kan give denne Festivitet Glands. [illegible]
Og just derfor, min kiere Forvalter — han veed, at [illegible]
der endnu ere tvende Livreer i Forraad.

Forvalteren.

Ja, Deres Naade.

Baronessen.

Jeg er ikke meget for, at de skulde være forgieves [illegible]
ves her i Slottet. Giv dem til de tvende Gartnersvend [illegible]
drengene.

drenge, og befal han dem, at de ved Tafflet skal lade sig see i disse Livreer.

Forvalteren.

Sandelig, et uforligneligt Indfald, Deres Naade.

Baronessen.

Dernæst vil jeg, at alle Staldfolkene skal varte op ved Bordet.

Forvalteren.

Meget vel! men jeg tænker — uforgribelig — at Lugten af Stalden —

Baronessen.

Det gior intet; saa lader man ryge.

Forvalteren.

Ja det kan man da ogsaa giøre. Virak —

Baronessen.

Virak — det kan ikke være andet. Men han maae ogsaa lade ryge i Stalden.

Forvalteren.

Og hvad Slags Røg befaler Deres Naade?

Baronessen.

Vaniglia bliver det bedste.

Forvalteren.

O! det er en uforlignelig Røg!

Baronessen.

Jeg har endnu en heel Stang; jeg skal skikke ham det halve. Men for alting ønskede jeg meget gierne, at han i største Hast kunde bringe en Tafelmusik tilveie.

Forvalteren.

For Pokker! ogsaa en Taffelmusik?

Baronessen.

Ja! jeg vil vise Grev Blomsterkrantz, at Folk af Smag kan ogsaa paa Landet leve herlig.

Forvalteren.

Men hvor skal jeg faae saa gode Musikantere fra?

Baronessen.

De maae allesammen være af mit Gods. Det allerbedste vilde være, om man tog alle de, som ved den sidste Kirkevielse spillede i vores Kroe.

Forvalteren.

Det er ogsaa sandt; disse Folk spille de smukkeste Menuetter.

Baronessen.

Og deres polske Dandse! Jeg bekiender reent ud, at de nær havde bragt mig til at dandse, dersom min Herkomst ikke havde holdt mig tilbage. Bestil altsaa strax disse Folk!

Forvalteren.

Meget vel, Deres Naade. (Vil gaae).

Baronessen.

Skolemesteren kan ogsaa bringe sine Paukere med.

Forvalteren

(i det han gaaer).

Det vil blive en fortræffelig Koncert.

Tredie Scene.

Baronessen. Leonore. Lisette.

Baronessen.

Nu, Leonore! du lykkelige Pige! kom hid, lad mig betragte dig! — Godt — ret godt. Det seer ganske anderledes ud end den første Paaklædning. Dersom jeg ikke havde seet ret efter, saa vilde det have blevet en smuk Pynt. Kun Fiskebeenskiørtet — det er mig endnu ikke stort nok.

Liset-

Lisette.

Der var intet større at faae opspurgt.

Baronessen.

Man bærer dem for nærværende Tid ved Hoffet forfærdelig store, og jeg er saa bange for Grev Blomsterkrantzes Kritik, som for den onde Aand. — Hovedet — paa Hovedet vil han nok ikke finde noget at udsætte.

Lisette.

Det var tilforladelig ikke muelig at anbringe flere Zirater. Et sandt Billede paa det blomstrende Foraar.

Baronessen.

Pendeloqverne ere ogsaa prægtige nok.

Lisette.

De ere ret som Diamants-Lysekroner — saa prægtige, at den naadige Frøkens Øren synes en Tomme længere.

Baronessen.

De ere noget tunge, men jeg vil lade dem gisre om efter Moden, at de kan bæres. — Men Brystet — Leonore, Brystet er alt for bart.

Lisette.

Ved Hoffet bærer man det saaledes.

Baronessen.

Ja, saa kan man da ogsaa lade det blive som det er. Dog vil jeg trække dit Torklæde lidt høiere op.

(Trækker hendes Torklæde i Veiret.)

Leonore.

Kiereste Mama! nu vil det være alt for høit oppe.

Baronessen.

Tie! og bild dig ikke ind, at forstaae en Ting bedre end jeg. — Er du net om dine Fødder?

Lisette.

Skoene ere Frøkenen meget for snevre.

Baronessen.

For snevre? Det er jeg ikke meget for: det ge=en ne=
nerer, og sætter en i ondt Lune.

Lisette.

Frøkenen kunde jo tage Pampusser paa: ved Hof=lod e
fet gaae de nu alle med Pampusser.

Baronessen.

Med Pampusser? Det vidste jeg ikke. Det er nu
nu i tvende Aar, at jeg ikke har været ved Hoffet.

Lisette.

Denne Mode er først tvende Maaneder gammel..
Baronessen.

Saa gaae da! tag strax Pampusser paa, og kom mig
saa igien. Men du, Lisette, bliv her.

(Leonore gaaer).

Fierde Scene.

Baronessen. Lisette.

Baronessen.

Siig mig Lisette, hvad har den Pige at tænke=
paa, at hun seer saa bedrøvet ud, og det paa en Tid, =
da ethvert af hendes Pickast skul'de vise Glæde og For=
nøielse?

Lisette.

Naadige Frue! Frøkenen fortroer mig vel ikke
meget af hvad der ligger hende paa Hiertet; men —
hvad jeg kan — slutte mig til af Omstændighederne —
saa —

Baro=

Baronessen.

Ud med Sproget! Hvad er det, som gior hende bedrøvet? — Hendes forestaaende Givtermaal kan det ikke være; thi jeg har alt for tre Maaneder siden desangaaende talt med hende, og hun overlod sig aldeles til min Villie.

Lisette.

Jeg veed det, Deres Naade; — men tre Maaneder er en Tid — i hvilken — der i et Fruentimmers Hierte kan foregaae mange Forandringer.

Baronessen.

Hvad for Forandringer? Hun har i den Tid ikke seet andre Mandfolk. De Officerer, som ligge i Quarteer her i Naboelaget, kan dog vel ikke giøre Hovedet forkeert paa hende. Kapitainen bryder sig slet ikke om hende, thi jeg merker kun alt for vel, at han giør sig Umage for min Bevaagenhed; og den abgesmagte Major, den søde Herre, kan dog umuelig behage hende.

Lisette.

Og dog — Deres Naade — hvem veed —

Baronessen.

Ha! det var til at lee sig syg over. — Jeg veed ikke, hvem af Parterne der handlede meest naragtig ved at forelske sig i den anden. Nei! det er intet. Jeg har nok merket, at Majoren sommetider sladrede hende noget for af hans sædvanlige Sødheder, men jeg kan umuelig troe, at de have kunnet trænge sig ind i hendes Hierte.

Lisette.

Og dog — hans udvortes —

Baro-

Baronessen.

Det Udvortes giør ikke Manden; det vil alle kloge Folk kunde sige dig.

Lisette.

Man roser ogsaa hans Fortienester og hans Karakteer meget.

Baronessen.

Det kan være; men hans Formue, hans Herkomst?

Lisette.

Derom kan jeg ikke sige noget med Vished: jeg mener kun —

Baronessen.

Tie — hun kommer alt tilbage; det skal jeg strax faae at vide.

Femte Scene.

De Forrige. Leonore.

Baronessen.

Hør engang, Leonore! Med hvad for en Contenance vil du i Dag tage imod Grev Ridbane?

Leonore.

Med den Høflighed, jeg er en Kavaleer skyldig, som De har valgt mig til Mand.

Baronessen.

Det, du der siger, er ret kiønt; men det er ikke det, jeg vilde vide. Men vil der ogsaa af dine Høfligheder fremskinne det Kiendetegn paa din Kierlighed, som Greven venter af dig?

Leonore.

Naar han kun ikke venter sig alt for meget.

Baro-

Baronessen.

Du kan vel slutte dig til, at en Mand af hans Stand, saadan en fornem og riig Kavaleer, har Rettighed at fordre ret megen Kierlighed af sin Brud, langt mere end du kan fordre af ham.

Leonore.

Jeg har vel hidindtil endnu slet ikke fordret nogen Kierlighed af Grev Ridbane; men — min Brudgom, tænkte jeg, kunde ikke ved nogen Ting i Verden tilkiøbe sig den Ret, at elske mig mindre end jeg elskede ham.

Baronessen.

Hvad? Hvorfor taler du saa tvetydig? Du har endnu ingen Kierlighed fordret af Greven — og du vilde ikke være mindre elsket af din Brudgom, end du elsker ham? Hvem er vel din Brudgom? Hvem anden end Greven?

Leonore.

Jeg veed, at De har bestemt mig ham.

Lisette.

Jeg begynder at blive bange.

Baronessen.

Du taler i Dag saa dumt, Leonore, at ikke noget Menneske skulde formode det af min Datter.

Leonore.

Jeg veed ikke, kiereste Mama — denne Dumhed — er maaskee en Frugt af den Uorden —

Baronessen.

Hvilken Uorden — kom frem med det!

Leonore.

Den Uorden, som gaaer for sig i mit Hierte.

Baro-

Baronessen.

Men dit Hierte skal være i den bedste Orden — — m
med mindre at en alt for heftig Glæde over din Lykke
bragte det ud af dets Forfatning. Siig mig dog: : pod
er du da ikke fuldkommen tilfreds med det Valg, som mo
jeg i Hensеende til din Brudgom har giort? — Tael — — lo

Leonore.

Kiereste Mama! tag mig det ikke ilde op — jeg
skal, jeg maae være fornøiet med alt hvad De beslut-
ter i Hensеende til mig.

Baronessen.

Du maae? — Det forstaaer sig, at du maae. (Sagte) Sandelig, der ligger noget skiult derunder! (Høit) Men Leonore, havde du ikke ogsaa valgt Grev Ridbane?

Leonore.

Det tvivler jeg meget paa.

Baronessen.

Hvem da ellers? Kiender du nogen, som var
dig meere anstændig?

Leonore.

Kiereste Mama —

Baronessen.

Ingen Omstændigheder — tael —

Leonore.

Siden De saa befaler, saa — vil jeg adlyde — og
og sige Dem —

Lisette.

Gior det, Frøken! hvem veed —

Leonore.

At Herr Major Reenberg — behagede mig
langt bedre.

Baro

Baronessen.

Major Reenberg? Jo det er en allerkiereste Tanke! da havde du begaaet en kiøn Narrestreg. Og saaledes vilde det gaae i Almindelighed, naar man lod Pigerne faae deres fri Villie. Det vilde være et charmant Parti!

Leonore.

Efter min eenfoldige Forstand og mit uerfarne Hierte, saa er han en meget elskværdig Mand.

Baronessen.

En sød Nar er han; slet ikke andet. Lad den eenfoldige Tanke flyve — skiønt det er desuden forgieves at nære den: saameget indseer du vel selv. Men du vilde giøre dig latterlig for hele Verden, om et Menneske fik noget deraf at vide. O, I Piger! hvor burde I ikke takke Himmelen, naar den giver eder gode og indsigtsfulde Mødre? — Lisette, siig det for alting ikke til noget Menneske.

Siette Scene.

De Forrige. En Tiener.

Tieneren.

Forlad, Deres Naade! Tafeldækkeren har en underdanig Tvivl!

Baronessen.

Hvori bestaaer denne Tvivl?

Tieneren.

Han veed ikke, om han paa Tafelet skal sætte Gips Neptunussen allene, eller om han ogsaa skal sætte Ludevig den XIV. til Hest.

Baro=

Baronessen.

Begge to ved Siden af hinanden — og alle de øvr
Porcellains Pagoder rundt omkring dem. — Dog hø
bie! min Gemal vil altid have noget om Jagten paa
Opsatsen; han skal gjøre det saaledes: den Alabastes
Hiort skal staae i Midten, Neptunus og Ludvig hver
paa sin Side af Hiorten, og Pagoderne rundt om-
kring. — Dog bie! jeg maae nok selv anordne den
Ting, ellers bliver der igien begaaet en Feil. — —
Leonore! fornuftig, munter, og slaae de fiantede Gril-
ler af Hovedet! du kiender mig.

(Gaaer bort med Tieneren).

Syvende Scene.

Leonore. Lisette.

Lisette.

Nu, hvad synes De om den Ting, beste Frøken?

Leonore.

Ak Lisette! lidet godt. Jeg maae opgive alt
Haab, miste den elskværdigste Mand i Verden, og blive
et Offer for min Moders Egensindighed.

Lisette.

Det vilde være alt for sørgeligt, Frøken! dersom mo
man kun i det mindste kunde bringe det derhen, at
den afskyelige Forlovelse blev opsat!

Leonore

Endogsaa det er umueligt.

Lisette.

Læg Dem til Engs, og stil dem an, som De vil m
er syg.

Leono-

Leonore.

Og hvad kunde det hielpe? Forlovelsen vilde dog gaae for sig.

Lisette.

Forlovelser i Sengen gielde ikke, især naar der ingen Vidner ere tilstede; og man vilde dog vel ikke føre Vidner frem for Deres Seng?

Leonore.

Ak, det er et forgieves Anslag, Lisette! Mine Forældre vilde blive ved deres Beslutning: og saa kan ingen Ting redde mig.

Lisette.

Jeg kunde ærgre mig ihiel over Deres Forældre. De fortiene sandelig ikke at have saadan en Datter.

Leonore.

Tie, Lisette!

Lisette.

Nei! jeg siger det reent ud, de fortiene det ikke: man maae betragte det fra hvilken Side man vil. De er alt for artig, fornuftig og for god for slige Forældre: og enhver undrer sig over, hvor De har kunnet blive saaledes ved denne Opdragelse.

Leonore.

Hold op, Lisette! jeg kan ikke taale at høre paa saadan en Tale. Er min Fader ikke den beste Mand af Verden?

Lisette.

Den beste Mand, men ikke den beste Fader. Burde han ikke have spurgt sin Datter tyve Gange om hendes Samtykke, førend han overlod hans Kone Fuldmagten at givte Dem bort?

Ottende Scene.

De Forrige. Kapitainen.

Kapitainen.

Ah, smukke Frøken! endelig lykkes det mig, at treffe Dem uden Deres Moder, efterat jeg alt ti Gange har søgt Leilighed dertil. Jeg har de beste Ting af Verden at fortælle Dem.

Leonore.

Og jeg Dem de slemmeste, Hr. Kapitain.

Kapitainen.

De slemmeste ere os for længe siden bekiendte: hør nu de gode. De veed, da vi i Gaar Aftes, Majoren og jeg, gik hiem herfra, fulgte Deres Herr Fader os paa Veien.

Leonore.

Det veed jeg, og mit Hierte zittrede af Glæde.

Kapitainen.

Deres Hierte zittrede med god Grund. Jeg har aldrig min Livs Tid hørt Deres Fader tale saa venlig med Majoren; hans hele Hierte var aabent.

Leonore.

Og hvor kommer denne Fortroelighed fra? Jeg faldt strax i Forundring over, at min Fader geleidede Dem saa sildig.

Kapitainen.

Jeg vil sige Dem, hvad Aarsagen dertil kan være. Majoren fortalte Deres Fader, at de Mænner vare ankomne, som han havde forskreven fra Ungern; han fortalte, at disse Hunde, i Følge den ungerske Kavalleers Skrivelse, som sender ham dem, vare de beste i hele Ungern. Deres Fader kom ud af sig selv af

Glæde, og tilstod, at han neppe kunde oppebie denne Morgen, for at probere disse uskatteerlige Hunde. Han kunde i lang Tid ikke holde op at rose de ungerske Vindspillere, og giorde os en Beskrivelse over mere end et halvt hundrede Kobbel af saadanne Mønner, som alle vare uforlignelige. O! sagde jeg til ham: Majorens Hunde overgaae alt, hvad der kaldes Hunde! der bliver talt om dem i hele Ungern; og jeg tvivler paa, at den tyrkiske Keiser har dem saa gode. Deres Fader blev til bare Liv og Glæde. Saasnart jeg mærkede det, ledte jeg Samtalen fra disse Hunde paa Deres forestaaende Givtermaal. Majoren slog i med, og vi talte ikke længe derom, førend Deres Fader erklærede, at dette Givtermaal ikke var hans, men hans Kones Projekt; men han havde ikke villet indvende noget imod det, fordi hans Datter alt viiste at have Kald til Ægtestanden, og at Grev Ridbane var et anseeligt Parti. Jeg kunde umuelig holde mig fra, at anbringe et Ord om den Kierlighed, som Majoren har for Dem.

Leonore.

O Himmel! Hr. Kapitain! og hvad sagde min Fader? —

Kapitainen.

Han glædede sig over, at en Mand, som Majoren, finder hans Datter elskværdig.

Leonore.

O De spøger, Hr. Kapitain!

Kapitainen.

Dievlen komme efter mig, om det ikke er sandt! Endnu mere, han spurte om De var underrettet om

Majorens Kierlighed, og hvorledes De førte sig op derved?

Leonore.

Og hvad svarte De ham paa dette farlige Spørsmaal?

Kapitainen.

Jeg sagde ham reent ud, at De er ligesaa forliebt i ham, som han i Dem.

Leonore.

For Himlens Skyld! der har De giort et fiint Arbeide!

Kapitainen.

Vist ikke noget ondt! thi Deres Fader sagde smilende til Majoren: havde jeg vidst det for nogle Uger siden, hvem veed, hvad der havde kunnet bleven af!

Leonore.

O! det er umueligt, at min Fader kan tale saaledes!

Kapitainen.

Djevlen komme efter mig, er det ikke sandt!

Lisette.

For alting i Verden! kun ikke saalænge vi ere hos Dem.

Kapitainen.

Nu kort og godt. Majoren lader Dem indstændig bede, at De vil være standhaftig i Deres Kierlighed: thi han har endnu stedse Haab, at blive Deres.

Leonore.

Forfængeligt, ugrundet Haab!

Kapitainen.

Ja hvem kan vide det? Alting kommer an paa Jagthundene; ere disse gode, saa giør Majoren Deres Fader en Present dermed; og troer De, at saadan

en Present ikke vil giøre noget Indtryk paa Deres Herr Faders Siel? De kiender ham ikke, dersom De kan troe det. Og sæt ogsaa, at Hundene ikke giorde den ønskede Virkning, saa er det dog Umagen værd at forsøge det. Nei! tilforladelig, Frøken! De kan ikke finde nogen elskværdigere Mand under Soken, end den brave Major, saaledes, som han ikke heller kan finde nogen elskværdigere Kone, end hans Leonore.

Lisette.

Sagte! jeg seer at hendes Naade kommer tilbage.

Kapitainen.

O! nu maae jeg igien agere forliebt; det er det tungeste Arbeide i det hele Foretagende.

Niende Scene.

De Forrige. Baronessen.

Baronessen.

Er De her, min Hr. Kaptain?

Kapitainen.

Jeg haabede at forefinde Deres Naade her.

Baronessen.

I Dag finder man mig ingensteds sikker; thi jeg har alt for meget at anordne.

Kapitainen.

Ja tilvisse! En kommanderende General kan ikke have mere at tænke paa den Dag, han skal levere et Slag. Man maae besidde Deres Duelighed, for at kunne tage sig saa meget paa.

Baronessen.

Nogen Duelighed og nogen Smag! Dog, sig mig, kiereste Herr Kapitain! har De endnu ikke seet noget til min Gemal?

Kapitainen.

Endnu ikke.

Baronessen.

Det er dog utilladeligt.

Kapitainen.

Jeg undrer mig ikke saa meget over Herr Baronens Udeblivelse; han giør formodentlig en god Jagt; men hvor de Herrer fra Staden blive saalænge, det er mig ubegribeligt. Det er nu alt over Middag.

Lisette.

Man blæser i Hornet.

Baronessen.

I Posthornet? Det er nok Greverne!

Kapitainen.

Nei! jeg troer det var et Jagthorn. Det er nok Baronen, som kommer fra Jagt.

Baronessen.

Han lader ellers aldrig blæse — man maae være belavet paa alting — Lisette! mit Filee!

(Hun sætter sig i Kanapeen og Lisette bringer hende Fileetsi).

Kapitainen (til Leonore).

Vær ved frit Mod, Frøken! det maae gaae, om end ogsaa Fanden stod i det.

Baronessen.

Sæt Dem, Hr. Kapitain! Leonore, sæt dig — — bring endnu flere Stole hid!

(En Tiener og Lisette sætter Stole i en Kreds).

Kapitainen.

Jo, jo, det er Baronen.

Tiende Scene.

De Forrige. Baron Forsthielm. Majoren, og tvende Jægere.

Baronen.

God Dag, min Skat! god Dag! Har man ikke troet, at jeg slet ikke kom hiem at spise?

Baronessen.

Nær havde jeg begyndt at frygte derfor.

(Majoren kysser hendes Haand.)

Baronen.

Det havde ingen Under været. Jeg har saa længe jeg lever ikke giort nogen bedre Jagt.

Baronessen.

Det var meget, min Beste!

Baronen.

Fortæl De, Herr Major.

Majoren.

Vi have været ret lykkelige.

Baronen.

Tolv Harer, uden at giøre et Skud!

Baronessen.

Har Haglen maaskee slaget dem ihiel?

Baronen.

Du er gal, min Engel! Mønnerne — jeg kan rose mig af, at eie de beste i hele Europa.

Baronessen.

Og hvor har du faaet de Mønner fra?

Baronen.

De har jeg den brave og retskafne Major at takke for; han har foræret mig dem.

Baronessen.

Har Majoren? Hum —

Baronen.

Fortæl min Kone, Herr Major, hvad Race de ad ere af.

Majoren.

O! denne ringe Ting fortiener ikke at tages i i Betragtning af Baronessen.

Baronen.

Ringe Ting, siger De? Hvor beskeden! hver ! Hund fangede sex Gange Solo; og deres Genealogie skulle være en ringe Ting? Min Herr Major! jeg ! er en Kiender: jeg veed, hvad Hunde ere, og veed, hvad jeg er Dem skyldig. Leonore! har du alt hilset Majoren?

Leonore

(i det hun gior en dyb Kompliment).

Jeg har alt havt den Ære.

Baronen.

Det var ret høflig, ret venlig —— saaledes seer jeg det gierne.

Baronessen.

Der ere visse Folk, som det falder hende let at vise Venlighed imod.

Majoren.

Det falder Frøkenen ikke tungt for nogen ——— og det giør den medfødte Fsielighed og de gode Grundsætninger, som Deres Naade ——

Baronen.

Hola! bring mig Harerne ind allesammen.

(Jægerne gaae).

Baronessen.

Jeg troer, min Engel, at de Fremmede snart vil være her: de vil forundre sig over, at finde saamange Harer i mit Værelse.

Baronen.

Baronen.

Kommer snart? Er Brudgommen ikke kommen endnu?

Baronessen.

Nei! Grev Blomsterkrantz ikke heller, som har ladet sig melde.

Baronen.

Grev Blomsterkrantz — som for nyelig er kommen fra Paris?

Baronessen.

Just ham.

Baronen.

Hvorledes falder det den Hasenfus ind, at komme til mig?

Baronessen.

Du kiender ham ikke, min Engel! han er en charmant Kavaleer, og i Slægt med Grev Ridbane: derfor kommer han ogsaa med som hans Forlover ved Forlovelsen.

Baronen.

For mig gierne, det rager ikke mig. Jeg maae ret lee, Herr Kapitain, naar jeg tænker paa vores Samtale fra i Aftes.

Kapitainen.

Jeg har næsten leet deraf hele Natten.

Baronen.

Den stakkels Major, ha! ha! ha!

Majoren.

Saavidt jeg merker, saa er jeg Maalet for Deres Latter — lee kun! lee kun!

Baronessen
(sagte til Kaptainen).

Men hvad vil det sige?

Kaptainen.

Jeg skal fortælle Deres Naade det altsammen.

(Man bringer tolv Harer ind).

Baronen.

See engang hid, min Engel! Harer i Mængde, og alle fanget Solo. Majorens Hunde er et Kongerige værdt.

Baronessen.

Jeg frygter for, at du forhøier deres Priis.

Majoren.

Ganske vist! Jeg skatterer mig imidlertid lykkelig, at de kan tiene Dem til Fornøielse.

Baronen.

Seer De, Hr. Major! det er Ramleren, som mod Sultan har rammet fire Gange.

Majoren.

Mig synes, at det var denne.

Baronen.

Ih bevare os! nei, jeg har tegnet paa den; seer De? — det var en flygtig Djevel. Jeg troer, at Bella vil endnu løbe bedre end Sultan.

Majoren.

O! de vil begge to løbe endnu meget bedre; Reisen har udmattet dem.

Baronen.

Udmattet? — og dog har enhver af dem fanget 6 Gange Solo? Jeg giør dig en Present, min Engel! med 6 af disse Harer: de andre 6 forærer jeg dig, Leonore.

Baronessen.

Hvad skal hun giøre med dem?

Baro-

Baronen.

Hun skal forære dem bort efter eget Godtbefindende — men med det Tillæg, at de ere fangne af Majorens Hunde. Ha! ha! ha! jeg maae endnu lee, Hr. Kapitain — Stakkels Major! hvorfor ere Deres Hunde ikke ankomne for nogle Uger siden?

Majoren.

Det gior mig ondt; men de kunde ikke komme før.

Baronessen (til Kaptainen).

Jeg begynder halvveis at ærgre mig.

Kapitainen.

Hvorfor, naadige Frue? Det er Spøg; jeg skal fortælle Dem det altsammen.

Baronessen

(til Frøkenen, som taler sagte med Majoren.)

Har du intet at tage vare, Leonore? Sæt dig hid til Bordet, og lad dig bringe dit Strikketøi.

Baronen.

Lad hende have hendes Fornøielse, min Engel. Hør! læg disse Harer ordentlig ved Siden af hinanden. Saa tidt jeg seer paa dem, glæder jeg mig over mine Hunde. Ungern — ja det er et ganske andet Land end vores Land! — Jæger! gior Anstalt, at jeg strax efter Bordet kan skyde et Par Fasaner; og i Aften gaae vi ud paa Træk. (Jægerne gaae).

Baronessen.

Efter Bordet, min Engel! kan du nok ikke komme bort.

Baronen.

Hvorfor ikke? Jeg forandrer ikke min Levemaade for min Svigersøns Skyld.

Baro-

Baronessen.

Man maae ogsaa gisre noget for at behage Grev Blomsterkrantz.

Baronen.

O! den Vindmager! han kan spille l'Ombre, eller tolv lyve Selskabet noget for om Paris.

Ellevte Scene.

De Forrige. Forvalteren.

Forvalteren.

De fremmede Herskaber ere ankomne.

Baronessen.

Gaae ham gesvindt i Møde, Leonore, lige ned til Vognen.

Leonore.

Dersom De befaler det — Men —

Baronen.

Jeg troer ikke, min Engel! at det sømmer sig.

Lisette

(hvisker Baronessen i Øret).

Ved Hoffet er det ikke brugeligt.

Baronessen.

Saa bliv her.

Kaptainen.

Tillad, jeg er meget vel kiendt med Grev Ridebane: jeg skal føre ham ind. (Gaaer.)

Baronessen.

Ja, kiere Hr. Kapitain — Kapitainen er dog en charmant Officeer. Men, min Bedste! lad dog de døde Harer bringe bort.

Baronen.

Harerne? Jeg veed ikke hvorfor. De Herrer Kavalerer bliver dog vel ikke bange for døde Harer?

Baro-

Baronessen.

Men det sømmer sig ikke. (Sagte) O! den Mand fordærver mig alting.

Baronen.

Hvem Djevlen er det man fører herhid — krum og med et Plaster i Ansigtet? Det er et smukt Indtog! Hvem er det?

Baronessen.

For Himlens Skyld! det er vist Grev Blomsterkrantz.

Tolvte Scene.

De Forrige. Grev Blomsterkrantz. Kapitainen.

Blomsterkrantz.

Ja, Frue! der er den ulykkelige Grev Blomsterkrantz, som nær paa den sørgeligste Maade i Verden havde sat sit Liv til.

Baronessen.

De forskrækker mig, Hr. Greve. For Himlens Skyld! hvorledes er det gaaet til?

Blomsterkrantz.

O! beviis mig den Naade, og lad mig bringe en Lehnestoel.

Baronessen.

Strax — eller sæt Dem hos mig paa Kanapeen.

Blomsterkrantz.

Ogsaa det. (Sætter sig.) De er altsaa Fruen i Huset?

Baronessen.

Som glæder sig over, at see saadanne Fremmede hos sig; jeg beklager allene —

Blom-

Blomsterkrantz.

Og dette er nok Hr. Baronen?

Baronen.

Ham selv, min Hr. Greve.

Blomsterkrantz.

Jeg vilde have vædet 1000 Louis d'Or, at det var ham, endskiønt hans Physiognomie aldeles ikke er mig bekiendt. O! jeg beder, lad Deres Chirurgus hente; min har slaaet sin Næse i Stykker, og er undervejs bleven i en Bondebye.

Baronen.

Allons, min Engel! giør Anstalter —

Baronessen (sagte).

For Pokker! det har jeg ikke engang tænkt paa — Min Engel! vi maae gesvindt sende til Byen.

Blomsterkrantz.

Hvorledes, Frue? Til Byen? Skulde De ingen Chirurgus have her paa Gaarden?

Majoren.

Jeg vil med Deres Tilladelse strax sende Bud i mit Qvarteer efter Feldskiereren; inden et Qvarteer vil han være her.

(Gaaer ud, men kommer strax tilbage).

Baronen.

Ja, Hr. Major! det er det bedste.

Blomsterkrantz.

Majoren ligger altsaa i Korteer her i Egnen?

Baronessen.

Ja, og Hr. Kapitainen ogsaa. O! sæt Dem dog!

(Alle satte sig).

Blomsterkrantz.

Det er ret behageligt paa Landet at have Naboer. Hr. Kapitainen kiender jeg ganske vel.

Kapi-

Kapitainen.

Jeg har undertiden havt den Ære at see Dem hos Ministeren, og ogsaa til Hove.

Blomsterkrantz.

Ja, ja, nu husker jeg det. (Til Baronessen) O! lad mig bringe et Speil! Mit Ansigt maae være forskrækkelig tilrakket. (Lisette gaaer.) Er det ikke Deres Frøken Datter, Bruden?

Baronessen.

Jo, og Deres Tienerinde. (Leonore neier).

Blomsterkrantz.

Deres Brudgom, Frøken Brud, havde nær brækket min Hals.

Baronessen.

Hvorledes? Grev Ridbane var altsaa Aarsag til dette forfærdelige Tilfælde?

Blomsterkrantz.

Ingen anden. Han kiørte for mig, og væltede mig.

Baronen.

O! det seer ham ligt nok! Han skal aldrig i mine Dage faae Lov at kiøre for mig.

Baronessen.

Og hvor er da Grev Ridbane bleven af?

Blomsterkrantz.

Han er her, men har ikke kunnet holde sig fra, strax ved hans Ankomst at besøge Stalden.

Baronen.

Der vil han ikke finde meget rart, thi jeg sætter ikke meget paa Heste.

Baronessen.

Greven har en usædvanlig Passion for Heste. En adelig Passion!

Blom-

Blomsterkrantz.

Saa adelig, at den i Dag kunde have skilt en af de første Grever i Monarkiet ved Arme og Been.

Baronessen.

Grev Ridbane er dog ikke ved denne Ulykke kommen til Skade?

Blomsterkrantz.

Han kunde ikke komme til Skade, thi han sad dog ikke i Jagtchaisen.

Baronen.

Hvorledes da? Gik han til Fods?

(Man skyer Greven et Speil).

Blomsterkrantz.

Nei! han kjørte mig en Postillion, og væltede mig uden at resigvere noget. (I det han speiler sig) (Gik over Himmel! forreven, depoudre, elendig tilredet — jeg vil neppe i otte Dage kunne bringe mit Ansigt i sit forrige Lustre — her, maae De vide, er Huden aldeles gaaet af, saa stor som en Dukat.

Baronessen.

Det er forfærdelig.

Blomsterkrantz.

Hele Byen vil tale om dette Tilfælde; og det vil være sært, om man ikke ogsaa fik det at vide i Paris.

Baronessen.

Jeg er uden for mig selv af Angst.

Blomsterkrantz.

De taber slet intet derved, Frue! thi De er ikke Skyld deri — De vinder endogsaa derved for saavidt, at Verden ved denne Hændelse vil komme til at tale om Dem.

(Baronen, Majoren og Frøkenen see paa hinanden.)

Dog, dog!

Dog, sig mig, hvad er det for en horible Lugt? Er De meget for stinkende Harer i Deres Værelser?

Baronen.

Harerne, Hr. Greve, kan umuelig stinke, thi jeg har først i Morges fanget Dem med mine ungerske Hunde. De er vist nok ingen Jæger?

Blomsterkrantz.

Jæger? Fy, fy — man har andre Ting at tage vare.

Baronen.

Fy, fy? De tillader dog, at Jagten er en adelig Passion.

Blomsterkrantz.

Har været, men — forlad mig, nu omstunder har man galantere Passioner.

Baronen (fortredelig).

Kom, Hr. Major!

Baronessen.

Hvor vil du hen, min Engel?

Baronen.

Søge Grev Ridbane op.

(Gaaer bort med Majoren).

Blomsterkrantz.

Han gaaer rigtig bort. Hr. Baronen har vel aldrig været i Paris?

Baronessen.

Nei; men i Saltzburg har han været nogle Gange, thi han har en Broder der.

(Hun giver Lisette et Tegn, og man bærer Harerne bort).

Blomsterkrantz (haanlig).

I Saltzburg?

Baronessen.

Nogle Gange, men jeg har aldrig været med.
Man siger, at Hoffet der skal være meget brillant.

Blomsterkrantz (spodsk).

Ja — umaneerlig brillant. (Sagte) Quelles gens!

Baronessen.

Hvad feiler Dem, Hr. Greve? Føler De Smerte?

Blomsterkrantz.

Stedse mere og mere.

Baronessen.

Jeg er sandelig uden for mig selv af Veemodighed.
Vil De ikke have schauischen Balsom? Jeg har den med
saa ægte som mueliat.

Blomsterkrantz.

Gior Dem ingen Uleilighed: jeg bruger aldrig
chymiske Ting; men jeg vil med Deres Tilladelse giøre
mig det noget mageligere.

(Han lægger den ene Fod paa Bordet. Leonore
og Kapitainen seer paa hinanden).

Baronessen.

Saaledes, Hr. Greve. Giør, som om De var
hiemme.

Blomsterkrantz.

Frøkenen er ret charmant — (spodsk) og klædt — —
pour se metre a genoux. Hvad har De for en Kam-
merjomfrue?

Baronessen.

Hende, som De der seer. Hun har tient tvende
Aar ved Hoffet.

Blomsterkrantz.

Men De selv, Frue, er ligesaa godt klædt: ret
a quatre epingles.

Blom-

Baronessen.

Jeg ordinerer alting selv, og min Datter ogsaa.

Blomsterkrantz.

De viser usædvanlig megen Smag og Kundskab om Verden.

Baronessen.

O! Hr. Greve! omendskiønt man lever paa Landet, saa veed man dog hvorledes det gaaer til i Hovedstaden.

Blomsterkrantz.

Frøken! De giør et meget fordeelagtigt Parti — riig og fornem. De maae vide, at Grev Ridbane er nær allieret med mig. Det er alt, hvad man kan sige, for at bevise en Families Fortrin.

Kapitainen (til Leonore).

Dette Menneske er en utaalelig Nar.

Baronessen.

Jeg veed, at Greverne Blomsterkrantz er en meget gammel og fornem Adel.

Blomsterkrantz.

Man behøver kun at betænke, at ved den store Tournering i Worms under Conrad den Anden var der alt Blomsterkrantze.

Kapitainen.

Derom kan jeg give Vidnesbyrd. Jeg har for faa Dage siden læst i den historiske Billedsal, at der just ved denne Tournering en Blomsterkrantz tvende Gange er bleven lettet af Sadlen.

Blomsterkrantz.

De har Ret. De har da ogsaa læst, at Ridderne, som den Tid blev lættet af Sadlen, vandt Prisen.

Kapitainen.

Det er Skade for saadanne gamle Skikke! De havde maaskee i Dag ogsaa kundet indlagt Dem Ære, da De faldt af Jagtchaisen, og slog Deres Ansigt til skamme. Det synes at være Deres Familie egen at falde.

Blomsterkrantz.

Ja virkelig! Jeg faldt ogsaa af Hesten i Paris ved et prægtigt Væddeløb, da jeg i en Carusel vilde tage Hovedet med Kaarden. Kongen kunde ikke holde op at lee, og hele Verden blev nysgierrig efter at vide, hvem jeg var. Fra dette Øieblik af blev mit Navn bekiendt i hele Frankerige.

Kapitainen (sagte).

En smuk Epoke!

Baronessen.

Men, Hr. Greve! Paris maae dog være et fortræffeligt Sted?

Blomsterkrantz.

O Himmel! kom mig ikke til at tænke derpaa! Det er det eneste Sted i Verden.

Baronessen.

Det har jeg alt tit hørt: Paris og London.

Blomsterkrantz.

Ha! London — vilainie, vilainie.

Baronessen.

Hvorledes det?

Blomsterkrantz.

Et grovt, uvidende Folk, som troer, at det eene Menneske er ligesaa god som det andet. Og om man dem ogsaa fortærte nok saa mange Penge, saa gior de der ikke mindre

mindre af os og vores Lige, end vi gjør her af —
en fransk Kok.

Baronessen.

Fy! det havde jeg aldrig troet, at man i London kunde være saa dum.

Blomsterkrantz.

Trods Holland og Schweitz.

Baronessen.

Ere Schweitzerne og saaledes?

Blomsterkrantz.

De ere endnu de værste. Jeg vil kun fortælle Dem en Trait: Jeg kjørte engang i Bern over Pladsen, da just Magistraten en Korps gik fra Kirken til Raadhuset — og jeg sad udi en meget smuk Equipage. Passagen, hvor disse fine Herrer mødte mig, var noget smever, og en fiirspaaren Raadsherre, istedet for at skaffe mig Plads, befalede at anholde min Kudsk. Jeg raabte ud af Kareten, at jeg nødvendig maatte passere — Taalmodighed! var Svaret. Men Taalmodigheden forgik mig, som De let kan tænke, og jeg sagde med megen Alvorlighed, at jeg var en Greve. Hvad tænker De man svarede mig? Unge Herre! som Greve er du endnu ikke berettiget til, at standse Magistraten af Bern paa Gaden. — Men du skal dog faae Tilladelse at passere, naar du siger os, hvorfor du er en Greve. Dette Spørgsmaal surprenerte mig; jeg vidste ikke strax hvad jeg skulde svare, og maatte, saa sandt jeg er en Kavaleer, blive holdende til den hele Magistrat var forbi.

Baronessen.

Dette impertinente Svar havde sandelig ogsaa embaraseret mig.

Blomſterkrantz.

Naturlig! Hvem Dievlen kan ogſaa vide Aarſagen til alting?

Kapitainen.

Veed De hvad jeg havde ſvaret?

Blomſterkrantz.

Nu.

Kapitainen.

At jeg var Greve, fordi min Fader havde været det.

Baroneſſen.

Ja, i Sandhed, det kunde De have ſvaret, Hr. Greve.

Blomſterkrantz.

Hvem veed, hvad for nye Tvivl diſſe uhøflige Folk kunde have fundet i dette Svar? Der er ikke noget at begynde med dem. Troe mig, Frue, der er intet Sted i Verden, ſom Paris.

Trettende Scene.

De Forrige. Grev Ridbane. Baronen og Majoren.

Ridbane.

Ha! min allerkiereſte Svigermama! (kyſſer hendes Haand) Hvorledes gaaer det? Har Blomſterkrantz ikke forklaget mig, fordi jeg har væltet ham?

Baroneſſen.

Det var ſandelig ikke vel giort.

Ridbane.

En ſtor Steen var Skyld deri. — Og De, min ſmukke Brud! (kyſſer hendes Haand) Der ſeer De nu, at det bliver Alvor med os to: De har aldrig villet

troe det. — Paa min Ære — skiøn som en Engel — hvilken Fornøielse — aliene ved at see Dem.

Leonore.

Denne Fornøielse kunde de havt en halv Time før.

Ridbane.

Vist ikke! Jeg var neppe et Qvarteer i Stalden — og jeg havde bleven der endnu længere, hvis jeg ikke havde savnet min smukke Brud.

(Kysser hende atter paa Haanden).

Baronen.

Savnet? — vel talt! Hun skulde maaskee taget imod dig i Stalden? I et af Rummene ved Siden af Skimmelen var der et ledigt.

Ridbane.

O! jeg skulde have klappet hende! Hvor skulde jeg ikke have strøget hende, den lille Ting! — den bedste Havre —

(Leonore, Kapitainen og Majoren seer paa hinanden).

Leonore.

De siger mig jo smukke Ting.

Ridbane.

Smaating! — Veed De, Mama, hvad der har holdt mig saa længe op i Stalden?

Baronessen.

Formodentlig den Orden, som De der fandt: Portraiterne?

Ridbane.

Nei — O! det er ret en naragtig Tanke, at hænge de gamle Riddere der ned.

Baronen.

Ja, hvem Djevlen, min Engel, har hængt alle mine Forfædre op i Stalden?

Baronessen.

Det skal jeg nok sige dig, min Engel. Nu, min Grev Ridbane —

Ridbane.

Hr. Majorens skiegede Heste, som staaer i den anden Stald, har holdt mig saa længe op. For Djevlen! det er smukke Dyr — men ere de virkeligen Bøhmere, Hr. Major?

Majoren.

Bøhmiske Stutteriheste.

Ridbane.

Parbleu! De ere skiønne for Bøhmere at være. Og 6 Aar! Men jeg gad nok proberet dem engang, om De vil tillade det?

Majoren.

Hiertelig gierne! naar De befaler.

Ridbane.

Det er et Ord! efter Bordet. Dersom De gaaer saa godt, som De ere smukke til, saa er det det første Spend Heste jeg kiender.

Baronen.

Hr. Majoren har lutter gode og skiønne Sager. Han har i Dag foræret mig tvende ungerske Vindspillere; der er ikke Mage til dem i Europa. Trætog udmattet, thi de ere først ankomne i Gaar, har enhver af dem fanget 6 Harer Solo.

Ridbane.

Apropos, Frue Svigermama! Frøken Brud, veed De hvad der hændede mig, da jeg sidst reed hiem herfra? Den smukke Gule, min bedste Ridehest — — jeg kunde græde —

Baro-

Baronessen.

Nu.

Ridbane.

Er død og borte.

Baronessen.

Den skiønne Gule er død?

Ridbane.

Ja; jeg maae have sprængt ham for stærk. Han blev syg for mig endnu samme Nat, og kreperede Dagen efter. Jeg var næsten tre Dage fra Forstanden over den Hest. Det er De Skyld i, Frøken! Seer De, hvor meget man opofrer Deres Kierlighed.

Leonore.

Jeg beklager Dem ret meget, men jeg beklager den stakkels Gule endnu mere.

Ridbane.

Det var den bedste Hest til at sætte over Grøfter, som jeg i mine Dage har seet; end ikke i Engelland findes der saadan en.

Baronen.

For Dievlen! det havde været en Hest til Harejagt.

Ridbane.

Den var god til al Slags Brug; men ved Vedelsbene i Engelland kunde man have havt den bedste Nytte af den.

Baronessen.

Tael ikke om Engelland, Hr. Svigersøn! Grev Blomsterkrantz har nylig fortalt os, hvad London er for et slet Sted, i Sammenligning med Paris.

Ridbane.

Blomsterkrantz veed Fanden af det; han har ikke vidst saa godt at nyde London som jeg. Parbleu! jeg

har tidt mere end eengang om Dagen været paa den ottende og niende Hest, og mere end eengang vundet mine 500, ja vel ogsaa 1000 Guineer i et eenefte Veddeløb. Hvem kan fortælle det om Paris?

Baronen.

Men sig mig dog, hvorledes du har baaret dig ad, at du ikke brækkede Halsen?

Ridbane.

Ha! I Engelland havde jeg gierne brækket den med Glæde; der har man Ære deraf.

Blomsterkrantz.

Min Hals havde i Dag resiqveret mindre, dersom denne Ære var bleven dig til Deel.

Ridbane.

Men, Frøken! De taler vist for meget med Majoren om de smukke skieggede Heste. Ikke sandt, det vilde være et Spend Heste for os to?

Leonore.

Det behager mig overmaade.

Baronessen.

Det har ikke nødig at behage dig. — Lisette! lad der blive anrettet.

Ridbane.

Forlad mig, Mama, det glæder mig, dersom hun holder af Heste; det er Tegn til et adeligt Gemyt, Taalmodighed, Frøken! hvem veed, om Majoren ikke overlader os dem? Et Par hundrede Dukater — De Herrer Officerer bruger sommetider Penge. De tager mig det ikke ilde op, thi jeg taler gierne frit.

Majoren.

Saa frit som De vil! det gaaer de Herrer Hofkavalerer heller ikke bedre, end Officererne.

Rid-

Ridbane.

Lige saadan! Penge er ingensteds bestandigere end hos Landjunkerne; de blive hver Dag rigere, og vi i Staden fattigere.

Baronen.

Hold ogsaa Huus som vi! riid og kiør, spiis og drik mere oekonomisk! reis ikke saa tit til Paris, og efterab Vindmagerne mindre, som kun bringe fantede Moder og Narrerier fra Frankerig, saa vil det ikke altid fattes jer paa Penge. — Jeg taler ogsaa gierne frit.

Blomsterkrantz.

Alt for frit, Herr Baron! De fører et insupportabelt Sprog.

Ridbane.

Og dog finder jeg, Blomsterkrantz, at min Svigerfader har Ret. Jeg kunde strax nævne dig et halv Dosin af vore rigeste Familier, som ved een eeneste Pariser-Reise ere blevne fattige; og hvad har de derfor? Intet andet, end at de i Frankerig og Tydskland blive udleet, og blive oven i Kiøbet udleet for de uforlignelige Konster selv, som de have lært i Paris. Nei, da er London et ganske andet Sted: der kan en god Rytter blive rig.

Baronen.

Jeg bryder mig Pokker om dem begge; thi, Parforcejagten undtagen, forstaaer man hverken i Frankerig eller Engelland noget af Jagten. De tvende Vindspillere, som Majoren har foræret mig, ere mig kierere, end alle Hunde i London og Paris.

Majo-

Majoren.

Jeg beder, Hr. Baron, giør ikke for meget Væ-
sen af denne ringe Foræring!

Baronen.

Denne Foræring er mere værd, en alle pariſiſke
Narreſtreger.

Blomſterkrantz.

Jeg kan ikke taale at ſee Baronen.

Fiortende Scene.

De Forrige. Forvalteren og Tienerne,
(ſom gabne begge Fløidsrene).

Forvalteren.

Der er anrettet.

Baronen.

Bravo! ſaa vil vi gaae til Bords.

Ridbane.

Lad os det! Men a propos! naar ſkal vi bytte
Ringe, Frøken?

Baroneſſen.

Jeg tænker det vil være tids nok med denne Ce-
remonie til i Aften, førend De kiører herfra.

Ridbane.

Ja viſt nok Ceremonie! thi vi har alt for længe
ſiden byttet Hierter.

Blomſterkrantz.

O ciel! hvor tungt falder det mig ikke, at ſtaae op!

Baroneſſen.

Lad Dem lede, Herr Greve.

(Tvende Tienere lede ham).

Ridbane.

Ha! og jeg fører min Svigermama.

Baronen.

Allons! Herr Major, tag De Leonore. Herr Kapitain, jeg maae hiertelig lee af den stakkels Major! Hvorfor har jeg ikke kiendt ham saa vel for fer Uger siden?

Kapitainen.

Ja! hvem havde kunnet forestille sig, at han vilde skaffe saa gode Vindspillere tilveie.

Baronen.

Ja, jeg beklager den ærlige Mand.

Ende paa den Første Akt.

Anden

Anden Akt.

Første Scene.

Lisette. Forvalteren. to Tienere, (som bringe et Bord).

Forvalteren.

Men tog hun ogsaa de hollandske Kaffeservietter, Lisette?

Lisette.

De smukkeste, som Baronessen eier.

Forvalteren.

Hun har strængelig anbefalet mig det.

Lisette.

Naturligt! det vilde være en Hovedfeil, dersom alle hendes Skionheder ikke i Dag kom for Lyset. (Til Tienerne.) Sæt Bordet herhid!

(Bordet bliver sadt nogle Skridt fra den anden Dør. Lisette breder en Kaffeserviet over det, men det øvrige lader hun Tienerne sætte paa.)

Forvalteren.

Ih! det er jo ret smukke Kaffeservietter.

Lisette.

Ja det troer jeg! den hele hollandske Flaade er jo derpaa. Grev Blomsterkrantz maae finde dem smukke, enten han vil eller ikke. — Staaer de snart fra Bordet?

Forval-

Forvalteren.

Man har alt bragt Deserten ind.

Lisette.

Hent nu Kaffekopperne! de skal staae der, og sæt Rosolisglassene her.

(Tienerne gaae, og bringe strax det befalte, som de sætte paa Bordet).

Forvalteren

(til Tienerne, som gaae).

Man maae ogsaa lade Majorens skieggede Heste spende for. (Til Lisette) Grev Ridbane vil paa Diesblikket kiøre bort.

Lisette.

Jeg veed det: han vil probere de skieggede Heste. Men sig mig, Hr. Forvalter eller Interimshovmester, hvorledes gik det til ved Bordet?

Forvalteren.

Underligt, min kiere Lisette. Vores Frøken synes mig har ikke ført sig op med det beste, efter Baronessens Sind.

Lisette.

Hvorledes det?

Forvalteren.

Hun sidder imellem Majoren og hendes Kiereste, og Majoren faaer snarere hundrede Ord at høre af hende, end Kiæresten et eneste.

Lisette.

Nu, og hvorledes stilte Kiæresten sig an derved?

Forvalteren.

Han selv er nok neppe bleven det vaer: thi han var stedse fordybet i de ivrigste Diskurser, som gik ud paa Riden og Kiøren, og især paa Majorens Spend

Heste,

Heste; og Kaptainen underholdt ham trolig. Baronessen giorde undertiden hæslige sure Grimasser derover. Men hun kunde til al god Lykke ikke heller altid holde Die med hendes Datter: thi hendes Mand og Blomsterkrantz giorde hende ogsaa Fortred.

Lisette.

Hvormed giorde den charmante Blomsterkrantz hende Fortred? Ham, som hun gior saa meget Væsen af.

Forvalteren.

Han vilde slet ikke, aldeles ikke rose nogen Ting. Han spurgte hende strax, om hun havde en fransk Kok: og saasnart han havde presset et langsomt Nei udaf hende, saa vilde ingen Ting mere smage ham.

Lisette.

Det er Affektation. Anretningen i Dag er vist ikke slet.

Forvalteren.

Hun veed at jeg, førend de gik til Bords, maatte røge for de stinkende Stald-Dreinges Skyld. Grev Blomsterkrantz kan ikke taale Røgelse; med hans Eau de la vande Flaske for Næsen forsikrede han Selskabet, at han aldrig førend i Dag var bleven mere overbeviist om hans stærke Naturel, efterdi han ikke ved al den afskyelige Lugt var falden i Besvimelse.

Lisette.

O Himmel! og faldt Baronessen ikke i Besvimelse over denne Forsikring?

Forvalteren.

Jeg veed ikke om hun ret har forstaaet det. Hun var just ifærd med at give Ordre til, at Taffelmusiken skulle begynde. Og denne Musik — det er til at lee sig

sig ihiel af — de maatte holde op midt i den første Menuet!

Lisette.

Derfor har jeg ikke heller hørt noget til Musiken.

Forvalteren.

Grev Blomsterkrantz bad for alting i Verden, at man i det mindste maatte skaane hans Øren, da hans Næse alt var bleven fordærvet for mange Uger.

Lisette.

Hvorledes? Og Baronessen gik endnu ikke løs paa ham?

Forvalteren.

Hun havde vel Lyst; men Greven fandt Middel, ved to tre franske Ord at gjøre hendes Vrede vaabenløs.

Lisette.

Og hvad tog Baronen sig for ved alle disse Historier?

Forvalteren.

Han drak lystig, og bekymrede sig om ingen Ting. Undertiden fortalte han noget om Jagten, og om hans ungerske Vindspilleres Fortræffeligheder; men der var ingen, som svarte ham, uden Majoren nogle Gange. Men paa Slutningen, da Deserten kom paa Bordet, begyndte han at blive lystig. — Thi han er just ikke fuld — men saa maatte hele Selskabet drikke Dus med ham.

Lisette.

Det kunde jeg sagt forud; at det vilde skee.

Forvalteren.

Nu veed hun alt, Lisette. Jeg vil gaae ind igien, Herskabet maatte ellers savne mig. (Til Notarius, som just kommer ind) Ydmyge Tiener, Hr. Notarius!

Anden Scene.

Notarius. Lisette.

Lisette.

De kommer endnu for tidlig, Herr Notarius! Herskabet sidder endnu ved Bordet.

Notarius.

Vigilantibus jura scripta sunt, Jomfrue Lisette! hellere for tidlig end for sildig. Jeg veed nok, at de høie Herskaber har naadigst resolveret, først imod Aften at bringe Ægteskabskontrakten i Orden: imen jeg kan gierne bie.

Lisette.

Min kiere Hr. Notarius, jeg tviler paa, at der endnu bliver noget af Giftermaalet.

Notarius.

Hvi saa, Jomfrue Lisette? Yttrer der sig maaskee Impedimenta?

Lisette.

Det just ikke; men Brudgommen vil endnu førend Forlovelsen gaaer for sig kiøre ud at spadsere med fire afskyelige slemme Hingster: og jeg troer, at han nok vil brække Halsen.

Notarius.

Ha! det vil vi ikke haabe. Den høigrevelige Brudgom vil dog vel ikke spille hans friherlige Brud saadan en slem Streg — Dog, De skiemter, Jomfrue Lisette: altid lystig, altid artig. Jomfrue Lisette! naar skal jeg engang have den Lykke, ogsaa at opsætte en Contractum Matrimoni for hende? Saa smuk og artig! skulde hun vel ikke ogsaa engang maatte give efter for de mandlige Anfald?

Liset-

Liſette.

Det var ogſaa Tid for Dem, Hr. Notarius, at De lod ſig overvinde af Qvindekiønnets Sukke.

Notarius.

Jeg er mere blødhiertet, Jomfrue Liſette, end hun maaſkee troer. Vi Lærde ere juſt ikke af Træe. Dersom jeg engang kunde finde Leilighed, at jeg ret i god Mag kunde expectorere mig for Dem —

Liſette.

For mig?

Notarius.

Ja, min uforlignelige Damſel! juſt for hende.

Liſette.

Hvem kan vide det? Jeg har ſtor Tilbøielighed til det Juridiſke.

Notarius.

Godt! det er Tegn til et billigt Hierte —

Tredie Scene.

De Forrige. Grev Ridbane, (ſom i det han kommer ud lægger ſin Serviette fra ſig).

Ridbane.

Ah! den Sidden faaer aldrig Ende. Liſette, er Majorens Skieggede ſpendt for?

Liſette.

Det er alt beſtilt.

Ridbane.

Denne Herre er viſt Notarius?

Notarius.

For underdanigſt at opvarte Greven.

Ridbane.

Ganſke rigtig! Forſtaaer Herren ſig paa Heſte?

Notarius.

De slaaer just ikke ind i mit Officium; men saa ass m
— Mediocriter, Hr. Greve.

Ridbane.

Studerte Folk forstaae alting. De maae kiøre ivrig
med mig, min Herre.

Notarius.

Forlad, Hr. Greve! det vilde vel være en stor Ære n
Ære for mig; men —

Ridbane.

Nei, nei, ingen Komplimenter! jeg er ikke af de sto
storagtige Kavalerer: jeg har en lærd Mand ligesaa
kier, som en ulærd. De maae kiøre med min Herre.

Notarius.

Men betænk, min Hr. Greve —

Ridbane.

Det hielper ikke. Gaae ned min Herre, og see
til, om der er spændt for.

Notarius.

Jeg adlyder! men for Himlens Skyld — Lisette
mag dog — (Gaaer.)

Fierde Scene.

Grev Ridbane. Lisette.

Ridbane.

Jeg har noget at tale med dig, Lisette, men jeg
saae gierne, du var oprigtig.

Lisette.

Jeg er Oprigtigheden selv, Hr. Greve.

Ridbane.

Du burde ogsaa med Billighed være det imod mig.
Du veed, at du med din Frasken gaaer i min Tieneste.

Liset-

Lisette.

Det har man til min største Fornøielse fortalt mig.

Ridbane.

Du skal have det ret godt hos mig — som min anden Kone. Du skal blive vel betalt, ikke have noget at bestille, og have tvende Heste og en Kudsk til din egen Tieneste.

Lisette.

O! det er allerkiereste!

Ridbane.

Og du skal strax faae 2 Louis d'Or forud til Tegn paa min Gavmildhed — men du maae være oprigtig — see her ere de.

Lisette.

Det er alt for meget, Hr. Greve — De maatte siden troe, at jeg var kun oprigtig for Pengenes Skyld; og jeg har dog ikke, saa længe jeg har levet, giort noget for Penge.

Ridbane.

Siig mig, har din Frøken nogen Godhed for Majoren?

Lisette (sagte).

Godt! bie kun! den Lyst skal jeg nok fordrive dig. (Til Greven) Godhed, spurgte De? — Jeg er saa bange De skal forraade mig, om jeg sagde Dem det.

Ridbane.

Gid jeg brække min Hals — gid jeg brække den strax med Majorens Hingster, om jeg forraader dig. Paa Kavaleers Parole.

Lisette.

Nu godt! Siden De sværger saa høit, saa vil jeg aabenbare Dem alting. Vores Frøken er dødelig forlibt i Majoren.

Ridbane.

Ha, ha, jeg er ikke saa dum, at jeg ikke skulde merke det; men Pigen var dum, at hun lod mig merke det. Jeg vil ikke lade hende blive længe her, og i Staden skal jeg holde hende saa kort i Tsilen, at Majoren skal kisre sine fire Skieggede ihiel, uden han engang skal faae hende at see.

Lisette.

Det er vel nok — Dersom de kun ikke alt har sect hinanden for meget.

Ridbane.

Ha! du er ikke ret klog. Moderen holder jo bestandig Die med hende.

Lisette.

Moderen? Jeg vil just ikke sige noget med Vished, Hr. Greve, thi det er alt for delikate Ting — — men for Moderens Skyld — men mærker De ingen Ting — dog, jeg kunde snart sige for meget.

Ridbane.

Tael, Lisette! jeg vil vide alting. Og min bedste Hest maae faae Kuller, om jeg skal forraade dig.

Lisette.

Vores Baronesse er jo selv skudt.

Ridbane.

Af hvem?

Lisette.

Af Kapitainen. Har De ikke merket det?

Ridbane.

Det kan nok være, Lisette. De saae hvert Die: blik paa hinanden imedens vi spiste. Dievlen! det er en hæsselig Omstændighed! naar Moderen er forlibt, saa lader hun sagtens Datteren gisre hvad hun vil.

Liset-

Lisette.

Det kan De let forestille sig. Men, De maae for alting ikke tænke noget ondt derom! Frøkenen selv er alt for dydig — og hendes Mama ogsaa — man kan jo gierne holde af et Menneske uden at giøre noget ondt. Jeg har selv mere end eengang været forlibt, og jeg kunde strax sværge paa, at min Ære endnu aldrig ved nogen utilladelig Tanke er —

Ridbane.

Sværg ikke, Lisette! jeg seer alt, at du er en ærlig Pige, siden du taler saa oprigtig med mig. Jeg troer heller ikke noget ondt om din Frøken; men det er mig alt ubehageligt nok, at hun hellere vil have en anden end mig. Jeg vil være fordømt, om Majoren ikke har forblindet hende med hans Skieggede — Hun har ikke Uret; de Skieggede kunde ogsaa giøre mig gal, dersom jeg var en Pige.

Lisette.

Ja, ganske vist har de Skieggede giort det. Derfor vil han ikke heller skille sig ved dem. Jeg veed, at han har været buden 400 Dukater.

Ridbane.

Hvem har budet ham dem?

Lisette.

En Kavaleer, jeg veed ikke hvad han hedder.

Ridbane.

Han skal ikke faae dem; jeg skal før give ham 500 for dem, hvis de ere gode.

Femte Scene.

De Forrige. Notarius.

Notarius.

Jeg skulde underdanigst referere, Hr. Greven, at

der er spendt for.

Ridbane.

Godt. Allons Hr. Notarius! kom, min Herre,

jeg vil kiøre som Postillion, og De, min Herre, skal

sidde i Jagtchaisen.

Notarius.

Tillad, naadige Hr. Greve, at jeg giør Dem en

underdanigst Remonstration.

Ridbane.

Ingen Remonstration. Kom, min Herre! (Han

trækker Notarius ved Armen.) Lisette! vi tales siden ved

om den Sag; nu har jeg ingen Tid.

Siette Scene.

Lisette (allene).

O! det var herligt! To Louis d'Or — og maa-

skee tient min stakkels Frøken — dersom han kun ikke

forraader mig — Nei! det giør han ikke; og giør

han det — saa var der jo ingen tilstede, og jeg negter

det reent ud.

Syvende Scene.

Blomsterkrantz. Kapitainen. Forvalteren (aabner Døren).

Forvalteren.

Lisette! lad Kaffeen bringe ind; Herskabet er alt

staaet fra Bordet. (Lisette og Forvalteren gaaer).

Blomsterkrantz.

Ha! hvor læt jeg nu er, at jeg har overstaaet det forskrækkelige Maaltid — quelle gargotte! jeg vilde være 100 Louis d'Or mere skyldig, end jeg er, at jeg ikke var kommen her.

Kapitainen.

Hvorfor det? Det er dog gode Folk; om de just ikke veed at anordne deres Sager paa det bedste, saa gior de dog alt hvad de gior med god Villie.

Blomsterkrantz.

Men er jeg og mine Lige tient dermed? Jeg er diable m' emporte nu mere sulten, end jeg var førend vi gik til Bords. Der var ingen Ting, som man kunde nyde.

Kapitainen.

Jeg er ganske mæt. Og der var dog nogle Retter, Hr. Greve, som vare ret godt tillavede.

Blomsterkrantz.

Jeg var saa ulykkelig, at jeg ikke traf paa nogen af dem — allerede den Stank i Spisestuen, den forfærdelige Musik, og den daarlige Opvartning: hvor de Karle løb omkring som nogle Narre, og ingen af dem vidste hvorledes han skulde levere' en Tallerken fra sig! Baronens borgerlige Propos; alt dette sammentaget, saa kan jeg sværge Dem til, at jeg aldrig i mine Dage har sat ved et execrablere Bord.

Kapitainen.

De er alt for delikat, Hr. Greve! alt for delikat.

Blomsterkrantz.

Ja det siger man her til Lands om os andre, som kender Paris; men jeg kan ikke giøre for, at

min Gout er for fiin for dette Land. Kommer De ofte her, Hr. Kapitain?

Kapitainen.

Næsten daglig, og jeg kommer her gierne.

Blomsterkrantz.

Ja, I Herrer ere forlibte her. Der, hvor man er forlibt, finder man alting godt og smukt. Jeg misunder Dem ikke; De maae dyrt betale Deres Amusement.

Kapitainen.

Forlibt? Hvad stikker Dem?

Blomsterkrantz.

Hum! hvad Dem angaaer, vil jeg endnu tage det i Tvivl, thi den Entreprise vilde i Sandhed være alt for forvoven; men Majoren er det dog vist.

Kapitainen.

Det kunde nok være — dog —

Blomsterkrantz.

Min dumme Kousin kommer her ilde an.

Kapitainen.

Ja, jeg vil just ikke paastaae, at han ikke giorde bedre i, om han aldeles satte dette Givtermaal tilside.

Blomsterkrantz.

Dersom det endnu var mueligt at forebygge det, saa skulde jeg tilforladelig giøre det. Man kan i Sandhed ikke begaae større Sotise, end at Encanaillere sig i saadan en Familie.

Kapitainen.

Giør et Forsøg; maaskee De endnu kan forhindre det.

Blomsterkrantz.

Nei, nu er det meget for sildig. Men havde jeg kiendt disse Folk før, det skulde ganske vist ikke kommet

met saavidt — Den gode Landsbyeknol, den Baron, med hans Broderskab! Jeg har aldrig i mine Dage havt en saa fiirskaaren Broder. Hvad kunde jeg gjøre? Man er tvungen til at hyle med Ulvene, hvis man ikke vil ædes af dem. Men dersom han i Byen kalder mig Broder, saa giver jeg ham, foi de Cavalier, intet Svar.

Kapitainen.

De handler klogt, at De har givet efter; men angaaende Giftermaalet, saa kan De, troer jeg, endnu finde et Middel. — Om Forlovelsen for Exempel i Dag blev opsat — og — dog, der kommer De alt. Lad Dem ikke merke, Hr. Greve, med Deres Misfornøielse.

Blomsterkrantz.

Himlen bevare mig! Baronen synes mig tres capabel at vise en Impertinence.

Ottende Scene.

Majoren, som fører Baronessen. Baronen. Leonore. De Forrige.

Baronessen.

De har planteret os, Hr. Greve.

Blomsterkrantz.

Non, Madame! jeg har givet mig den Ære, at være Deres Forlsber.

Baronessen.

De er alt for complaisent.

Baronen.

Her er Rosolieglassene, Herr Major! sæt dig her hid; thi jeg kan for min Død ikke lide Kaffe.

Majo=

Majoren.

Jeg holder heller ikke meget af den.

Baronen.

Vi har megen Lighed i vores Væsen.

Baronessen.

Og sæt De sig hos mig, Hr. Greve.

(Man sætter sig, der bæres Rosolie og Kaffe om).

Blomsterkrantz.

Med megen Fornøielse.

Baronen.

Du har slet ikke spiist noget til Middag, Broder Blomsterkrantz.

Blomsterkrantz.

Mon frere! jeg troer, at min Mave ved dette ulykkelige Fald af Chaisen er bleven derangeret — og jeg vil ved Diæt bringe den i Orden igien.

Baronen.

Ved Diæt bliver ingen Ting bragt i Orden — — drik et Par Glas Rosolie! det vil giøre dig godt.

Baronessen.

Bevare os! ingen Rosolie, min Engel! Rosolie kunde foraarsage Greven Qvalmer.

Baronen.

Det er mig ligemeget, lad saa være.

Baronessen.

Men hvorledes befinder De sig nu Hr. Greve?

Blomsterkrantz.

Efter Diæten alt meget bedre; jeg tænker, at det bliver nok altsammen godt i Dag.

Baronessen.

Det glæder mig. Lisette! lav Spillebordene til — apropos! jeg troer vi kan spille i Haugen, eller i det ringeste i Sala terena. Hvad meener De Hr. Greve?

Blom-

Blomsterkrantz.

Veiret er ret smukt: lad os spille i Haugen.

Baronessen.

Og hvad vil De spille, Hr. Greve?

Blomsterkrantz.

Jeg spiller aldrig andet end L'ombre.

Baronessen.

Mit Favoritspil! altsaa vi to —— hvem skal vi faae til tredie Mand? — Hr. Kapitainen?

Kapitainen.

De beviser mig en stor Naade; men Frøkenen spiller gierne L'ombre.

Blomsterkrantz.

Ja, Frøkenen maae spille med os. Det vilde være en Feil, dersom hun i Dag ikke sad ved det første Spillebord. Ikke sandt?

Leonore.

Siden De saa befaler ——

Baronessen.

Jeg vilde have giort et Parti for hende med Grev Ridbane.

Baronen.

Ja hvem ved, om Majorens Hingster tillader ham at komme tilbage?

Blomsterkrantz.

Det forstaaer sig, Frøkenen maae spille med os!

Baronessen.

Som De befaler. Og hvad spiller du min Engel?

Baronen.

Ingen Ting. Jeg vil gaae omkring med Majoren i Haugen. Han er i Dag saa nedslagen, jeg vil opmuntre ham lidt.

Baro-

Baronessen.

Men du gaaer dog ikke paa Jagt?

Baronen.

I Eftermiddag vil jeg sacrificere jer Jagten.

Baronessen.

Jeg er dig meget obligeret. — Lisette! altsaa intet, uden et L'ombrebord i Haugen! (Lisette gaaer.) Ingen Kaffe, Hr. Greve?

Blomsterkrantz.

Lidt, men meget lidt vil jeg kun have.

Baronen (til Majoren).

Drik Broder! det gior dig ingen Skade — og vær lystig!

Majoren.

Meget gierne! men jeg tør ikke drikke meget.

Baronen.

Hvad vil 4 a 5 Glas sige?

Blomsterkrantz.

Kaffeen er excellent.

Baronessen.

Det er min Søster, som altid skaffer mig den: hun har en Tyrk, som tiener hende. En Koppe endnu, Hr. Kapitain?

Kapitainen.

Man kan umuelig afslaae Deres Naade noget.

Baronessen.

Min Herr Svigerson har ikke villet bie efter Kaffeen, som dog vist er ret god. Det er dog en gevaltig Hestepassion, som den Kavaleer har.

Blomsterkrantz.

Hestepassion? Jeg frygter, Frue, at De ikke har exprimeret sig rigtig; hans Passion er jo ret p'ausible.

(Viser paa Leonore).

Baro-

Baronessen.

Eller Passion for Heste, vilde jeg sige. Hvor kritisk Herr Greve — Dog, det gier intet! man lærer gierne af Folk som De og Deres Lige.

Baronen
(alvorlig til Majoren).

Blomsterkrantz er dog en heel Karl: det havde jeg ikke ventet af ham.

Majoren.

O! han brister af Pariservittighed.

Baronen.

Nu, hvem kan fortælle noget Nyt? Efter Maaltidet gider jeg gierne hørt Nyeheder.

Baronessen.

Herr Greven kunde fortælle os det meste: han er altid ved Hoffet, og lever stedse i den store Verden.

Blomsterkrantz.

Hoffet er saa fattigt paa Nyeheder, eller holder dem saa hemmelige, at man vidste kun lidt, dersom man ikke havde andre Sources.

Kapitainen.

Apropos! jeg skal fortælle Dem noget. Veed De, at Deres Naboe, Grev Lembrand, forlader Landet, og vil for Fremtiden bestandig boe i Staden?

Blomsterkrantz.

Deri gior han ma foi meget fornuftig.

Baronen.

Fornuftig, troer du? Den Nar, han har den skionneste Fasanhauge i hele Egnen.

Kapitainen.

Hans Jagt har han forpagtet bort til en Proprietær, som grændser nær til ham.

Baro-

Baronessen.

Men hvorledes faaer han det paa eengang i Hovedet, at vilde boe i Byen?

Kapitainen.

Man siger, at hans Kone har overtalt ham dertil.

Baronen.

Den dumme Uhrhane! alt tre Aar givt, og gaaer endnu bestandig i Blinde, og saa meget i Blinde, at han ikke engang kan see, hvorfor hans Kone vil leve i Staden. Alle Folk veed hendes Kierlighedsforstaaelse, kun han ikke.

Blomsterkrantz.

Hvem skulde ikke kiende denne ældgamle Intrigue? Den har jo alt vedvaret et halvt Aar, og er just derfor remarquable, fordi den holdes for den ældste i hele Byen.

Baronessen.

Maaskee giør man den stakkels Frue Lembrand itret; som det som oftest gaaer os Koner.

Baronen.

Ja, Konerne i Almindelighed! men Frue Lembrand vist ikke. Dog, det er min mindste Sorg: jeg ærgrer mig kun over, at den Nar har forpagtet sin Jagt bort. — Blomsterkrantz, fortæl du os noget Nyt — noget Politisk, det gider jeg gierne hørt.

Blomsterkrantz.

I Gaar har man hvisket hinanden i Øret, at trende Republiquer havde sluttet en Traktat med hinanden.

Baronen.

Trende Republiquer? Det gaaer vist paa Tyrken løs. Major! der kommer du med i Spillet.

Majo-

Majoren.

Jeg har hørt tale derom — det er kun en Commercetraktat.

Baronen.

Fanden heller! til hvad Ende ſkulde Republikerne ſlutte Commercetraktater? Det har de jo ikke nødig. Nei! der ſtikker noget andet under. Maltheſerne ſkal ogſaa allerede krydſe i den ſorte Sø. Nei, det kan ingen Commercetraktat være.

Blomſterkrantz.

Det er dog ſaa, mon frere! Der er ikke at tænke paa nogen. Krig med Tyrken, pour a Preſent: det garanterer jeg for. Miniſteren har i Forgaars i min Nærværelſe faaet den Efterretning, at Sultan er farlig ſyg.

Baronen.

Hvem, Sultan? Major! jeg maae lee. Det var en falſk Efterretning, min kiere Blomſterkrantz.

Blomſterkrantz.

Falſk Efterretning? Hvem kan faae paalideligere Efterretninger, end Miniſteren?

Baronen.

Jeg veed og maae vide mere om denne Sag, end Miniſteren. Sultan ſyg — ha! ha! ha!

Blomſterkrantz.

Ja, ja! og man lægger endnu til, at han ligger i hidſig Feber.

Baronen.

Det er altſammen Løgn, min kiere Blomſterkrantz! Der kan man ſee, hvad der løber for Løgn omkring i Staden. Naar du kommer til Miniſteren, Blomſterkrantz! ſaa ſiig ham paa mit Ord, at hans

Correspondentere have løiet for ham: og at hverken Sultan eller Bella kan være syge, saasom de endnu i Dag hver af dem har fanget 6 Gange Solo.

Blomsterkrantz (sagte).

O quelle bete que ce Baron!

Majoren.

Det kommer mig for, som om De ikke forstaae hinanden rigtig. Grev Blomsterkrantz taler om den tyrkiske Keiser.

Baronen.

Om den tyrkiske Keiser? Det er en anden Sag. Saa lad ham nævne ham ved sit Navn, og ikke kalde ham Sultan. Den tyrkiske Keiser, han kan gierne være syg, det vil jeg ikke sige imod.

Blomsterkrantz.

O! Ciel! — Frue! skal vi ikke begynde paa vores Spil?

Baronessen.

Jeg er færdig.

(De staae op, og Kaffebordet dækkes af).

Blomsterkrantz.

Saa kom, jeg skal have den Ære at følge Dem.

Baronen.

Saa I alt nu vil begynde at spille? Major! vi blive siddende lidt sammen endnu.

Baronessen.

Men kom snart efter, min Engel!

Baronen.

Saasnart som vi har tømmet Flasken.

(De gaae alle.)

Niende Scene.

Baronen. Majoren.

Baronen.

Det er mig ret kiert, at de lade os blive her allene. Stakkels Major! men hvorfor er du endnu stedse saa bedrøvet? Staaer Pigen dig endnu i Tankerne?

Majoren.

Ak Herr Baron! jeg vil aldrig kunne glemme det. Bør jeg ikke være bedrøvet? — Overvei! jeg elsker Deres Frøken Datter med al den Ømhed, som et menneskeligt Hierte er i Stand til: jeg finder ogsaa, at Frøkenen ikke er følesløs ved min Kierlighed — endnu mere, hendes redelige Fader laster ikke vores Kierlighed, og dog maae jeg see hende komme i en andens Arme, som maaskee ikke veed at sætte Priis hverken paa sin store Lykke, eller Deres Datters Fortieneste.

Baronen.

Det er altsammen sandt, min kiere Major! men naar det nu ikke staaer mere til at ændre, hvorfor skal man da qvæle sig forgieves? Skylden er ikke min. Jeg har jo sagt dig, at jeg heller havde givet dig min Datter, end Ridbane. Vel er Ridbane et rigt og fornemt Partie, men den Karl er en Erke-Nar, og vil ogsaa gisre hans Kone dertil, ifald han ikke engang ved en Spadserefart brækker Halsen paa hende. Det gaaer mig vel ikke saa meget an, som ham selv; men det vilde dog være mig hundrede Gange kierere, om hun blev din Kone: thi hun vilde vist leve mere

lykkelig med dig. Jeg er underrettet om din Conduite, jeg veed, at du er en brav Karl, og en ordentlig Mand, som staaer i Anseelse ved Armeen. Jeres Udkomme skulle I ogsaa faae: thi jeg giver hende aarlig 3000 Rigsdaler, og det veed jeg, du kommer ud med; dør jeg engang, saa faaer hun min hele Formue, der, som du veed, ikke er liden. Mit Gods er ikke slet, det indbringer 6000 Rigsdaler, og man kan ogsaa divertere sig der; Underjagten har ingen i hele Landet skiønnere end jeg — jeg skyder ogsaa mine 5 Hiorte om Aaret, og ligesaa mange Hinder. Men hvad hielper alt det? Det er nu for sildig! og du, som en klog Mand, skulde slaae de Ting af Tankerne, der ikke mere ere muelige. Frisk! lystig Major! der er flere Piger i Verden: drik engang! Det skal være alle smukke Pigers Skaal!

Majoren.

O! min kiere Hr. Baron! — mit Sind er ——

Baronen.

Hvad? Hr. Baron —— Har du alt forglemt —— Broderskabet? —— Til Straf skal du drikke det endnu engang —— Allons!

Majoren.

O! meget gierne, min kiere Forsthielm! om det endogsaa skulde giøre mig Skade, at jeg drikker. For en Mand, som tænker saa vel for mig, vil jeg stedse vove mit Liv. (De drikke.)

Baronen.

Denne Rosolie giør dig ingen Skade. Du maae vide, at jeg ikke giver alle og enhver af den: thi den er vanskelig at bekomme; den kommer fra Pohlen.

Majo-

Majoren.

Det er nok Danziger?

Baronen.

Vist ikke Danziger! der staaer Bologna paa Flaskerne.

Majoren.

Altsaa Bogloneser! den kommer fra Italien.

Baronen.

Det kan ogsaa nok være. Vær ved frit Mod! en Kone kan du altid faae. Og — apropos! — jeg veed selv en for dig — Fanden komme efter mig — hun var ret for dig — en Slægt af mig, og som er min Myndling, en Pige, som er ligesaa riig som min. — Taalmodighed! der kan gisres noget derved — hun holder meget af Officerer — hun vil gribe efter dig med begge Hænderne.

Majoren.

Nei, min kiere Forsthielm! du tager meget Feil, dersom du troer at trøste mig med deslige Forslag. Da jeg ikke kan faae din Datter, saa er der intet Fruentimmer mere for mig i Verden.

Baronen.

Stakkels Dievel! saa kommer du nok til at dse som Ungkarl. Dog — hvem kan vide det — dersom Nidbane snart vilde bræke sin Hals — jeg gier dig mit Ord, at Leonore da skal blive din Kone. — Det er alt, hvad jeg kan gisre.

Majoren.

Jeg takker dig, min kiere Forsthielm! I al min Ulykke skal jeg bestandig vise mig takneminelig for dit venskabelige Sindelav.

Baronen.

Det har du ikke nødig. Jeg holder meget af alle Officerer, og mere af dig end alle andre. Jeg har selv tient, og veed hvad en Officeer er.

Majoren.

Har du tient i Soldaterstanden?

Baronen.

Har du ikke vidst det? Parbleu! jeg var Fændrik i 8 Aar, og havde vist blevet det endnu længere, dersom man ikke havde giort mig Fortred.

Majoren.

Hvorledes det? Hvad for Fortred?

Baronen.

Ha! jeg skiød engang paa Marschen en Hiort paa 16 Ender i den kongelige Vildbane: de Djevels Jægere klagede mig an hos Obersten, som skikkede mig strax i Arrest. Det fortrød mig, og jeg tog min Afsked Dagen efter. Jeg havde jo været en Nar, om jeg vilde have ladet mig igiennemhegle for det. Her skyder jeg hvad jeg lyster, og ikke et Menneske sætter mig i Arrest derfor.

Majoren.

Det har jeg ikke vidst et Ord af. Du har giort ret i, at du tog din Afsked.

Baronen.

Hum! hvem veed — efter min Regning, saa maatte jeg nu snart have kommanderet Armeen.

Majoren.

Godt! og sæt, at du kommandeerte den ulykkelig, da vilde det maaskee være dig og Staten kierere, at du ikke havde kommanderet den.

Baronen.

Det er ogsaa sandt. Jeg er tilfreds med min Skiebne, vær du det ogsaa, og slaae disse Griller ud af

af Hovedet. Kom, nu vil vi gaae ned og see hvad den Hasenfuß Blomsterkrantz bestiller. Min naragtige Svigersøn maae vel ogsaa snart komme tilbage med dine Heste. Tien ham lidt, og sæt dig hos Leonore.

Majoren.

O! min dyrebare Ven! hvor lidt tiener slige Midler til at opmuntre mit nedslagne Hierte.

Baronen
(i det han gaaer).

Heida! (Lisette kommer ind.) Lisette! giem denne Flaske, at den ikke bliver uddrukken. (De gaae.)

Tiende Scene.

Lisette (allene).

Bagatelle! den halve Flaske er uddrukken! Majoren maae af bare Fortvivlelse have drukken meget — det var ellers ikke mueligt. (Hun rømmer op.) Et Glas vil jeg dog smage; jeg har endnu aldrig kunnet komme til at smage den. (Hun drikker.)

Ellevte Scene.

Ridbane. Notarius. Lisette.

Ridbane.

Bravo, Lisette! bravo! Drikker du gierne Rosolie?

Lisette.

Ikke gierne — men denne Gang drak jeg Brudgommens Skaal, saasom alle Folk i Dag drikker den.

Ridbane.

Det var ret, min Kylling! Hvor er dit Herskab?

Lisette.

De ere i Haugen. Frøkenen spiller L'ombre med hendes Mama og Grev Blomsterkrantz, og de andre gaae og spadsere. — Nu, Hr. Notarius, De er jo dog kommen levende tilbage?

Notarius.

Ja, Lisette, endskiønt jeg et Par Gange har mentaliter testeret.

Ridbane.

Hør, Lisette, giv mig et Raad, hvorledes jeg skal mage det, at Majoren sælger mig sine Skieggede.

Lisette.

Det vilde holde haardt. De veed jo, at vi nylig har talt derom.

Ridbane.

For Dievlen, Lisette! det er Heste! der ere ingen i Verden, som overgaae dem. Jeg giver gierne 1000 Rdlr. for dem.

Lisette.

Han tager neppe derimod; men giør et Forsøg — Veed De hvad — med ham kan man ikke snakke meget, thi han er ikke i det bedste Lune — tael De med Kapitainen; dersom noget Menneske i Verden kan overtale ham, saa er det hans gode Ven, Kapitainen.

Ridbane.

Nei, Lisette, det er mig for vidtløftig; jeg vilde gierne endnu i Dag bringe det i Rigtighed. Men giør det saaledes: see til at du kan bringe Kapitainen tilligemed Majoren herop, og sig Kapitainen hemmelig, at jeg vil forære ham en Ridehest, dersom han kan mage, at jeg faaer Spendet.

Liset-

Lisette.

Ogsaa det, saa maaskee det gaaer an.

Ridbane.

Allons, Lisette! jeg venter efter dig her.

Lisette.

Jeg vil kun sætte Rosolien paa sit Sted, og saa løber jeg strax ned i Haugen. (Gaaer).

Tolvte Scene.

Ridbane. Notarius.

Ridbane.

Dersom jeg faaer de skieggede Heste, Hr. Notarius, saa betaler jeg ham dobbelt Taxt for Ægteskabskontrakten.

Notarius.

Det er sandt, Hr. Greve, Hestene ere uforlignelige.

Ridbane.

Saa modige. Hvor de arbeide! hvor de gribe sig an!

Notarius.

De har nok kun gaaet lidt for Ploven?

Ridbane.

For Ploven? De er en Nar, Hr. Notarius! Hvem spender vel saadanne Heste for Ploven?

Notarius.

Og det skeer dog, Hr. Greve; jeg har før seet skieggede Heste trække Ploven.

Ridbane.

Jeg har ogsaa seet Juristere i Daarekisten: er derfor alle Juristere daarekistegale?

Notarius.

Ei, ei, ei, Hr. Greve! at ſammenligne Juriſter med Heſte — med Dyr, ſom ingen Intellectum, ingen Ratiocinium have.

Ridbane.

Ingen Ratiocinium? Hvem ſiger ſaa?

Notarius.

Det ſige alle Philoſophi?

Ridbane.

Philoſophi! Narre, ſom ingen Heſte har, og løbe den hele Dag omkring til Fods. Troe De mig, min Herre, den romerſke Prinds eller Keiſer, hvad han var, har ikke uden Grund giort ſin Heſt til Borgemeſter.

Notarius.

Ja, priſcis temporibus, i de ældre Tider.

Ridbane.

Til alle Tider. Jeg har ſelv havt Heſte, paa hvilke jeg hundrede Gange kunde have brækket min Hals, derſom De ikke havde havt mere Ratiocinium end jeg, og jeg er dog en Adelsmand. De kan ikke troe, min Herre, hvad Forſtand en Heſt har.

Notarius.

Ideas confuſas, det har de nok — men —

Ridbane.

Tys! jeg ſeer dem alt komme. De, Hr. Notarius, ſkal være Vidne til Kiøbet.

Notarius.

Vær ubekymret, Hr. Greve! derſom Majoren forløber ſig med et halvt Ord, ſaa ſkal det være ſaa meget, ſom om han havde ſagt ti hele.

Trettende Scene.

De Forrige. Majoren. Kapitainen.

Majoren.

Hvad har De at befale, Hr. Greve?

Ridbane.

Intet at befale — Jeg vilde takke Dem for den Fornøielse, som Deres Skieggede har giort mig.

Majoren.

Har De fundet dem gode?

Ridbane.

Uforlignelige, Hr. Major. Jeg skulde vel ikke rose dem, thi jeg har Lyst til at kisbe dem.

Majoren.

Kisbe dem? Det gisr mig ondt, at jeg ikke kan tilfredsstille Deres Lyst.

Ridbane.

De kan ikke? Og hvorfor?

Majoren.

Fordi de udgisre min stsrste og eneste Fornøielse, jeg har i Verden.

Ridbane.

Men naar jeg betaler Dem godt — naar jeg giver Dem 300 Dukater for dem?

Majoren.

De koste mig selv næsten saa meget; men saa har jeg ogsaa den femte til, som maaskee endnu er smukkere end disse, og som jeg bruger til Ridehest.

Ridbane.

Jeg forlanger ikke den femte; jeg giver Dem 300 Dukater for de fire.

Majo=

Majoren.

Jeg tilstaaer, at det var vel betalt; men betænk, at dette Kiøb vilde stille mig ved al min Glæde. Jeg kan ikke leve uden Heste.

Ridbane.

Nu vel, saa vil vi giøre det saaledes: Jeg giver Dem mine Siebenburger, som jeg har her; Skimlerne ere smukke, og løbe som Gespænster. Jeg vædder, at jeg i to Timer kiører fem Miil; og jeg giver Dem endnu — 150 Dukater til (Sagte til Kapitainen) Hielp mig dog, Hr. Kapitain.

Kapitainen.

Et hundrede og halvtredsindstyve Dukater og Skimlerne! Hr. Major, De skulde tage det i Betænkning.

Majoren.

I Betænkning? Jeg tilstaaer, at det er et raisonabelt Tilbud; men —

Ridbane.

Men — jeg veed nok hvad De tænker. De er mig ugunstig, fordi jeg ægter Leonore; men det er jo underligt, Hr. Major. Var De i mit Sted, og jeg i Deres, saa vilde jeg ikke for den Sags Skyld være Dem vred; der ere jo andre Piger, som ere ligesaa smukke som min Kiereste.

Majoren.

Men hvem sætter Dem saadanne Tanker i Hovedet? Jeg giør jo ingen Fordring paa Frøkenen.

Ridbane.

O! jeg veed alt — Lisette har fortroet mig alting — Dog, lad os tale om noget fornuftigere. Skal vi slutte Kiøbet om Deres Spend Heste? De burde

burde just saameget hellere overlade mig det, efterdi jeg ægter Leonore, thi Spendet gefalder hende.

Majoren.

Jeg veed, hun forlanger ikke, at jeg for nogle Penges Skyld skal sælge min Glæde.

Ridbane.

De er en ubevægelig Mand. (Sagte til Kapitainen)
Hr. Kapitain, mag det dog saa!

Kapitainen.

De seer jo, at der er intet ved at gisre.

Ridbane.

Endnu en Ting, Hr. Major. Betragt denne Ring, den koster mig 500 Rdlr.; siden De ingen Penge vil have, saa giver jeg Dem Ringen og mine Skimler. Er det ikke raisonabelt?

Majoren.

Alt for raisonabelt, jeg erkiender det; men da mine Skieggede ere mig kierere end alt dette. Hvorfor skal jeg da give dem bort?

Kapitainen.

Apropos! der falder mig noget ind. Jeg merker, at det desuden er Dem bekiendt, at Majoren er forelsket i Frøken Leonore?

Majoren.

Hvad er det, De siger, Hr. Kapitaine?

Ridbane.

Ja, ja! nægt det kun ikke: jeg veed alting.

Kapitainen.

Sæt, at Majoren gav Dem sit Spend Heste, — og De afstod ham Deres Kiereste derfor?

Ridbane.

For Dievlen! det er en fordømt Tanke.

Majo-

Majoren.

Men, Hr. Kapitain! vil De da med Magt skille mig ved mine Skieggede?

Ridbane.

Det vilde være en forbandet Streg. Tænk hvad Familien vilde sige! det gaaer aldeles ikke an: ikke sandt, Hr. Notarius?

Notarius.

Himlen bevare os! det vilde være pactum ignominiosum.

Kapitainen
(sagte til Notarius).

Hold Mund! eller jeg hugger Næse og Øren af Dem.

Notarius.

Vel har man oplevet deslige Casus; men kun det er ikke de consvetudine.

Kapitainen.

Er det just derfor Uret, fordi det ikke er almindeligt? (Sagte til Notarius) Giv efter — eller, Fanden tage mig, hugger jeg ikke Næse og Øren af Dem.

Notarius.

Men man maae dog i det mindste have Consensum Sponsae et Parentum.

Kapitainen.

Det forstaaer sig; men det kan let udvirkes. (Sagte) 50 Dukater faaer De for Deres Umage.

Notarius.

Saasnart Forældrene og Bruden consentere, saa gaaer det an.

Ridbane.

O! for Djevlen! Pigen river mig Øinene ud af Hovedet.

Kapi-

Kapitainen.

Nei! jeg skal staae Dem inde for Deres Pine.

Ridbane.

Hvad synes De, Hr. Major.

Majoren.

Det kommer an paa Dem; jeg indgaaer Forslaget.

Ridbane.

Og hvad siger De dertil, Hr. Notarius?

Notarius.

Hvorfor ikke? Naar en Eier vil sælge sin Ret, hvem kan hindre ham deri? Frøkenen er jo ingen Fidei Commissum, følgelig kan hun sælges.

Ridbane.

Eh bien — Fanden komme efter mig, jeg gior det. Det vil nok foraarsage nogen Allarm; men derimod hører de Skieggede mig til. Top, Hr. Major! der har De min Haand; Kapitainen og Notarius skal være Vidner.

Majoren.

Her har De min igien! Kiereste Greve! De er den elskværdigste Kavaleer i hele Verden.

(Kysser ham.)

Kapitainen.

Altsaa er Byttet imellem Dem rigtig. Jeg vil strax gaae hen for at underrette de øvrige Parter derom.

(Gaaer hastig bort).

Ridbane.

De Skieggede høre nu altsaa mig til. Tilstaae dog, at jeg er en raisonabel Karl.

Majoren.

Der er ikke Deres Lige i hele Verden; jeg anseer Dem for Stifteren til min Lykke.

Rid-

Ridbane.

Og jeg ligeledes Dem. Piger kan jeg faae nok af, der er ingen, som afslaaer at ægte mig; men et saa lige og rart Spend Skieggede kan man ikke saa let faae samlet. Dog, hvorledes bliver det med den femte? det har vi glemt.

Majoren.

Den giver jeg Dem ogsaa.

Ridbane.

Bravo! saa er mit Kiøb endnu saa meget bedre. Det glæder mig, at jeg har havt med en saa redelig Mand at bestille. Der komme de alt: jeg længes efter at høre, hvad de sige dertil.

Notarius.

Jeg vil trække mig nogle Skridt tilbage.

Fiortende Scene.

De Forrige. Baronen. Baronessen. Leonore. Blomsterkrantz. Kapitainen og Lisette.

Baronen.

For Dievlen! er det sandt Ridbane, at du har forhandlet min Datter?

Ridbane.

Alting er rigtig: de Skieggede høre mig til.

Blomsterkrantz.

Cela est bien drole Madame.

Baronessen.

Bien drole, siger De? — og hvor har De kunnet det understaae sig at giøre mig saadan en Affront? Svar, Hr. Major.

Majo-

Majoren.

Mine Skieggede var Grev Ridbane kierere end hans Brud; og jeg havde ikke allene givet mine Skieggede, men endogſaa mit Liv for Frøkenen.

Baronen.

Majoren har ikke fornærmet dig; det er den nar-agtige Ridbane.

Majoren.

Frøkenen hører mig jo endnu ikke heller til; Greven afſtaaer blot ſine Rettigheder. Min Lykke beroer allene paa Deres Naade og Deres Frøken Datters Samtykke.

Baroneſſen.

Ja det er endnu det bedſte. Forfærdelige Affront! Grev Ridbane! ſmigre De ſig kun ikke med, at Deres afſkyelige Kiøb ſkal finde Sted. Jeg ſkal klage Dem an, ved Hoffet vil jeg anklage Dem! og enten vil jeg ikke leve, eller ogſaa erholde en tilſtrækkelig Oprejsning.

Ridbane.

Kiøbet kan ikke mere kaldes tilbage, det er forgieves; men De kan forklage mig hvor De vil. De Skieggede høre mig til.

Blomſterkrantz.

Jeg holder for, Frue, at De ikke ſkulde giøre ſaa meget af denne Affaire. Det er nu ſkeet — og ved Hoffet vil De ikke udrette meget, i Særdeleshed naar jeg tager mig af min Fætter.

Baroneſſen.

Saa — De kunde altſaa være i Stand til, at billige en ſaa ſkammelig Gierning?

Blomsterkrantz.

Hvad er der ved at gisre? Bagatelle! en Kiereste er langt fra endnu ikke saa meget som en Kone; og hvor mangen en gav ikke gierne sin Kone bort for et rart Spend Heste.

Baronen.

Du er nok en fornuftig Karl, Blomsterkrantz, men her har du forgaloperet dig. Man giver snarere en Kone bort end en Kiereste — omendskisnt jeg ikke vilde skille mig ved min for alting i Verden.

Blomsterkrantz.

Meme chose, mon frere.

Baronessen.

Ak, min Engel! jeg er uden for mig selv af Skam og Harme.

Baronen.

Sæt det ikke saa længe op, min Engel! og giv Majoren vores Datter.

Baronessen.

Majoren? Hvor du taler! Har han de fornsdne Egenskaber? Forlad mig, Hr. Major! man maae tænke videre frem.

Baronen.

Jeg veed nok hvad du kalder Egenskaber: Narrestreger, min Engel, Penge og Herkomst — det er alt hvad man blandt os kalder Egenskaber. Om ogsaa saa var, saa giver jeg Majoren det samme, som jeg vilde have givet Ridbane; han vil kunne leve godt deraf. Og hvad Herkomsten angaaer: hans Fader var Oberst ved Fortune, men en brav Karl, som har tient Staten bedre end alle Ridbaner. Er Majoren ikke af saa god

god Herkomst, saa har han mere Forstand og Meriter end denne adelige Hasenfus, og min Datter vil leve lykkeligere med ham. Hvad siger du dertil, Leonore?

Leonore.

Ak! min Fader!

Majoren.

(kaster sig paa Knæ for Baronessen).

Naadige Frue! see mig her for Deres Fødder! vær ikke ubevægelig! jeg besvær Dem, sæt Dem ikke imod en Mands Lykke, der elsker Deres Datter saa inderlig. Hvad mig mangler af Lykkens Gaver, det skal jeg saa længe jeg lever søge at erstatte ved min Kierlighed for Deres Datter, min Ærbødighed for Dem, og ved min Retskaffenhed.

Leonore

(falder ogsaa paa Knæe for hende).

Kiereste Moder! tillad, at jeg forener min Bøn med Hr. Majorens. Jeg elsker ham over alting i Verden, og jeg vil have Dem at takke for mit hele Livs Lyksalighed, som jeg har Dem at takke for mit Liv.

Baronen.

Lad dig ikke bede saa længe, min Engel! Staae op! En Major paa Knæe!

Majoren.

Ak! naadige Frue! vær ikke saa haard! — giv Deres Samtykke!

Kapitainen.

O ja, naadige Frue! jeg beder ogsaa.

Baronessen.

Ja staae op! — Til Trods for Dem, uregierslige Greve, giver jeg mit Samtykke; og hele Verden vil erkiende, at De ved Deres nederdrægtige Bytte

ikke har beskæmmet min Familie, men sig selv. Giv hinanden Hænderne, elsker hinanden! Efterdi at min Mand samtykker jeres Forbindelse, saa samtykker jeg den ogsaa.

Majoren.

Af min beste Svigermoder!

Leonore.

Allerkiereste Moder!

(De kysse hendes Haand.)

Majoren.

Og De, min ædelmodige Svigerfader — hvorledes kan jeg være i Stand til at giengielde Deres redelige Venskab?

Baronen.

Ingen Omstændigheder, kiere Svigersøn! jeg er din Skyldner: du har ikke giort mig en ringe Glæde med de ungerske Mænner; hvorfor skulde jeg ikke giøre dig en Tieneste igien? Herr Notarius, i Morgen skal Brylluppet være, opsæt strax Ægteskabskontrakten. Jeg giver Majoren aarlig 3000 Rigsdalers Tillæg, og naar jeg døer, mit Gods.

Notarius.

Og hvad lader Hr. Majoren forskrive herimod?

Majoren.

Alt hvad jeg eier, og hvad jeg nogensinde kan haabe, at komme til at eie.

Baronen.

Godt! men Mønnerne høre nu ikke mere til din Formue.

Ridbane.

Den femte Skieggede ikke heller.

Majo-

Majoren.

Nei, den ſkal i Morgen blive ſendt Dem til Byen.

Notarius.

Bene! jeg ſkal ſtrax bringe Sagerne i Orden.

Blomſterkrantz.

Nu Frue — Sagen var ikke ſaa beſværlig, ſom De troede. Ma foi! denne Affaire er mig kierere, end 100 Louis d' Ors. Hvilken Latter vil jeg ikke opvække, naar jeg fortæller den i Staden! Men man maae forſtaae ſig godt paa at fortælle, for at anbringe alt det Redicule, ſom hører dertil.

Majoren.

Sørg ikke derfor, Herr Greve! i Deres Mund bliver enhver Fortælling redicule. Jeg er i Dag bleven mere end een Gang vaer, at De gior ſig Umage for at giore Folk latterlige, ſom ere det meget mindre end De ſelv; De forſtaaer mig vel — Den Gang gik det mig ikke an, jeg ſkulde ellers alt da nok have fordrevet Dem Lyſten. Men jeg raader Dem for Fremtiden, ikke mere at finde noget Latterligt her i Huuſet.

Blomſterkrantz.

Oui! oui! Monſieur le Major! jeg ſkal ikke falde Dem eller dette Huus mere beſværlig.

Majoren.

Det gior De vel udi.

Baroneſſen.

Hvad tager De ſig for, Hr. Svigerſøn?

Majoren.

Jeg tager Deres Parti: det er bedre, at De ikke veed mere deraf.

Blomsterkrantz.

Allons, mon Cousin! partons.

Ridbane.

Ja, vi vil da kiøre! de Skieggede ere desuden spendte for, og min Karl kan komme efter med Skimlerne. Jeg rekommenderer mig — tag mig det ikke ilde op, de Skieggede høre mig til.

Baronen.

Den anden Vindmager gaaer bort uden at sige et Ord. Ha, min Engel! hvad der er skeet, er saare vel. I Morgen er Brylluppet. Underret Leonore endnu i Dag om, hvad hun derved haver at iagttage. Bed alle mine Naboer til Bryllup, alle, kun ikke den dumme Lembrand! — Og du, Major, kom nu og følg med mig paa Træk.

Træe-Husaren.

Komedie i een Akt,

efter den franske

l'Abbé de Platre.

Oversat af

Friderich Schwartz.

Personerne.

Orgon.	Hr.	Ahrends.
Agathe, hans Datter.	Jfr.	Aaslew.
Dorante.	Hr.	Theſſen.
Leander, hans Søn.	—	Roſing.
Hendrich, Tiener hos Leander.	—	Beck.
Lorents, Gartner hos Orgon.	—	Gielſtrup.
Winkel, en Snedker.	—	Kemp.
Birkedommerens Fuldmægtig	—	Buſk.
og hans Folk, en af dem	—	Quiſt.

Scenen er i Ordrup i Hr. Orgons Have, hvor der er en Figur af Træe, ſom foreſtiller en Huſar. Paa venſtre Haand er et Lyſthuus, hvor Agathe opholder ſig.

Forſte Scene.

Leander. Hendrich.

Leander.

Du ſiger, at Herr Orgon kommer i Dag fra Byen?

Hendrich.

Ja, Herre, med Jomfrue Agathe; Kareten holdt alt for Døren, da jeg tog fra Byen, og jeg er kommet her i fulde fire Spring; men veed De vel, at der fra Kiøbenhavn til Ordrup er kun 1½ Miil?

Leander.

O! vi har tids nok.

Hendrich.

O ja! men hvis han traf mig her med Dem, vilde jeg blive meget forlegen. Jeg kan forſikre Dem, at Deres Forehavende er en ſtor Daarlighed.

Leander.

Jo — Daarlighed!

Hendrich.

De maae redde ſig ſelv ud af det ſaa godt ſom De kan, kun at jeg ikke faaer mere dermed at beſtille. Men derſom Gartneren Lorents nu overrumplede os?

Leander.

Han er ogsaa i Byen: han kommer ikke Hiem
førend hans Herre; og desuden veed du jo hvordan
han er.

Hendrich.

Som alle Tienestefolk, der altid slaae Vrag paa
alt det, som man holder meest af i Huset.

Leander.

Just derfor vil han ikke give Agt paa mig, naar
han faaer mig at see som Træehusar.

Hendrich.

Ja; men Hr. Orgon? Jeg er vis paa, at han
er fortryllet af hans Træehusar; han, som troer, at
hans Hauge er smukkere end alle hans Naboers; som
tilbringer sit hele Liv der; som ikke har anden Forret-
ning, end uophørlig at løbe den rundt, at examinere
hvert Træe, hver Plante, hver Blomst, og det med
den største Opmerksomhed.

Leander.

Hvor kan du troe, at han kan moere sig med alt
dette, han, som er saa nærsynet?

Hendrich.

Ja, Herre, han er ligesom de Halte, der gierne
vil gaae; de Folk, som har et svagt Syn, vil altid
see alting. Har De ikke Maleriekabinetter, Kobber-
stykker og Cochiller? Jeg tør slaae til Væds, at siden
Hr. Orgon har ladet denne Husar sætte i sin Hauge,
saa kommer han der bestandig for at beundre den.

Leander.

Men det er sandt, jeg synes at dette er Stedet
hvor den stod?

Hen-

Hendrich.

Net op, her var det. Vi har giort vel i at begrave den den forrige Nat i den liden Kratskov, paa det man ikke skulde finde den andensteds. Jeg troer ikke, at alle de Husarer, som man finder i Kiøbstæderne og hos Billedhuggerne, ere saa tunge.

Leander.

Det er imidlertid dog hos en Billedhugger at Orgon har kiøbt sin; jeg har forespurgt mig desangaaende, for at sende min Skræder derhen, paa det at min Dragt kunde blive den anden liig.

Hendrich.

Vi spilder Tiden; vil De ikke klæde sig paa?

Leander.

Velan! du har ret; lad os skynde os.

Hendrich.

See her, her er Trøien.

Leander.

Giv hid!

Hendrich.

Pelsen maae hænge løs. Saa, det er godt! her er Mytsen.

Leander.

Og Sablen?

Hendrich.

Her er den (giver ham den). Stil Dem nu engang hen, og lad mig see. (Leander stiller sig hen som en Træehusar) Fortræffelig! det er som det var den samme.

Leander

(kommer frem, og leverer Sablen til Hendrich).

Du troer altsaa at man kan tage Feil?

Hen-

Hendrich.

Tilforladelig! og især Hr. Orgon. Nu da, Herre, hvor længe tænker De at opholde sig her som Statue? Jomfrue Agathe skal formodentlig føde Dem, siden De ikke forlanger noget at spise af mig.

Leander.

Hvad, Skurk! understaaer du dig at mistænke hende ——

Hendrich.

Paa min Troe, Herre ——

Leander.

Hold Munden, og lær at bære Ærbødighed for den jeg elsker.

Hendrich.

Og hvad vil De da foretage sig her?

Leander.

Faae at vide, om jeg kan blive elsket.

Hendrich.

Hvorledes? Er De ikke videre end saa?

Leander.

Jeg er uvidende om, hvad hun tænker om min Kierlighed; jeg har skrevet hende adskillige Gange til for at faae det at vide, men hun har aldeles ikke svaret mig.

Hendrich.

Og De troer at hun elsker Dem?

Leander.

Jeg veed det ikke, siger jeg dig: jeg veed allene, at hun har taget imod mine Breve; og endskiønt hun ikke har svaret mig, saa lader hun dog til, at jeg ikke er hende imod. Maaskee at Blyefærdighed og Ærbarhed gior hende tilbageholdende. Kort, jeg vil vide min

min Skiebne, og just derfor være hende saa nær, at jeg kan tale med hende, og faae hendes Erklæring.

Hendrich.

Og hvis det nu ikke lykkes Dem, og De bliver røbet, saa vil Deres Fader blive rasende forbittret paa Dem, naar han faaer det at vide.

Leander.

Det kan jeg ikke troe; min Fader elsker mig, han kiender Kierlighed, og han vil undskylde min Uforsigtighed; hvis jeg derimod er saa lykkelig at være elsket, saa vil han selv anholde hos Hr. Orgon, at han giver mig ——

Hendrich.

Hans Datter, Jomfrue Agathe?

Leander.

Det er just det, jeg ønsker, men som jeg ikke tør haabe.

Hendrich.

Er det ikke her i dette Lysthuus hun opholder sig?

Leander.

Jo.

Hendrich.

Saa er Deres Plads ikke saa gal, for at kunne —

Leander.

Jeg hører nogen.

Hendrich.

Det er Hr. Orgon; jeg tager Flugten.

Leander.

Og Sablen, hvor er den? Jeg kan ikke stille mig hen uden Sabel. Jeg vil skiule mig saalænge bag dette Træe; han husker maaskee ikke paa Husaren.

Anden Scene.

Hr. Orgon. Leander (skiult). Lorents (som ikke sees).

Orgon.

Ja, jeg er temmelig fornøiet med min Hauge; men Lorents, jeg — Ih men, hvor er han dog? Lorents!

Lorents (uden at lade sig see).

Jeg skal strax være hos Dem, Herre.

Orgon.

Han har uden Tvivl faaet Die paa en Green, som rager for meget frem. Nu, lad os engang see — Ih men, hvor kan min Husar være? Jeg seer ham ikke. Skulde man have stiaalet den fra mig? Lorents! Lorents!

Lorents (som før).

Kun et Øieblik.

Orgon.

Lad alting ligge, og kom strax hid.

Lorents (som før).

Ja, ja, det er godt.

Orgon.

Lorents! kom hid, siger jeg dig.

Lorents (som før).

Ja, ja.

Orgon.

Jeg kommer til at gaae hen og hente ham.

(Han gaaer).

Leander

(kommer frem).

Ah! her er Sablen. (Tager den op af Jorden.) Jeg vil stille mig hen paa min Plads.

(Han stiller sig hen paa Husarens Plads.)

Orgon.

Orgon
(fører Lorents ind).

Jeg siger dig, at han ikke er der.

Lorents.

O Dievlen! det troer jeg ikke.

Orgon.

Det skal du faae at see. See engang!

Lorents.

Hvad vil De jeg skal see? Staaer Deres Husar ikke der?

(Han beklipper Hækkerne.)

Orgon.

Ja du har Ret, der staaer den.

Lorents.

Det forstaaer sig, den staaer der.

Orgon.

Det er besynderligt.

Lorents.

Ja vist er det besynderligt; jeg finder det meget sædvanligt. Saadan er De, De troer altid, at man bestieler Dem.

Orgon.

Nu, skiend ikke, men hør mig.

Lorents.

Troer, at man vil stiele hans Husar; jo det er en smuk!

Orgon.

Tilforladelig! jeg holder meget af den.

Lorents.

Jo, det er nok en stor Raritæt! man seer nok af dem overalt, og de kan ikke engang giøre en Hund bange, thi —

Orgon.

Hør engang mit Project.

Lorents.

Lorents.

Bliv De kun ved at snakke, medens jeg arbeider.

Orgon.

Jeg vil lade giøre en Niche til min Husar.

Leander (sagte).

Lade mig giøre en Niche.

Orgon.

Ja en Niche af Lægter, og Snedkeren kommer strax for at tage Maal til den.

Leander (sagte).

Jeg er forloren.

Orgon.

Hvad siger du?

Lorents.

Jeg? Intet.

Orgon.

Du sagde jo, at de Penge ogsaa ere forlorne.

Lorents.

Jeg synes min sandt, at De hører ligesaa godt, som De seer.

Orgon.

Oh jeg veed nok, du kan ikke lide min Snedker, men det er en brav Snedker.

Lorents.

Ja, fordi han vil giøre Deres hele Have til Træeværk og til grønmalede Hvulspaaner.

Orgon.

Hvor gaaer du hen?

Lorents.

Til mit Arbeide.

Orgon.

Bliv til Snedkeren kommer, og kom saa til mig med ham i mit Kabinet, saa vil vi gaae herhid igien alle tre.

Lorents.

Lorents.

Ja, ja.

(Han gaaer).

Orgon.

En Niche over min Husar vil see godt ud: ja min [illegible]re Husar, du skal komme til at staae tørt; men det vil jeg tale med min Snedker om. Farvel saalænge, kiere Husar.

(Han gaaer).

Tredie Scene.

Leander. Hendrich.

Leander

(raaber ud til den Side, hvor Hendrich løb ud).

Hendrich! Hendrich!

Hendrich.

Her er jeg, her er jeg

Leander.

Jeg er om en Hals, Hendrich.

Hendrich.

Hvorledes det?

Leander.

Jeg kommer til at lade mit Projekt fare.

Hendrich.

Hvorfor det?

Leander.

Orgon venter paa sin Snedker for at lade mig gisre en Niche.

Hendrich (leer).

O! den vil gisre Tingen ret naturlig.

Leander.

Kan du lee af den Forlegenhed jeg er udi?

Hendrich.

Ja, hvorfor ikke?

Leander.

Men naar nu denne Snedker kommer og skal tage ...
Maal, saa maae han gaae rundt om mig, og han vil ...
vist ikke tage Feil.

Hendrich.

Jeg skal hindre ham i at komme.

Leander.

Hvorledes vil du da bære dig ad?

Hendrich.

Jeg kiender ham, han hedder Winkel, og er altid ...
ude af Vinkelen, thi det er en Fyldebøtte. Jeg saae ...
ham nylig gaae ind i Kroen; jeg vil gaae hen og faae ...
ham fat, og jeg skal være Dem god for, at han ikke ...
saa snart skal slippe derfra. Og naar jeg lader ham ...
gaae, saa skal han være saa fuld, at han ikke kan see ...
en Flue paa Væggen.

Leander.

Gaae da strax.

Hendrich.

Jeg løber. Men hvad er det jeg hører derinde? ...

Leander.

Hvor?

Hendrich.

Derinden fore.

Leander.

O! det er uden Tvivl Jomfrue Agathe.

Hendrich.

Lad os benytte os af Tiden, og forlad Dem paa ...
mig.

Lean- ...

Leander.

Det er hende selv som kommer herhid. Gaae nid din Vei. (Hendrich gaaer).

Fierde Scene.

Jomfrue Agäthe. Leander.

Agathe
(læser et Brev og sukker).

Ah!

(Sætter sig ned paa en Græsbænk og bliver ved at læse).

Leander (sagte).

O Himmel! hvad er det hun læser?

Agathe.

Hvilken Lykke! dersom —

(Kysser Brevet og læser).

Leander (sagte).

O at det var mit Brev! Jeg vil synge for at faae hende til at vende sig om til mig.

Agathe
(reiser sig og gaaer frem).

Jeg synes jeg hørte nogen. Ak! om det var ham!

(Bliver ved at læse).

Leander
(synger med en sagte Stemme).

Hvert Hierte maae Agathes Magt erkiende,
Den kiølnes ei, som engang elsker dig!
Blot hendes Syn med Glæde fylder mig.
Hvad blev min Fryd, ifald jeg eied' hende!

Agathe.

Hvilken sød Stemme!

Leander (synger).

Mon jeg tør troe hvad dine Øine sige?
O! er det sandt, Agathe ynder mig?
Siig kun et Ord, da er jeg lykkelig.
Her knæler jeg; dømm nu, tilbedte Pige!
(Kaster sig paa Knæ for hende).

Agathe.

O Himmel!

Femte Scene.

Agathe. Orgon. Leander (paa Knæe).

Orgon.

Ih men! hvad fattes dig? Nei see engang!
Min Husar er falden overende?

Agathe
(skiuler Leander).

Min Fader!

Orgon.

Hvad har du ved min Husar at røre? Vi maae
reise den op igien. Lorents! Lorents! Bliv her, jeg
vil gaae hen efter ham.

Siette Scene.

Agathe. Leander.

Agathe.

Min Herre! skynd Dem strax bort.

Leander.

Det er umueligt.

Agathe.

De volder mig Fortred.

Lean=

Leander.

Frygt ikke; jeg vil stille mig hen paa min Plads igien. (Stiller sig hen igien).

Agathe.

Der er min Fader.

Syvende Scene.

Orgon. Agathe. Leander. Lorentz.

Orgon.

Jeg siger dig jo, at det er min Datter, som har rørt ved den, og revet den overende.

Agathe.

Jeg, min Fader?

Orgon.

Ja vist.

Lorents.

Hvad vilde De vel hun skulde giøre med en Træemand? — Men, den er jo ikke overende.

Orgon.

Hvorledes? Er den ikke faldet om?

Lorents.

For Dievlen! nei, see selv.

Orgon.

Ja det er sandt nok.

Lorents.

Dersom jeg skulde troe Dem, saa maatte jeg spilde min Tid her.

Orgon.

Men det kom mig dog ligesaadan for — Du var jo tilstede, min Datter, og du har seet det saavelsom jeg.

Lorents.

Jeg vædder nei, at Jomfruen ikke har seet ham med Deres Øine. Ikke sandt Jomfrue?

Agathe.

Men Lorents —

Lorents.

De vil ikke gjøre Deres Fader til Løgner; han har godt ved at holde af sin Husar. Jeg er vis paa, at De ikke elsker ham saadan som han. Men jeg spilder min Tid her, og mit Arbeide bliver ikke giort; jeg gaaer min Vei; gjør Dem ingen Umage med at kalde oftere paa mig, for jeg kommer ikke mere.

Orgon.

Jeg vil gaae hen og vente paa min Snedker. Og du, bliv du her min Datter.

Agathe.

Jeg følger med Dem, min Fader.

Orgon.

Nei, Barn, bliv her, jeg beder dig; jeg vil at du skal passe paa min Husar, og du skal sige mig om nogen kommer her og rokker den af sit Sted, thi jeg troer ikke, at jeg kan have taget Feil to Gange, det er ikke mueligt.

Agathe.

Men, min Fader! jeg vil gaae hen —

Orgon.

Nu, nu, jeg beder dig, føi mig deri, gjør mig den Fornøielse og bliv her.

Agathe.

Siden De saa vil have det.

Orgon.

Jeg siger jo, at jeg beder dig derom.

(Han kysser hende paa Panden).

Otten-

Ottende Scene.

Agathe. Leander.

Agathe.

Jeg vil gaae ind.

Leander

(holder hende tilbage).

Ah! bliv, Jomfrue! bliv, jeg beder Dem, vær-diges at høre mig.

Agathe.

Nei, min Herre! det kan jeg ikke. Bør jeg vel være Dem behielpelig i at bedrage min Fader?

Leander.

Jeg vil intet Menneske bedrage.

Agathe.

Troer De, at jeg kan billige de Midler, som De har brugt for at overraske mig?

Leander.

Dersom jeg havde havt det Forsæt at mishage Dem, at foretage det mindste, som kunde give Dem ufordeelagtige Tanker om mig og min Kierlighed, saa skulde jeg straffe mig selv derfor.

Agathe.

Hvad vil De da have at jeg skal troe?

Leander.

At jeg elsker, at jeg tilbeder Dem —

Agathe.

Dersom De elskede mig, saa vilde De bære mere Ærbødighed for mig.

Leander.

Jeg er langt fra at ville mangle i den Ærbødighed, som min Kierlighed til Dem indskyder mig. Tilgiv en ulykkelig, som Kierlighed har giort straffskyldig!

dig! Ja, det er den Fortvivlelse, Deres Taushed har sat mig i, som har kommet mig til at vove alting for at erfare min Skiebne af Deres Mund.

Agathe.

Jeg troede det maatte være Dem nok, at jeg ikke svarede Dem.

Leander.

Hvad siger De? Skulde jeg være saa ulykkelig —

Agathe.

Det kommer ikke mig til at giøre et Valg.

Leander.

Ah! dersom De tidlig eller sildig skulde elske en anden, saa vil jeg være alt for ulykkelig.

Agathe.

Efter hvad De her har foretaget sig kan jeg ikke elske Dem; Dyd og Ærekierhed tvinger mig til at undertrykke min Kierlighed.

Leander.

O Himmel!

Agathe.

Ja, min Herre! betænk hvad De her har sat mig blot for! Deres Forehavende vil ikke stedse blive dulgt, og min Reputation —

Leander.

Jeg, jeg skulde kunne vove at være Dem skadelig? Jeg kunde have det Forsæt? Nei, Jomfrue! det kan De ikke troe. Hvorledes har min Opførsel været fra den Tid af at jeg begyndte at elske Dem? Og hvad har jeg vel giort, som kunde fortiene saa megen Haardhed?

Agathe.

Et Øieblik var nok for at lære at kiende Dem. Denne Forvovenhed er utilgivelig.

Lean-

Leander.

Ah! see her min Fortrydelse; den bør giøre mig værdig til Deres Medlidenhed. (Vaa Knæe) Ah, Jomfrue! jeg besvær Dem, værdiges at see paa mig.

Agathe.

Hvad tør De endnu foretage sig?

Leander.

Dersom De ikke tilgiver mig, saa døer jeg for Deres Fødder.

Agathe (sukker).

Af!

Leander.

De sukker? — Gud! — men, nei —

Agathe.

Der kommer nogen; staae op.

Leander (sagte).

Kun et eeneste Ord.

Agathe.

Nei, jeg kan ikke længere høre paa Dem; jeg har hørt alt for meget efter Dem. Jeg maae tage Flugten. (Gaaer).

Leander.

Jeg vil atter stille mig hen; jeg kan maaskee finde et andet Øieblik. (Stiller sig hen).

Niende Scene.

Leander. Mester Winkel (fuld).

Winkel.

Nei, see mig engang, jeg kan ingensteds finde denne Hr. Orgon.

Leander (sagte).

O! det er Snedkeren. Hvad skal her blive af?

Winkel.

Jeg banker paa alle Døre og paa alle Vinduer — det er ikke andet end Træansigter overalt; der er ikke et Menneske som svarer mig.

Leander (sagte).

See til den Skielm Hendrich, har han ikke ladet ham slippe fra sig.

Winkel.

Man veed nuomstunder ikke mere hvor man skal gaae ind eller ud af Husene; man finder ikke andet end blinde Døre, blinde Vinduer —

Leander (sagte).

Hvad skal jeg gjøre? Skal jeg gaae min Vei? Jeg vil høre lidt efter, siden han taler for sig selv.

Winkel.

Ja, det er ikke andet end Malerie her og Malerie der; op med alle disse Hundedekorationer, som nu ere brugelige, kommer de en til at løbe Næsen af sig imod Murene.

Leander (sagte).

Han lader til at være temmelig fuld.

Winkel.

Dersom jeg kun eengang var kommen saaledes afsted, saa havde det været hvad det var, men det er hændet mig hver Dag, endnu i Gaar.

Leander.

Jeg troer jeg skal føre mig det til Nytte.

Winkel.

Hvem siger at jeg lyver som en Fyldebøtte? Jeg siger jo, at det var i Aftes. Alle Sviin er jo sorte i Mørke.

Lean-

Leander.

Han var fuld i Gaar som i Dag.

Winkel.

Ja, ja, lad det være min Sag. Men hvor kan den Dievels Husar være henne? Jeg har løbet hele Haven rundt, og jeg kan ikke finde ham nogensteds. Jeg vil lede efter ham lidt endnu, siden det er for hans Skyld jeg er kommen her.

Leander.

Dersom du finder mig, skal du komme til at huske derpaa.

Winkel.

Hvem siger at det ikke er saa? Jeg har Herr Orgons Brev i min Lomme. See her er det, jeg vil læse det. (Han vil læse.) Det er underlig! I Morges kunde jeg saa godt læse det, og i Aften — Men jeg kan det udenad, det skal I faae at høre. Hvorledes var det nu han skrev? — O! nu husker jeg det. Jeg beder ham min kiere Hr. Winkel —

Leander.

Han er meget høflig. — Hr. Winkel!

Winkel.

Ja, Hr. Winkel! (Han leer.) Ha, ha, ha! jeg faldt i Forundring over at høre mit Navn nævne; her maae uden Tvivl være et Ekko. Jeg beder ham Hr. Winkel.

Leander.

Winkel!

Winkel.

Ha, ha, ha! det er en løierlig Ekko! Jeg beder ham Hr. Winkel — (Lyder efter) Nu tier det bom-

stille

stille — At komme hid for at tage Maal af min Husar, for at giøre ham en Niche. See, her er Brevet.

Leander.

Lad see om han kommer mig nærmere.

Winkel.

Men endnu engang, hvor Dievlen kan han dog være, den Hundehusar? O! see der staaer en Mand, jeg vil spørge ham, om han ikke veed hvor man har giort af ham. (Han tager sin Hat af, og gaaer nærmere til ham) Ih nei, see mig engang! See, der staaer han skinbarlig. (Leer.) Ha, ha, ha! det er en Spas! Jeg, som har seet saa mange af dem, jeg lader mig narre saa godt som en anden. Nu, lad os nu see, nu vil jeg tage Maalet. (Han sætter sin Fod op paa Husarens, som lader ham falde til Jorden, prygler ham med hans Maalestok, og stiller sig hen paa sit Sted igien; Mester Winkel ligger paa Jorden og siger:) Ih, ingen Spøg, om jeg maae bede!

Leander

(med en Stemme som et Gespenst).

Pak dig herfra!

Winkel.

Hvad er det? Hvem er det, som taler til mig?

Leander.

Jeg.

Winkel.

Og som har slaget mig saa?

Leander.

Jeg.

Winkel.

Jeg seer ikke et Menneske. Jeg maae nok gaae i Drømme.

(Reiser sig og gaaer nærmere).

Lean-

Leander
(sparker ham for Rumpen).

Gaae din Vei, siger jeg!

Winkel.

Nei! jeg drømmer vist ikke. Men hvem kan dog have slaget mig? Det kan jeg ikke begribe, og jeg er dog ganske nykteren. Jeg vil blive ved.

Leander.

Oh kommer du igien!

(Slaaer ham paa Øret med sin Taske).

Winkel.

Hvad det sidste angaaer, det var Husaren selv; jeg saae det nok, der er ingen Tvivl om. Skulde det være et Steengespenst denne Træehusar?

Leander.

Ja jeg er et Gespenst, og jeg skal dreie Halsen om paa dig, dersom du nærmer dig til mig endnu engang.

Winkel.

Ja, jeg giettede rigtig.

Tiende Scene.

De Forrige. Hendrich.

Hendrich.

See god Dag, Mester Winkel! hvad giør I her?

Winkel.

Jeg kom for —— ja, jeg kom for at saae Prygl af min egen Maalestok, Spark for Rumpen og Øresigen. —

Hendrich.

Og hvem har givet jer alt det?

Win-

Winkel.

Hvem?

Hendrich.

Ja.

Winkel.

Ih! den Dievels Husar der, som siger, at han er et Gespenst, at han vil dreie Halsen om paa mig, hvis jeg kommer ham nær.

Hendrich.

Nu vel, saa ræd jer med Flugten.

Winkel.

Hvor skal jeg komme ud?

Hendrich.

See her igiennem den lille Laage, som I der seer.

Winkel.

Farvel! jeg takker jer, Mosse Hendrich! Jeg vil gaae hen og see, jeg finder Herr Orgon, for at beklage mig over ham, at han har ladet mig lemprygle i sin Hauge.

Hendrich.

Gaae heller hen og drik jer et Glas, for at komme jer igien.

Winkel.

Et Glas Viin?

Hendrich.

Eller to.

Winkel.

Jeg troer han har ret, han gier mig der et godt Raad, et venskabeligt Raad, som jeg vil følge.

Hendrich.

Vie lidt efter mig, jeg skal strax komme til jer.

Win-

Winkel.

Jeg skal vente paa ham med Glasset i Haanden.

Hendrich.

Meget vel! meget vel!

(Winkel gaaer).

Ellevte Scene.

Leander. Hendrich.

Leander

(stiger ned).

Ulykkens Fugl! og du lader dette fulde Bæst komme bag paa mig.

Hendrich.

Oh Herre! det gielder nu mere alvorlige Ting.

Leander.

Hvorledes? Snedkeren ——

Hendrich.

Jeg troede, han var falden i Søvn; men vi har ikke et Øieblik at give bort.

Leander.

Hvad er det?

Hendrich.

Deres Heste ere sadlede, vi maae paa Øieblikket reise.

Leander.

Hvad vil du sige?

Hendrich.

Endskiønt vi ikke ere skyldige, saa er det dog bedre at have at bestille med Retten langt fra, end nær ved.

Leander.

Hvad skal det betyde? Er du fuld?

Hen-

Hendrich.

Nei, Herre, jeg er ædrue! og det, som man har fortalt mig, vilde have giort mig nyktern, dersom jeg ogsaa havde havt en lille Perial.

Leander.

Men hvorledes? Endnu? Tael dog!

Hendrich.

Jeg var henne i Kroen for at drikke Snedkeren fuld, som jeg havde lovet Dem; i det samme kom der en af mine Bekiendtere ind, som er en af Birkedommerens Folk, for at sige mig dette: Jeg raader dig og din Herre Leander, paa Stedet at tage Flugten; man beskylder jer begge to for, at have slaget en Mand ihiel, og rimeligviis vil vi faae Ordre til at tage jer i Arrest.

Leander.

Men du veed jo selv, at der er ikke noget om.

Hendrich.

Vist veed jeg. Men dersor vil vi ikke des mindre komme til at sidde længe i Arrest; og siden, hvem veed —

Leander.

Gaae! jeg er ikke bange for noget.

Hendrich.

Men i Sandhed, Herre —

Leander.

Det vil give sig i Aften; for nærværende Tid gaaer jeg ikke herfra, førend jeg er vis paa, at Agathe elsker mig.

Hendrich.

Men dersom hun elsker Dem, saa vil det kun giøre Dem mere ondt at døe.

Lean-

Leander.

Gaae, og lad mig oppebie det Øieblik, at see hende. Jeg hører nogen komme. Gaae din Vei, siger jeg!

(Han stiller sig ben igien).

Hendrich.

Jeg vil ikke tage Flugten allene, og De vil være Aarsag i vores Ulykke.

Leander.

Jeg hører Herr Orgon.

Hendrich.

Og jeg seer, at Deres Fader er med ham.

Leander.

Min Fader?

Hendrich.

Ja! jeg vil skiule mig, og høre efter.

(Han gaaer).

Tolvte Scene.

Orgon. Dorante. Leander.

Orgon.

See her, lad os sætte os; min Datter er ikke hiemme, og her kan ingen høre os.

Dorante.

For mig gierne.

Orgon.

Hvad kan De i Dag have at tænke paa, kiere Herr Dorante? De seer mig saa alvorlig ud.

Dorante.

Man er ofte at beklage, Ven, at have Børn.

Orgon.

Hvorfor det? Det kan jeg ikke sige; og jeg vilde være meget fortreden, naar jeg ikke havde min Datter.

Hvad skulle man holde af paa vores Alder, dersom vi ikke havde Børn?

Dorante.

De har ret; men dersom alt det, man har fortalt, som er passeret her i Nat, var sandt?

Orgon.

Hvorledes her?

Dorante.

Ja! veed De ikke noget deraf?

Orgon.

Nei!

Dorante.

Det er vist nok en Historie, og min Søn er ikke i Stand til — —

Orgon.

Hvorledes ikke i Stand til?

Dorante.

Til det, som man beskylder ham for. Nei, det kan ikke være.

Orgon.

Siig dog hvad det er!

Dorante.

Man har sagt, at det var her.

Orgon.

Nu vel, hvad for noget?

Dorante.

Jeg siger Dem, at De vil lee mig ud.

Orgon.

Hvorfor det?

Dorante.

Dersom jeg troede det, man har fortalt mig. Vist er det —

Orgon.

Orgon.

Men hvad har man fortalt Dem?

Dorante.

At det er hos Dem.

Orgon.

Hos mig?

Dorante.

Ja, i Deres Hauge.

Orgon.

Nu vel, hvad er der skeet?

Dorante.

At man har begravet den Døde.

Orgon.

En Død i min Hauge? Det kan ikke være.

Dorante.

Der er et Vidne.

Orgon.

Hvad er det for en?

Dorante.

En Bonde, som paastaaer, at han har seet alting.

Orgon.

Men hvad for noget?

Dorante.

Det er en Husar.

Orgon.

En Husar?

Dorante.

Som han siger, at min Søn og hans Tiener har begravet i denne Skov, efterat de har slaaet ham ihiel.

Leander (sagte).

Oh! jeg kommer til mig selv igien.

Orgon.

En Husar?

Dorante.

Nu vel, De svarer ikke? De forfærder mig.

Orgon.

Bie! bie!

Dorante.

Hvorledes?

Orgon.

Jeg troer at den Husar, som før forandrede sin Plads —

Dorante.

Men hvad siger De?

Orgon.

Troer De paa Spøgelser?

Dorante.

Nei, tilforladelig ikke.

Orgon.

Nu vel, saa er jeg vis paa, at alt hvad man har fortalt Dem er ikke sandt.

Dorante.

Imidlertid har dog Birkedommeren, min Ven, raadet mig, at frelse min Søn. De seer altsaa, at han anseer Sagen for alvorlig.

Orgon.

Har han taget Flugten?

Dorante.

Jeg veed ikke engang, om han formoder noget af alt dette.

Orgon.

Desto bedre, dersom han ikke har taget Flugten.

Doran-

Dorante.

Hvorledes? Desto bedre?

Orgon.

Jo, fordi det vilde være at beskylde sig selv.

Dorante.

Men dersom man troer det?

Orgon.

Men jeg siger Dem, at det kan ikke være ham. Seer De, jeg har altid været en Slags stærk Aand, og jeg troer ikke Tingen, uden jeg seer den.

Dorante.

Men lad os antage, at man finder denne Husar hos Dem.

Orgon.

Død?

Dorante.

Ja død og begraven.

Orgon.

Det troer jeg ikke.

Dorante.

Nu vel, vilde De da vel endnu give min Søn Deres Datter?

Leander (sagte).

Mig!

Orgon.

Ih!

Dorante.

Nu seer De selv, at da Tingen rører Dem nærmere, De ikke mere er saa standhaftig.

Orgon.

Hvad kalder De, at jeg ikke mere er saa standhaftig?

Dorante.

Nu bliv ikke vred, og lad os begge søge Stedet op, hvor Bonden siger at han har seet dem lægge Husaren.

Orgon.

Man finder ingen anden Husar her, end min Træe-Husar, som der staaer, og som jeg holder meget af.

Dorante.

Hvorledes Deres Træe-Husar?

Orgon.

Ja vist. See engang, hvor den er vel giort.

Dorante
(gaaer hen til den).

Men Deres Husar rører sig.

Orgon.

Rører den sig?

Dorante.

Ja! den dreiede just sit Hoved.

Orgon.

Saa havde jeg dog før ikke Uret.

Dorante.

Jh! det er min Søn!

Orgon.

Deres Søn?

Leander.

Ja, min Fader! ja, min Herre! jeg beder Dem begge om Forladelse!

Dorante.

Hvad er det for Galskab? Hvad har du giort?

Leander.

De har Ret, at det er en Galskab, som jeg bliver haardt nok straffet for.

Dorante.

Dorante.

Hvorledes?

Leander.

Jeg har foraarsaget Dem Bekymring, og mit Anslag er ikke lykkedes mig.

Orgon.

De har altsaa ikke slaget den Husar ihiel?

Leander.

Jeg, min Herre? Hvilken Afskyelighed! Men jeg er derfor ikke desmindre bedrøvet! jeg er hadet, foragtet ——

Orgon.

Hadet, foragtet! det svarer jeg dig til du ikke er; og jeg skal lade din Fader see, at jeg er standhaftig: jeg havde lovet ham, at give dig min Agathe til Ægte, og jeg giver dig hende.

Leander.

O! min Herre, hvad kan Deres Godhed hielpe mig, dersom jeg er saa ulykkelig, at mishage hende, at hun ikke kan elske mig!

Trettende Scene.

De Forrige. Lorents.

Lorents.

Hei! Herr Orgon, kom dog, kom dog gesvindt! her er en af Birkedommerens Folk med Rettens Betiente, som træder Deres hele Have fordærvet.

Orgon.

Hvorledes? Hvorledes det?

Lorents.

De paastaaer, at man har begravet een her; der er en Bonde, som viser dem Vei, og som siger, at han har været Vidne dertil.

Orgon (leer).

Ah! det er en artig Spøg!

Lorents.

Ja lee, lee De kun! de er nu henne og graver op i Skoven.

Orgon
(til Dorante).

De vil vist ikke finde meget, min Ven!

Lorents.

Men hvad Djevlen gaaer der af ham i Dag, han som ellers holder saa meget af sin Hauge?

Orgon (leer).

De vil faae en lang Næse.

Fiortende Scene.

De Forrige. Birkedommeren og hans Folk.

En af Karlene.

Herr Birkedommer, Bonden, som viiste os Vei, tog Flugten, saasnart han blev den Statue vaer, som jeg fortalte Dem man havde fundet.

Birkedommeren.

Det skader ikke; man maae tale med Herren i Huset. Hvem af Dem, mine Herrer, er Hr. Orgon?

Orgon.

Det er mig, min Herre. Hvad godt?

Birke-

Birkedommeren.

Jeg veed ikke hvad De leer af, min Herre; men De vil faae at see, at det, som bringer mig hid, er ikke saa latterlig.

Orgon.

Nei, for Dem.

Birkedommeren.

Nei, for Dem selv, min Herre; og man maae ikke giøre Nar af Retten. Med et Ord, her er et Menneske begravet.

Orgon.

Det troer jeg ikke.

Birkedommeren.

De nægter Gierningen? De maae vist være Medvider i denne Forbrydelse.

Orgon.

Jeg kan ikke være Medvider i en Sag, som der ikke er noget om. Deres Eftersøgelse er forgieves, og jeg raader Dem, at De ikke længere spilder Deres Tid her.

Femtende Scene.

De Forrige. Winkel. Hendrich.

Winkel (suld).

Herr Birkedommer.

Birkedommeren.

Hvad er der?

Hendrich (til Winkel).

Hold Munden.

Winkel.

Jeg siger Dem jo, at jeg er underrettet om Tingen.

Birkedommeren.

Lad ham tale.

Winkel.

Herr Birkedommer! søger De ikke efter en død Husar?

Birkedommeren.

Jo, min Ven.

Winkel.

Nu vel, Hr. Birkedommer, jeg saae ham her for lidt siden.

Birkedommeren.

I?

Winkel.

Ja, ja.

Birkedommeren.

Hvordan?

Winkel.

Det var her et Steds — her omkring.

Birkedommeren.

I skal see, at man har ført ham bort.

Winkel.

Ih see engang! for Dievlen, der staaer han.

Birkedommeren.

Hvad er det I der siger?

Winkel.

Ja, Hr. Birkedommer, naar jeg siger, at det er ham, saa vil det sige, at det er hans Gespenst.

Birkedommeren.

Hans Gespenst?

Win-

Winkel.

Ja, Husarens Gespenst, som I leder efter. O! intet er vissere, og jeg raader Dem, ikke at komme ham for nær, thi han kunde let —

Birkedommeren.

Hvad for noget?

Winkel.

Han kunde let — prygle Dem som bare Fanden, som han nylig har giort ved mig. Spørg ham ad, om han ikke ogsaa har forsikkret mig, at dreie Halsen om paa mig, hvis jeg ikke strax gik min Vei; derfor begierte jeg ikke heller Resten.

Birkedommeren.

Forklar os hvad det vil sige, min Herr Husar. Svar, jeg beder Dem.

Leander.

Det er meget let, min Herre. Jeg er ikke Husar, og jeg veed hvad det er, som har foraarsaget den Vildfarelse hos ham, som bragte Dem herhid.

Birkedommeren.

Hvorledes? Vildfarelse?

Leander.

Ja, min Herre, jeg har villet fixere Hr. Orgon, og derfor i Nat gravet en Træehusar, som stod i hans Hauge, ned i Jorden, paa det jeg i Dag kunde stille mig hen paa dens Plads. Det er det den Bonde har seet, som De har bragt hid. Hvis De vil lade grave op —

Birke-

Birkedommeren.

Dersom det ikke er andet, saa have vi alt fundet den. Det er en Spøg, som vi kunde have undværet. Mine Herrer! jeg ønsker Dem en god Dag. Kom, kom, lad os gaae.

Orgon.

Men De har dog vel ikke brækket min Husar itu ved at grave den op?

Birkedommeren.

Det veed jeg ikke, min Herre.

(Birkedommeren og hans Folk gaae).

Sextende Scene.

De Forrige.

Winkel.

Jeg vidste det nok, at han ikke torde komme Husaren nær.

Orgon.

Kom igien, Mester Winkel, for at giøre mig den Niche, som jeg har bestilt hos jer.

Winkel.

Jo — for at lade mig prygle engang endnu. Jeg troer ikke, Hr. Orgon, at De skal føre mig an igien, for jeg vil ikke mere arbeide for Dem, det er for det første; og for det andet saa gaaer jeg min Vei.

(Han gaaer).

Orgon.

Gaae hen, Lorents, og see til i hvad Tilstand min stakkels Husar er.

Lorents.

Lorents.

Jeg vil hellere gaae hen og see, om De har traadt Haugen ned. (Han gaaer).

Syttende Scene.

Orgon. Dorante. Leander. Hendrich.

Dorante.

Vær ikke urolig, Hr. Orgon; dersom Deres Husar er kommen til Skade, saa skal jeg give Dem en anden.

Orgon.

Den bliver aldrig saa vel giort.

Hendrich
(til Leander).

Nu vel, Herre, er det lykkedes Dem?

Leander.

O! Hendrich, jeg er uden Haab.

Orgon.

See, der kommer min Datter.

Attende Scene.

De Forrige. Agathe.

Agathe.

O! min Fader! skulde det være sandt?

Orgon.

Hvad for noget?

Agathe.

At Hr. Leander —

Dorante.

Nu vel, Jomfrue.

Agathe.

Agathe.

Man siger, at Deres Søn er sat i Arrest.

Orgon (til Dorante).

Lad mig svare, og skiul De ham.

Agathe.

Siig det dog, jeg beder.

Orgon.

Ja, man fører ham just bort.

Agathe.

O Gud! Hvordan? Det skulde være sandt —

Orgon.

Bliv ved.

Agathe.

At han har dræbt et Menneske. Min Fader — Ak! ulykkelige Leander —

Leander (til Hendrich).

Hvad hører jeg! Hun beklager mig!

Hendrich.

Lad Dem ikke see endnu.

Orgon.

Men, Agathe, hvad er det, som bedrøver dig? Du elsker jo ikke Leander; nu vil du faae Hevn over ham.

Agathe.

Jeg, hevnet! Hvad er det De siger?

Dorante.

At dersom De elskede ham, Jomfrue, saa vilde han snart blive benaadet.

Agathe.

Om jeg elskede ham? — Men, hvad kan jeg da gjøre for at redde hans Liv?

Orgon.

Orgon.

Du maae ægte ham, min Datter.

Agathe.

Dersom det beroer kun paa mig —

Leander.

At giøre min Lykke, Jomfrue!

Agathe.

Hvad seer jeg? Hvordan? Det er Dem, Leander?

Leander.

Ja, det er mig, som aldrig kan aflade at tilbede Dem.

Agathe.

Jeg kommer mig igien!

Orgon

(til Leander).

Nu vel, troer du dig endnü hadet, foragtet?

Leander.

Nei, der er intet, som kan overgaae min Glæde.

Dorante.

Vi har aldrig havt anden Hensigt, end at forene jer to.

Agathe.

O min Fader! — Hvorledes, min Herre! skulde det være mueligt?

Dorante.

Ganske vist. Forglem al den Sorg som vi har voldet eder ved at dølge vores Forsæt for jer.

Orgon.

Ja, ja, for at oprette den Tid, som er spildt, saa vil vi lade hente en Notarius; imidlertid vil vi gaae hen og see min Husar igien; men hvorfor ogsaa begrave ham.

Hen=

Hendrich.

For at skiule ham, paa det De skulde troe, at denne her staaer var Deres, og for at han kunde faae at vide af Jomfruen, om han var elsket.

Orgon.

Ah! meget vel, min Ven! I vores unge Dage havde vi giort det samme. Kom kun, jeg tilgiver min Datter, at hun holder mere af Kopien end af Originalen.